

Projekt nr 32_2026

z dnia 9 czerwca 2026 r.
Sporządzony przez Aleksandrę Trendel
Zatwierdzony pod względem formalno - prawnym
przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA PUCK**

z dnia 10 czerwca 2026 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta
Puck na lata 2026-2032**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r.
o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 662) oraz
art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U.
2024 r. poz. 278)

**Rada Miasta Puck
uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Puck na lata
2026-2032, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Puck.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MIASTA PUCKA

NA LATA 2026-2032

PROJEKT

MIASTO PUCK | BIA CONSULTOR | 04.2026

Spis treści

Założenia Gminnego Programu Rewitalizacji	4
Kontekst prawny i definicyjny rewitalizacji	4
Geneza i realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Pucka 2016–2023	4
Potrzeba kontynuacji i nowy etap rewitalizacji	5
Horyzont czasowy i etapy realizacji	6
Diagnoza obszaru rewitalizacji.....	8
Delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	8
Wyznaczenie obszaru zdegradowanego	9
Pogłębiona analiza obszaru rewitalizacji.....	12
Sfera społeczna.....	12
Charakterystyka sfery społecznej	12
Problemy występujące w sferze społecznej na obszarze rewitalizacji.....	14
Potencjały występujące w sferze społecznej na obszarze rewitalizacji.....	24
Potrzeby obszaru rewitalizacji w sferze społecznej.....	28
Sfera gospodarcza	30
Charakterystyka sfery gospodarczej	30
Problemy występujące w sferze gospodarczej na obszarze rewitalizacji	30
Potencjały występujące w sferze gospodarczej na obszarze rewitalizacji	31
Potrzeby obszaru rewitalizacji w sferze gospodarczej	34
Sfera funkcjonalno-przestrzenna	35
Charakterystyka sfery funkcjonalno-przestrzennej	35
Problemy występujące w sferze funkcjonalno-przestrzennej na obszarze rewitalizacji	36
Potencjały występujące w sferze funkcjonalno-przestrzennej na obszarze rewitalizacji.....	47
Potrzeby obszaru rewitalizacji w sferze przestrzenno-funkcjonalnej	50
Sfera techniczna	52
Charakterystyka sfery technicznej.....	52
Problemy występujące w sferze technicznej na obszarze rewitalizacji.....	52
Potencjały występujące w sferze technicznej na obszarze rewitalizacji.....	54
Potrzeby obszaru rewitalizacji w sferze technicznej.....	56
Sfera Środowiskowa	57

Charakterystyka sfery środowiskowej.....	57
Problemy występujące w sferze środowiskowej na obszarze rewitalizacji	58
Potencjały występujące w sferze środowiskowej na obszarze rewitalizacji.....	59
Potrzeby obszaru rewitalizacji w sferze środowiskowej.....	60
Synteza diagnozy.....	62
Integralność systemu wizji, celów i kierunków działań.....	65
Uspójniona wizja obszaru rewitalizacji	65
Integracja wizji, celów, kierunków działań i przedsięwzięć	66
Logika interwencji	70
Przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	74
Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	74
Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne	89
Szacunkowe ramy finansowe programu	97
Mechanizmy integrowania działań.....	99
Kompleksowość programu	99
Koncentracja programu rewitalizacji	99
Komplementarność programu rewitalizacji.....	99
Komplementarność problemowa.....	100
Komplementarność proceduralno-instytucjonalna	101
Komplementarność przestrzenna.....	102
Komplementarność źródeł finansowania	103
Komplementarność międzyokresowa	105
Koncentracja działań rewitalizacyjnych	106
Partycypacja społeczna i interesariusze.....	108
Partycypacja w przygotowaniu programu	109
Konsultacje społeczne dotyczące wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.....	111
Nabór przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	112
Włączenie interesariuszy w proces pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji	113
Spacer badawczy po obszarze rewitalizacji	115
Konsultacje eksperckie.....	117
Partycypacja społeczna na etapie wdrażania i oceny realizacji programu	117
Rola Komitetu Rewitalizacji	118

Partycypacja społeczna w procesie monitorowania i oceny programu	119
Włączenie partnerów zgodnie z art. 36 ustawy wdrożeniowej.....	119
Włączenie partnerów w proces przygotowania programu.....	125
Rola partnerów społeczno-gospodarczych na etapie wdrażania programu	126
System zarządzania GPR	127
Struktura zarządzania	127
Harmonogram realizacji programu.....	133
System monitorowania i ewaluacji.....	137
Metodyka monitorowania	137
Procedura ewaluacji.....	140
Procedura aktualizacji programu.....	142
Spójność GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi.....	145
Rola GPR w systemie zarządzania rozwojem gminy Miasta Puck.....	146
Realizacja GPR w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego.....	148
Plan ogólny.....	148
Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	149
Opinie i uzgodnienia	152
Spis tabel	152
Spis rysunków.....	153
Spis zdjęć.....	153
Spis wykresów	153
Spis map.....	154
Załączniki.....	154

ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

KONTEKST PRAWNY I DEFINICYJNY REWITALIZACJI

Rewitalizacja, zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez zintegrowane działania na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni oraz gospodarki, prowadzone w sposób skoordynowany, zaplanowany i skoncentrowany terytorialnie. Oznacza to, że rewitalizacja nie jest pojedynczym przedsięwzięciem inwestycyjnym, lecz długofalowym procesem przemian społecznych, gospodarczych i funkcjonalno-przestrzennych.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Puck został opracowany w oparciu o przepisy ustawy o rewitalizacji, ustawy o samorządzie gminnym oraz ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027. Dokument uwzględnia również wymogi właściwe dla strategii terytorialnych (IIT), co umożliwi skuteczne ubieganie się o środki w ramach aktualnej perspektywy finansowej Unii Europejskiej.

GENEZA I REALIZACJA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI PUCKA 2016–2023

Pierwszym kompleksowym dokumentem regulującym działania rewitalizacyjne na terenie miasta był Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Puck na lata 2016–2023, stanowiący kontynuację wcześniejszych działań prowadzonych w oparciu o Lokalny Program Rewitalizacji obszarów miejskich na lata 2006–2013 (z przedłużeniem do 2020 r.). Opracowanie nowej edycji programu było wynikiem potrzeby aktualizacji podejścia do rewitalizacji oraz dostosowania go do wymogów perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014–2020.

Geneza programu związana była z przeprowadzonym w 2015 r. procesem delimitacji obszarów zdegradowanych, który wskazał strefę Centrum o powierzchni ok. 34 ha jako obszar koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych i przestrzennych. Wyniki analiz zostały potwierdzone szeregiem pogłębionych badań, w tym analizą społeczną, urbanistyczno-architektoniczną oraz oceną stanu tkanki miejskiej, co uzasadniło objęcie tego obszaru zintegrowanymi działaniami rewitalizacyjnymi. Lokalny Program Rewitalizacji określał cele ukierunkowane przede wszystkim na aktywizację i integrację społeczną mieszkańców, poprawę jakości przestrzeni publicznych oraz zwiększenie atrakcyjności i funkcjonalności śródmieścia. Działania te wpisywały się w szersze cele polityki społecznej miasta, koncentrując się na przeciwdziałaniu marginalizacji oraz wzmocnieniu kapitału społecznego.

W ramach realizacji programu podejmowano zarówno projekty infrastrukturalne, jak i działania społeczne. Do kluczowych przedsięwzięć należały m.in. projekty rewitalizacji śródmieścia, zagospodarowania przestrzeni publicznych, rozwoju infrastruktury

turystycznej oraz inicjatywy społeczne i edukacyjne, takie jak tworzenie nowych miejsc opieki przedszkolnej czy działania integrujące mieszkańców. Realizacja projektów opierała się na zróżnicowanych źródłach finansowania, w tym środkach własnych gminy oraz funduszach europejskich, w szczególności Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego.

Obszar rewitalizacji obejmował centralną część miasta, która pełni istotne funkcje społeczne, usługowe i kulturowe, a jednocześnie charakteryzowała się koncentracją problemów wymagających interwencji. Podejmowane działania przyczyniły się do poprawy estetyki przestrzeni miejskiej, zwiększenia dostępności infrastruktury publicznej oraz wzmocnienia roli centrum jako miejsca aktywności społecznej i gospodarczej. Ewaluacja realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji wskazuje jednak, że pomimo osiągnięcia zauważalnych efektów w sferze przestrzennej i infrastrukturalnej, część problemów o charakterze społecznym utrzymywała się. Dotyczy to w szczególności wyzwań związanych z aktywnością społeczną mieszkańców, procesami demograficznymi oraz ryzykiem wykluczenia społecznego wybranych grup. Doświadczenia z realizacji programu oraz zidentyfikowane ograniczenia stały się podstawą do opracowania nowego Gminnego Programu Rewitalizacji, który w większym stopniu akcentuje zintegrowane działania społeczne oraz długofalowe efekty procesów rewitalizacyjnych.

POTRZEBA KONTYNUACJI I NOWY ETAP REWITALIZACJI

Wraz z zakończeniem okresu przejściowego dla programów rewitalizacji opracowanych poza ustawą, od dnia 1 stycznia 2024 r. prowadzenie działań rewitalizacyjnych możliwe jest wyłącznie w oparciu o Gminny Program Rewitalizacji sporządzony zgodnie z przepisami ustawy o rewitalizacji. Nowy dokument dla Gminy Miasta Puck stanowi kontynuację dotychczasowych działań podejmowanych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji na lata 2016–2023, przy jednoczesnym wzmocnieniu podejścia zintegrowanego, ukierunkowanego na odbudowę kapitału społecznego, poprawę jakości przestrzeni publicznych oraz długofalową aktywizację mieszkańców.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Pucka na lata 2026–2032 obejmuje obszar wyznaczony na podstawie aktualnej delimitacji, uwzględniającej zarówno koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, jak i doświadczenia wynikające z realizacji poprzedniego programu. W porównaniu do wcześniejszego LPR zakres interwencji został dostosowany do aktualnych potrzeb rozwojowych, co znajduje odzwierciedlenie w bardziej precyzyjnym ukierunkowaniu działań oraz ich lepszym dopasowaniu do specyfiki obszaru rewitalizacji.

Program opiera się na kluczowych zasadach prowadzenia rewitalizacji, takich jak kompleksowość, koncentracja terytorialna, partycypacja społeczna oraz komplementarność działań. Zakłada on integrację przedsięwzięć o charakterze społecznym, inwestycyjnym i środowiskowym, których celem jest trwałe ograniczenie zjawisk kryzysowych oraz poprawa jakości życia mieszkańców. Szczególny nacisk położono na działania wzmacniające aktywność społeczną, integrację lokalnej społeczności oraz efektywne wykorzystanie potencjałów przestrzennych i funkcjonalnych obszaru rewitalizacji.

ZAKRES TERYTORIALNY PROGRAMU

Zakres terytorialny Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Puck obejmuje obszar rewitalizacji wyznaczony uchwałą Rady Miasta Puck, podjętą na podstawie przeprowadzonej diagnozy delimitacyjnej. Zgodnie z jej ustaleniami, obszar zdegradowany jest tożsamy z obszarem rewitalizacji i obejmuje teren o powierzchni 75 ha. Wyznaczony obszar koncentruje się przede wszystkim na strefie centralnej miasta (strefa C – centrum), pełniącej kluczowe funkcje administracyjne, usługowe, mieszkaniowe oraz kulturowe. Jest to obszar o istotnym znaczeniu dla rozwoju lokalnego, który jednocześnie charakteryzuje się najwyższą koncentracją negatywnych zjawisk społecznych oraz współwystępujących problemów w sferach gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. Przeprowadzona diagnoza wykazała, że właśnie w tej części miasta odnotowano najwyższe wartości syntetycznych wskaźników degradacji, co przesądziło o jej wyznaczeniu jako obszaru wymagającego zintegrowanej interwencji rewitalizacyjnej. Obszar rewitalizacji spełnia kryteria określone w art. 10 ustawy o rewitalizacji. Jego powierzchnia stanowi 15,66% powierzchni miasta, natomiast liczba mieszkańców wynosi 15,45% ogółu ludności, co oznacza, że nie przekracza ustawowych limitów wynoszących odpowiednio 20% powierzchni gminy oraz 30% liczby jej mieszkańców. Tym samym możliwe było objęcie całego obszaru zdegradowanego granicami obszaru rewitalizacji. Przyjęte rozwiązanie zapewnia koncentrację interwencji na obszarze o największym natężeniu problemów oraz umożliwia osiągnięcie efektu synergii pomiędzy działaniami społecznymi, inwestycyjnymi i środowiskowymi. Jednocześnie należy podkreślić, że mimo przestrzennego ograniczenia działań do wyznaczonego obszaru, efekty realizacji programu będą oddziaływać szerzej – wpływając na poprawę funkcjonowania całego miasta oraz wzmacniając jego potencjał rozwojowy.

HORYZONT CZASOWY I ETAPY REALIZACJI

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Puck obejmuje okres od 2026 do 2035 roku, co należy uznać za horyzont czasowy adekwatny do charakteru rewitalizacji jako procesu wieloletniego, zintegrowanego i wymagającego dostosowywania horyzontu czasowego działań do zmieniających się uwarunkowań społecznych, przestrzennych, organizacyjnych i finansowych. Przyjęcie perspektywy do 2035 roku pozwala nie tylko na przygotowanie i przeprowadzenie przedsięwzięć inwestycyjnych oraz społecznych, których zasadnicza realizacja przewidziana jest w pierwszych latach obowiązywania programu, w szczególności w okresie 2026–2029, lecz także na zapewnienie trwałości uzyskanych efektów (z reguły 5-letni okres), prowadzenie działań uzupełniających, ocenę rezultatów oraz ewentualne korygowanie interwencji w trybie przewidzianym ustawą o rewitalizacji. W ramach tak określonego horyzontu czasowego można wyróżnić etap inicjujący, przypadający na lata 2025–2026, obejmujący uruchomienie systemu zarządzania programem, przygotowanie dokumentacji, zabezpieczenie środków finansowych i rozpoczęcie pierwszych przedsięwzięć, etap zasadniczej realizacji, obejmujący lata 2026–2029, w którym nastąpi kumulacja działań inwestycyjnych i społecznych na obszarze rewitalizacji, oraz etap utrwalania i oceny efektów, przypadający na lata 2029–2035, obejmujący monitoring zmian, ewaluację skuteczności

programu, utrzymanie rezultatów oraz wprowadzanie uzasadnionych aktualizacji wynikających z analizy stopnia realizacji celów rewitalizacji. Tak przyjęta konstrukcja czasowa zapewnia spójność z planowanym zakresem przedsięwzięć, umożliwia powiązanie realizacji programu z mechanizmami finansowania zewnętrznego i dokumentami wykonawczymi miasta, a jednocześnie odpowiada ustawowemu wymogowi prowadzenia rewitalizacji w sposób uporządkowany, partycypacyjny i podlegający okresowej ocenie.

Diagnoza obszaru rewitalizacji

DELIMITACJA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Miasto Puck zostało poprzedzone szczegółową diagnozą opartą na obiektywnych i weryfikowalnych miernikach statystycznych. Celem procesu delimitacji było zidentyfikowanie części miasta charakteryzujących się największą koncentracją negatywnych zjawisk społecznych oraz współwystępowaniem problemów w innych sferach. Proces ten oparto na „Diagnozie delimitacyjnej na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Miasto Puck”, na podstawie, której wyznaczono obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji, zatwierdzony uchwałą XXII/3/2025 Rady Miasta Pucka w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

W procesie badawczym zastosowano podział przestrzeni miasta na 7 podstawowych jednostek analitycznych (stref strukturalnych: A1, A2, B1, B2, C, D, E). Przy wydzielaniu jednostek wykorzystano kryteria fizjonomiczne (charakter i rodzaj zabudowy), historyczne (strefy miasta, np. centrum czy strefa podmiejska), ukształtowanie terenu (układ urbanistyczny) oraz funkcjonalno-przestrzenne (kategorie użytkowania terenu). Dokładne granice obszarów zostały dostosowane do przebiegu linii i podziałów geodezyjnych.

Procedura statystyczna obejmowała następujące kroki:

- gromadzenie danych surowych dla każdej wyznaczonej jednostki analitycznej,
- konwersję wskaźników o wartościach bezwzględnych na wskaźniki względne (najczęściej w odniesieniu do 1000 lub 100 mieszkańców),
- standaryzację i normalizację wskaźników w celu ujednoczenia i umożliwienia ich rzetelnego porównywania,
- określenie charakteru poszczególnych zmiennych (stymulanty i destymulanty),
- obliczenie syntetycznych wskaźników negatywnych zjawisk dla poszczególnych podsystemów oraz wskaźnika łącznego, co pozwoliło na obiektywne wskazanie obszarów o najwyższym stopniu degradacji.

Analizy delimitacyjne zostały przeprowadzone w pięciu kluczowych sferach, zgodnie z ustawą o rewitalizacji:

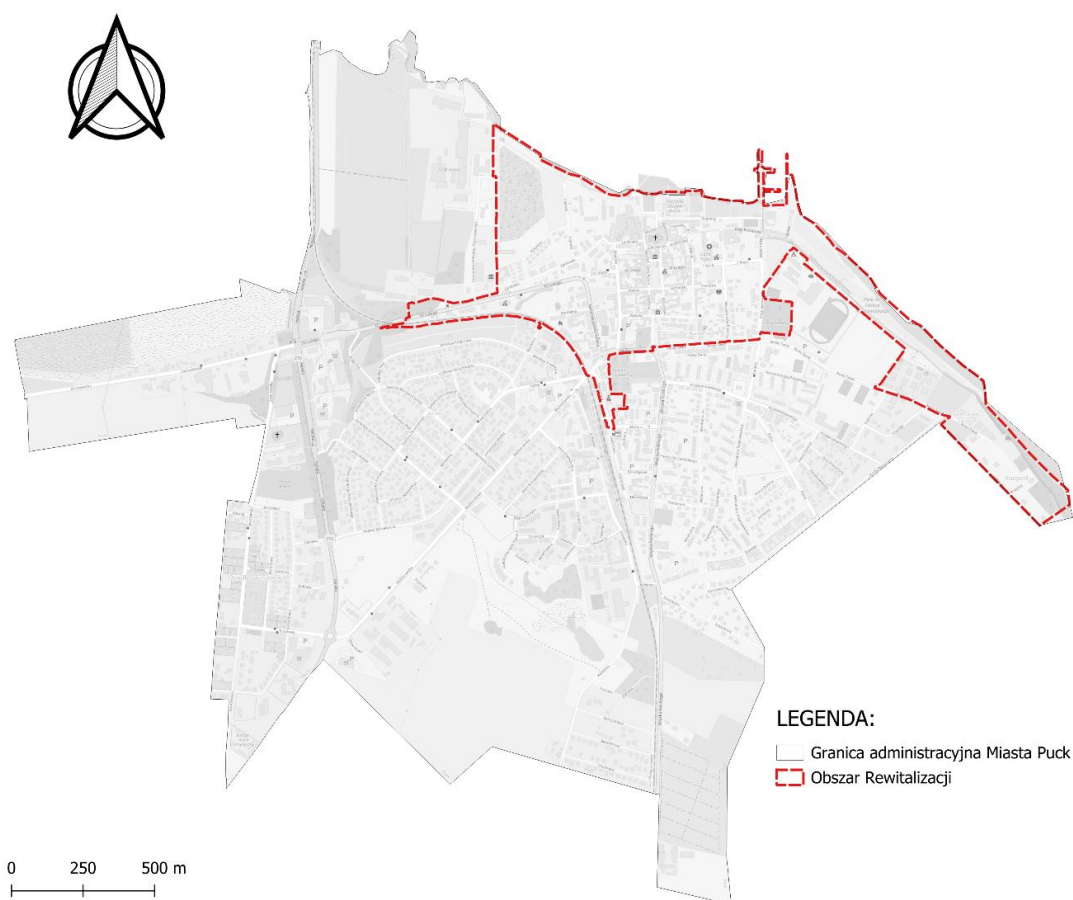
- Sfera społeczna, objęła badanie poziomu bezrobocia (osoby długotrwale bezrobotne, bezrobotni ogółem, bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i niższym), przestępczości (liczba przestępstw i interwencji policyjnych), ubóstwa (korzystanie z pomocy społecznej, dodatki mieszkaniowe, kwoty zasiłków, zaległości czynszowe), edukacji (brak promocji do następnej klasy) oraz kultury (korzystanie z biblioteki).
- Sfera gospodarcza, w której analizowano aktywność podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON, liczbę podmiotów wykreślonych i zawieszonych oraz liczbę działających organizacji pozarządowych, fundacji i stowarzyszeń.

- Sfera przestrzenno-funkcjonalna, gdzie skupiono się na obecności obiektów komunalnych wymagających remontów, liczbie zabytkowych budynków mieszkalnych oraz stosunku powierzchni biologicznie czynnej do powierzchni zabudowanej.
- Sfera techniczna, dla której oceniono stan infrastruktury technicznej badając długość dróg i chodników wymagających remontu oraz ogólną liczbę lokali komunalnych na danym obszarze.
- Sfera środowiskowa, dla której przeanalizowano stopień zagrożenia wynikający z występowania powierzchni budynków pokrytych azbestem oraz udziału kotłów na paliwo stałe we wszystkich zadeklarowanych źródłach ciepła.

WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

Na podstawie przeprowadzonych analiz delimitacyjnych stwierdzono, iż obszarem charakteryzującym się bezwzględnie najwyższą koncentracją negatywnych zjawisk społecznych oraz deficytów w sferach pozaspołecznych (gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej) jest Strefa C (Centrum). Obszar ten wykazuje szczególne nasilenie problemów wymagających zintegrowanych i zaplanowanych działań naprawczych. Analizy przestrzenne wskazały, że natężenie występowania negatywnych zjawisk nie wykazuje cech koncentracji w żadnej konkretnej części obszaru zdegradowanego. W związku z tym faktem, po przeprowadzeniu wymaganych konsultacji społecznych, Rada Miejsca dokonała wyznaczenia obszaru rewitalizacji, którego granice pokrywają się z granicami obszaru zdegradowanego. Ze względu na fakt, iż zidentyfikowany obszar zdegradowany (Strefa C) obejmuje 75 ha, co stanowi 15,66% całkowitej powierzchni miasta, a zamieszkuje go 1559 osób, co odpowiada 15,45% mieszkańców całej gminy, spełnione zostały wymogi ustawowe (obszar nie przekracza 20% powierzchni i 30% liczby ludności gminy). W związku z tym obszar zdegradowany został w całości wyznaczony jako obszar rewitalizacji. Dokładne granice obszaru rewitalizacji Gminy Miasta Puck przedstawiają załączniki mapowe.

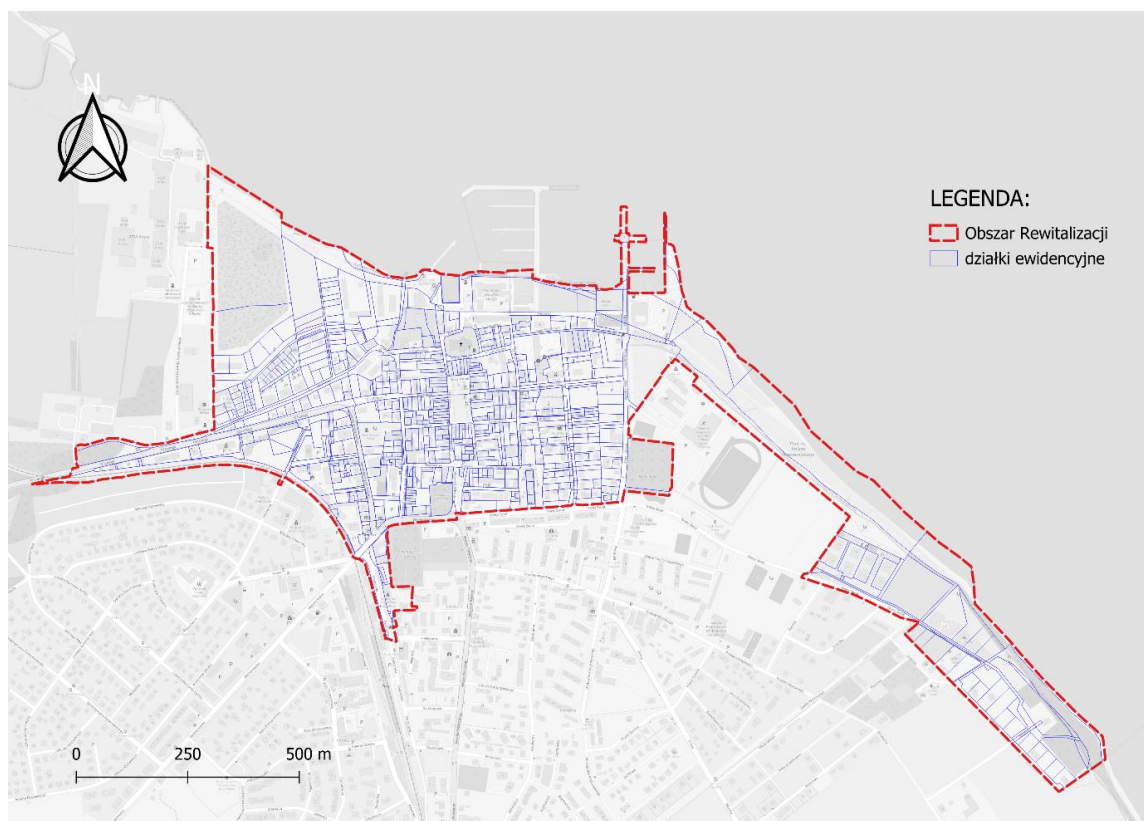
Mapa 1: Obszar rewitalizacji na terenie miasta Puck

źródło: opracowanie własne

Obszar C (strefa centrum) obejmuje następujące ulice: 10 Lutego (nry 1-21, 34-14), Młyńska, gen. J. Hallera (nry 1, 2, 5, 6, 7, 13), Wejherowska (nry 2, 4), Nowy Świat (nr 11, 13), al. Lipowa (nry 5, 4-24), al. Kościuszki (nry 1, 5, 5a), 12 Marca (nr 5), al. Ceynowy (nr 1, 3), Morska (nry 1-9, 4), Zamkowa, Pokoju, Stary Rynek, Wałowa, Morskiego Dywizjonu Lotniczego, Wojska Polskiego (nry 1, 1A, 3, 5), Sienkiewicza, Plac Obrońców Wybrzeża, Gdańska, Męczenników Piaśnicy, Sobieskiego, Bogusława, Sambora, 1 Maja, Judyckiego, Marynarska (nry 1, 2, 3), Mestwina (nry 1, 2, 3, 4, 5, 5a, 7, 7a, 9, 11, 13), Kościelna.

Mapa 2. Obszar rewitalizacji - z działkami ewidencyjnymi

źródło: opracowanie własne

Pogłębiona analiza obszaru rewitalizacji

SFERA SPOŁECZNA

Charakterystyka sfery społecznej

Na koniec 2025 r. na obszarze rewitalizacji zameldowanych było 1 938 osób, czyli ponad 16% mieszkańców miasta. Teren całego miasta Puck w 2025 roku zamieszkiwało 11844 mieszkańców. Analiza danych za lata 2023–2025 wskazuje na zróżnicowaną dynamikę zmian demograficznych na wyznaczonym obszarze rewitalizacji w porównaniu z trendami obserwowanymi w całym mieście Puck. Na obszarze rewitalizacji odnotowano systematyczny wzrost liczby mieszkańców. W 2023 r. ich liczba wynosiła 1 881 osób, w 2024 r. – 1 883 osoby, natomiast w 2025 r. osiągnęła poziom 1 938 osób. Oznacza to wzrost o 57 mieszkańców w przeciągu trzech lat. W pierwszym przedziale czasowym (2023–2024) zmiana była nieznaczna i wyniosła 0,11%, natomiast w kolejnym roku nastąpiło wyraźne przyspieszenie dynamiki wzrostu do poziomu 2,92%. Łącznie w latach 2023–2025 liczba ludności na obszarze rewitalizacji zwiększyła się o 3,03%.

Tabela 1. Liczba osób zameldowanych i na obszarze rewitalizacji i całego miasta Puck w latach 2023-2025

Liczba mieszkańców w latach 2023-2025	2023	2024	2025
obszar rewitalizacji	1881	1883	1938
obszar miasta Puck	12166	11987	11844

źródło: dane GUS BDL oraz UM Puck

Analiza danych za lata 2023–2025 wskazuje na zróżnicowaną dynamikę zmian demograficznych na wyznaczonym obszarze rewitalizacji w porównaniu z trendami obserwowanymi w całym mieście Puck. Na obszarze rewitalizacji odnotowano systematyczny wzrost liczby mieszkańców. W 2023 r. ich liczba wynosiła 1 881 osób, w 2024 r. – 1 883 osoby, natomiast w 2025 r. osiągnęła poziom 1 938 osób. Oznacza to wzrost o 57 mieszkańców w przeciągu trzech lat. W pierwszym przedziale czasowym (2023–2024) zmiana była nieznaczna i wyniosła 0,11%, natomiast w kolejnym roku nastąpiło wyraźne przyspieszenie dynamiki wzrostu do poziomu 2,92%. Łącznie w latach 2023–2025 liczba ludności na obszarze rewitalizacji zwiększyła się o 3,03%.

W tym samym okresie w skali całego miasta Puck odnotowano spadek liczby mieszkańców. W 2023 r. miasto liczyło 12 166 osób, w 2024 r. – 11 987, a w 2025 r. – 11 844 mieszkańców. Oznacza to spadek o 322 osoby w ciągu dwóch lat, co potwierdza utrzymującą się tendencję depopulacyjną. W latach 2023–2024 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 1,47%, natomiast w kolejnym roku o dalsze 1,19%. Łącznie daje to spadek na poziomie 2,65% w latach 2023–2025.

Na tym tle obszar rewitalizacji zwiększa swój udział w strukturze ludności miasta – z 15,46% ogółu mieszkańców w 2023 r. do 16,36% w 2025 r. Uwzględniając fakt, że obszar ten obejmuje ok. 15% powierzchni miasta, należy stwierdzić, że koncentruje on relatywnie większą część ludności, niż wynikałoby to z jego udziału przestrzennego. Zjawisko to świadczy o rosnącym znaczeniu demograficznym obszaru rewitalizacji w strukturze

miasta oraz stanowi istotną przesłankę dla planowania i ukierunkowania działań rewitalizacyjnych.

Tabela 2. Gęstość zaludnienia na obszarze rewitalizacji i całego miasta Puck w latach 2023-2025 [osób/ha]

Gęstość zaludnienia w latach 2023-2025	2023	2024	2025
obszar rewitalizacji	25,08	25,11	25,84
obszar Miasta Puck	25,40	25,03	24,73

źródło: dane GUS BDL oraz UM Puck

Analiza wskaźnika gęstości zaludnienia w latach 2023–2025 potwierdza, że wyznaczony obszar rewitalizacji odznacza się odmienną dynamiką niż całe miasto Puck. Na obszarze rewitalizacji gęstość zaludnienia wzrosła z 25,08 osób na hektar w 2023 r. do 25,84 osób na hektar w 2025 r., co oznacza wzrost o 3,03% w całym badanym okresie. W pierwszym roku zmiana była nieznaczna i wyniosła 0,12%, natomiast między 2024 a 2025 r. nastąpiło wyraźniejsze zwiększenie wskaźnika, o 2,91%. Odmienna sytuacja wystąpiła w skali całego miasta, gdzie gęstość zaludnienia obniżyła się z 25,40 osób na hektar w 2023 r. do 24,73 osób na hektar w 2025 r., czyli o 2,64%. Oznacza to, że w 2025 r. obszar rewitalizacji charakteryzował się już wyższą gęstością zaludnienia niż średnio całe miasto.

W kontekście problemów rewitalizacyjnych wskaźnik ten ma istotne znaczenie, ponieważ wskazuje na koncentrację ludności na relatywnie niewielkim obszarze miasta. Taka sytuacja może sprzyjać kumulacji zjawisk kryzysowych, zwłaszcza tam, gdzie jednocześnie występują problemy społeczne, niedostosowanie infrastruktury technicznej, gorszy stan zabudowy mieszkaniowej lub ograniczona jakość przestrzeni publicznych. Wzrost gęstości zaludnienia na obszarze rewitalizacji, przy jednoczesnym spadku tego wskaźnika w całym mieście, może oznaczać rosnącą presję na lokalne usługi publiczne, układ komunikacyjny, miejsca parkingowe, tereny rekreacyjne oraz zasoby mieszkaniowe. Z punktu widzenia planowania działań rewitalizacyjnych należy zatem uznać, że obszar ten wymaga szczególnej uwagi nie tylko ze względu na skalę koncentracji mieszkańców, ale również z uwagi na potrzebę poprawy jakości warunków życia na terenie, który pełni coraz większą rolę w strukturze osadniczej miasta.

Obszar rewitalizacji, podobnie jak całe miasto zмага się także z systematycznie rosnącą liczbą mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. W skali miasta w latach 2022-2024 i malejącą liczbą osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym.

Tabela 3. Mieszkańcy wg. kategorii wiekowych

Wiek mieszkańców Pucka w latach 2022-2024	2022	2023	2024
Wiek przedprodukcyjny	1 925	1 852	1 781
Wiek produkcyjny	5 941	5 818	5 761
Wiek poprodukcyjny	2 778	2 793	2 803

źródło: dane GUS BDL

Problemy występujące w sferze społecznej na obszarze rewitalizacji

Trendy demograficzne wyróżniają obszar rewitalizacji na tle całego miasta. Oprócz większego zagęszczenia liczby mieszkańców, obszar rewitalizacji cechuje także duże natężenie innych problemów społecznych. Śródmieście negatywnie wyróżnia się na tle miasta zarówno pod kątem liczby problemów, jak i często ich skali.

Poniżej przedstawiono analizę różnych zjawisk w sferze społecznej. Analiza została podzielona na dwie wzajemnie uzupełniające się części, umożliwiające wieloaspektową ocenę skali występujących problemów społecznych oraz dynamiki ich zmian w czasie.

Pierwsza część zawiera syntetyczną analizę wskaźników zastosowanych w procesie delimitacji obszaru rewitalizacji. W tej sekcji dokonano bezpośredniego porównania danych statystycznych dla wyznaczonego obszaru z średnimi wartościami odnotowanymi dla całego miasta Puck. Takie podejście pozwala na precyzyjną identyfikację sfer, w których dysproporcje są najbardziej znaczące, szczególnie w obszarach takich jak bezpieczeństwo publiczne, częstotliwość interwencji służb porządkowych oraz poziom zjawiska ubóstwa. Druga część dokumentu poświęcona jest wyznaczeniu i interpretacji trendów czasowych dla wybranych wskaźników w okresie obejmującym lata 2023-2025. Celem tej części jest zbadanie trwałości obserwowanych zjawisk społecznych oraz określenie czy różnice między obszarem rewitalizacji a pozostałą częścią gminy ulegają pogłębieniu, czy też obserwuje się tendencję spadkową. Analiza dynamiki zmian w zakresie korzystania z systemu pomocy społecznej oraz poziomu bezpieczeństwa rodzin umożliwia ocenę efektywności dotychczasowych działań wspierających oraz identyfikację nowych, narastających wyzwań w sferze społecznej. Wybrane zagadnienia związane z występowaniem problemów społecznych na obszarze rewitalizacji zostały też przeanalizowane przy wykorzystaniu danych pochodzących z różnych form przeprowadzonych konsultacji społecznych (badań ankietowych, spacerów badawczych, wywiadów).

Przyczyną wielu problemów o charakterze społecznym jest często relatywnie zła sytuacja ekonomiczna mieszkańców. Wskaźnikami obrazującymi występowanie tego typu problemów są przede wszystkim problemy bezrobocia i często powiązane z nimi natężenia wykorzystywania przez mieszkańców różnych form pomocy społecznej. W przypadku zjawiska bezrobocia widoczna jest znacząca dysproporcja wartości wskaźnika dla obszaru rewitalizacji i obszaru całej gminy.

W przypadku osób zarejestrowanych jako bezrobotne na obszarze rewitalizacji odnotowano w 2023 r. 103 osoby, w 2024 r. 82 osoby oraz 112 osób w 2025 r. Dla całego miasta wartości te wyniosły odpowiednio 238, 218 i 256 osób. Oznacza to, że udział obszaru rewitalizacji w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w mieście wynosił około 43,3% w 2023 r., 37,6% w 2024 r. oraz 43,8% w 2025 r. Innymi słowy, mimo że obszar rewitalizacji zajmuje niewielką część powierzchni miasta, koncentrował w analizowanym okresie blisko dwie piąte, a w niektórych latach niemal połowę wszystkich osób zarejestrowanych jako bezrobotne.

Tabela 4. Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w latach 2023-2025

Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych	2023	2024	2025
Obszar rewitalizacji	103	82	112
Całe miasto	238	218	256

źródło: dane UM Puck

Podobnie kształtuje się sytuacja w odniesieniu do osób długotrwale bezrobotnych, a więc grupy szczególnie istotnej z punktu widzenia diagnozy zjawisk kryzysowych. Na obszarze rewitalizacji liczba takich osób wyniosła 41 w 2023 r., 51 w 2024 r. i 48 w 2025 r., podczas gdy dla całego miasta odnotowano odpowiednio 92, 89 i 97 osób. Udział obszaru rewitalizacji w liczbie osób długotrwale bezrobotnych w mieście wyniósł zatem około 44,6% w 2023 r., aż 57,3% w 2024 r. oraz 49,5% w 2025 r. Szczególnie wymowny jest rok 2024, w którym na obszarze rewitalizacji zamieszkiwała ponad połowa wszystkich osób długotrwale bezrobotnych w mieście. Potwierdza to, że właśnie na tym terenie występuje silna koncentracja najbardziej trwałych i najtrudniejszych do przezwyciężenia problemów związanych z wykluczeniem z rynku pracy.

Tabela 5. Liczba osób długotrwale bezrobotnych w latach 2023-2025

Liczba długotrwale bezrobotnych	2023	2024	2025
Obszar rewitalizacji	41	51	48
Całe miasto	92	89	97

źródło: dane GUS BDL oraz UM Puck

Przeprowadzone analizy wskazują, że zmiany wskaźnika nie miał charakteru jednolitego, jednak w obu badanych kategoriach utrzymywał się wysoki poziom koncentracji problemu na obszarze rewitalizacji. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na obszarze rewitalizacji spadła pomiędzy 2023 a 2024 r. o 21 osób, po czym w 2025 r. wzrosła o 30 osób. Ostatecznie w 2025 r. była wyższa niż na początku analizowanego okresu. W skali całego miasta zaobserwowano podobny kierunek zmian, to znaczy spadek w 2024 r. i ponowny wzrost w 2025 r., jednak udział obszaru rewitalizacji w ogólnej liczbie bezrobotnych pozostał nadal bardzo wysoki. Oznacza to, że poprawa notowana przejściowo w 2024 r. nie miała charakteru trwałego i nie doprowadziła do zmniejszenia skali koncentracji zjawiska.

W przypadku bezrobocia długotrwałego sytuacja przedstawia się jeszcze mniej korzystnie. Na obszarze rewitalizacji między 2023 a 2024 r. nastąpił wzrost liczby osób długotrwale bezrobotnych z 41 do 51, a w 2025 r. odnotowano jedynie nieznaczny spadek do 48 osób. Oznacza to, że mimo pewnej poprawy w ostatnim roku analizowanego okresu, skala zjawiska nadal pozostała wyższa niż w 2023 r. W tym samym czasie w skali całego miasta liczba osób długotrwale bezrobotnych zmieniała się w sposób umiarkowany, jednak w każdym z badanych lat obszar rewitalizacji skupiał bardzo duży udział tej grupy. Wskazuje to na utrwalony charakter problemu, który nie ma wyłącznie wymiaru ilościowego, lecz również strukturalny i społeczny. Uzupełniając obraz zjawiska bezrobocia warto zwrócić uwagę na dwa pozostałe wskaźniki, które były analizowane na etapie wyznaczania obszaru rewitalizacji. Chodzi o wskaźnik liczby osób bezrobotnych do 30 roku życia i wskaźnik liczby osób bezrobotnych po 30 roku życia. Na obszarze

rewitalizacji niższa jest liczba osób bezrobotnych do 30 roku życia, która wynosi 11,55 na 1 tys. mieszkańców, podczas gdy dla całego miasta wskaźnik ten osiąga 24,06. Jednocześnie zdecydowanie wyższa jest liczba osób bezrobotnych powyżej 30 roku życia: 59,65 na 1 tys. mieszkańców wobec 46,74 w skali miasta. Taki układ wskazuje, że problem bezrobocia na obszarze rewitalizacji dotyka przede wszystkim osób starszych, które mogą mieć większe trudności z powrotem na rynek pracy, przekwalifikowaniem się lub dostosowaniem do zmieniających się warunków zatrudnienia.

Tabela 6. Liczba osób bezrobotnych do 30 roku życia i powyżej 30 roku życia

Liczba osób bezrobotnych do 30 roku życia i po 30 roku życia.	Liczba osób bezrobotnych do 30 roku życia na 1 tys. mieszkańców	Liczba osób bezrobotnych pow. 30 roku życia na 1 tys. mieszkańców
Obszar rewitalizacji	11,55	59,65
Całe miasto	21,69	54,84

źródło: dane GUS BDL oraz UM Puck

Niskie wskaźniki aktywności zawodowej na obszarze rewitalizacji w Pucku współwystępują z innymi zjawiskami wskazującymi na wyraźne dysproporcje ekonomiczne pomiędzy tym obszarem a pozostałą częścią miasta. Szczególnie istotne różnice widoczne są w zakresie korzystania przez mieszkańców z systemowych form wsparcia finansowego, w tym świadczeń związanych z utrzymaniem lokali mieszkalnych. Skala tego zjawiska wskazuje na koncentrację problemów o charakterze dochodowym i społecznym, co potwierdza konieczność podejmowania zintegrowanych działań ukierunkowanych na poprawę sytuacji ekonomicznej mieszkańców oraz zwiększenie ich aktywności zawodowej.

Bardzo widocznym problemem na obszarze rewitalizacji pozostaje koncentracja ubóstwa oraz obniżonej stabilności ekonomicznej gospodarstw domowych, co znajduje odzwierciedlenie w wartościach kilku wskaźników mierzących zjawiska w sferze społecznej. Na etapie delimitacji wykorzystano sześć wskaźników mierzących nasilenie występowania zjawiska ubóstwa.

Liczba rodzin pobierających dodatek mieszkaniowy na obszarze rewitalizacji wynosi 25,2 na 1 tysięcy mieszkańców, podczas gdy średnia dla całej gminy to zaledwie 10,57 rodzin. Oznacza to, że natężenie występowania tego problemu na obszarze śródmieścia jest ponad dwukrotnie wyższe niż w skali całego miasta. Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku wskaźnika liczby osób korzystających z pomocy społecznej na 1 tys. mieszkańców. W tym przypadku dysproporcja jest jeszcze większa. Na obszarze rewitalizacji przypada 29,51 osób na 1 tys. mieszkańców, a na obszarze miasta jest to 12,64 osoby na 1 tys. mieszkańców. Powszechność korzystania z zasiłków na obszarze rewitalizacji nie idzie jednak w parze z ich średnią wysokością. Średnia wartość wsparcia wypłacanego na 1 rodzinę jest bowiem na obszarze rewitalizacji niższa niż na obszarze całego miasta.

Tabela 7. Mieszkańcy korzystający ze wsparcia finansowego oraz wysokość wsparcia

Korzystający z pomocy finansowej i wysokość wsparcia			
Obszar	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 1 tys. mieszkańców	Liczba rodzin korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. mieszkańców	Średnia wysokość (w PLN) zasiłków wypłaconych na 1 rodzinę
Obszar rewitalizacji	29,51	25,02	1 852,42
Całe miasto	12,64	10,57	3 257,39

źródło: dane UM Puck

Równie niepokojące dane dotyczące dodatków mieszkaniowych i zaległości czynszowych. Na obszarze rewitalizacji na 1 tys. mieszkańców przypadają 43,62 osoby, które pobierają dodatek mieszkaniowy, co w porównaniu do 11,45 osób na 1 tys. mieszkańców w skali gminy daje wskaźnik blisko czterokrotnie wyższy. Co istotne, średnia wysokość zasiłków wypłaconych na jedną rodzinę jest na obszarze rewitalizacji znacznie wyższa niż średnia wartość zasiłków dla obszaru całego miasta i wynosi 16 852,04 złotych (podczas gdy średnia dla Pucka to 2785,81 zł). Mimo tego wsparcia na obszarze rewitalizacji nadal widoczne są zaległości czynszowe, które w przeliczeniu na jednego mieszkańca wynoszą 329,87 zł i są kilkukrotnie wyższe niż średnia wartość zaległości na terenie gminy.

Tabela 8. Mieszkańcy korzystający z dodatków mieszkaniowych oraz wysokość wsparcia

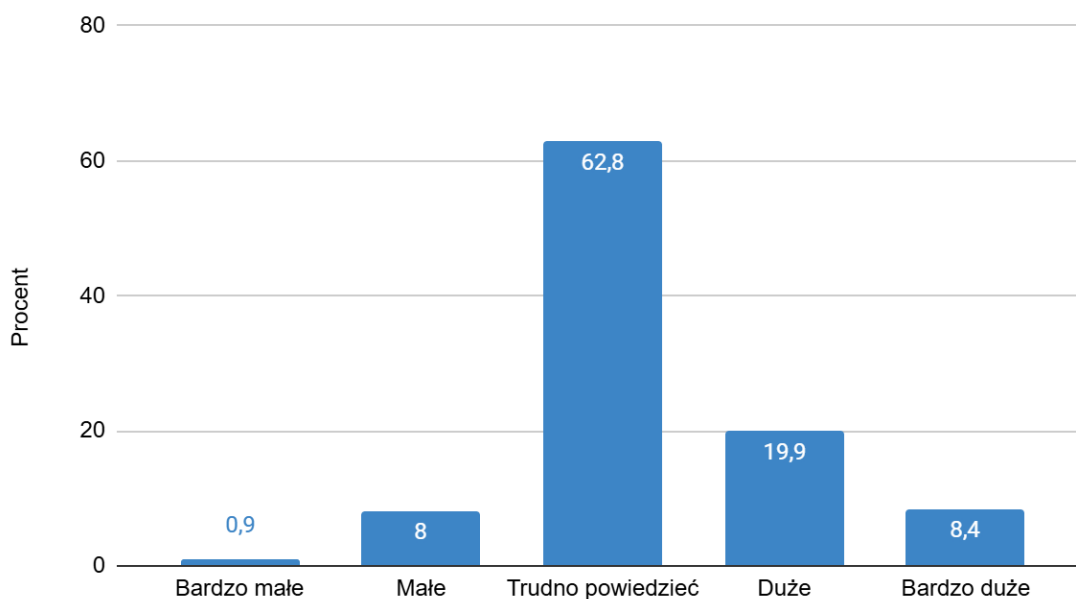
Dodatki mieszkaniowe i zaległości czynszowe			
Obszar	Liczba rodzin pobierających dodatek mieszkaniowy na 1 tys. mieszkańców	Średnia kwota „dodatku mieszkaniowego” na rodzinę PLN/m-c	Wielkość zaległości czynszowych lokali komunalnych PLN na 1 mieszkańca
Obszar rewitalizacji	43,62	16 852,04	329,87
Całe miasto	11,45	2 785,81	83,53

źródło: dane UM Puck

Sugeruje to, że problemy rodzin zamieszkujących teren rewitalizacji są bardziej złożone i wymagają przyznawania wyższych kwot wsparcia lub korzystania z wielu rodzajów świadczeń jednocześnie. Warto zaznaczyć, że dysproporcje ekonomiczne, które wskazują na występowanie zjawiska ubóstwa są w większości analizowanych przypadków zdecydowanie gorsze dla obszaru rewitalizacji. Całościowy obraz wynikający z analizy wskaźników dotyczących bezrobocia i ubóstwa wskazuje, że obszar rewitalizacji w Pucku charakteryzuje się wyraźną koncentracją problemów o charakterze socjalno-bytowym. Obserwuje się tu ponadprzeciętny udział mieszkańców korzystających z pomocy społecznej w porównaniu z pozostałą częścią miasta, co świadczy o utrwalonych trudnościach ekonomicznych i ograniczonej samodzielności części gospodarstw domowych. Skala zjawiska potwierdza potrzebę podejmowania zintegrowanych działań rewitalizacyjnych ukierunkowanych na poprawę sytuacji dochodowej mieszkańców oraz ograniczenie zjawiska zależności od systemu wsparcia społecznego. Problem ubóstwa jest również zauważalny przez mieszkańców. W trakcie badań na obszarze rewitalizacji respondenci poproszeni o ocenę natężenia występowania negatywnych zjawisk wskazali, że są one widoczne. Warto jednak

zaznaczyć, że duża część respondentów nie potrafiła wskazać jak duży jest to problem. Rozkład wskazań dotyczących występowania zjawiska ubóstwa obrazuje fakt, że tylko część mieszkańców ma określoną wiedzę na ten temat. Ponad 60 % respondentów nie ma sprecyzowanego zdania na ten temat. Blisko 30% badanych wskazuje jednak na jego występowanie. Wyniki można tłumaczyć faktem, że duże nasilenie problemu na obszarze rewitalizacji (w kontekście całego miasta) jest połączone nadal z faktem, że w wartościach bezwzględnych problem dotyka tylko niewielkiego odsetka mieszkańców.

Wykres 1. Nasilenie występowania zjawiska ubóstwa na obszarze rewitalizacji

źródło: badania własne

Nawarstwiający się problemy bytowe często współwystępują ze zjawiskiem przestępczości oraz zjawiskiem pogłębiających się problemów dotyczących rodziny. Na etapie wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oparto się na szeregu wskaźników dotyczących szeroko pojętej przestępczości. Znalazły się wśród nich wskaźniki dotyczące: liczby przestępstw na 1 tys. mieszkańców, liczby interwencji Policji na 100 mieszkańców. Na etapie pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji wykorzystano dodatkowo dane dotyczące zmian wartości wskaźników w latach 2023-2025. Analiza danych dotyczących liczby interwencji Policji w latach 2023-2025 wskazuje, że obszar rewitalizacji pozostaje miejscem wyraźnie wyższego natężenia zdarzeń wymagających reakcji służb porządkowych.

Tabela 9. Liczba interwencji Policji na obszarze rewitalizacji i całego miasta Puck w latach 2023-2025

Wyszczególnienie	2023	2024	2025
obszar rewitalizacji	1228	1057	1003
obszar Miasta Puck	2748	2122	2131

źródło: dane UM Puck

W 2023 r. na obszarze rewitalizacji odnotowano 1228 interwencji, w 2024 r. 1057, natomiast w 2025 r. 1003. W tym samym czasie w całym mieście Puck liczba interwencji wyniosła odpowiednio 2748, 2122 oraz 2131. Oznacza to, że w całym analizowanym okresie na obszar rewitalizacji przypadała bardzo duża część wszystkich interwencji podejmowanych na terenie miasta. Udział obszaru rewitalizacji w ogólnej liczbie interwencji policyjnych wyniósł około 44,7% w 2023 r., 49,8% w 2024 r. oraz 47,1% w 2025 r. W praktyce oznacza to, że niemal co druga interwencja na terenie miasta miała miejsce właśnie na obszarze rewitalizacji. Jest to zjawisko istotne z punktu widzenia diagnozy sytuacji kryzysowej, ponieważ świadczy o wyższym od średniej dla miasta natężeniu problemów związanych z bezpieczeństwem, porządkiem publicznym lub innymi sytuacjami wymagającymi interwencji służb na stosunkowo ograniczonym obszarze miasta.

Nasilenie występowania problemów bytowych, wysoki poziom wsparcia finansowego oraz wskaźniki przestępczości bardzo często idą w parze z problemami dotyczącymi bezpośrednio instytucji rodziny. Z tego też powodu na etapie analiz dotyczących obszaru rewitalizacji przeanalizowano także wartości wskaźnika dotyczącego liczby rodzin na danym obszarze dla których założono tzw. „niebieską kartę”.

Tabela 10. Niebieskie karty w latach 2023-2025

Niebieskie karty	2023	2024	2025
obszar rewitalizacji	6	1	7
obszar Miasta Puck	14	15	31

źródło: dane UM Puck

Analiza danych przedstawionych w tabeli wskazuje, że zjawisko przemocy domowej, mierzone liczbą rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty”, charakteryzuje się odmienną dynamiką na obszarze rewitalizacji oraz w skali całego miasta Puck.

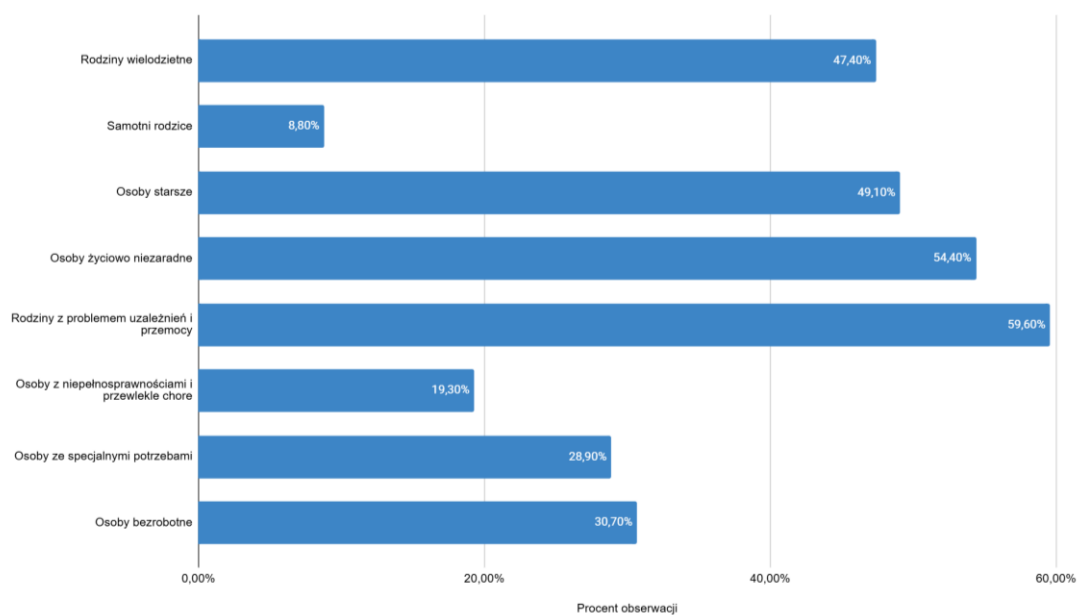
Na obszarze rewitalizacji obserwuje się wyraźną zmienność liczby rodzin objętych procedurą w analizowanym okresie. W 2023 r. ich liczba wyniosła 6, w 2024 r. nastąpił znaczący spadek do poziomu 1, natomiast w 2025 r. odnotowano ponowny wzrost do wartości 7. Taki przebieg wskazuje na brak stabilnej tendencji oraz epizodyczny charakter ujawniania się zjawiska. Pomimo chwilowej poprawy w 2024 r., nie doszło do trwałego ograniczenia skali problemu – przeciwnie, w 2025 r. liczba rodzin objętych procedurą osiągnęła najwyższy poziom w całym analizowanym okresie, przewyższając wartość początkową. Może to świadczyć o utrzymywaniu się problemów w sferze społecznej i rodzinnej, które mają charakter nawrotowy i niejednorodny w czasie. W skali całego miasta Puck zjawisko to wykazuje natomiast bardziej jednoznaczny trend wzrostowy. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty” zwiększała się sukcesywnie z poziomu 14 w 2023 r., przez 15 w 2024 r., aż do 31 w 2025 r. Oznacza to ponad dwukrotny wzrost w ciągu trzech lat, co może wskazywać zarówno na narastanie problemu, jak i na poprawę jego wykrywalności oraz skuteczności działań instytucjonalnych. Porównanie obu poziomów przestrzennych pokazuje, że choć liczba

rodzin objętych procedurą na obszarze rewitalizacji jest niższa niż w skali całego miasta, to jej przebieg jest bardziej niestabilny i zakończony niekorzystnym wzrostem. Należy przy tym podkreślić, że w przypadku przemocy domowej poziom rejestrowanych przypadków nie odzwierciedla w pełni rzeczywistej skali zjawiska, gdyż zależy również od takich czynników jak skłonność do zgłaszania problemu, dostępność wsparcia czy aktywność służb.

Z perspektywy diagnozy rewitalizacyjnej istotne jest, że na obszarze rewitalizacji nie obserwuje się trwałej poprawy sytuacji, a zjawisko przemocy domowej nadal występuje i może ujawniać się w sposób nieregularny. Wskazuje to na konieczność prowadzenia działań ukierunkowanych na wsparcie rodzin, rozwój usług społecznych oraz wzmacnianie lokalnych mechanizmów reagowania na sytuacje kryzysowe, w tym działań profilaktycznych i interwencyjnych.

Większość przeprowadzonych analiz wskazuje, że obszar rewitalizacji w Pucku charakteryzuje się wyższą koncentracją negatywnych zjawisk społecznych w porównaniu do średnich wartości dla całego miasta. Zjawisko to jest szczególnie widoczne w kontekście współwystępowania problemów związanych z ubóstwem, zwiększonym korzystaniem z systemowych form wsparcia społecznego, koncentracją zjawisk o charakterze kryzysowym oraz zmianami zachodzącymi w strukturze demograficznej mieszkańców. Zidentyfikowane zagrożenia dotyczą różnych grup społecznych i znajdują odzwierciedlenie nie tylko w danych statystycznych, ale również w opiniach mieszkańców. Wyniki badań ankietowych wskazują, że w percepcji respondentów szczególnie narażone na negatywne zjawiska społeczne są rodziny doświadczające problemów uzależnień oraz przemocy. Takie postrzeganie sytuacji przez mieszkańców potwierdza diagnozę opartą na danych ilościowych i wskazuje na konieczność podejmowania zintegrowanych działań rewitalizacyjnych ukierunkowanych na wsparcie rodzin przeżywających trudności, osoby starsze, osoby niesamodzielne oraz rodziny wielodzietne, a także wzmacnianie lokalnych mechanizmów wsparcia społecznego. Badania ankietowe przeprowadzone na potrzeby pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji wskazują, że problemy społeczne występujące na obszarze rewitalizacji w największym stopniu dotyczą rodzin z problemami uzależnień (59,6% obserwacji), osób życiowo niezaradnych (54,4% obserwacji), osób starszych (49,1% obserwacji) oraz rodzin wielodzietnych (47,4% obserwacji)

Wykres 2: Grupy, których w największym stopniu dotyczą problemy społeczne

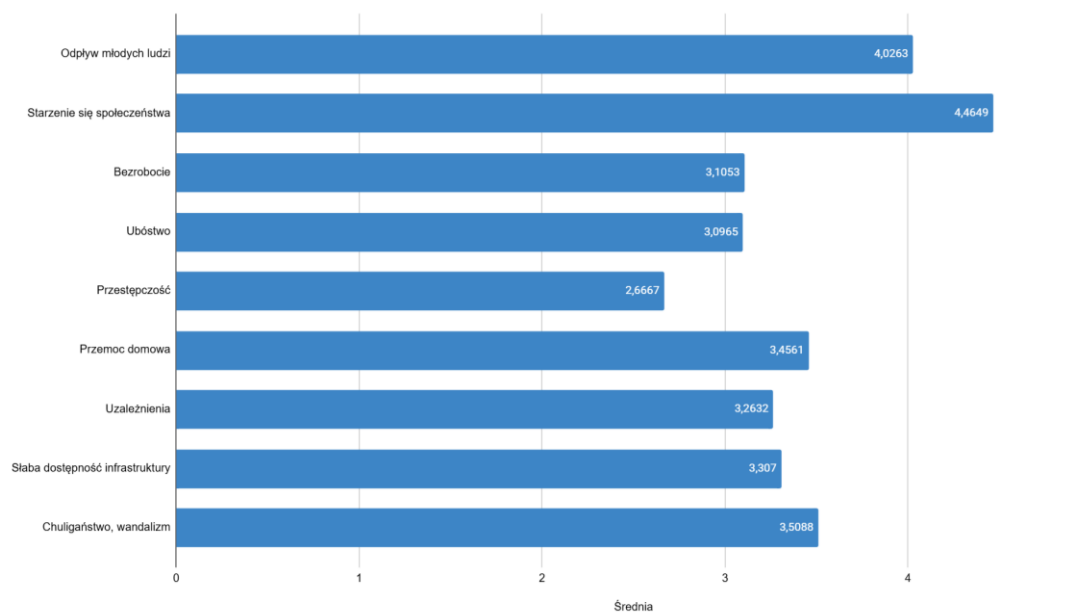

źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że wskazane grupy społeczne pokrywają się też z wynikami badań ankietowych dotyczących oceny natężenia problemów społecznych na obszarze rewitalizacji. Respondenci poproszeni o wskazanie największych występujących problemów społecznych najczęściej wskazywali starzenie się społeczeństwa (średnia 4,46) oraz odpływ młodych mieszkańców (4,03), co potwierdza istotne wyzwania demograficzne obszaru rewitalizacji.

Jednocześnie w przedziale umiarkowanego i podwyższonego natężenia (ok. 3,0–3,5) znalazły się kluczowe problemy społeczne, takie jak przemoc domowa (3,46), chuligaństwo i wandalizm (3,51), uzależnienia (3,26), bezrobocie (3,11) oraz ubóstwo (3,10). W nieco niższym stopniu wskazywano przestępczość (2,67), jednak nadal pozostaje ona zauważalnym elementem lokalnych problemów społecznych. Dodatkowo respondenci zwrócili uwagę na słabą dostępność infrastruktury służącej realizacji działań o charakterze społecznym (3,31), co wskazuje na powiązania pomiędzy sferą społeczną a przestrzenno-funkcjonalną.

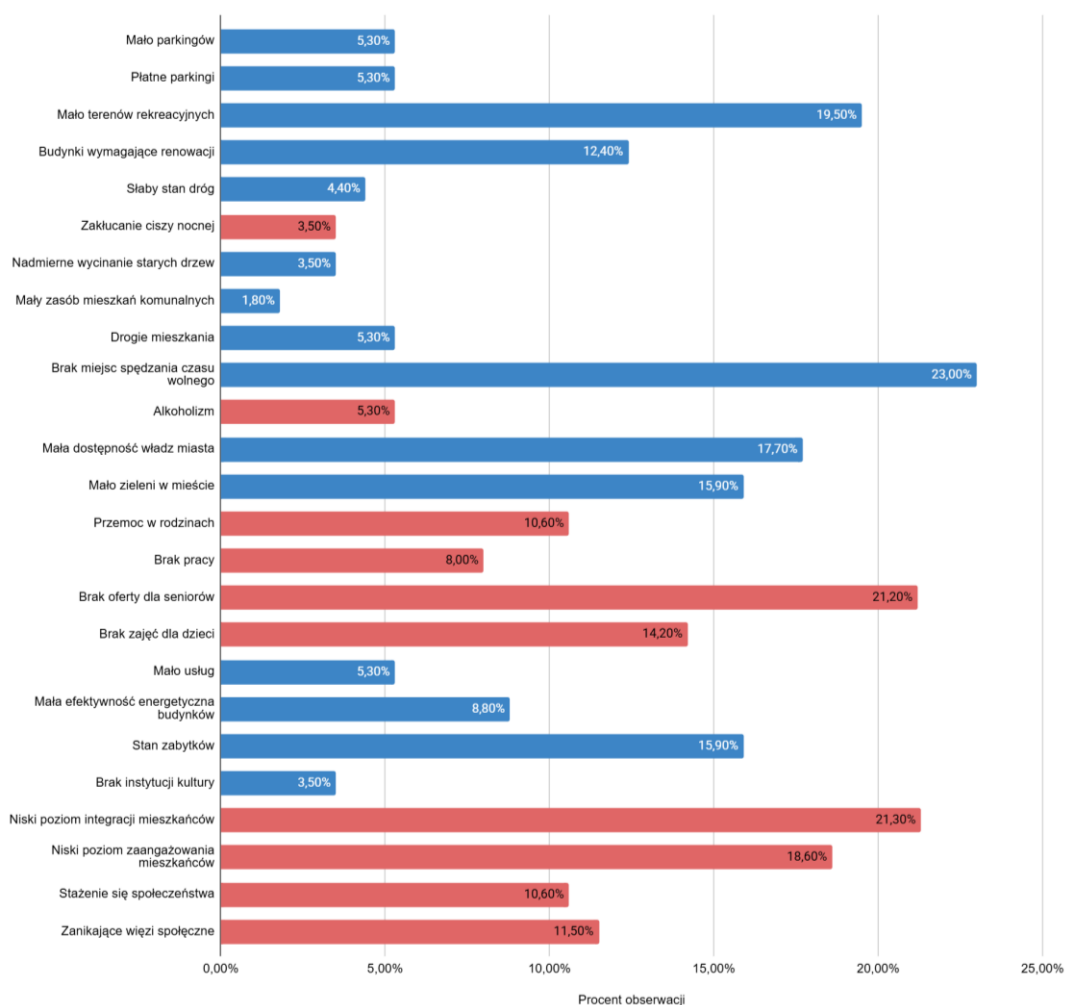
Wykres 3. Natężenie występowania negatywnych zjawisk społecznych na obszarze rewitalizacji

źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Przeprowadzone badania społeczne wskazują też na szerszy wachlarz występujących problemów. W trakcie konsultacji społecznych poza prośbą o określenie występowania wskazanych w kwestionariuszu problemów społecznych poproszono mieszkańców obszaru rewitalizacji również o wskazanie w pytaniu otwartym największych problemów, które występują na obszarze. Nie ograniczono wskazań do jednej wybranej sfery, ale zachęcono respondentów do swobodnej wypowiedzi. W taki sposób uzyskano szereg wskazań, które pokazują natężenie występowania problemów i przez to obrazują też potrzeby obszaru. Duża część wskazań dotyczy problemów w sferze społecznej. Wśród najczęściej wskazywanych problemów społecznych znalazły się: niski poziom integracji mieszkańców (21,3% obserwacji), brak oferty dla seniorów (21,2% obserwacji), niski poziom zaangażowania mieszkańców (18,6% obserwacji), brak zajęć dla dzieci (14,2% obserwacji), zanikające więzi społeczne (11,5% obserwacji), przemoc w rodzinach (10,6% obserwacji), starzenie się społeczeństwa (10,6% obserwacji) oraz brak pracy (8% obserwacji), alkoholizm (5,3% obserwacji) i zakłócanie ciszy nocnej (3,5% obserwacji).

Wykres 4. Największe problemy na obszarze rewitalizacji

źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Uzyskane wyniki potwierdzają, że obszar rewitalizacji charakteryzuje się współwystępowaniem wielu problemów społecznych o umiarkowanym i wysokim natężeniu, przy jednoczesnym silnym tle demograficznym. Zbieżność ocen mieszkańców z wynikami analizy danych zastanych wskazuje na trafność diagnozy oraz podkreśla konieczność prowadzenia kompleksowych, zintegrowanych działań rewitalizacyjnych, ukierunkowanych zarówno na przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym, jak i ograniczanie niekorzystnych trendów demograficznych.

Potencjały występujące w sferze społecznej na obszarze rewitalizacji

Interwencje rewitalizacyjne stanowią odpowiedź na kumulację występowania różnorodnych problemów społecznych, ale jednocześnie są często próbą wykorzystania istniejących zasobów i potencjałów lokalnych. Obszar rewitalizacji w Pucku, obejmujący centralną część miasta, charakteryzuje się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, takich jak ryzyko wykluczenia społecznego, niska aktywność części mieszkańców czy ograniczony dostęp do usług wsparcia. Jednocześnie jednak jest to przestrzeń o istotnych walorach społecznych, które mogą stanowić podstawę skutecznych działań rewitalizacyjnych.

Pierwszym i kluczowym potencjałem są sami mieszkańcy obszaru rewitalizacji. Relatywnie duża liczba ludności zamieszkującej niewielki, zwarty obszar śródmieścia sprzyja realizacji działań o charakterze społecznym, integracyjnym i animacyjnym. Struktura przestrzenna obszaru, oparta na bliskich relacjach sąsiedzkich oraz dostępności przestrzeni wspólnych, stwarza warunki do budowania kapitału społecznego i rozwijania inicjatyw oddolnych. Potencjał ten znajduje odzwierciedlenie w podejmowanych działaniach lokalnych oraz zaangażowaniu mieszkańców w życie społeczne miasta, w tym w proces przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji.

Istotnym potencjałem obszaru rewitalizacji jest również obecność i aktywność organizacji pozarządowych, które pełnią ważną rolę w zakresie integracji społecznej, wsparcia mieszkańców oraz animacji życia lokalnego. Na obszarze rewitalizacji zidentyfikowano szereg organizacji posiadających swoje siedziby, w tym:

- Stowarzyszenie Ludzi Aktywnych na Rzecz Zdrowia odnowa Stary Rynek 2 Puck;
- Stowarzyszenie Aktywny Puck Stary Rynek 2 Puck;
- Fundacja Pozytywne Inicjatywy ul. Przebendowskiego 12 Puck;
- Zrzeszenie Kaszubsko - Pomorskie Oddział Puck Stary Rynek 1 Puck;
- Stowarzyszenie Historyczne Morskiego Dywizjonu Lotniczego Stary Rynek 1 Puck;
- Parafia Rzymskokatolicka pw. św. ap. Piotra i Pawła ul. Judyckiego 4 Puck;
- Puckie Stowarzyszenie Wspierające Osoby Niepełnosprawne Umysłowo „Razem” ul. Mestwina 32 Puck;
- Stowarzyszenie Miast Partnerskich „Przyjaciele” ul. Zamkowa 5 Puck;
- Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Problemami Autyzmu „Zrozumieć Świat” Stary Rynek 2 Puck;
- Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Miejskie Puck Stary Rynek 2 Puck;
- Stowarzyszenie Kobiet Amazonki Aleja Lipowa 3c Puck;
- Puckie Hospicjum pw. św. Ojca Pio ul. Dziedzictwa Jana Pawła II 12 Puck;
- Polski Związek Niewidomych Koło Powiatowe w Pucku Stary Rynek 2 Puck;
- ZHP Morski Hufiec Puck im. Obrońców Helu ul. Żeglarzy 1 Puck;
- Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy w Pucku ul. 1 Maja 2 Puck;
- Związek Inwalidów Wojennych RP Zarząd Oddziału w Pucku ul. 1 Maja 2 Puck;
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy Puck ul. 1 Maja 2 Puck;
- Związek Weteranów i Rezerwistów Wojska Polskiego w Pucku ul. 1 Maja 2 Puck;
- Klub Żołnierzy Rezerwy Ligi Obrony Kraju Zarząd Powiatowy w Pucku ul. Męczenników Piaśnicy 13/2 Puck;

- Koło Przewodników Turystycznych PTTK w Pucku Stary Rynek 2 Puck;
- Belona Koło Nr 68 PZW w Pucku ul. Bogusława 2 Puck;
- Klub Strzelecki Grot Aleja Lipowa 3c Puck;
- Klub Sportowy Zatoka Puck Aleja Lipowa 3a Puck;
- Lekkoatletyczny Klub Sportowy Ziemi Puckiej Aleja Lipowa 3c Puck;
- Międzyszkolny Klub Sportowy KORAB Puck ul. Kolejowa 7 Puck;
- Uczniowski Klub Sportowy "Zatoka 95" Puck ul. Przebendowskiego 27 Puck;
- Towarzystwo Upiększania Miasta Pucka ul. Bogusława 2 Puck;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Pucku ul. Mestwina 11 Puck;
- Stowarzyszenie Kultury i Sztuki Da Capo Al Fine Aleja Lipowa 3c Puck;
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Dzieci i Młodzieży SUBSIDIUM ul. Przebendowskiego 27 Puck;
- Polskie Stowarzyszenie Klasy Puck ul. Żeglarzy 1 Puck;
- Stowarzyszenie Sportów Wodnych „VIK” Puck Aleja Lipowa 1 Puck;
- Puckie Towarzystwo Szachowe ul. Aleksandra Majkowskiego 2 Puck;
- Fundacja Orły Sportu Aleja Lipowa 3Puck;
- Stowarzyszenie "W Pucku Wzrastam i Tworzę" ul. Sędzickiego 1/26 Puck;
- Fundacja Puckie Centrum Diagnostyki Terapii i Edukacji ul. Wejherowska 32a Puck;
- Fundacja KOTIKOWO Oddział Puck ul. Majkowskiego 14/42 Puck;
- Stowarzyszenie Pucki Klub Żeglarski „Na Fali” Aleja Lipowa 3a Puck;
- Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Policyjnych - Koło w Pucku ul. Dworcowa 5 Puck;
- Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych w Pucku ul. Zamkowa 5 Puck;
- Powiatowy Cech Rzemiosł Różnych Małych i Średnich Przedsiębiorstw ul. Bogusława 2 Puck;
- Gminne Zrzeszenie "Ludowe Zespoły Sportowe" w Pucku ul. 10-go Lutego 29 Puck;
- Stowarzyszenie Na Rzecz Pomocy Oddziałowi Położniczemu I Ginekologicznemu Szpitala Puckiego Sp. z o.o. ul. 1 Maja 13a Puck;
- Agroturystyczne Towarzystwo Nadmorskie Ziemi Puckiej ul. 10-go Lutego 29 Puck;
- Klub Abstynenta "Żeglarz" ul. Męczenników Piaśnicy 4 Puck;
- Kaszubska Fundacja Kulturalna im. Bp. Konstantyna Dominika ul. Judyckiego 4 Puck;
- Stowarzyszenie Sympatyków 21 Dywizjonu Rakietowej Obrony Powietrznej ul. Przebendowskiego 11a/12 Puck;
- Stowarzyszenie Kolekcjonerów "Ziemia Pucka" w Pucku Stary Rynek 1 Puck;
- Stowarzyszenie Turystyczne Puck Aleja Lipowa 3c Puck;
- Lokalna Grupa Działania Małe Morze ul. Przebendowskiego 12 Puck;
- Centrum Aktywizacji Młodzieży ul. Judyckiego 4 Puck;
- Fundacja Wspierania Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych "Wise" Aleja Lipowa 3c Puck;
- Stowarzyszenie Pokoleń Ziemi Puckiej ul. A. Asnyka 40 Puck;
- Fundacja "Edufun" ul. Sędzickiego 1/15 Puck;
- Stowarzyszenie Pozytywne Żłobki ul. Przebendowskiego 12 Puck;

- Stowarzyszenie Projekt Pomarańcza ul. Wojska Polskiego 31/11 Puck;
- Stowarzyszenie Przyjaciół Rzemiosła ul. Bogusława 2 Puck;
- Fundacja Centrum Integracji Społecznej w Pucku ul. Komandora E. Szystowskiego Puck;
- Fundacja "Free-Dom" W Pucku ul. Chopina 2 Puck;
- Stowarzyszenie Ogrodowe "Bałtyk" Puck ul. A. Majkowskiego 1/18 Puck;
- Fundacja Pomocy Osobom Zagrożonym Wykluczeniem Społecznym "Przystań" ul. H. Derdowskiego 3/42 Puck;
- Fundacja "Dla Pucka" Stary Rynek 29 Puck;
- Stowarzyszenie Miłośników Zimowych Kąpiel, Sportu i Czynnej Rekreacji - Nordowe Morsy ul. Przebendowskiego 3 Puck;
- Stowarzyszenie Port ul. Przebendowskiego 15A/8 Puck;
- Stowarzyszenie Pucke Centrum Sztuk Walki Virtus ul. Kolejowa 7 Puck;
- Stowarzyszenie Sportowa Północ Aleja Lipowa 3c Puck;
- Fundacja Phenomen ul. Wejherowska 16/2 Puck;
- Fundacja POMORZEodNowa Plac Obrońców Wybrzeża 7/1 Puck;
- Pucka Fundacja Rozwoju Turystyki ul. Wałowa 6/1 Puck;
- Stowarzyszenie "Koliber" Aleja Lipowa 3C Puck;
- Mayo Judo & Fitness Center ul. Kaszubska 23 Puck;
- Stowarzyszenie Akademia Młodego Sportowca w Pucku ul. Wejherowska 28/38 Puck;
- Akademia Siatkówki Pliński&Wika ul. Szyprów 21 Puck.

Koncentracja organizacji pozarządowych w centralnej części miasta stanowi istotny zasób instytucjonalny, który może zostać wykorzystany w procesie rewitalizacji. Organizacje te prowadzą działania w różnych obszarach – od wsparcia społecznego i zdrowotnego, przez edukację i kulturę, po rozwój turystyki i aktywności sportowej – co sprzyja kompleksowemu oddziaływaniu na lokalną społeczność.

Należy przy tym podkreślić, że potencjał sektora pozarządowego nie ogranicza się wyłącznie do organizacji mających formalne siedziby na obszarze rewitalizacji. Ze względu na niewielką skalę miasta oraz jego zwartą strukturę przestrzenną, również inne podmioty funkcjonujące na terenie Pucka aktywnie prowadzą działania na obszarze rewitalizacji, uczestnicząc w wydarzeniach lokalnych, inicjatywach społecznych oraz projektach skierowanych do mieszkańców.

Potencjał obszaru rewitalizacji w sferze społecznej w Pucku jest budowany nie tylko przez aktywność mieszkańców i organizacji pozarządowych, ale również przez rozbudowaną sieć instytucji publicznych, które koncentrują swoje działania na szeroko rozumianej sferze społecznej, edukacyjnej, administracyjnej i kulturalnej. Ich obecność w granicach obszaru rewitalizacji stanowi istotne zaplecze dla realizacji działań rewitalizacyjnych, zwłaszcza tych ukierunkowanych na integrację społeczną, wsparcie rodzin, aktywizację seniorów oraz rozwój kompetencji mieszkańców.

Szczególne znaczenie mają instytucje realizujące zadania z zakresu polityki społecznej i usług społecznych. Wśród nich kluczową rolę odgrywają podmioty prowadzące działania bezpośrednio skierowane do mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym dzieci, młodzieży, rodzin oraz osób starszych. Należą do nich m.in.:

- Puckie Centrum Wsparcia (ul. Pokoju 8) – placówka oferująca wsparcie psychologiczne, pedagogiczne oraz działania edukacyjne i animacyjne dla dzieci, młodzieży i rodzin, stanowiąca podstawowy element lokalnego systemu wsparcia społecznego
- Klub Seniora (ul. Pokoju 5) – przestrzeń aktywizacji i integracji osób starszych, rozwijająca ofertę zajęć edukacyjnych, rekreacyjnych i terapeutycznych oraz wzmacniająca relacje międzypokoleniowe
- działania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pucku, obejmujące wsparcie osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, pomoc socjalną oraz działania aktywizujące

Istotnym potencjałem są również instytucje edukacyjne oraz podmioty prowadzące działalność wychowawczą i opiekuńczą, które pełnią ważną rolę w budowaniu kapitału społecznego i przeciwdziałaniu wykluczeniu. Na obszarze rewitalizacji oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie funkcjonują m.in.:

- placówki oświatowe (szkoły podstawowe i przedszkola), które stanowią centra życia lokalnego dla dzieci, młodzieży i ich rodzin oraz mogą być wykorzystywane jako miejsca realizacji działań społecznych i integracyjnych,
- instytucje edukacyjne i opiekuńcze wspierające rozwój dzieci i młodzieży, które mogą pełnić funkcję lokalnych centrów aktywności społecznej,
- przestrzenie edukacyjne i animacyjne rozwijające kompetencje społeczne, cyfrowe i kulturowe mieszkańców.

Kluczowym elementem potencjału instytucjonalnego obszaru rewitalizacji jest także koncentracja instytucji administracji publicznej i usług publicznych w ścisłym centrum miasta. W granicach obszaru rewitalizacji funkcjonują m.in.:

- Urząd Miasta Puck – jako główny ośrodek zarządzania lokalnego i koordynacji działań rozwojowych,
- Starostwo Powiatowe w Pucku – zapewniające dostęp do usług administracyjnych o charakterze ponadgminnym,
- Urząd Pocztowy, instytucje finansowe oraz inne podmioty świadczące usługi publiczne i komercyjne,
- jednostki zapewniające bezpieczeństwo publiczne, w tym Komisariat Policji,
- placówki ochrony zdrowia (w tym szpital i przychodnie), które wzmacniają dostęp mieszkańców do usług zdrowotnych.

Koncentracja tych instytucji w obszarze rewitalizacji powoduje, że pełni on funkcję lokalnego centrum usługowego i administracyjnego, co sprzyja zarówno dostępności usług dla mieszkańców, jak i możliwości realizacji kompleksowych działań rewitalizacyjnych.

Uzupełnieniem potencjału instytucjonalnego są instytucje kultury oraz przestrzenie publiczne, w których koncentruje się życie społeczne miasta. Szczególną rolę odgrywa obszar Starego Rynku i jego otoczenie, gdzie organizowane są wydarzenia kulturalne, społeczne i integracyjne, a także działania animacyjne angażujące mieszkańców. Ważnym elementem potencjału społecznego obszaru rewitalizacji w Pucku jest również bogate dziedzictwo kulturowe i historyczne miasta, które może stanowić fundament dla działań rewitalizacyjnych. Puck jako jedno z najstarszych miast Pomorza, o silnych tradycjach kaszubskich i morskich, posiada wyraźnie zarysowaną tożsamość lokalną. Historyczne centrum miasta, z zachowanym układem urbanistycznym i zabudową wokół Starego Rynku, stanowi przestrzeń o dużym znaczeniu symbolicznym i społecznym. Dziedzictwo kulturowe Pucka obejmuje zarówno elementy materialne (zabytkowa zabudowa, przestrzeń rynku, obiekty publiczne, w tym ratusz), jak i niematerialne – związane z tradycjami morskimi, żeglarskimi oraz kulturą kaszubską. Organizowane wydarzenia lokalne, inicjatywy społeczne oraz aktywność organizacji i mieszkańców często odwołują się do tej tożsamości, wzmacniając poczucie przynależności i identyfikacji z miejscem.

Wykorzystanie dziedzictwa kulturowego w procesie rewitalizacji może przyczynić się do:

- budowania silniejszej tożsamości lokalnej mieszkańców,
- wzmacniania więzi społecznych i integracji międzypokoleniowej,
- aktywizacji mieszkańców poprzez działania oparte na lokalnej historii i tradycji,
- zwiększenia atrakcyjności obszaru rewitalizacji jako miejsca życia i aktywności społecznej.

Podsumowując, potencjał sfery społecznej obszaru rewitalizacji w Pucku opiera się na synergii aktywności mieszkańców i organizacji pozarządowych, obecności licznych instytucji publicznych (społecznych, edukacyjnych, administracyjnych i zdrowotnych) oraz silnej tożsamości kulturowej miasta. Tak ukształtowany potencjał stanowi solidną podstawę dla prowadzenia zintegrowanych działań rewitalizacyjnych.

Potrzeby obszaru rewitalizacji w sferze społecznej

Analiza sytuacji społecznej obszaru rewitalizacji w Pucku, oparta na danych statystycznych, wynikach badań ankietowych oraz konsultacjach społecznych, wskazuje na złożony i wielowymiarowy charakter potrzeb społecznych, które wymagają skoordynowanych i długofalowych działań interwencyjnych. Zidentyfikowane problemy – takie jak starzenie się społeczeństwa, odpływ młodych mieszkańców, niski poziom integracji społecznej, przemoc w rodzinach, uzależnienia, bezrobocie czy ubóstwo – przekładają się bezpośrednio na katalog kluczowych potrzeb obszaru rewitalizacji. Jedną z najważniejszych potrzeb jest wzmocnienie spójności społecznej oraz odbudowa więzi międzyludzkich. Wyniki badań wskazują na niski poziom integracji mieszkańców, zanik więzi społecznych oraz ograniczone zaangażowanie w życie lokalnej wspólnoty. W związku z tym konieczne jest tworzenie warunków sprzyjających integracji, budowaniu relacji sąsiedzkich oraz aktywizacji mieszkańców, w tym poprzez rozwój oferty wydarzeń społecznych, kulturalnych i edukacyjnych oraz zwiększenie udziału mieszkańców w procesach decyzyjnych.

Istotną grupę potrzeb stanowią działania ukierunkowane na wsparcie rodzin oraz przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego. Szczególnie narażone na negatywne zjawiska są rodziny z problemami uzależnień, osoby w trudnej sytuacji życiowej, osoby starsze oraz rodziny wielodzietne. W związku z tym konieczne jest rozwijanie dostępnych, zintegrowanych usług społecznych, w tym wsparcia psychologicznego, pedagogicznego i socjalnego, a także działań profilaktycznych i terapeutycznych. Potrzebne jest również tworzenie miejsc bezpiecznych i przyjaznych dla dzieci i młodzieży, umożliwiających rozwój kompetencji społecznych i przeciwdziałających wykluczeniu.

Kolejnym kluczowym obszarem jest odpowiedź na wyzwania demograficzne, w szczególności starzenie się społeczeństwa oraz odpływ młodych mieszkańców. Wymaga to zarówno rozwijania oferty skierowanej do seniorów – w tym działań aktywizujących, integracyjnych i wspierających samodzielność – jak i tworzenia atrakcyjnych warunków życia dla młodych ludzi i rodzin, obejmujących dostęp do usług, oferty edukacyjnej oraz możliwości rozwoju społecznego i zawodowego.

Z diagnozy wynika także wyraźna potrzeba zwiększenia dostępności i jakości infrastruktury społecznej. Mieszkańcy wskazują na ograniczony dostęp do przestrzeni i miejsc umożliwiających realizację działań społecznych, edukacyjnych i integracyjnych. Odpowiedzią na tę potrzebę powinno być zarówno tworzenie nowych przestrzeni aktywności społecznej, jak i lepsze wykorzystanie istniejącej infrastruktury publicznej, w tym jej dostosowanie do potrzeb różnych grup mieszkańców, w szczególności osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.

Istotnym kierunkiem interwencji jest również rozwój oferty działań edukacyjnych, kulturalnych i animacyjnych, odpowiadających na zdiagnozowany brak zajęć dla dzieci i młodzieży oraz ograniczoną ofertę dla seniorów. Potrzeby te obejmują zarówno działania rozwijające kompetencje społeczne i obywatelskie, jak i inicjatywy wzmacniające kreatywność, integrację międzypokoleniową oraz aktywne spędzanie czasu wolnego.

Nie mniej istotna jest potrzeba zwiększenia aktywności społecznej i partycypacji mieszkańców, w tym w procesach związanych z planowaniem i realizacją działań rewitalizacyjnych. Niski poziom zaangażowania mieszkańców oraz ograniczone możliwości współpracy wskazują na konieczność wzmocnienia mechanizmów partycypacyjnych oraz budowania lokalnego kapitału społecznego poprzez działania animacyjne i edukacyjne.

Podsumowując, potrzeby obszaru rewitalizacji w sferze społecznej koncentrują się wokół kilku kluczowych obszarów:

- wzmocnienia integracji społecznej i odbudowy więzi międzyludzkich,
- rozwoju systemu wsparcia dla rodzin i grup zagrożonych wykluczeniem,
- dostosowania działań do wyzwań demograficznych,
- poprawy dostępności i jakości infrastruktury społecznej,
- rozszerzenia oferty działań edukacyjnych, kulturalnych i aktywizujących,
- zwiększenia poziomu partycypacji i zaangażowania mieszkańców.

Zidentyfikowane potrzeby stanowią bezpośrednią podstawę do formułowania celów rewitalizacji oraz projektowania przedsięwzięć odpowiadających na rzeczywiste problemy i oczekiwania lokalnej społeczności, zgodnie z podejściem zintegrowanym i ukierunkowanym na trwałą poprawę jakości życia mieszkańców.

SFERA GOSPODARCZA

Charakterystyka sfery gospodarczej

Puck jest miastem położonym blisko dużych ośrodków miejskich. Jego położenie jest również atrakcyjne ze względu na bliskość zatoki puckiej oraz równoczesne ulokowanie w korzystnym otoczeniu komunikacyjnym. Obszar rewitalizacji, z uwagi na pełnione funkcje centrotwórcze, jest obszarem aktywnym gospodarczo. Jest tak również ze względu na charakterystykę obszaru, która w dużej części jest zależna od potencjału turystycznego. W 2024 roku wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON dla miasta Puck wyniósł 301,9 na 1 tys. mieszkańców, co świadczy o relatywnie wysokim poziomie przedsiębiorczości w skali lokalnej. Struktura gospodarcza opiera się przede wszystkim na mikroprzedsiębiorstwach, zatrudniających do 10 osób, co jest charakterystyczne dla gospodarek lokalnych o silnym udziale sektora usług.

Obszar rewitalizacji, obejmujący ściśle centrum miasta, koncentruje funkcje handlowe i usługowe. Dominują tu niewielkie podmioty gospodarcze związane z handlem detalicznym, gastronomią oraz usługami dla mieszkańców i turystów. Jednocześnie w obrębie śródmieścia zlokalizowana jest istotna liczba instytucji publicznych, w tym placówek edukacyjnych oraz jednostek administracji, co wzmacnia jego rolę jako lokalnego centrum życia społeczno-gospodarczego. Kluczowym zasobem obszaru rewitalizacji jest jego dziedzictwo kulturowe oraz koncentracja najbardziej rozpoznawalnych obiektów i przestrzeni publicznych. Historyczny układ urbanistyczny, obecność zabytków oraz nadmorskie położenie miasta tworzą istotny potencjał dla rozwoju funkcji turystycznych i czasu wolnego.

Problemy występujące w sferze gospodarczej na obszarze rewitalizacji

Położenie obszaru rewitalizacji w centralnej części miasta Puck oraz koncentracja na jego terenie licznych instytucji publicznych, a także podmiotów handlowych i usługowych, wpływają na generalnie pozytywną ocenę jego sytuacji gospodarczej. Śródmieście pełni funkcję lokalnego centrum usługowego i administracyjnego, co sprzyja aktywności gospodarczej oraz dostępności usług dla mieszkańców. Jednocześnie analiza szczegółowych wskaźników gospodarczych wskazuje, że pomimo tych korzystnych uwarunkowań, obszar rewitalizacji wykazuje również pewne negatywne zjawiska na tle całego miasta. W wybranych aspektach sytuacja gospodarcza śródmieścia odbiega od średnich wartości dla Pucka, co uzasadnia potrzebę podejmowania ukierunkowanych działań rewitalizacyjnych również w tej sferze.

Analiza wskaźników gospodarczych ukazuje specyficzny charakter obszaru rewitalizacji na tle całego miasta. Z jednej strony wyróżnia się on relatywnie wysokim poziomem koncentracji podmiotów gospodarczych, co potwierdza jego znaczenie jako lokalnego

centrum usługowo-handlowego. Z drugiej jednak strony widoczne są wyraźne symptomy niestabilności lokalnej struktury gospodarczej, przejawiające się m.in. w zmienności aktywności gospodarczej i ograniczonej trwałości części funkcjonujących podmiotów. Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 1 tys. mieszkańców na obszarze rewitalizacji wynosi 258,5. Dla porównania średnia wartość dla całego miasta, to 301,9.

Tabela 11. Liczba podmiotów gospodarczych na 1 tys. mieszkańców

Wyszczególnienie	Liczba podmiotów gospodarczych na 1 tys. mieszkańców
obszar rewitalizacji	258,5
obszar Miasta Puck	301,9

źródło: dane UM Puck

Analiza tych danych wskazuje, że obszar rewitalizacji charakteryzuje się słabszym potencjałem rozwojowym niż całe miasto Puck. Liczba podmiotów gospodarczych jest determinowana też charakterem zabudowy i funkcjami obszaru. Biorąc pod uwagę ścisłą zabudowę śródmieścia oraz fakt, że dużą część obszaru stanowi pas nadbrzeżny, to wartość tego wskaźnika można uznać za zadowalającą. Niestety zdecydowanie gorzej prezentuje się wskaźnik dotyczący liczby zlikwidowanych podmiotów gospodarczych na 1 tys. mieszkańców. W tym przypadku wskaźnik na obszarze rewitalizacji jest pięciokrotnie wyższy niż wskaźnik dla całego miasta i wynosi 2,57/1 tys. mieszkańców.

Tabela 12. Liczba zlikwidowanych podmiotów gospodarczych na 1 tys. mieszkańców

Wyszczególnienie	Liczba podmiotów gospodarczych na 1 tys. mieszkańców
obszar rewitalizacji	258,5
obszar Miasta Puck	301,9

źródło: dane UM Puck

Może oznaczać to, że na terenie rewitalizacji proces wycofywania się podmiotów z działalności gospodarczej jest bardziej nasilony niż przeciętnie w mieście. Zjawisko to należy ocenić jako niekorzystne, gdyż może świadczyć o mniejszej odporności lokalnej przedsiębiorczości na czynniki rynkowe, słabszej kondycji ekonomicznej prowadzonej działalności oraz mniej sprzyjających warunkach funkcjonowania firm. W dłuższej perspektywie prowadzi to do ograniczania aktywności gospodarczej, osłabienia funkcji usługowych i handlowych oraz pogłębiania marginalizacji obszaru.

Potencjały występujące w sferze gospodarczej na obszarze rewitalizacji

Potencjał gospodarczy obszaru rewitalizacji wynika przede wszystkim z jego centralnego położenia oraz koncentracji funkcji usługowych, handlowych i administracyjnych, które determinują jego rolę jako gospodarczą. Analiza wskaźników potwierdza, że obszar ten charakteryzuje się relatywnie wysokim poziomem aktywności społeczno-gospodarczej – liczba podmiotów gospodarczych wynosi tu 258,5 na 1 tys. mieszkańców, co przy niższej wartości dla całego miasta (301,9) nadal wskazuje na istotną koncentrację działalności w śródmieściu. Jednocześnie szczególnie istotnym potencjałem obszaru rewitalizacji jest wysoka aktywność sektora społecznego i około gospodarczego, wyrażona m.in.

bardzo wysokim wskaźnikiem liczby organizacji pozarządowych (7,06 na 1 tys. mieszkańców wobec 3,29 dla całego miasta). Świadczy to o rozwiniętym kapitale społecznym, który może być wykorzystywany również w działaniach o charakterze gospodarczym – np. w rozwoju ekonomii społecznej, usług lokalnych czy inicjatyw opartych na współpracy mieszkańców i instytucji. Na poziomie całego miasta Puck odznacza się wysokim poziomem przedsiębiorczości, co stanowi ważne tło dla rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji. W 2024 roku w rejestrze REGON funkcjonowało 1 627 podmiotów gospodarki narodowej, z czego zdecydowaną większość stanowiły mikroprzedsiębiorstwa (1 557 podmiotów zatrudniających do 9 osób). Struktura branżowa wskazuje na dominację sektora usług, w tym przede wszystkim działalności związanej z zakwaterowaniem i gastronomią (20,5%) oraz handlem (15,9%), co jest charakterystyczne dla miast o funkcjach turystycznych i usługowych.

Zdjęcie 1: Marina w Pucku - potencjał do rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji

źródło: dane UM Puck

Tego typu profil gospodarczy sprzyja rozwojowi drobnej przedsiębiorczości oraz elastycznemu dostosowywaniu się do zmieniających się warunków rynkowych. Istotnym potencjałem obszaru rewitalizacji jest również jego związek z funkcją turystyczną miasta, wynikający z nadmorskiego położenia Pucka oraz jego roli jako ośrodka rekreacyjnego i żeglarskiego. Obecna baza noclegowa w dużej części opiera się na obiektach apartamentowych (najem krótkoterwały), może stanowić podstawę dalszego rozwoju usług związanych z turystyką. Może się tak stać, zwłaszcza gdy na obszarze rewitalizacji zostaną ulokowane duże podmioty hotelowe lub pensjonatowe.

Szczególnie ważnym, a wciąż niewystarczająco wykorzystanym potencjałem gospodarczym obszaru rewitalizacji jest dziedzictwo kulturowe i historyczne miasta, które może stanowić podstawę rozwoju turystyki kulturowej i usług czasu wolnego. Na obszarze rewitalizacji zlokalizowana jest duża liczba obiektów wpisanych do ewidencji zabytków, w tym m.in. historyczny układ urbanistyczny miasta, zabudowa Starego Rynku,

liczne kamienice, obiekty sakralne oraz elementy infrastruktury związanej z historią portową i militarną miasta.

Zdjęcie 2. Unikalna zabudowa centrum Pucka - Rynek Miejski

źródło: dane UM Puck

Koncentracja zabytków oraz zachowany układ przestrzenny śródmieścia stwarzają warunki do:

- rozwoju turystyki kulturowej i historycznej,
- tworzenia oferty usługowej opartej na lokalnym dziedzictwie,
- wzmocnienia funkcji czasu wolnego i rekreacji,
- aktywizacji gospodarczej poprzez wykorzystanie przestrzeni publicznych i obiektów zabytkowych.

Podsumowując, potencjał gospodarczy obszaru rewitalizacji w Pucku opiera się na kilku kluczowych elementach: wysokim poziomie przedsiębiorczości w skali miasta, dominacji sektora usług, znaczącej roli mikroprzedsiębiorstw, rozwiniętym kapitale społecznym oraz korzystnym położeniu i zasobach dziedzictwa kulturowego. Szczególnie istotnym kierunkiem jego wykorzystania jest rozwój funkcji turystycznych i usług czasu wolnego, opartych zarówno na walorach przyrodniczych, jak i historyczno-kulturowych miasta.

Potrzeby obszaru rewitalizacji w sferze gospodarczej

Pomimo pełnienia funkcji centrotwórczych i relatywnie wysokiego poziomu aktywności gospodarczej – wymaga ukierunkowanych działań wzmacniających trwałość i konkurencyjność lokalnej gospodarki.

Jedną z kluczowych potrzeb jest zwiększenie stabilności funkcjonowania podmiotów gospodarczych. Wskaźnik likwidacji działalności gospodarczej na obszarze rewitalizacji (2,57 na 1 tys. mieszkańców) jest istotnie wyższy niż średnia dla całego miasta, co świadczy o większej podatności lokalnych przedsiębiorstw na wahania rynkowe oraz ograniczonej trwałości części działalności. Wymaga to działań wspierających przedsiębiorców, w tym poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej, wzmacniania kompetencji biznesowych oraz tworzenia sprzyjającego klimatu inwestycyjnego.

Istotnym obszarem potrzeb jest także dywersyfikacja lokalnej struktury gospodarczej. Obecna dominacja mikroprzedsiębiorstw oraz działalności związanej głównie z handlem i usługami, w tym gastronomią i turystyką, powoduje dużą wrażliwość gospodarki obszaru rewitalizacji na sezonowość oraz zmiany koniunktury. Konieczne jest wspieranie rozwoju nowych funkcji gospodarczych, w tym usług całorocznych, działalności kreatywnych, sektora czasu wolnego oraz inicjatyw opartych na lokalnych zasobach i potencjale społecznym. Z diagnozy wynika również potrzeba lepszego wykorzystania potencjału turystycznego obszaru rewitalizacji. Pomimo korzystnego położenia nad Zatoką Pucką, rozwiniętej funkcji żeglarskiej oraz obecności atrakcyjnych przestrzeni publicznych (np. marina, Stary Rynek), potencjał ten pozostaje częściowo niewykorzystany. W szczególności dotyczy to niewystarczającego rozwoju bazy noclegowej o wyższym standardzie, ograniczonej oferty usług towarzyszących oraz słabego powiązania funkcji turystycznych z przestrzenią śródmieścia. W związku z tym istnieje potrzeba rozwoju infrastruktury turystycznej, zwiększenia atrakcyjności przestrzeni publicznych oraz tworzenia spójnej oferty turystycznej opartej na walorach lokalnych. Kolejną istotną potrzebą jest wykorzystanie dziedzictwa kulturowego jako czynnika rozwoju gospodarczego. Obszar rewitalizacji charakteryzuje się wysoką koncentracją obiektów zabytkowych, w tym historycznego układu urbanistycznego, zabudowy Starego Rynku oraz licznych kamienic i obiektów o wartości historycznej. Pomimo tego potencjał ten nie jest w pełni wykorzystywany w działalności gospodarczej. Wymaga to działań ukierunkowanych na rozwój turystyki kulturowej, adaptację obiektów zabytkowych do nowych funkcji oraz tworzenie oferty usługowej opartej na lokalnym dziedzictwie.

Istotnym kierunkiem interwencji jest także wzmocnienie powiązań między sektorem społecznym a gospodarczym. Wysoki poziom aktywności organizacji pozarządowych stanowi potencjał dla rozwoju ekonomii społecznej, inicjatyw lokalnych oraz usług społecznych o charakterze rynkowym. Wymaga to jednak wsparcia w zakresie współpracy międzysektorowej, tworzenia partnerstw lokalnych oraz wykorzystania kapitału społecznego w działaniach gospodarczych. Zidentyfikowano również potrzebę poprawy jakości i funkcjonalności przestrzeni sprzyjających działalności gospodarczej, w szczególności w obszarze śródmieścia. Dotyczy to zarówno estetyki przestrzeni publicznych, dostępności komunikacyjnej, jak i warunków prowadzenia działalności (np. dostęp do lokali, zagospodarowanie przestrzeni, organizacja ruchu). Poprawa tych

elementów może przyczynić się do zwiększenia atrakcyjności obszaru dla przedsiębiorców oraz inwestorów.

Podsumowując, potrzeby obszaru rewitalizacji w sferze gospodarczej koncentrują się wokół:

- zwiększenia stabilności i trwałości lokalnej przedsiębiorczości,
- dywersyfikacji struktury gospodarczej i rozwoju działalności całorocznych,
- lepszego wykorzystania potencjału turystycznego, w tym rozwoju bazy noclegowej i usług towarzyszących,
- wykorzystania dziedzictwa kulturowego jako czynnika rozwoju gospodarczego,
- wzmacniania powiązań między sektorem społecznym a gospodarczym,
- poprawy jakości przestrzeni sprzyjających prowadzeniu działalności gospodarczej.

Realizacja powyższych działań jest kluczowa dla zwiększenia odporności lokalnej gospodarki, wzmocnienia funkcji centrotwórczych obszaru rewitalizacji oraz trwałej poprawy jego atrakcyjności gospodarczej.

SFERA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA

Charakterystyka sfery funkcjonalno-przestrzennej

Analiza sfery funkcjonalno-przestrzennej obszaru rewitalizacji w Pucku pozwala na uchwycenie kluczowych uwarunkowań przestrzennych oraz sposobu użytkowania tej części miasta, które determinują kierunki jego dalszego rozwoju. Szczególne znaczenie ma tu identyfikacja ograniczeń związanych z dostępnością, jakością przestrzeni publicznych oraz stopniem ich dostosowania do współczesnych potrzeb mieszkańców i użytkowników, a także określenie możliwości lepszego wykorzystania istniejących zasobów przestrzennych.

Obszar rewitalizacji obejmuje ściśle centrum Pucka, które posiada szczególne znaczenie w strukturze funkcjonalnej miasta. Jest to przestrzeń o charakterze wielofunkcyjnym, pełniąc jednocześnie funkcje mieszkaniowe, usługowe, administracyjne, turystyczne oraz reprezentacyjne. Koncentrują się tu najważniejsze instytucje publiczne, obiekty usługowe oraz przestrzenie publiczne, w tym historyczny układ urbanistyczny miasta z centralnym rynkiem i jego otoczeniem. Kluczowym elementem determinującym charakter tej sfery jest wysoka koncentracja obiektów zabytkowych oraz zachowany historyczny układ przestrzenny, obejmujący zabudowę śródmiejską, układ ulic oraz przestrzenie publiczne o dużej wartości kulturowej. Obszar ten stanowi najcenniejszą część miasta pod względem dziedzictwa kulturowego, a jednocześnie jest jego wizytówką i przestrzenią o najwyższym znaczeniu symbolicznym. Zachowane elementy historycznej tkanki miejskiej oraz nadmorskie położenie w bezpośrednim sąsiedztwie Zatoki Puckiej wpływają na jego unikalny charakter oraz potencjał rozwojowy.

Specyfika przestrzenna obszaru rewitalizacji wynika również z jego lokalizacji – śródmieście Pucka stanowi strefę przejściową pomiędzy funkcjami miejskimi

a obszarami nadmorskimi, w tym mariną i terenami rekreacyjnymi. Uwarunkowania te powodują, że obszar ten powinien pełnić zintegrowane funkcje: wypoczynkową, turystyczną, reprezentacyjną oraz mieszkaniową. W praktyce oznacza to konieczność równowagi potrzeb mieszkańców z rosnącą rolą funkcji turystycznych i rekreacyjnych, szczególnie w sezonie letnim. Jednocześnie analizy wskazują, że pomimo znaczącego potencjału, przestrzeń obszaru rewitalizacji nie jest w pełni dostosowana do pełnienia tych złożonych funkcji. Występują tu problemy związane z jakością i funkcjonalnością przestrzeni publicznych, ich niedostatecznym zagospodarowaniem oraz ograniczoną dostępnością dla różnych grup użytkowników. Istotnym wyzwaniem jest również zapewnienie spójności przestrzennej pomiędzy historycznym centrum a strefą nadmorską oraz lepsze powiązanie funkcji turystycznych z codziennym funkcjonowaniem miasta.

W kontekście powyższych uwarunkowań konieczne jest prowadzenie działań rewitalizacyjnych w sposób zintegrowany, uwzględniający zarówno ochronę i eksponowanie dziedzictwa kulturowego, jak i poprawę funkcjonalności przestrzeni oraz jakości życia mieszkańców. Szczęólnego znaczenia nabiera tu kształtowanie przestrzeni publicznych jako miejsc integracji społecznej, aktywności mieszkańców oraz atrakcyjnych punktów dla odwiedzających. Obszar rewitalizacji w Pucku stanowi kluczową część miasta o dużym znaczeniu funkcjonalnym i symbolicznym. Jego rozwój powinien opierać się na umiejętnym łączeniu funkcji mieszkaniowych, usługowych, turystycznych i reprezentacyjnych, przy jednoczesnym zachowaniu i wykorzystaniu unikalnych walorów przestrzennych i kulturowych.

Problemy występujące w sferze funkcjonalno-przestrzennej na obszarze rewitalizacji

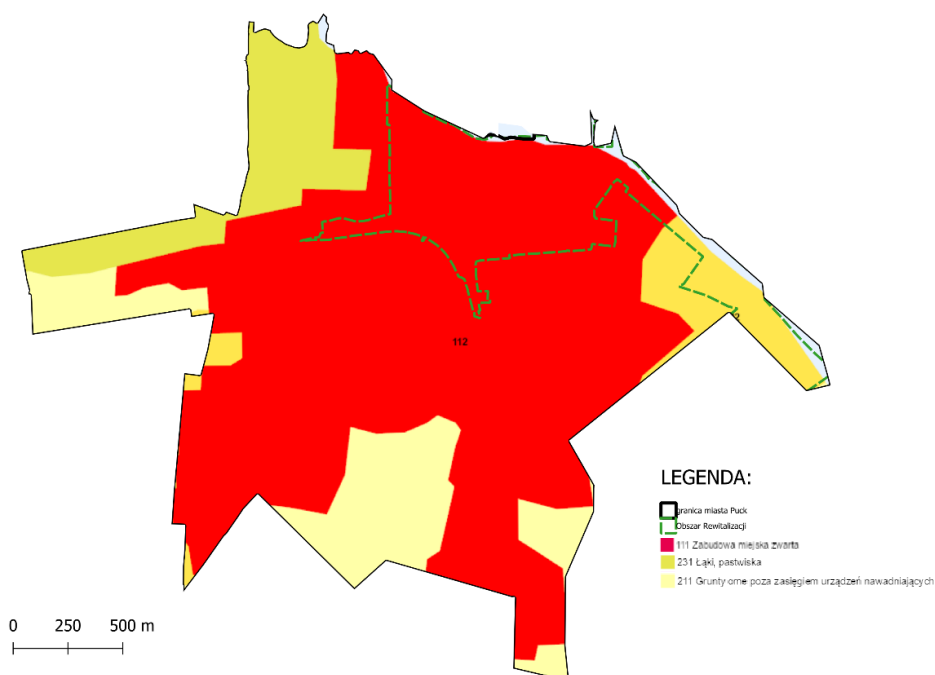
Uwarunkowania przestrzenne oraz zakres pełnionych funkcji powodują, że obszar rewitalizacji w Pucku należy oceniać jako przestrzeń o istotnych walorach użytkowych i rozwojowych. Jego centralna lokalizacja w strukturze miasta, w połączeniu z koncentracją funkcji usługowych, handlowych i rekreacyjnych, sprzyja intensywnemu wykorzystaniu oraz wysokiej dostępności dla mieszkańców i użytkowników zewnętrznych. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że obszar ten stanowi główną przestrzeń organizującą życie miejskie, w której skupiają się najważniejsze instytucje publiczne, w tym jednostki administracji, placówki oświatowe oraz inne podmioty świadczące usługi społeczne. W połączeniu z historycznie ukształtowanym układem urbanistycznym oraz bezpośrednim sąsiedztwem terenów nadmorskich, tworzy to unikalne warunki dla rozwoju funkcji miejskich, zarówno o charakterze codziennym, jak i ponadlokalnym. Zestawienie tych czynników sprawia, że obszar rewitalizacji wyróżnia się na tle innych części miasta jako przestrzeń o wysokim potencjale funkcjonalnym, zdolna do łączenia różnorodnych aktywności – od usług i administracji, przez funkcje społeczne, po rekreację i turystykę. Nie oznacza to jednak, że w sferze przestrzenno-funkcjonalnej nie występują problemy. Na potrzeby opisu sfery przestrzenno-funkcjonalnej przeprowadzono kompleksową analizę struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy oraz obszaru objętego procesem rewitalizacji, koncentrując się na stanie infrastruktury, ładzie przestrzennym oraz dostępności kluczowych usług wpływających na jakość życia mieszkańców. Analiza została podzielona na trzy

wzajemnie uzupełniające się części, umożliwiające wieloaspektową ocenę skali występujących problemów przestrzennych oraz dynamiki ich zmian w czasie.

Pierwsza część opisu zawiera szczegółową analizę danych przestrzennych, przeprowadzoną z wykorzystaniem zaawansowanych narzędzi kartograficznych oraz danych pozyskanych z oficjalnego serwisu geoportal.gov.pl. Zastosowanie precyzyjnych metod pozwoliło na dokładną inwentaryzację struktury wykorzystania terenu, ocenę układu urbanistycznego oraz identyfikację barier architektonicznych i funkcjonalnych występujących na obszarze rewitalizacji. Ta część analizy stanowi podstawę do zrozumienia fizjonomii przestrzeni miejskiej i jej ograniczeń techniczno-funkcjonalnych. Druga część dokumentu poświęcona jest analizie wskaźników zastosowanych w procesie delimitacji obszaru rewitalizacji. W tej sekcji dokonano porównania danych statystycznych dla wyznaczonego obszaru z średnimi wartościami odnotowanymi dla całego miasta Puck. Takie podejście umożliwia precyzyjną identyfikację sfer, w których dysproporcje przestrzenne są najbardziej znaczące, szczególnie w obszarach takich jak nasycenie obiektami o niskiej efektywności energetycznej, stan techniczny zasobów mieszkaniowych oraz dostępność urządzonych terenów zieleni miejskiej. Trzecia część analizy koncentruje się na wyznaczeniu i interpretacji trendów czasowych dla wybranych wskaźników w okresie obejmującym lata 2023-2025. Celem tej części jest zbadanie trwałości obserwowanych zjawisk przestrzennych oraz określenie czy różnice w standardzie przestrzeni między obszarem rewitalizacji a pozostałą częścią gminy ulegają pogłębieniu, czy też obserwuje się tendencję do wyrównywania tych dysproporcji. Analiza dynamiki zmian w sferze technicznej i funkcjonalnej infrastruktury pozwala na ocenę efektywności dotychczasowych działań rewitalizacyjnych oraz identyfikację specyficznych barier rozwojowych występujących na obszarze zdegradowanym.

Analiza pokrycia terenu miasta Puck oraz wyznaczonego obszaru rewitalizacji, przeprowadzona w oparciu o model Corine Land Cover, wskazuje na wyraźną przewagę terenów sklasyfikowanych jako 112, tj. zabudowa miejska luźna. Klasa ta dominuje w strukturze całego miasta, jednak szczególnie silnie zaznacza się w granicach obszaru rewitalizacji, który w przeważającej części pokrywa się właśnie z terenami o charakterze zurbanizowanym. Oznacza to, że obszar rewitalizacji obejmuje przede wszystkim tę część Pucka, w której koncentrują się funkcje mieszkaniowe i miejskie, a struktura zagospodarowania ma charakter wyraźnie miejski. Na tle obszaru rewitalizacji całe miasto charakteryzuje się większym zróżnicowaniem form pokrycia terenu. Poza dominującą klasą 112 widoczne są również płyty oznaczone jako 242, czyli złożone systemy upraw i działek, a miejscami także tereny klasy 231, tj. łąki i pastwiska, oraz 211, czyli grunty orne. Należy jednak zaznaczyć, że w przypadku miasta o wyraźnie urbanistycznym charakterze część tych oznaczeń, zwłaszcza klasa 242, a także lokalnie 211, powinna być interpretowana z ostrożnością. Wynika to z generalizacyjnego charakteru modelu Corine Land Cover, który nie zawsze oddaje rzeczywisty sposób użytkowania gruntów w skali lokalnej. W warunkach miejskich klasy te mogą obejmować tereny przejściowe, niezagospodarowane, o funkcjach mieszanych lub czasowo niezainwestowane, nie zaś faktycznie użytkowane rolniczo.

Mapa 3. Klasyfikacja terenów miasta i obszaru rewitalizacji

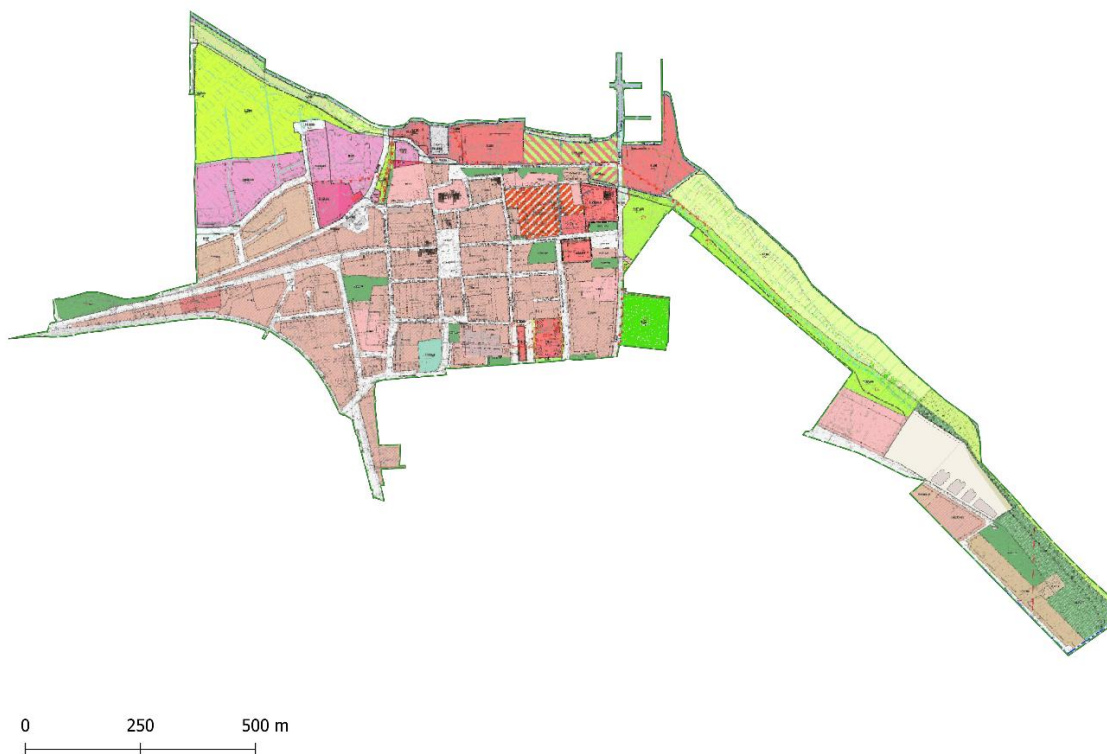
źródło: <https://geoportal.gov.pl>

W porównaniu z całym miastem obszar rewitalizacji cechuje się więc większą jednorodnością funkcjonalno-przestrzenną. Zdecydowanie przeważa w nim zabudowa miejska luźna, natomiast tereny o charakterze otwartym lub zaklasyfikowane do klas rolniczych występują jedynie marginalnie. Taka struktura świadczy o silniejszym stopniu urbanizacji tego obszaru, większej intensywności użytkowania oraz mniejszej dostępności terenów rezerwowych lub biologicznie czynnych niż w skali całego miasta. Można zatem stwierdzić, że obszar rewitalizacji stanowi tę część Pucka, w której procesy miejskie są najbardziej skoncentrowane, a przestrzeń jest w większym stopniu obciążona istniejącą zabudową i sposobem użytkowania. W kontekście problemów rewitalizacyjnych układ ten ma istotne znaczenie. Dominacja terenów zabudowy miejskiej luźnej wskazuje, że główne wyzwania obszaru rewitalizacji nie dotyczą ekspansji przestrzennej, lecz jakości już istniejącej tkanki miejskiej. W takich warunkach częściej ujawniają się problemy związane z dekapitalizacją zabudowy, niedostosowaniem infrastruktury technicznej i społecznej, presją komunikacyjną, niedoborem uporządkowanych przestrzeni wspólnych oraz ograniczoną dostępnością terenów zieleni i miejsc integracji mieszkańców. Jednocześnie bardziej jednorodny i silnie zurbanizowany charakter obszaru rewitalizacji sprzyja nakładaniu się problemów społecznych i przestrzennych, ponieważ duża koncentracja ludności oraz funkcji miejskich wzmacnia skutki degradacji przestrzeni. Na tle całego miasta, którego obrzeża zachowują bardziej zróżnicowaną strukturę użytkowania gruntów, obszar rewitalizacji jawi się jako strefa o większej intensywności zagospodarowania, a zarazem o większej podatności na kumulację zjawisk kryzysowych. Z punktu widzenia Gminnego Programu Rewitalizacji oznacza to potrzebę kierowania działań przede wszystkim na poprawę

jakości przestrzeni zamieszkania, uporządkowanie terenów między obiektami budowlanymi, modernizację infrastruktury, zwiększanie dostępności zieleni urządzonej oraz wzmocnienie funkcji społecznych i usługowych. Przeprowadzona analiza potwierdza zatem, że wyznaczony obszar rewitalizacji obejmuje najbardziej zurbanizowaną część miasta, w której ograniczenia przestrzenne i funkcjonalne współwystępują z wcześniej zidentyfikowanymi problemami społecznymi, co uzasadnia prowadzenie zintegrowanych działań rewitalizacyjnych.

Analiza postanowień Miejscowych planów Zagospodarowania Przestrzennego obejmujących swoim zakresem obszar rewitalizacji, wskazuje, że analizowany fragment Pucka ma wyraźnie usługowo-rekreacyjny profil funkcjonalny. Struktura przeznaczeń terenów pokazuje koncentrację funkcji związanych z obsługą portu morskiego, przystani, mariny, plaży oraz szeroko rozumianej rekreacji i dostępności przestrzeni publicznych. Oznacza to, że w granicach obszaru rewitalizacji dominują kierunki zagospodarowania charakterystyczne dla strefy o znaczeniu publicznym, turystycznym i lokalnym.

Mapa 4. Obszary objęte postanowieniami MPZP na obszarze rewitalizacji

źródło: <https://geoportal.gov.pl>

Na podstawie odczytu kartograficznego mapy oraz załączonej legendy można przyjąć, że największy udział w strukturze zagospodarowania mają tereny oznaczone symbolem US, UM, tj. tereny sportu i rekreacji oraz usług obsługujących obszar portu morskiego, przystani morskiej i mariny, a także plaży i dostępu do tych funkcji. Ich udział można oszacować orientacyjnie na około 35–40% powierzchni analizowanego obszaru. Jest to

więc podstawowy kierunek zagospodarowania, który nadaje temu fragmentowi miasta charakter otwartej strefy rekreacyjno-usługowej.

Istotny udział mają również tereny oznaczone symbolem US, czyli tereny sportu i rekreacji. Można ocenić, że zajmują one około 18–22% analizowanego obszaru. Wskazuje to, że funkcje aktywnego wypoczynku i rekreacji stanowią jeden z głównych elementów struktury przestrzennej tej części miasta. Uzupełnieniem tego układu są tereny UM, czyli tereny zabudowy usługowej, w tym usług obsługujących obszar portu morskiego, przystani morskiej oraz mariny. Ich udział można określić na około 12–15%. Funkcja ta ma znaczenie porządkujące i obsługowe, ponieważ zapewnia zaplecze dla aktywności portowych, turystycznych i rekreacyjnych.

Ważnym składnikiem struktury przestrzennej są także tereny oznaczone symbolem ZN, U1, obejmujące zieleni objętą formami ochrony przyrody, plażę oraz usługi obsługujące obszar plaży. Ich udział można szacować na około 15–18% powierzchni analizowanego obszaru. Świadczy to o znaczącym udziale terenów pełniących funkcje przyrodnicze, krajobrazowe i wypoczynkowe, które równocześnie wymagają szczególnej dbałości o zachowanie walorów środowiskowych i właściwe pogodzenie funkcji publicznych z ochroną przestrzeni nadmorskiej.

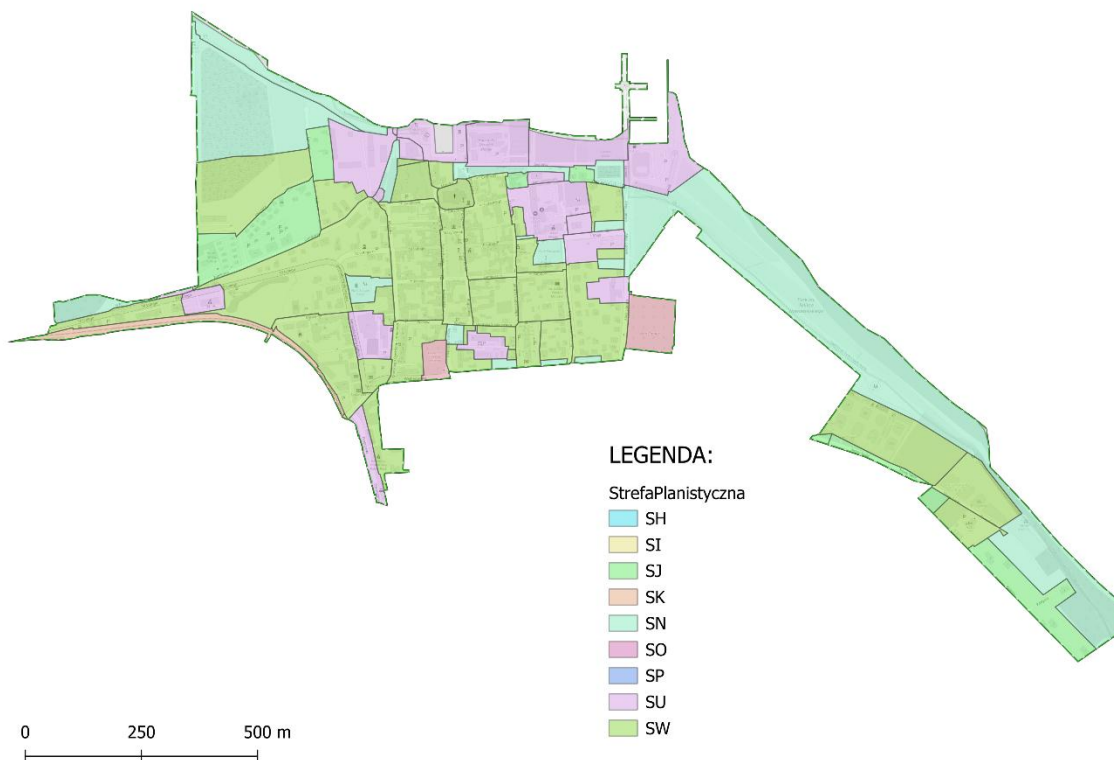
Uzupełniający, ale istotny udział mają tereny komunikacyjne i piesze. Teren drogi publicznej klasy dojazdowej KDD można ocenić na około 4–5% powierzchni, teren wydzielonego publicznego ciągu pieszego z dopuszczeniem ruchu kołowego KDX na około 4–5%, natomiast teren wydzielonego publicznego ciągu pieszego KX na około 2–3%. Łącznie układ komunikacyjny zajmuje więc orientacyjnie około 10–12% obszaru. Pokazuje to, że dostępność komunikacyjna i piesza stanowi ważny element zagospodarowania, co jest typowe dla obszarów portowych i nadmorskich, gdzie konieczne jest pogodzenie ruchu pieszego, sezonowego ruchu turystycznego oraz dojazdu do funkcji usługowych i rekreacyjnych.

Całościowo można stwierdzić, że główne kierunki zagospodarowania w granicach zaznaczonego obszaru rewitalizacji obejmują przede wszystkim funkcje rekreacyjne, sportowe, usługowe oraz komunikacyjne, silnie związane z obsługą strefy nadmorskiej, portu, mariny i plaży. Mniejszy udział mają tu funkcje o charakterze stricte technicznym, natomiast wyraźnie zaznacza się rola przestrzeni publicznych i terenów otwartych. Taki układ funkcjonalny świadczy o wysokim potencjale tej części miasta, ale jednocześnie wskazuje na potrzebę prowadzenia działań rewitalizacyjnych ukierunkowanych na poprawę jakości przestrzeni publicznych, uporządkowanie dostępności komunikacyjnej, lepsze powiązanie terenów rekreacyjnych i usługowych oraz ochronę walorów krajobrazowych i przyrodniczych. W warunkach wzmożonego użytkowania sezonowego szczególnego znaczenia nabiera także potrzeba podnoszenia standardu zagospodarowania, eliminowania konfliktów przestrzennych oraz wzmacniania spójności funkcjonalnej całego obszaru nadmorskiego.

Analiza projektu Planu ogólnego Miasta Puck wskazuje na wyraźną dominację strefy SW, czyli strefy wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową wielorodzinną. Zajmuje ona orientacyjnie około 40–45% powierzchni analizowanego obszaru i koncentruje się przede wszystkim w części środkowej oraz południowej. Układ ten pokazuje, że zasadniczy trzon obszaru rewitalizacji ma charakter miejski, mieszkaniowo-usługowy, związany

z intensywnym użytkowaniem przestrzeni i koncentracją funkcji codziennych. Jest to zarazem część miasta, w której najłatwiej dochodzi do nakładania się problemów społecznych, przestrzennych i infrastrukturalnych, typowych dla obszarów śródmiejskich oraz terenów o zwartej strukturze funkcjonalnej.

Mapa 5. Fragment projektowanego Planu Ogólnego Miasta Pucka

źródło: <https://UM Pucka>

Drugim istotnym komponentem jest strefa SN, czyli strefa zieleni i rekreacji, której udział można oszacować na około 25–30% powierzchni obszaru rewitalizacji. Występuje ona głównie w pasie nadmorskim, wzdłuż nabrzeża oraz na wschodnim odcinku obszaru, a miejscami również jako mniejsze enklawy wewnątrz tkanki miejskiej. Oznacza to, że w granicach rewitalizacji istotną rolę odgrywają tereny pełniące funkcje przyrodnicze, wypoczynkowe i krajobrazowe. Z punktu widzenia struktury funkcjonalnej obszaru stanowią one ważne uzupełnienie zabudowy miejskiej, a jednocześnie obszary szczególnie wrażliwe na presję inwestycyjną, sezonowość użytkowania oraz konflikty pomiędzy funkcją publiczną, rekreacyjną i ochronną.

Znaczący udział w strukturze analizowanego obszaru mają również tereny SU, czyli strefy usługowe. Ich powierzchnię można określić orientacyjnie na około 20–25%. Koncentrują się one zwłaszcza w części północnej i północno-wschodniej, a także punktowo w obrębie centralnej części obszaru rewitalizacji. Rozmieszczenie to wskazuje na wyraźną obecność funkcji usługowych w pasie kontaktu miasta z terenami nadwodnymi oraz w strefach o podwyższonej aktywności miejskiej. W praktyce oznacza to utrzymanie znaczenia usług jako jednego z głównych sposobów zagospodarowania tej części Pucka, co pozostaje zgodne z nadmorskim i śródmiejskim charakterem obszaru.

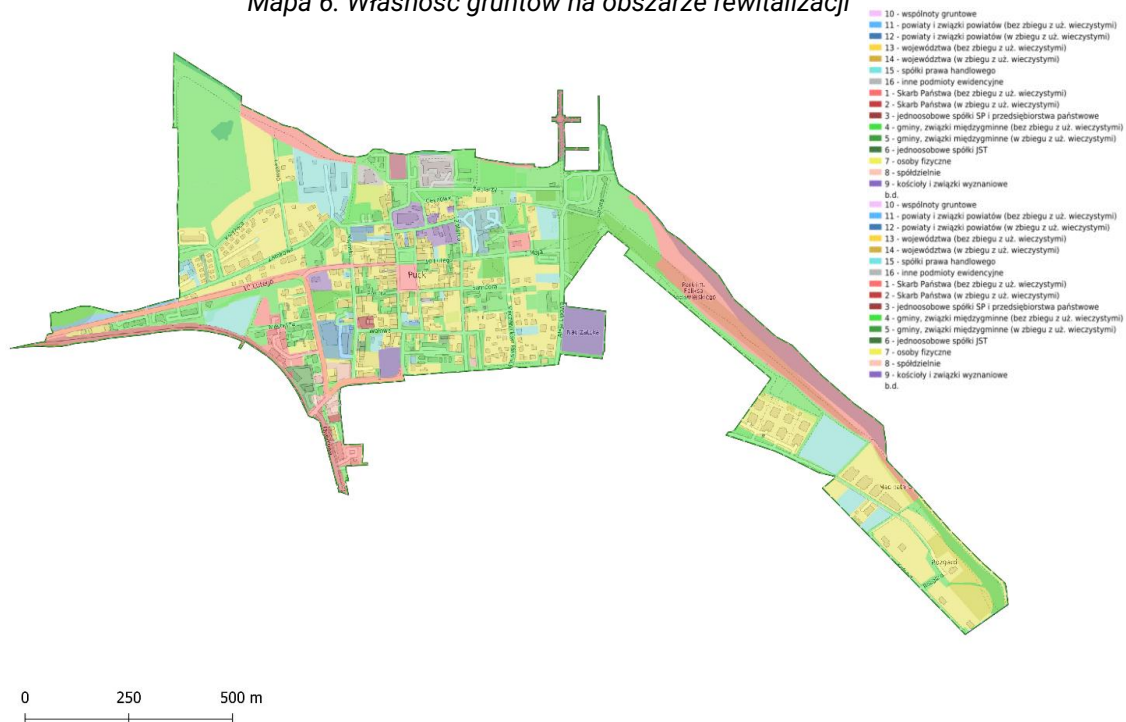
Mniejszy, ale zauważalny udział ma strefa SJ, czyli strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną. Jej udział można szacować na około 5–8% powierzchni. Występuje ona przede wszystkim w części zachodniej oraz na skrajnym wschodzie analizowanego obszaru. Oznacza to, że funkcja jednorodzinna ma charakter uzupełniający i nie stanowi podstawowego kierunku zagospodarowania obszaru rewitalizacji. Lokalnie zaprojektowano niewielkie strefy komunikacyjnej, o znaczeniu uzupełniającym, na poziomie około 1–2%. W granicach analizowanego obszaru nie przewidziano natomiast istotnego udziału stref produkcyjnych oraz handlu wielkopowierzchniowego.

W porównaniu z wcześniejszą analizą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego można stwierdzić, że projekt planu ogólnego utrzymuje zasadniczą logikę funkcjonalną tej części miasta, ale ujmuje ją w sposób bardziej syntetyczny i ogólny. Plan ogólny nie powielił szczegółowych ustaleń MPZP, lecz porządkuje je na poziomie strategicznym, zachowując jednak podstawowy kierunek zagospodarowania oparty na współwystępowaniu funkcji mieszkaniowych, usługowych, rekreacyjnych i terenów zieleni.

W ujęciu całościowym można zatem stwierdzić, że projekt Planu ogólnego dla Miasta Pucka potwierdza wielofunkcyjny charakter obszaru rewitalizacji. Dominują w nim tereny mieszkaniowe wielorodzinne z funkcjami towarzyszącymi, istotny udział mają tereny zieleni i rekreacji oraz strefy usługowe, natomiast funkcje jednorodzinne, komunikacyjne i szczególne występują jedynie uzupełniająco. W porównaniu z MPZP widoczna jest kontynuacja głównych kierunków zagospodarowania, przy jednoczesnym przejściu od szczegółowych ustaleń lokalnych do bardziej ogólnych kategorii planistycznych.

Analiza struktury własnościowej na wyznaczonym obszarze rewitalizacji wskazuje, że jest to teren o dość zróżnicowanym, lecz jednocześnie relatywnie korzystnym z punktu widzenia prowadzenia działań rewitalizacyjnych układzie własności. Na podstawie mapy można stwierdzić, że największy udział mają grunty należące do osób fizycznych oraz grunty gminne. W strukturze obszaru rewitalizacji własność osób fizycznych, oznaczona kolorem żółtym, obejmuje orientacyjnie około 30–35% powierzchni i koncentruje się przede wszystkim w centralnej oraz południowo-wschodniej części obszaru, czyli tam, gdzie występuje zwarta tkanka miejska i zabudowa mieszkaniowa. Z kolei grunty należące do gminy i związków międzygminnych, oznaczone odcieniami zieleni, stanowią łącznie orientacyjnie około 35–40% powierzchni i występują zarówno w pasie nadmorskim, jak i w wielu fragmentach śródmiejskich oraz na terenach o funkcjach publicznych i rekreacyjnych.

Mapa 6. Własność gruntów na obszarze rewitalizacji

źródło: <https://UM Pucka>

Istotny udział mają również nieruchomości Skarbu Państwa, oznaczone odcieniami różu i czerwieni, które można oszacować na około 10–15% powierzchni analizowanego obszaru. Są one widoczne przede wszystkim w pasie nadmorskim, wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz w wybranych fragmentach o szczególnym znaczeniu funkcjonalnym. Uzupełniająco występują także grunty spółek prawa handlowego, oznaczone kolorem jasnoniebieskim, których udział można określić na około 8–10%, a także pojedyncze nieruchomości należące do kościołów i związków wyznaniowych, powiatów, spółdzielni oraz innych podmiotów ewidencyjnych. Ich udział jest wyraźnie mniejszy i ma znaczenie lokalne, jednak w niektórych punktach może mieć istotny wpływ na możliwość prowadzenia zintegrowanych działań przestrzennych.

Z perspektywy realizacji zadań rewitalizacyjnych układ ten należy ocenić korzystnie. Szczególnie istotne jest to, że znaczna część obszaru pozostaje we władaniu podmiotów publicznych, przede wszystkim gminy, a także Skarbu Państwa i innych jednostek sektora publicznego. Oznacza to, że w odniesieniu do wielu terenów możliwe jest stosunkowo sprawne prowadzenie przedsięwzięć związanych z modernizacją przestrzeni publicznych, zagospodarowaniem terenów zieleni, poprawą dostępności komunikacyjnej, porządkowaniem stref nadmorskich, tworzeniem miejsc integracji społecznej czy rozwojem infrastruktury rekreacyjnej. Duży udział własności komunalnej zwiększa realne możliwości wdrażania projektów rewitalizacyjnych bez konieczności każdorazowego uruchamiania skomplikowanych procedur nabywania nieruchomości.

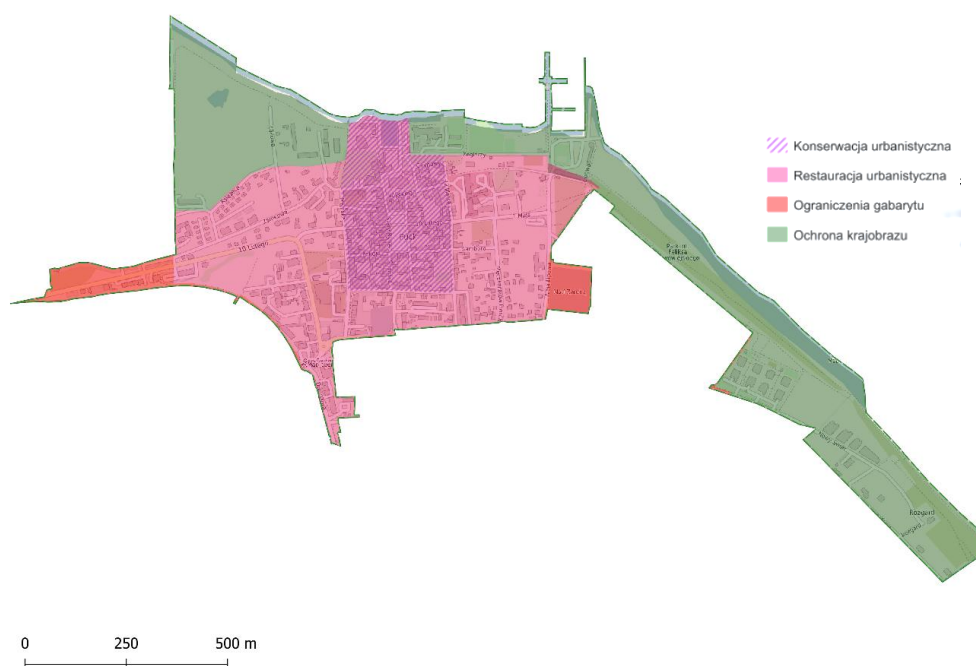
Podsumowując, należy uznać, że struktura własnościowa wyznaczonego obszaru rewitalizacji stwarza realne podstawy do prowadzenia działań rewitalizacyjnych, zwłaszcza w zakresie projektów przestrzennych, infrastrukturalnych i społecznych realizowanych na gruntach publicznych. Jednocześnie skuteczność procesu rewitalizacji będzie w dużym stopniu zależeć od zdolności gminy do koordynowania działań pomiędzy różnymi właścicielami, budowania partnerstw oraz łączenia inwestycji publicznych

z instrumentami wspierającymi właścicieli prywatnych. Oznacza to, że własność nie stanowi bariery uniemożliwiającej rewitalizację, lecz jest jednym z kluczowych czynników warunkujących sposób, tempo i skalę jej realizacji.

Analiza mapy stref ochrony konserwatorskiej na wyznaczonym obszarze rewitalizacji wskazuje, że znaczna część tego terenu podlega różnym formom ochrony i ograniczeń wynikających z konieczności zachowania wartości historycznych, krajobrazowych i kompozycyjnych. Oznacza to, że proces rewitalizacji w Pucku musi być prowadzony z uwzględnieniem nie tylko potrzeb społecznych i funkcjonalnych, ale również wymogów ochrony dziedzictwa kulturowego oraz walorów krajobrazu nadmorskiego. Układ stref pokazuje wyraźnie, że obszar rewitalizacji obejmuje zarówno historycznie ukształtowaną tkankę miejską, jak i tereny nadmorskie o istotnym znaczeniu widokowym i przyrodniczym.

Największy udział w strukturze analizowanego obszaru ma strefa restauracji urbanistycznej, oznaczona kolorem różowym. Można szacować, że obejmuje ona około 45–50% powierzchni obszaru rewitalizacji. Koncentruje się przede wszystkim w części centralnej i zachodniej, a więc tam, gdzie występuje zwarta historyczna struktura miasta, tradycyjny układ ulic i zabudowy oraz przestrzenie o wysokim znaczeniu kulturowym i funkcjonalnym. Tego rodzaju strefa zakłada możliwość prowadzenia przekształceń i działań naprawczych, jednak powinny one służyć odtworzeniu lub podkreśleniu historycznych cech układu urbanistycznego. W praktyce oznacza to konieczność dostosowywania nowych realizacji i modernizacji do istniejącej skali zabudowy, przebiegu pierzei, kompozycji przestrzeni publicznych oraz historycznego charakteru miejsca. Dla działań rewitalizacyjnych jest to ograniczenie, ale jednocześnie ważna wytyczna jakościowa, która sprzyja prowadzeniu prac porządkujących, remontowych i rewaloryzacyjnych zamiast przypadkowych lub nadmiernie inwazyjnych przekształceń.

Mapa 7. Obszary objęte ochroną konserwatorską na obszarze rewitalizacji miasta Puck

źródło: <https://geoportal.gov.pl>

W granicach tej strefy wyodrębniono dodatkowo obszar konserwacji urbanistycznej, oznaczony szrafem w kolorze fioletowym, obejmujący orientacyjnie około 8–12% powierzchni obszaru rewitalizacji. Jest to centralna część historycznego układu miejskiego, czyli przestrzeń o najwyższej wrażliwości konserwatorskiej. Należy przyjąć, że właśnie tutaj obowiązują najbardziej rygorystyczne ograniczenia dotyczące możliwości przekształcania zabudowy i przestrzeni. W tej części priorytetem powinno być zachowanie historycznego rozplanowania, gabarytów i form architektonicznych, tradycyjnej siatki parcelacyjnej oraz kompozycyjnego charakteru centrum miasta. Z punktu widzenia rewitalizacji oznacza to, że działania inwestycyjne muszą mieć przede wszystkim charakter odtworzeniowy, porządkujący i modernizacyjny, a nie ekspansywny. Możliwe są tu przedsięwzięcia polegające na remoncie, adaptacji, poprawie jakości przestrzeni publicznych czy uporządkowaniu detalu architektonicznego, natomiast znacznie trudniejsze będzie wprowadzanie nowej zabudowy o większej skali, zmiana historycznego układu przestrzennego czy realizacja obiektów mogących zaburzyć utrwalony charakter tej części miasta.

Drugim istotnym komponentem jest strefa ochrony krajobrazu, oznaczona kolorem zielonym, która obejmuje orientacyjnie około 35–40% powierzchni obszaru rewitalizacji. Występuje ona głównie w pasie nadmorskim, w części północnej oraz na wschodnim cyplu obszaru. Jej rozmieszczenie wskazuje, że ochronie podlegają przede wszystkim tereny o szczególnym znaczeniu widokowym, przyrodniczym i rekreacyjnym, związane z linią brzegową, plażą, nabrzeżem oraz otwartymi przestrzeniami nadwodnymi. W tej strefie podstawowym ograniczeniem jest konieczność zachowania walorów krajobrazowych, panoram, osi widokowych oraz relacji pomiędzy zabudową a otwartą przestrzenią nadmorską. W konsekwencji działania rewitalizacyjne powinny tu koncentrować się raczej na podnoszeniu jakości istniejących przestrzeni publicznych, urządzeniu terenów zieleni, poprawie dostępności pieszej, uporządkowaniu małej architektury i infrastruktury rekreacyjnej niż na intensyfikacji zabudowy. Ochrona krajobrazu ogranicza możliwość realizacji inwestycji kubaturowych o dużej skali, ale jednocześnie sprzyja projektom wzmacniającym funkcje publiczne, wypoczynkowe i turystyczne.

Najmniejszy udział mają obszary objęte ograniczeniem gabarytu, oznaczone kolorem czerwonym, których udział można oszacować na około 3–5% powierzchni obszaru rewitalizacji. Występują one punktowo, głównie na obrzeżach analizowanego terenu i w wybranych fragmentach strefy nadmorskiej. Ograniczenia te należy interpretować jako zakaz lub istotne ograniczenie wprowadzania zabudowy o nadmiernej wysokości, kubaturze lub intensywności, która mogłaby zakłócić historyczną sylwetkę miasta, relacje przestrzenne lub walory krajobrazowe. Dla rewitalizacji oznacza to konieczność szczególnej ostrożności przy planowaniu nowych obiektów, rozbudów i nadbudów. Preferowane powinny być rozwiązania nisko intensywne, wpisujące się w skalę otoczenia i respektujące lokalny kontekst przestrzenny.

Z punktu widzenia możliwości realizacji zadań rewitalizacyjnych należy stwierdzić, że system ochrony konserwatorskiej nie wyklucza prowadzenia działań na obszarze rewitalizacji, lecz w istotny sposób określa ich charakter. Najbardziej pożądane będą przedsięwzięcia polegające na odnowie istniejącej zabudowy, poprawie estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych, rewaloryzacji historycznych ciągów ulicznych, modernizacji infrastruktury technicznej bez naruszania wartości kulturowych oraz

uporządkowaniu terenów nadmorskich i rekreacyjnych. Mniej korzystne, a w części przypadków trudne do przeprowadzenia, będą natomiast działania polegające na intensywnej zabudowie, znaczącej zmianie gabarytów obiektów, przekształcaniu historycznych układów przestrzennych lub lokalizowaniu inwestycji mogących ograniczać ekspozycję krajobrazu.

W praktyce oznacza to, że rewitalizacja wyznaczonego obszaru powinna opierać się na działaniach wysokiej jakości projektowej, uzgodnionych z wymaganiami ochrony konserwatorskiej i podporządkowanych zasadzie poszanowania tożsamości miejsca. Szczególnego znaczenia nabiera tu nie tyle możliwość radykalnej przebudowy, ile umiejętne wykorzystanie istniejących zasobów przestrzennych i kulturowych. Ograniczenia konserwatorskie należy więc traktować nie wyłącznie jako barierę, lecz także jako czynnik porządkujący kierunki interwencji, sprzyjający prowadzeniu rewitalizacji opartej na zachowaniu dziedzictwa, poprawie jakości przestrzeni oraz wzmacnianiu atrakcyjności historycznego i nadmorskiego charakteru Pucka.

Koncentracja obiektów zabytkowych jest widoczna w danych wykorzystanych na etapie delimitacji. Na analizowanym obszarze znajduje się 9 obiektów wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków, podczas gdy na terenie całego Miasta Puck jest ich 11. Oznacza to, że około 81,8% wszystkich obiektów rejestrowych w mieście zlokalizowanych jest właśnie na obszarze rewitalizacji. Podobna zależność występuje w przypadku obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków. Na obszarze rewitalizacji znajduje się ich 158, przy 265 obiektach w skali całego miasta, co oznacza udział na poziomie około 59,6%.

Tabela 13. Liczba obiektów znajdujących się w rejestrze zabytków oraz gminnej ewidencji zabytków

Wyszczególnienie	Liczba obiektów zabytkowych na danym obszarze (wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków)	Liczba obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków na danym obszarze
obszar rewitalizacji	9	158
obszar Miasta Puck	11	265

źródło: dane UM Puck

Takie zestawienie wskazuje, że obszar rewitalizacji pełni szczególną rolę w strukturze przestrzenno-funkcjonalnej Pucka, ponieważ kumuluje najcenniejsze elementy dziedzictwa kulturowego miasta. W praktyce oznacza to, że skala nasycenia zabytkami jest tu wyraźnie większa niż w pozostałej części miasta. Zjawisko to należy interpretować dwójako. Z jednej strony świadczy ono o wysokiej wartości historycznej i tożsamościowej tego obszaru, który stanowi nośnik lokalnego dziedzictwa, tradycji urbanistycznej i historycznego wizerunku miasta. Z drugiej strony tak duża koncentracja obiektów zabytkowych oznacza występowanie dodatkowych ograniczeń i wymagań związanych z prowadzeniem polityki przestrzennej, inwestycyjnej i remontowej.

W porównaniu z całym miastem obszar rewitalizacji jest więc przestrzenią znacznie bardziej wrażliwą pod względem przekształceń funkcjonalnych i przestrzennych. Większy udział zabytków powoduje, że procesy modernizacyjne muszą być tu prowadzone

z większą ostrożnością, z uwzględnieniem wymogów ochrony konserwatorskiej, zachowania historycznego układu urbanistycznego, skali zabudowy i walorów architektonicznych. Oznacza to, że możliwości prowadzenia nowych inwestycji, przebudowy czy zmiany sposobu użytkowania obiektów są na tym obszarze bardziej ograniczone niż w innych częściach miasta, które nie są tak silnie nasycone zasobem dziedzictwa. Jednocześnie wysoki udział obiektów zabytkowych należy traktować jako istotny potencjał rewitalizacyjny. Dziedzictwo kulturowe może bowiem stanowić podstawę dla działań wzmacniających atrakcyjność przestrzeni publicznych, rozwój funkcji społecznych, kulturalnych i turystycznych oraz budowanie lokalnej tożsamości. W tym sensie obszar rewitalizacji nie jest jedynie miejscem kumulacji problemów, ale również przestrzenią o ponadprzeciętnym potencjale rozwojowym, który przy odpowiednim ukierunkowaniu interwencji może zostać wykorzystany na rzecz całego miasta.

Na tle całego Pucka obszar rewitalizacji wyróżnia się więc nie tylko skalą występowania zjawisk kryzysowych, lecz także wyjątkowym nagromadzeniem zasobów historycznych. Oznacza to, że prowadzenie działań rewitalizacyjnych powinno łączyć cele społeczne i funkcjonalne z ochroną dziedzictwa kulturowego. W praktyce najbardziej zasadne będą przedsięwzięcia polegające na remoncie, adaptacji i przywracaniu funkcji obiektom zabytkowym, poprawie jakości otoczenia oraz podnoszeniu standardu przestrzeni publicznych, przy jednoczesnym poszanowaniu wartości historycznych. Zestawienie wskaźników jednoznacznie pokazuje, że stan i sposób zagospodarowania obszaru rewitalizacji ma znaczenie nie tylko lokalne, lecz także kluczowe dla zachowania historycznego charakteru całego miasta.

Potencjały występujące w sferze funkcjonalno-przestrzennej na obszarze rewitalizacji

Obszar rewitalizacji w Pucku posiada wyraźne potencjały w sferze funkcjonalno-przestrzennej, które wynikają zarówno z jego położenia, jak i z historycznie ukształtowanej struktury miasta. Jest to przestrzeń o szczególnym znaczeniu dla funkcjonowania całego Pucka, skupiająca najważniejsze funkcje miejskie, a jednocześnie stanowiąca jego najbardziej rozpoznawalną i reprezentacyjną część. Potencjał ten wiąże się przede wszystkim z centralnym usytuowaniem obszaru rewitalizacji, jego dostępnością oraz zdolnością do łączenia różnorodnych funkcji: mieszkaniowych, usługowych, administracyjnych, turystycznych, wypoczynkowych i reprezentacyjnych.

Jednym z najważniejszych atutów obszaru rewitalizacji jest jego wielofunkcyjny charakter. W granicach obszaru koncentrują się zarówno funkcje codzienne, związane z zamieszkiwaniem i obsługą mieszkańców, jak i funkcje ponadlokalne, wynikające z obecności przestrzeni publicznych, obiektów usługowych, terenów rekreacyjnych oraz strefy nadmorskiej. Taki układ sprzyja intensywnemu użytkowaniu przestrzeni oraz tworzy warunki do dalszego rozwoju śródmieścia jako miejsca integrującego życie miejskie. Istotnym potencjałem jest również korzystne położenie obszaru rewitalizacji w relacji do Zatoki Puckiej, mariny, portu oraz terenów wypoczynkowych. Bezpośredni kontakt miasta z wodą, obecność pasa nadmorskiego i przestrzeni rekreacyjnych powodują, że obszar ten ma szczególne predyspozycje do rozwoju funkcji

wypoczynkowej i turystycznej. Jednocześnie tereny te pozostają silnie powiązane z historycznym centrum miasta, co stwarza możliwość budowania spójnej przestrzeni łączącej walory krajobrazowe, społeczne i gospodarcze. To właśnie współwystępowanie przestrzeni miejskiej i nadmorskiej stanowi jeden z najbardziej charakterystycznych zasobów funkcjonalno-przestrzennych Pucka. Na szczególne podkreślenie zasługuje także historyczny układ urbanistyczny oraz wysoka koncentracja zabytków, które nadają obszarowi rewitalizacji wyjątkowy charakter przestrzenny. To właśnie tutaj zlokalizowana jest zdecydowana większość najcenniejszych obiektów historycznych miasta – 9 z 11 obiektów wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków oraz 158 z 265 obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków. Oznacza to, że obszar rewitalizacji skupia około 81,8% zabytków rejestrowych i blisko 60% obiektów ewidencyjnych w skali całego miasta. Tak silna koncentracja dziedzictwa kulturowego stanowi nie tylko wartość historyczną i tożsamościową, ale również istotny potencjał dla podnoszenia atrakcyjności przestrzeni, rozwoju funkcji społecznych, kulturalnych i turystycznych.

Zdjęcie 3. "Stary Ratusz" i kamienice przy płycie rynku miejskiego w Pucku

źródło: dane UM Puck

Dużym atutem obszaru jest także ciągłość i czytelność jego struktury przestrzennej. Dominacja zabudowy miejskiej oraz zwarty charakter śródmieścia sprzyjają prowadzeniu działań rewitalizacyjnych w sposób skoncentrowany i efektywny. Silnie zurbanizowana, a zarazem stosunkowo jednorodna struktura funkcjonalna powoduje, że interwencje ukierunkowane na poprawę jakości przestrzeni publicznych, zagospodarowanie terenów wspólnych czy wzmacnianie funkcji społecznych mogą przynosić widoczne efekty w skali całego obszaru.

Kolejnym ważnym potencjałem jest istotny udział terenów publicznych, w tym gruntów należących do gminy oraz innych podmiotów publicznych. Struktura własnościowa obszaru rewitalizacji należy do relatywnie korzystnych z punktu widzenia prowadzenia działań naprawczych, ponieważ znaczna część terenów pozostaje w zasobie publicznym. Ułatwia to realizację przedsięwzięć związanych z modernizacją przestrzeni publicznych, tworzeniem terenów rekreacyjnych, poprawą dostępności komunikacyjnej czy rozwojem infrastruktury społecznej, bez konieczności każdorazowego przeprowadzania złożonych procedur wykupu gruntów.

Ważnym zasobem są również tereny zieleni i rekreacji, które w strukturze projektowanego planu ogólnego zajmują istotny udział. Obecność stref zieleni i rekreacji w bezpośrednim sąsiedztwie zwartej tkanki miejskiej daje możliwość lepszego łączenia funkcji mieszkaniowych z wypoczynkowymi i rekreacyjnymi. W warunkach miasta nadmorskiego ma to szczególne znaczenie, ponieważ umożliwia wzmacnianie jakości życia mieszkańców przy jednoczesnym podnoszeniu atrakcyjności obszaru dla odwiedzających.

Za potencjał należy uznać także spójność głównych kierunków zagospodarowania przestrzennego, widoczną zarówno w obowiązujących dokumentach planistycznych, jak i w projektowanym planie ogólnym. Potwierdzają one wielofunkcyjny charakter obszaru oraz utrzymanie podstawowej logiki jego rozwoju, opartej na współistnieniu funkcji mieszkaniowych, usługowych, rekreacyjnych i terenów zieleni. Taki układ stwarza dobre warunki dla prowadzenia rewitalizacji w sposób zrównoważony, bez konieczności radykalnej zmiany charakteru tej części miasta.

Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, że obszar rewitalizacji pełni rolę przestrzeni reprezentacyjnej i symbolicznej. To właśnie tutaj koncentrują się miejsca najbardziej rozpoznawalne w skali miasta, przestrzenie publiczne o wysokim znaczeniu społecznym oraz obszary o szczególnej wartości wizerunkowej. Dzięki temu działania realizowane na obszarze rewitalizacji mogą oddziaływać szerszej niż tylko na sam teren objęty interwencją, wzmacniając atrakcyjność i tożsamość całego Pucka.

Podsumowując, potencjały w sferze funkcjonalno-przestrzennej obszaru rewitalizacji w Pucku wynikają przede wszystkim z:

- centralnego położenia i wielofunkcyjnego charakteru śródmieścia,
- bezpośredniego powiązania z terenami nadmorskimi, mariną i przestrzeniami rekreacyjnymi,
- wysokiej koncentracji zabytków i zachowanego historycznego układu urbanistycznego,
- zwartej i czytelnej struktury przestrzennej,
- korzystnej struktury własnościowej z dużym udziałem terenów publicznych,
- obecności terenów zieleni i rekreacji,
- spójności planistycznej oraz wysokiego znaczenia symbolicznego i reprezentacyjnego tej części miasta.

Tak rozumiany potencjał powoduje, że obszar rewitalizacji może stać się przestrzenią skutecznie łączącą funkcje mieszkaniowe, społeczne, turystyczne i wypoczynkowe, przy jednoczesnym zachowaniu swojego historycznego charakteru i wzmacnianiu roli centrum miasta.

Potrzeby obszaru rewitalizacji w sferze przestrzenno-funkcjonalnej.

Potrzeby obszaru rewitalizacji w sferze przestrzenno-funkcjonalnej wynikają z jednej strony z jego wyjątkowego położenia i wysokiej rangi w strukturze miasta, a z drugiej z barier ograniczających pełne wykorzystanie tego potencjału. Obszar ten łączy funkcje mieszkaniowe, usługowe, administracyjne, turystyczne, wypoczynkowe i reprezentacyjne, jednak obecny stan części przestrzeni oraz stopień ich zagospodarowania nie pozwalają na harmonijne pełnienie wszystkich tych ról jednocześnie. Oznacza to konieczność prowadzenia działań, które będą poprawiały jakość i dostępność przestrzeni, a zarazem porządkowały relacje pomiędzy poszczególnymi funkcjami.

Jedną z najważniejszych potrzeb jest zwiększenie spójności funkcjonalnej pomiędzy historycznym centrum a strefą nadmorską. Obszar rewitalizacji obejmuje zarówno zwartą tkankę śródmiejską, jak i tereny powiązane z mariną, portem, plażą oraz przestrzeniami rekreacyjnymi. W praktyce wymaga to lepszego powiązania ciągów pieszych, przestrzeni publicznych, funkcji usługowych i terenów wypoczynkowych, tak aby obszar był odbierany jako całość, a nie zbiór częściowo odrębnych stref. Potrzebne jest więc wzmacnianie ciągłości przestrzennej i czytelności układu funkcjonalnego.

Istotną potrzebą jest również podniesienie jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych. Dotyczy to zwłaszcza tych miejsc, które pełnią rolę reprezentacyjną i integrującą, a jednocześnie są intensywnie użytkowane przez mieszkańców i turystów. Przestrzenie te powinny być bardziej uporządkowane, estetyczne i dostosowane do współczesnych potrzeb użytkowników, w tym do organizacji wydarzeń, wypoczynku, codziennych kontaktów społecznych i ruchu turystycznego. Konieczne jest zatem lepsze urządzenie placów, ciągów pieszych, terenów otwartych i miejsc wspólnych.

Kolejnym ważnym obszarem potrzeb jest zwiększenie dostępności przestrzeni dla różnych grup użytkowników, w szczególności osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, rodzin z dziećmi oraz osób o ograniczonej mobilności. Z przeprowadzonych analiz wynika, że część obszaru nie jest w pełni dostosowana do potrzeb wszystkich mieszkańców i odwiedzających. W związku z tym niezbędne jest eliminowanie barier architektonicznych, poprawa standardu dojść pieszych oraz projektowanie przestrzeni zgodnie z zasadami dostępności uniwersalnej.

Ważną potrzebą jest także lepsze wykorzystanie terenów zieleni i rekreacji. Znaczący udział stref zieleni i rekreacji oraz położenie nadmorskie stanowią duży potencjał, który nie zawsze jest przekładany na wysoką jakość użytkową tych przestrzeni. Niezbędne jest więc dalsze zagospodarowywanie terenów wypoczynkowych, wzmacnianie ich funkcji społecznych i rekreacyjnych oraz zapewnienie lepszych powiązań z centrum miasta. Dotyczy to zarówno poprawy wyposażenia tych terenów, jak i ich włączenia w codzienne funkcjonowanie miasta, a nie tylko użytkowanie sezonowe.

Zidentyfikowano również potrzebę uporządkowania relacji pomiędzy funkcją mieszkaniową, turystyczną i usługową. Wielofunkcyjny charakter obszaru rewitalizacji jest jego atutem, ale jednocześnie rodzi ryzyko konfliktów przestrzennych i użytkowych, zwłaszcza w sezonie wzmożonego ruchu turystycznego. Konieczne jest zatem takie kształtowanie przestrzeni, aby obszar pozostawał atrakcyjny dla odwiedzających, ale jednocześnie przyjazny do codziennego życia mieszkańców. W praktyce oznacza to

potrzebę równoważenia różnych sposobów użytkowania przestrzeni i przeciwdziałania nadmiernej presji jednej funkcji kosztem innych.

Istotnym kierunkiem działań jest także ochrona i twórcze wykorzystanie dziedzictwa kulturowego w kształtowaniu funkcji przestrzennych obszaru. Wysoka koncentracja zabytków oraz szeroki zakres ochrony konserwatorskiej oznaczają, że przestrzeń ta wymaga szczególnie uważnego podejścia projektowego. Potrzebne są działania polegające na remoncie, adaptacji i przywracaniu funkcji obiektom zabytkowym, poprawie jakości ich otoczenia oraz wzmocnieniu historycznego charakteru centrum miasta. Oznacza to, że rozwój funkcjonalny powinien być ściśle powiązany z ochroną tożsamości miejsca.

Z punktu widzenia codziennego funkcjonowania obszaru ważna jest również poprawa organizacji komunikacji i dostępności wewnętrznej. Obszar rewitalizacji cechuje się dużą intensywnością użytkowania oraz znaczącym udziałem ruchu pieszego, turystycznego i lokalnego. Wymaga to lepszego uporządkowania ciągów komunikacyjnych, ograniczania konfliktów pomiędzy ruchem pieszym a kołowym oraz poprawy czytelności i bezpieczeństwa poruszania się po tej części miasta. Szczególne znaczenie ma tu porządkowanie dostępności w obszarze nadmorskim i śródmiejskim.

Ważną potrzebą pozostaje także wykorzystanie korzystnej struktury własnościowej do realizacji projektów publicznych i społecznych. Duży udział gruntów publicznych stwarza realne możliwości prowadzenia działań rewitalizacyjnych, jednak wymaga to aktywnej i skoordynowanej polityki przestrzennej. Oznacza to potrzebę przygotowania i realizacji projektów, które będą porządkować przestrzeń, wzmocniać funkcje społeczne, rekreacyjne i reprezentacyjne oraz poprawiać standard użytkowania terenów będących w zasobie publicznym.

Podsumowując, potrzeby obszaru rewitalizacji w sferze przestrzenno-funkcjonalnej obejmują przede wszystkim:

- zwiększenie spójności przestrzennej między centrum miasta a strefą nadmorską,
- poprawę jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych,
- zwiększenie dostępności dla wszystkich grup użytkowników,
- lepsze wykorzystanie terenów zieleni, rekreacji i wypoczynku,
- równoważenie funkcji mieszkaniowych, turystycznych, usługowych i reprezentacyjnych,
- ochronę i adaptacyjne wykorzystanie dziedzictwa kulturowego,
- uporządkowanie układu komunikacyjnego i poprawę dostępności wewnętrznej,
- wykorzystanie terenów publicznych do realizacji zintegrowanych działań rewitalizacyjnych.

Realizacja tych potrzeb jest warunkiem tego, aby obszar rewitalizacji w Pucku mógł w pełni spełnić rolę wysokiej jakości centrum miejskiego, łączącego funkcje codziennego życia mieszkańców z funkcjami wypoczynkowymi, turystycznymi i reprezentacyjnymi.

SFERA TECHNICZNA

Charakterystyka sfery technicznej

Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji, analiza sfery technicznej koncentruje się na rozpoznaniu problemów związanych ze stanem infrastruktury oraz jakością techniczną zabudowy. W przypadku obszaru rewitalizacji w Pucku oznacza to przede wszystkim ocenę stopnia zużycia i dekapitalizacji obiektów budowlanych, w tym zasobów mieszkaniowych oraz budynków pełniących funkcje publiczne i usługowe. Zakres analizy obejmuje identyfikację nieprawidłowości wpływających na możliwość efektywnego i bezpiecznego użytkowania obiektów, w tym przestarzałych lub niewydolnych rozwiązań technicznych. Istotnym elementem jest także ocena poziomu efektywności energetycznej budynków oraz związanych z tym kosztów ich utrzymania i oddziaływania na środowisko.

Ważnym obszarem diagnozy są również kwestie dostępności – zarówno w odniesieniu do barier architektonicznych, jak i braku rozwiązań umożliwiających korzystanie z infrastruktury przez osoby ze szczególnymi potrzebami. Analiza ta pozwala na określenie skali problemów technicznych występujących na obszarze rewitalizacji oraz stanowi podstawę do planowania działań modernizacyjnych i inwestycyjnych, ukierunkowanych na poprawę jakości infrastruktury oraz warunków życia mieszkańców.

Problemy występujące w sferze technicznej na obszarze rewitalizacji

Obszar rewitalizacji charakteryzuje się dużą różnorodnością zabudowy, jej stanu technicznego i jej zagęszczenia. Duża część istniejącej zabudowy, to wielorodzinne budynki, które zostały wybudowane w okresie przedwojennym. Znaczącym problemem jest dostosowanie tych budynków do standardów energooszczędności i zwiększenia dostępności. Kwestie te są także często problematyczne ze względu na nadzór konserwatorski i ograniczenia obejmujące dużą część zabudowy.

Zdjęcie 4. Przedwojenna zabudowa wielorodzinna w okolicy Rynku Miejskiego

źródło: dane UM Puck

Wskaźnik odnoszący się do obiektów komunalnych wymagających remontów wskazuje, że w sferze technicznej obszar rewitalizacji koncentruje problemy w większym stopniu niż w innych obszarach miasta. Wartość wskaźnika dla obszaru rewitalizacji wynosi 5,77, podczas gdy dla całego miasta Puck osiąga poziom 1,69. Oznacza to, że natężenie tego zjawiska na obszarze rewitalizacji jest wyraźnie wyższe niż w ujęciu ogólnym, a sam wskaźnik dla miasta jest ponad sześciokrotnie wyższy.

Tabela 14. Ilość obiektów komunalnych wymagających remontów

Obszar	Ilość obiektów komunalnych wymagających remontów w danym obszarze
obszar rewitalizacji	5,77
obszar Miasta Puck	1,69

źródło: dane UM Puck

Taki wynik sugeruje, że problem złego stanu technicznego komunalnego zasobu budowlanego jest w sposób szczególny skupiony na obszarze rewitalizacji. W porównaniu z całym miastem obszar ten charakteryzuje się wyższą skalą potrzeb remontowych w odniesieniu do obiektów pozostających w zasobie komunalnym.

Z przedstawionych danych wynika, że w latach 2023–2025 następował stopniowy spadek liczby obiektów komunalnych wymagających remontów w przeliczeniu na 1000 m² powierzchni zarówno na obszarze rewitalizacji, jak i w skali całego miasta. Na obszarze rewitalizacji wskaźnik obniżył się z poziomu 187 w 2023 r. do 173 w 2024 r. i 160 w 2025 r., natomiast dla całego Miasta Puck wartości te wyniosły odpowiednio 54, 52 i 50. Oznacza to, że proces ograniczania potrzeb remontowych miał charakter systematyczny, ale rozłożony w czasie, bez gwałtownego przełomu w żadnym z analizowanych lat.

Tabela 15. Ilość obiektów komunalnych wymagających remontów w danym obszarze na 1000m² powierzchni

Wyszczególnienie	2023	2024	2025
obszar rewitalizacji	187	173	160
obszar Miasta Puck	54	52	50

źródło: dane UM Puck

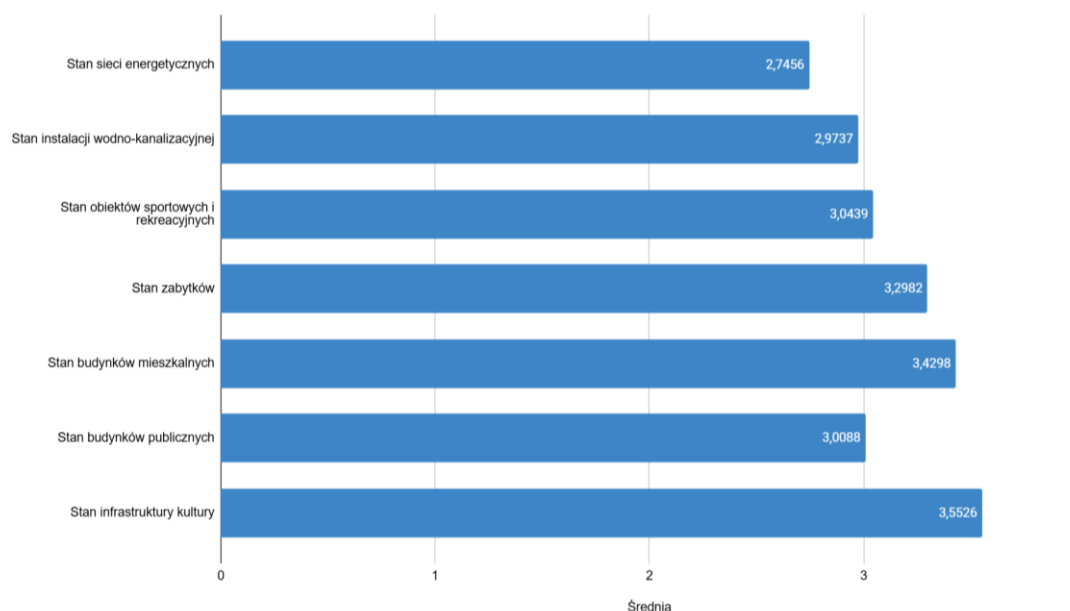
W przypadku obszaru rewitalizacji spadek wskaźnika między 2023 a 2025 r. wyniósł 27 punktów, czyli około 14,4%, podczas gdy w skali całego miasta zmniejszył się on o 4 punkty, czyli o około 7,4%. Można więc przyjąć, że tempo poprawy stanu technicznego zasobu komunalnego na obszarze rewitalizacji było wyraźnie szybsze niż przeciętnie w mieście. Taki przebieg wskaźnika może świadczyć o stopniowym porządkowaniu problemów technicznych i sukcesywnym prowadzeniu prac remontowych właśnie na tym obszarze.

Jednocześnie należy podkreślić, że mimo wyraźnej poprawy obszar rewitalizacji w całym analizowanym okresie utrzymywał znacznie wyższy poziom potrzeb remontowych niż miasto ogółem. W 2023 r. wartość wskaźnika była tam ponad 3,4 razy wyższa niż średnio dla miasta, a w 2025 r. nadal była wyższa ponad 3,2 razy. Oznacza to, że chociaż z biegiem

lat można dostrzec postęp, skala zaniedbań technicznych w obszarze rewitalizacji pozostaje zdecydowanie większa niż w pozostałej części Pucka. Ocena kolejności remontów na przestrzeni lat prowadzi więc do wniosku, że działania miały charakter sukcesywny i prawdopodobnie etapowy, jednak nie były na tyle intensywne, aby w krótkim czasie zlikwidować wyraźną dysproporcję między obszarem rewitalizacji a resztą miasta. Spadek wskaźnika rok po roku potwierdza, że potrzeby remontowe były stopniowo ograniczane, ale jednocześnie utrzymująca się wysoka wartość wskaźnika pokazuje, że obszar rewitalizacji nadal powinien być traktowany priorytetowo w planowaniu dalszych interwencji technicznych. W praktyce oznacza to zasadność kontynuowania remontów właśnie na tym obszarze, ponieważ to tam koncentruje się największa skala problemów technicznych w zasobie komunalnym.

Identyfikacja problemów występujących w sferze technicznej została też częściowo oparta o wyniki badań ankietowych. Respondenci poproszeni o wskazanie istotności poszczególnych problemów zdecydowanie najgorzej ocenili stan infrastruktury kultury, stan budynków mieszkalnych oraz stan zabytków.

Wykres 5. Problemy w sferze technicznej

źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Potencjały występujące w sferze technicznej na obszarze rewitalizacji

Pomimo zidentyfikowanych problemów technicznych, obszar rewitalizacji w Pucku posiada istotne potencjały, które mogą stanowić podstawę do prowadzenia skutecznych działań modernizacyjnych i inwestycyjnych. Wynikają one zarówno z charakterystyki istniejącej zabudowy, jak i z dotychczas podejmowanych działań oraz uwarunkowań własnościowych i planistycznych.

Jednym z kluczowych potencjałów jest postępująca poprawa stanu technicznego zasobu komunalnego, widoczna w analizowanych danych. W latach 2023–2025 odnotowano

systematyczny spadek liczby obiektów wymagających remontów w przeliczeniu na 1000 m² powierzchni – z poziomu 187 do 160. Oznacza to, że proces modernizacji i ograniczania zaległości remontowych jest już realizowany i przynosi wymierne efekty. Co istotne, tempo poprawy na obszarze rewitalizacji było wyraźnie wyższe niż średnio w całym mieście, co świadczy o ukierunkowaniu działań inwestycyjnych właśnie na tę część Pucka.

Istotnym potencjałem jest również duży udział zasobu komunalnego w strukturze zabudowy, co stwarza realne możliwości prowadzenia działań modernizacyjnych w sposób skoordynowany i efektywny. Wysoki udział nieruchomości należących do gminy pozwala na planowanie kompleksowych remontów, termomodernizacji oraz poprawy standardu technicznego budynków bez konieczności każdorazowego uzgadniania działań z wieloma właścicielami prywatnymi. Daje to możliwość realizacji przedsięwzięć o większej skali i spójności przestrzennej.

Duży potencjał stanowi także istniejąca tkanka budowlana o wysokiej wartości historycznej i architektonicznej. Choć znaczna część zabudowy wymaga modernizacji, jej walory konstrukcyjne i estetyczne pozwalają na prowadzenie działań rewitalizacyjnych w formule rewaloryzacji i adaptacji. Oznacza to możliwość przywracania funkcji użytkowych budynkom przy jednoczesnym zachowaniu ich charakteru, co sprzyja podnoszeniu jakości przestrzeni miejskiej oraz wzmocnieniu tożsamości miejsca.

W kontekście współczesnych wyzwań szczególnie istotnym potencjałem jest możliwość poprawy efektywności energetycznej budynków. Duża część zasobu, zwłaszcza starszej zabudowy wielorodzinnej, stwarza warunki do realizacji działań termomodernizacyjnych, które mogą znacząco obniżyć koszty eksploatacji, poprawić komfort użytkowania oraz ograniczyć negatywny wpływ na środowisko. Wykorzystanie dostępnych instrumentów wsparcia finansowego w tym zakresie może przyczynić się do przyspieszenia procesów modernizacyjnych.

Kolejnym ważnym potencjałem jest możliwość stopniowego eliminowania barier architektonicznych i poprawy dostępności obiektów. Modernizacja istniejącej zabudowy stwarza okazję do wprowadzania rozwiązań zwiększających dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami, co wpisuje się w kierunki rozwoju miasta przyjaznego wszystkim użytkownikom. Proces ten może być realizowany etapowo, w powiązaniu z prowadzonymi pracami remontowymi.

Za istotny atut należy uznać również rosnące doświadczenie samorządu w realizacji projektów inwestycyjnych i remontowych na obszarze rewitalizacji. Dotychczasowe działania wskazują na zdolność do prowadzenia procesów modernizacyjnych w sposób ciągły i systematyczny, co stanowi dobrą podstawę do planowania kolejnych etapów rewitalizacji.

Podsumowując, potencjały w sferze technicznej obszaru rewitalizacji w Pucku obejmują przede wszystkim:

- postępującą poprawę stanu technicznego zasobu komunalnego,

- duży udział własności publicznej umożliwiający prowadzenie skoordynowanych działań inwestycyjnych,
- możliwość rewaloryzacji i adaptacji zabytkowej zabudowy,
- znaczący potencjał poprawy efektywności energetycznej budynków,
- możliwość zwiększania dostępności obiektów i eliminacji barier architektonicznych,
- doświadczenie w realizacji działań modernizacyjnych na obszarze rewitalizacji.

Wskazane potencjały stanowią solidną podstawę do prowadzenia dalszych działań rewitalizacyjnych w sferze technicznej, ukierunkowanych na poprawę jakości infrastruktury, podniesienie standardu życia mieszkańców oraz zwiększenie funkcjonalności i dostępności zabudowy.

Potrzeby obszaru rewitalizacji w sferze technicznej

Analiza danych oraz wyniki badań społecznych wskazują, że potrzeby obszaru rewitalizacji w sferze technicznej mają charakter wielowymiarowy i obejmują zarówno stan zabudowy, jak i jakość infrastruktury technicznej. Opinie mieszkańców i interesariuszy potwierdzają, że problemy techniczne są odczuwalne w różnych obszarach funkcjonowania przestrzeni, co wpływa na komfort życia oraz sposób użytkowania obiektów i przestrzeni publicznych.

Jedną z kluczowych potrzeb jest kontynuacja i intensyfikacja działań remontowych w zasobie mieszkaniowym, w szczególności w odniesieniu do starszej zabudowy wielorodzinnej. Wskazywane w badaniach trudności związane ze stanem technicznym budynków potwierdzają konieczność dalszego ograniczania ich dekapitalizacji, poprawy standardu zamieszkania oraz dostosowania obiektów do współczesnych wymagań technicznych i użytkowych.

Istotnym obszarem interwencji jest również modernizacja infrastruktury kultury oraz obiektów publicznych. Zidentyfikowane potrzeby w tym zakresie dotyczą zarówno poprawy stanu technicznego budynków, jak i ich lepszego dostosowania do pełnionych funkcji społecznych i kulturalnych. Konieczne jest podnoszenie standardu tych obiektów, tak aby mogły one efektywnie wspierać aktywność mieszkańców oraz rozwój życia społecznego.

Znaczącą potrzebą pozostaje także ochrona, remont i adaptacja obiektów zabytkowych. Wysoka koncentracja dziedzictwa kulturowego na obszarze rewitalizacji powoduje, że wiele obiektów wymaga prac modernizacyjnych prowadzonych z poszanowaniem ich wartości historycznych. Istotne jest przy tym nie tylko zachowanie ich stanu technicznego, ale również nadawanie im nowych funkcji, odpowiadających współczesnym potrzebom.

Kolejnym ważnym obszarem jest poprawa stanu infrastruktury technicznej, w tym sieci wodno-kanalizacyjnej oraz energetycznej. W badaniach wskazywane są potrzeby związane z modernizacją i unowocześnianiem tych systemów, co ma znaczenie zarówno dla jakości życia mieszkańców, jak i dla funkcjonowania działalności gospodarczej oraz ograniczania wpływu na środowisko.

Z diagnozy wynika również potrzeba rozwoju i modernizacji infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, która stanowi istotny element codziennego funkcjonowania mieszkańców oraz wpływa na atrakcyjność obszaru. Działania w tym zakresie powinny koncentrować się na poprawie jakości istniejących obiektów oraz ich lepszym dostosowaniu do potrzeb różnych grup użytkowników.

Istotnym kierunkiem działań jest także zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz ograniczenie kosztów ich utrzymania. Dotyczy to zarówno budynków mieszkalnych, jak i obiektów publicznych, gdzie modernizacja instalacji oraz zastosowanie nowoczesnych rozwiązań technicznych może przynieść wymierne korzyści ekonomiczne i środowiskowe.

Ważną potrzebą pozostaje również eliminacja barier architektonicznych i poprawa dostępności obiektów. Wiele istniejących budynków i przestrzeni nie jest w pełni dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, co ogranicza możliwość ich użytkowania. W związku z tym konieczne jest wdrażanie rozwiązań zwiększających dostępność oraz komfort korzystania z infrastruktury.

Podsumowując, potrzeby obszaru rewitalizacji w sferze technicznej koncentrują się wokół:

- dalszej modernizacji i remontów budynków mieszkalnych,
- poprawy stanu technicznego obiektów publicznych i infrastruktury kultury,
- ochrony i adaptacji zabytków,
- modernizacji infrastruktury technicznej,
- rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej,
- zwiększenia efektywności energetycznej budynków,
- poprawy dostępności i eliminacji barier architektonicznych.

Realizacja tych działań jest niezbędna dla podniesienia jakości życia mieszkańców, poprawy funkcjonalności przestrzeni oraz wzmocnienia potencjału rozwojowego obszaru rewitalizacji.

SFERA ŚRODOWISKOWA

Charakterystyka sfery środowiskowej

Sfera środowiskowa obszaru rewitalizacji w Pucku nie stanowi dominującego obszaru kryzysowego, jednak – zgodnie z wynikami diagnozy – występują w niej zjawiska, które w połączeniu z problemami społecznymi i przestrzenno-funkcjonalnymi uzasadniają potrzebę interwencji. Analiza wskaźników środowiskowych wskazuje przede wszystkim na problemy związane z jakością powietrza oraz stanem technicznym substancji budowlanej. W szczególności zwraca uwagę obecność indywidualnych źródeł ciepła opartych na paliwach stałych, które stanowią istotne źródło emisji zanieczyszczeń. Zjawisko to jest charakterystyczne zwłaszcza dla obszarów o starszej zabudowie

mieszkańców, gdzie proces modernizacji systemów grzewczych nie został jeszcze w pełni zakończony

Problemy występujące w sferze środowiskowej na obszarze rewitalizacji

Analiza danych diagnostycznych wskazuje, że sfera środowiskowa obszaru rewitalizacji nie jest obszarem o najwyższym natężeniu zjawisk kryzysowych, jednak występują w niej istotne problemy, które – w powiązaniu z innymi sferami – wpływają na jakość życia mieszkańców oraz stan przestrzeni miejskiej. Do kluczowych problemów środowiskowych należy zaliczyć przede wszystkim emisję zanieczyszczeń powietrza wynikającą z wykorzystania indywidualnych źródeł ciepła opartych na paliwach stałych. Udział tego typu instalacji w strukturze ogrzewania budynków wskazuje na utrzymujące się zjawisko tzw. niskiej emisji, szczególnie w obszarach o starszej zabudowie mieszkaniowej. Problem ten przekłada się bezpośrednio na jakość powietrza oraz zdrowie mieszkańców.

Tabela 16. Wskaźniki w sferze środowiskowej

Obszar	Udział kotłów na paliwo stałe we wszystkich zadeklarowanych źródłach ciepła	Powierzchnia budynków pokrytych azbestem [m ²]
obszar rewitalizacji	93,00	4 548,00
obszar Miasta Puck	93,14	2 715,57

źródło: dane UM Puck

Drugim istotnym zagadnieniem jest występowanie wyrobów zawierających azbest w pokryciach dachowych budynków, co stanowi zagrożenie środowiskowe i zdrowotne. Pomimo prowadzonych działań związanych z jego usuwaniem, skala zjawiska wskazuje na konieczność ich kontynuacji oraz intensyfikacji.

Istotnym problemem pozostaje również ograniczona dostępność terenów biologicznie czynnych, szczególnie w obszarach o zwartej, śródmiejskiej zabudowie. Niewystarczający udział zieleni miejskiej wpływa negatywnie na mikroklimat, zdolność retencji wód opadowych oraz komfort życia mieszkańców. Problem ten ma charakter strukturalny i jest ściśle powiązany z historycznym ukształtowaniem przestrzeni.

Uzupełniająco należy wskazać na pośrednie oddziaływanie problemów technicznych i przestrzennych na stan środowiska, w tym degradację substancji budowlanej czy niewystarczającą efektywność energetyczną budynków, które przyczyniają się do zwiększonej presji na środowisko.

Podsumowując, główne problemy w sferze środowiskowej obejmują:

- utrzymującą się niską emisję zanieczyszczeń powietrza,
- obecność materiałów niebezpiecznych (azbest),

- niedobór terenów zieleni i powierzchni biologicznie czynnych,
- powiązanie problemów środowiskowych z przestarzałą strukturą zabudowy i infrastrukturą techniczną.

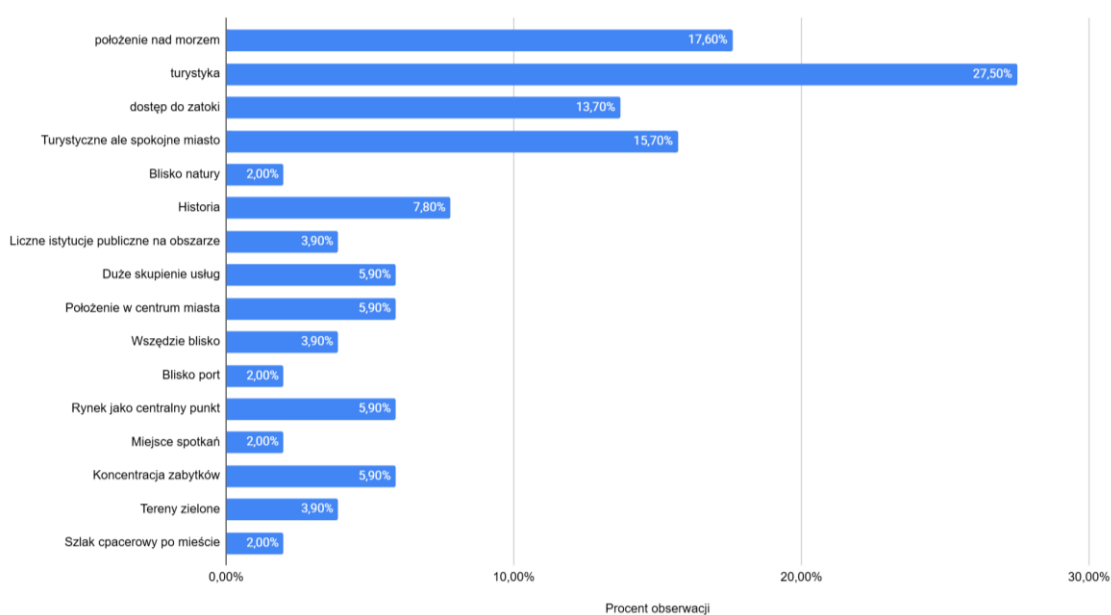
Choć skala tych zjawisk jest zróżnicowana przestrzennie, ich występowanie wzmacnia negatywne procesy zachodzące w obszarze rewitalizacji, co uzasadnia potrzebę podejmowania zintegrowanych działań naprawczych.

Potencjały występujące w sferze środowiskowej na obszarze rewitalizacji

Obszar rewitalizacji w Pucku, pomimo występowania określonych problemów środowiskowych, posiada wyraźne i istotne potencjały, które mogą stanowić podstawę dla działań ukierunkowanych na poprawę jakości środowiska oraz wzmacnianie funkcji wypoczynkowych i rekreacyjnych.

Najważniejszym zasobem środowiskowym obszaru jest jego nadmorskie położenie oraz bezpośredni dostęp do Zatoki Puckiej. Fakt ten został wyraźnie podkreślony przez respondentów biorących udział w badaniach ankietowych. Wysoki odsetek wskazań dotyczących turystyki, położenia nad morzem oraz dostępu do zatoki potwierdza, że walory przyrodnicze stanowią jeden z najistotniejszych elementów potencjału rewitalizacyjnego. Obecność otwartych przestrzeni nadwodnych, plaży oraz terenów rekreacyjnych tworzy korzystne warunki dla rozwoju funkcji wypoczynkowych i poprawy jakości życia mieszkańców.

Wykres 6. Potencjały obszaru rewitalizacji

źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Istotnym potencjałem jest również występowanie terenów zieleni oraz przestrzeni o charakterze rekreacyjnym, które – mimo że w części obszaru ich dostępność jest ograniczona – stanowią ważny element struktury przestrzennej miasta. Tereny te pełnią funkcje ekologiczne, krajobrazowe i społeczne, a ich dalsze zagospodarowanie

i uporządkowanie może przyczynić się do poprawy mikroklimatu oraz zwiększenia atrakcyjności obszaru.

Z diagnozy oraz zapisów dokumentów strategicznych wynika także, że obszar rewitalizacji posiada korzystne uwarunkowania do działań związanych z poprawą efektywności energetycznej i ograniczaniem presji na środowisko. Znaczna część zabudowy, choć wymagająca modernizacji, stwarza jednocześnie możliwości wdrażania rozwiązań proekologicznych, takich jak termomodernizacja budynków, modernizacja systemów grzewczych czy wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Oznacza to, że istniejące problemy środowiskowe mogą być jednocześnie impulsem do wprowadzania zmian o charakterze modernizacyjnym.

Ważnym potencjałem jest także rosnąca świadomość mieszkańców w zakresie walorów środowiskowych obszaru, co znajduje odzwierciedlenie w wynikach badań. Wskazywanie takich elementów jak bliskość natury, spokojny charakter miasta czy możliwość wypoczynku świadczy o tym, że mieszkańcy postrzegają środowisko jako istotny element jakości życia. Tworzy to sprzyjające warunki dla realizacji działań rewitalizacyjnych opartych na ochronie i wykorzystaniu zasobów przyrodniczych.

Na podkreślenie zasługuje również komplementarność potencjałów środowiskowych z funkcją turystyczną i przestrzenną obszaru. Walory przyrodnicze – w tym dostęp do morza, krajobraz nadmorski oraz tereny rekreacyjne – są ściśle powiązane z funkcjami gospodarczymi i społecznymi, co umożliwia rozwój turystyki, rekreacji oraz usług czasu wolnego w sposób zrównoważony.

Podsumowując, potencjały obszaru rewitalizacji w sferze środowiskowej obejmują przede wszystkim:

- nadmorskie położenie oraz dostęp do Zatoki Puckiej,
- obecność terenów zieleni i przestrzeni rekreacyjnych,
- możliwości poprawy efektywności energetycznej zabudowy,
- rosnącą świadomość mieszkańców w zakresie znaczenia środowiska,
- powiązanie walorów przyrodniczych z funkcją turystyczną i społeczną obszaru.

Wskazane potencjały stanowią istotną podstawę do prowadzenia działań rewitalizacyjnych ukierunkowanych na poprawę jakości środowiska, zwiększenie odporności na zmiany klimatu oraz wzmacnianie atrakcyjności obszaru jako miejsca do życia i wypoczynku.

Potrzeby obszaru rewitalizacji w sferze środowiskowej

Potrzeby obszaru rewitalizacji w sferze środowiskowej wynikają z konieczności ograniczenia negatywnego oddziaływania istniejącej zabudowy i infrastruktury na środowisko oraz pełniejszego wykorzystania wysokich walorów przyrodniczych i krajobrazowych tej części miasta. Mimo że sfera środowiskowa nie stanowi obszaru o największym natężeniu problemów, jej znaczenie rośnie w kontekście jakości życia mieszkańców, funkcji turystycznych oraz zmian klimatycznych.

Jedną z kluczowych potrzeb jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza, w szczególności poprzez modernizację indywidualnych źródeł ciepła oraz poprawę efektywności energetycznej budynków. Starsza zabudowa, charakterystyczna dla obszaru rewitalizacji, w wielu przypadkach nie spełnia współczesnych standardów energetycznych, co przekłada się na wyższe zużycie energii i większą emisję zanieczyszczeń. W związku z tym konieczne jest kontynuowanie działań termomodernizacyjnych oraz wdrażanie rozwiązań niskoemisyjnych.

Istotną potrzebą jest również kontynuacja działań związanych z usuwaniem materiałów niebezpiecznych, w szczególności wyrobów zawierających azbest. Obecność tego typu materiałów w strukturze zabudowy wymaga systematycznych działań eliminacyjnych, które przyczynią się do poprawy bezpieczeństwa środowiskowego i zdrowotnego mieszkańców.

Ważnym obszarem interwencji pozostaje zwiększenie udziału terenów zieleni oraz poprawa ich jakości i dostępności. Wysoki stopień urbanizacji, szczególnie w części śródmiejskiej, powoduje ograniczenia w dostępie do przestrzeni biologicznie czynnych. Konieczne jest więc zarówno tworzenie nowych terenów zieleni, jak i lepsze zagospodarowanie już istniejących przestrzeni w celu poprawy mikroklimatu, retencji wód opadowych oraz komfortu użytkowania przestrzeni.

Kolejną potrzebą jest lepsze wykorzystanie i ochrona walorów przyrodniczych oraz krajobrazowych, w szczególności w strefie nadmorskiej. Obszar rewitalizacji posiada bezpośredni dostęp do Zatoki Puckiej, co stanowi jego kluczowy atut, jednak wymaga to prowadzenia działań zapewniających równowagę pomiędzy funkcją rekreacyjną i turystyczną a ochroną środowiska. Niezbędne jest więc uporządkowanie sposobu użytkowania terenów nadwodnych oraz podnoszenie standardu ich zagospodarowania.

W trakcie analiz zidentyfikowano również potrzebę zwiększenia odporności obszaru na skutki zmian klimatu, w tym poprzez rozwój rozwiązań związanych z retencją wód opadowych, ograniczaniem efektu miejskiej wyspy ciepła oraz poprawą przewietrzania przestrzeni miejskiej. Działania te powinny być integrowane z kształtowaniem przestrzeni publicznych i terenów zieleni.

Istotnym kierunkiem działań jest także podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz promowanie prośrodowiskowych postaw, co może wspierać skuteczność działań inwestycyjnych i organizacyjnych realizowanych w ramach rewitalizacji.

Podsumowując, potrzeby obszaru rewitalizacji w sferze środowiskowej obejmują:

- ograniczenie emisji zanieczyszczeń i poprawę efektywności energetycznej zabudowy,
- eliminację materiałów niebezpiecznych,
- zwiększenie ilości i jakości terenów zieleni,
- ochronę i lepsze wykorzystanie walorów nadmorskich i krajobrazowych,
- wzmocnienie odporności na zmiany klimatu,
- rozwój działań edukacyjnych i proekologicznych.

Synteza diagnozy

Niniejsza część dokumentu przedstawia zbiorcze podsumowanie wyników pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji w Gminie Puck. Obejmuje ona syntetyczne ujęcie najważniejszych problemów zidentyfikowanych w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej, a także wskazuje kluczowe potencjały i potrzeby rozwojowe, z uwzględnieniem ich wzajemnych zależności.

Przedstawiona synteza, wraz z zestawieniem kluczowych potrzeb rozwojowych, stanowi podstawę do określenia kierunków interwencji rewitalizacyjnej oraz budowy spójnego systemu celów i przedsięwzięć. Jednocześnie spełnia wymogi określone w art. 36 ust. 8 pkt 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (ustawa wdrożeniowa), co umożliwia traktowanie Gminnego Programu Rewitalizacji jako narzędzia realizacji zintegrowanych inwestycji terytorialnych (IIT).

Przygotowane zestawienie stanowi punkt wyjścia do dalszego programowania działań rewitalizacyjnych oraz formułowania celów i kierunków interwencji. Jednocześnie spełnia wymagania określone w przepisach dotyczących realizacji polityki spójności na lata 2021–2027, co pozwala traktować Gminny Program Rewitalizacji jako narzędzie wdrażania zintegrowanych działań rozwojowych. Analiza wykazała, że na obszarze rewitalizacji dochodzi do nakładania się zjawisk o charakterze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i środowiskowym. Problemy te nie występują w oderwaniu od siebie, lecz tworzą powiązany system uwarunkowań wpływających na funkcjonowanie tej części miasta. Równocześnie zidentyfikowane zostały zasoby, które mogą być wykorzystane jako czynniki wspierające proces rewitalizacji.

W dalszej części rozdziału zaprezentowano zestawienie kluczowych problemów, potencjałów oraz potrzeb w podziale na poszczególne sfery. Ujęcie to wskazuje na konieczność prowadzenia działań o charakterze kompleksowym, łączących różne obszary interwencji i zapewniających spójność podejmowanych przedsięwzięć.

Tabela 17: Zestawienie problemów, potencjałów i potrzeb w badanych sferach

Diagnoza szczegółowa obszaru rewitalizacji		
Sfera społeczna		
Problemy	Potencjały	Potrzeby
Starzenie się społeczności lokalnej oraz odpływem ludzi młodych	Funkcjonowanie na obszarze licznych instytucji publicznych i organizacji społecznych	Konieczność wzmocnienia integracji społecznej i aktywizacji mieszkańców
Występowanie zjawisk ubóstwa i zagrożenia wykluczeniem społecznym	Relatywnie silne więzi sąsiedzkie w części obszaru rewitalizacji	Rozwój usług społecznych, w tym wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem
Relatywnie wysoki poziom bezrobocia i bierności zawodowej	Dostęp do infrastruktury edukacyjnej, kulturalnej i społecznej	Konieczność realizacji działań na rzecz zatrzymania młodych mieszkańców i przyciągania nowych mieszkańców

Obecnością problemów społecznych takich jak uzależnienia, przemoc domowa czy przestępczość	Rosnąca świadomość potrzeby działań wspólnotowych	Stworzenie przestrzeni wsparcia rodzin
Ograniczona aktywność społeczną mieszkańców	Funkcjonowanie narzędzi partycypacyjnych – takich jak Budżet Obywatelski	Wspieranie inicjatyw sprzyjających budowaniu kapitału społecznego
Niski poziom integracji społecznej i postępujący zanik więzi społecznych		Tworzenie miejsc spędzania czasu wolnego i integracji
Brak miejsc spędzania czasu wolnego, które sprzyjałyby integracji		
Sfera gospodarcza		
Problemy	Potencjały	Potrzeby
Ograniczona liczba stabilnych miejsc pracy na obszarze rewitalizacji	Atrakcyjne położenie nad Zatoką Pucką, sprzyjające rozwojowi turystyki i usług	Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości i tworzenia miejsc pracy
Sezonowość części działalności gospodarczych (związanych z turystyką)	Istniejąca baza usługowa i handlowa na obszarze rewitalizacji	Ograniczenie sezonowości działalności gospodarczej na obszarze rewitalizacji
Niewystarczająca dynamika rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	Rozpoznawalność miasta jako ośrodka turystycznego	Lepsze wykorzystanie potencjału turystycznego
Niewykorzystanie pełnego potencjału gospodarczego wynikającego z nadmorskiej.	Potencjał dla rozwoju sektora usług czasu wolnego.	Intensyfikacja działań promocyjnych miasta
Brak wystarczająco rozwiniętej bazy noclegowej (brak dużych hoteli)	Połączenie potencjału turystycznego wynikającego z położenia nad Zatoką Pucką oraz z dziedzictwa kulturowego obszaru.	Tworzenie warunków do inwestycji i rozwoju usług lokalnych
Sfera przestrzenno - funkcjonalna		
Problemy	Potencjały	Potrzeby
Niedostosowanie części przestrzeni publicznych do potrzeb mieszkańców	Centralne położenie obszaru w strukturze miasta	Poprawa jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych
Degradację przestrzenia niektórych obszarów śródmiejskich	Bezpośredni dostęp obszaru do terenów nadmorskich	Uporządkowanie i lepsze zagospodarowanie terenów nad Zatoką Pucką
Niewystarczająca jakość zagospodarowania terenów nadmorskich	Historyczny układ urbanistyczny i walory krajobrazowe	Zwiększenie dostępności przestrzeni miejskiej dla różnych grup użytkowników
Ograniczona dostępność i funkcjonalność przestrzeni wspólnych	Koncentracja funkcji usługowych i publicznych	Integracja funkcji społecznych, gospodarczych i rekreacyjnych w przestrzeni
Problemy komunikacyjne i organizacyjne w przestrzeni miejskiej	Korzystna struktura własnościowa z dużym udziałem terenów publicznych	Równoważenie funkcji mieszkaniowych, turystycznych, usługowych i reprezentacyjnych,
		Ochrona i adaptacyjne wykorzystanie dziedzictwa kulturowego

Sfera techniczna		
Problemy	Potencjały	Potrzeby
Zły stan techniczny części budynków, w tym mieszkaniowych	Rosnące zainteresowanie poprawą standardu zamieszkania	Modernizacja i remonty budynków
Niska efektywność energetyczna części zabudowy	Postępującą poprawę stanu technicznego zasobu komunalnego	Poprawa efektywności energetycznej budynków
Zużyta infrastruktura techniczną w niektórych częściach obszaru	Możliwość zwiększania dostępności obiektów i eliminacji barier architektonicznych,	Rozwój i unowocześnienie infrastruktury technicznej
Historyczna tkanka miejska wymagająca remontów	Doświadczenie w realizacji działań modernizacyjnych na obszarze rewitalizacji	Eliminacja barier architektonicznych i poprawa standardów użytkowych
Sfera środowiskowa		
Problemy	Potencjały	Potrzeby
Niska emisja i liczne nieekologiczne źródła ciepła	Bezpośrednie sąsiedztwo Zatoki Puckiej	Ograniczenie niskiej emisji i poprawy jakości powietrza
Ograniczona ilość i jakość terenów zieleni w części obszaru	Atrakcyjne krajobrazowo tereny nadmorskie	Zwiększenia udziału terenów zielonych w strukturze zabudowy obszaru
Obecność materiałów niebezpiecznych (np. azbestu)	Potencjał do rozwoju zielonej infrastruktury	Ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych
Presja na środowisko wynikająca z rozwijających się funkcji turystycznych	Korzystne warunki dla rekreacji i turystyki	Wdrażania rozwiązań adaptacyjnych do zmian klimatu
		Poprawa świadomości ekologicznej mieszkańców

źródło: opracowanie własne

Integralność systemu wizji, celów i kierunków działań

USPÓJNIONA WIZJA OBSZARU REWITALIZACJI

Uspójniona wizja obszaru rewitalizacji stanowi syntetyczne ujęcie docelowego stanu tego obszaru, będące wynikiem integracji wniosków z diagnozy, przyjętych celów rewitalizacji, kierunków działań oraz zaplanowanych przedsięwzięć. Jej rolą jest wskazanie spójnego kierunku przemian odpowiadającego na zidentyfikowane problemy oraz wykorzystującego lokalne potencjały, przy jednoczesnym zachowaniu kompleksowego charakteru procesu rewitalizacji.

Wizja ta ma charakter zintegrowany i odnosi się do wszystkich kluczowych sfer funkcjonowania obszaru rewitalizacji. Łączy działania społeczne, przestrzenne, gospodarcze i techniczne, zgodnie z podejściem zakładającym koncentrację interwencji na obszarach dotkniętych największą kumulacją negatywnych zjawisk, przy jednoczesnym wzmacnianiu ich wewnętrznych zasobów i potencjałów.

WIZJA:

Obszar rewitalizacji w Pucku to przestrzeń wysokiej jakości życia, aktywna społecznie, dostępna i funkcjonalna, w której mieszkańcy różnych pokoleń współtworzą zintegrowaną wspólnotę lokalną, korzystając z nowoczesnej infrastruktury, atrakcyjnych przestrzeni publicznych oraz rozwiniętego systemu usług społecznych, przy jednoczesnym poszanowaniu dziedzictwa kulturowego i lokalnej tożsamości.

Przyjęta wizja zakłada, że obszar rewitalizacji stanie się miejscem sprzyjającym codziennemu funkcjonowaniu mieszkańców, integracji społecznej oraz aktywności obywatelskiej. Szczególny nacisk położony jest na tworzenie warunków do budowania relacji społecznych, przeciwdziałania wykluczeniu oraz wzmacniania więzi międzypokoleniowych, co stanowi odpowiedź na zidentyfikowane problemy społeczne, w tym procesy starzenia się ludności oraz niską aktywność części mieszkańców.

Jednocześnie wizja obejmuje przekształcenia przestrzenne prowadzące do poprawy estetyki i funkcjonalności obszaru rewitalizacji, w tym rozwój przestrzeni publicznych, terenów zieleni oraz miejsc sprzyjających rekreacji i integracji mieszkańców. Istotnym elementem jest także podniesienie standardu technicznego infrastruktury oraz zapewnienie jej dostępności dla wszystkich użytkowników, w tym osób ze szczególnymi potrzebami.

Uspójniona wizja zakłada również wykorzystanie lokalnego dziedzictwa jako czynnika rozwojowego, poprzez jego ochronę, rewaloryzację i nadawanie nowych funkcji społecznych. Działania te mają na celu wzmocnienie tożsamości miejsca oraz zwiększenie jego atrakcyjności zarówno dla mieszkańców, jak i odwiedzających.

Realizacja wizji opiera się na ścisłym powiązaniu działań inwestycyjnych z działaniami społecznymi i animacyjnymi, co pozwala osiągnąć efekt synergii i trwałości podejmowanych interwencji. W rezultacie planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne prowadzić będą do poprawy spójności społeczno-gospodarczej obszaru oraz podniesienia jakości życia jego mieszkańców.

Uspójniona wizja stanowi punkt odniesienia dla wszystkich działań realizowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji oraz podstawę oceny ich skuteczności w długim okresie.

INTEGRACJA WIZJI, CELÓW, KIERUNKÓW DZIAŁAŃ I PRZEDSIĘWZIĘĆ

Realizacja wizji opiera się na zintegrowanym podejściu, w którym cele rewitalizacji odpowiadają na zdiagnozowane problemy społeczne, przestrzenne i techniczne, a przypisane im kierunki działań znajdują bezpośrednie odzwierciedlenie w zaplanowanych przedsięwzięciach rewitalizacyjnych. Poszczególne cele odpowiadają określonym elementom wizji i wspólnie prowadzą do osiągnięcia spójnego efektu końcowego.

CS1. Wzmocnienie kapitału społecznego i integracji mieszkańców

Realizacja celu związanego ze wzmocnieniem kapitału społecznego i integracji mieszkańców odpowiada za element wizji odnoszący się do aktywności społecznej i budowania wspólnoty lokalnej. W tym obszarze przewidziano działania ukierunkowane na aktywizację mieszkańców, rozwój inicjatyw oddolnych oraz integrację międzypokoleniową. Kierunki działań znajdują swoje odzwierciedlenie w przedsięwzięciach o charakterze społecznym, obejmujących rozwój oferty wsparcia dla różnych grup mieszkańców oraz realizację działań środowiskowych i animacyjnych w przestrzeni lokalnej. Istotnym elementem jest także wykorzystanie przestrzeni publicznych jako miejsca integracji i aktywności społecznej, co wzmacnia efekt podejmowanych działań i przyczynia się do trwałej poprawy relacji społecznych.

Kierunki działań:

- rozwój działań integracyjnych, animacyjnych i aktywizujących mieszkańców w przestrzeni publicznej oraz w oparciu o lokalną infrastrukturę społeczną
- wspieranie integracji międzypokoleniowej oraz budowanie więzi społecznych poprzez działania edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne
- zwiększenie zaangażowania mieszkańców w życie lokalne oraz procesy współdecydowania o przestrzeni i działaniach rewitalizacyjnych (U3, U4)
- aktywizacja społeczna mieszkańców poprzez wykorzystanie przestrzeni publicznych jako miejsc spotkań, wydarzeń i działań środowiskowych (P5, U3, U4)

CS2. Rozwój wysokiej jakości usług społecznych

Cel dotyczący rozwoju wysokiej jakości usług społecznych dostępnych lokalnie realizuje element wizji związany z zapewnieniem mieszkańcom dostępu do wsparcia

dostosowanego do ich potrzeb. W tym zakresie działania koncentrują się na rozwoju zdeinstytucjonalizowanych usług społecznych oraz tworzeniu i rozbudowie infrastruktury służącej ich świadczeniu. Kierunki działań obejmują zarówno rozwój oferty dla dzieci, młodzieży i rodzin, jak i wsparcie osób starszych, a także podnoszenie jakości usług poprzez doposażenie i modernizację istniejących obiektów. Przedsięwzięcia przewidziane w tym obszarze prowadzą do zwiększenia dostępności usług oraz poprawy ich jakości, co przekłada się na ograniczenie zjawisk wykluczenia społecznego i wzrost jakości życia mieszkańców.

Kierunki działań:

- rozwój zdeinstytucjonalizowanych usług społecznych dla dzieci, młodzieży, rodzin i seniorów
- zwiększenie dostępności usług społecznych poprzez rozwój i adaptację infrastruktury publicznej
- tworzenie nowych przestrzeni do prowadzenia działań edukacyjnych, terapeutycznych i integracyjnych
- podnoszenie jakości usług poprzez rozwój zaplecza infrastrukturalnego i wyposażenia
- rozwój oferty zajęć wspierających kompetencje społeczne, edukacyjne i cyfrowe mieszkańców

CS3. Poprawa funkcjonalności, estetyki i dostępności przestrzeni publicznych

Realizacja celu związanego z poprawą funkcjonalności, estetyki i dostępności przestrzeni publicznych odpowiada za element wizji dotyczący kształtowania atrakcyjnego i przyjaznego środowiska życia. Działania podejmowane w tym obszarze obejmują zagospodarowanie przestrzeni publicznych, rozwój terenów zielonych oraz tworzenie miejsc sprzyjających integracji i rekreacji. Kierunki działań znajdują odzwierciedlenie w przedsięwzięciach inwestycyjnych polegających na modernizacji i aranżacji przestrzeni wspólnych, a także w działaniach animacyjnych wykorzystujących te przestrzenie. W efekcie przestrzeń publiczna przestaje pełnić wyłącznie funkcję użytkową, a staje się ważnym elementem życia społecznego i integracji mieszkańców.

Kierunki działań:

- kompleksowa modernizacja i zagospodarowanie przestrzeni publicznych, w tym terenów zielonych i rekreacyjnych
- rozwój przestrzeni sprzyjających integracji społecznej, rekreacji i aktywności mieszkańców
- zwiększenie funkcjonalności przestrzeni poprzez wprowadzanie elementów infrastruktury rekreacyjnej, edukacyjnej i społecznej
- poprawa dostępności przestrzeni publicznych dla wszystkich użytkowników, w tym osób z ograniczoną mobilnością

- aktywizacja przestrzeni publicznych poprzez organizację wydarzeń i działań społecznych

CS4. Ochrona dziedzictwa kulturowego i rewitalizacja zabytków

Cel dotyczący ochrony dziedzictwa kulturowego i rewitalizacji zabytków realizuje element wizji związany z wykorzystaniem potencjału historycznego oraz wzmacnianiem tożsamości lokalnej. W tym obszarze działania koncentrują się na poprawie stanu technicznego obiektów zabytkowych, ich adaptacji do nowych funkcji oraz zwiększeniu ich dostępności. Kierunki działań obejmują zarówno prace konserwatorskie i modernizacyjne, jak i działania zmierzające do włączenia obiektów historycznych w życie społeczne. Przedsięwzięcia realizowane w tym zakresie prowadzą do przywrócenia funkcjonalności i atrakcyjności zabudowy historycznej, a jednocześnie pozwalają wykorzystać ją jako zasób wspierający rozwój społeczny i integrację mieszkańców.

Kierunki działań:

- prowadzenie prac renowacyjnych, modernizacyjnych i adaptacyjnych w obiektach zabytkowych
- dostosowanie obiektów zabytkowych do nowych funkcji społecznych, edukacyjnych i publicznych
- poprawa dostępności obiektów zabytkowych poprzez likwidację barier architektonicznych
- zachowanie wartości historycznych przy jednoczesnym podnoszeniu funkcjonalności i standardu użytkowego obiektów
- wykorzystanie dziedzictwa kulturowego jako zasobu dla rozwoju społecznego i integracji mieszkańców

CS5. Poprawa efektywności energetycznej i jakości infrastruktury technicznej

Cel związany z poprawą efektywności energetycznej i jakości infrastruktury technicznej odpowiada za element wizji dotyczący nowoczesnej i funkcjonalnej przestrzeni. Działania podejmowane w tym zakresie obejmują modernizację techniczną obiektów publicznych oraz poprawę ich efektywności energetycznej, co przekłada się na zwiększenie komfortu użytkowania oraz ograniczenie kosztów utrzymania. Kierunki działań znajdują odzwierciedlenie w przedsięwzięciach inwestycyjnych realizowanych w budynkach użyteczności publicznej, w tym również obiektach o wartości historycznej. Dzięki temu możliwe jest osiągnięcie trwałych efektów rewitalizacji oraz zapewnienie długofalowej funkcjonalności infrastruktury.

Kierunki działań:

- poprawa efektywności energetycznej budynków publicznych poprzez działania termomodernizacyjne

- modernizacja infrastruktury technicznej i podnoszenie standardu obiektów publicznych
- zwiększenie komfortu użytkowania obiektów poprzez poprawę warunków technicznych i funkcjonalnych
- ograniczenie energochłonności i kosztów utrzymania infrastruktury publicznej
- zapewnienie trwałości i długookresowej funkcjonalności infrastruktury

LOGIKA INTERWENCJI

Cel CS1 – Wzmocnienie kapitału społecznego i integracji mieszkańców

Zdiagnozowane problemy	Kierunki interwencji	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne
Niska aktywność społeczno-kulturalna i obywatelska mieszkańców	Rozwój działań integracyjnych, animacyjnych i aktywizujących mieszkańców w przestrzeni lokalnej oraz w oparciu o istniejącą infrastrukturę społeczną	P2 – Puckie Centrum Wsparcia; P7 – Rewitalizacja od podwórka – inicjatywy sąsiedzkie na obszarze rewitalizacji; U3 – Działania aktywizujące lokalną społeczność na obszarze rewitalizacji w Pucku
Słaba integracja międzypokoleniowa	Wspieranie integracji międzypokoleniowej oraz rozwój działań środowiskowych, edukacyjnych i kulturalnych wzmacniających relacje społeczne	P3 – Pucki Klub Seniora; P7 – Rewitalizacja od podwórka – inicjatywy sąsiedzkie na obszarze rewitalizacji; U3 – Działania aktywizujące lokalną społeczność na obszarze rewitalizacji w Pucku
Ryzyko wykluczenia społecznego dzieci, młodzieży i seniorów	Rozwój działań wspierających grupy zagrożone wykluczeniem społecznym poprzez świadczenie usług społecznych i działań integracyjnych	P2 – Puckie Centrum Wsparcia; P3 – Pucki Klub Seniora; U2 – Wyposażenie pomieszczeń poddasza budynku Ratusza w Pucku
Niski poziom inicjatyw oddolnych	Wspieranie inicjatyw lokalnych, działań sąsiedzkich oraz aktywności obywatelskiej mieszkańców obszaru rewitalizacji	P7 – Rewitalizacja od podwórka – inicjatywy sąsiedzkie na obszarze rewitalizacji; U3 – Działania aktywizujące lokalną społeczność na obszarze rewitalizacji w Pucku

Cel CS2 – Rozwój wysokiej jakości usług społecznych dostępnych lokalnie

Zdiagnozowane problemy	Kierunki interwencji	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne
Ograniczony dostęp do usług społecznych	Rozwój zdeinstytucjonalizowanych, zindywidualizowanych i dostępnych usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej	P2 – Puckie Centrum Wsparcia
Niedostateczna oferta dla dzieci i młodzieży	Rozwój usług edukacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych i profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i ich rodzin	P2 – Puckie Centrum Wsparcia; U2 – Wyposażenie pomieszczeń poddasza budynku Ratusza w Pucku
Niewystarczająca oferta dla seniorów	Rozwój usług aktywizujących, integracyjnych i wspierających osoby starsze oraz poprawa ich dostępności	P3 – Pucki Klub Seniora; P4 – Doposażenie Puckiego Klubu Seniora przy ul. Pokoju 5

Niska jakość infrastruktury usług społecznych	Podnoszenie jakości infrastruktury społecznej poprzez jej modernizację, rozbudowę oraz doposażenie w nowoczesny sprzęt i wyposażenie	P4 – Doposażenie Puckiego Klubu Seniora przy ul. Pokoju 5; P6 – Rozbudowa Klubu Seniora przy ul. Pokoju 5; U2 – Wyposażenie pomieszczeń poddasza budynku Ratusza w Pucku
Brak odpowiednich przestrzeni do świadczenia usług	Tworzenie i adaptacja nowych przestrzeni przeznaczonych do świadczenia usług społecznych, edukacyjnych i integracyjnych	P6 – Rozbudowa Klubu Seniora przy ul. Pokoju 5; U1 – Renowacja i adaptacja poddasza budynku Ratusza w Pucku

Cel CS3 – Poprawa funkcjonalności, estetyki i dostępności przestrzeni publicznych

Zdiagnozowane problemy	Kierunki interwencji	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne
Niska jakość i estetyka przestrzeni publicznych	Kompleksowa modernizacja i zagospodarowanie przestrzeni publicznych w celu poprawy ich funkcjonalności, estetyki i bezpieczeństwa	P5 – Podniesienie funkcjonalności i estetyki skwerów przy ul. Nowy Świat; U4 – Rewitalizacja parku im. Feliksa Nowowiejskiego w Pucku
Brak miejsc integracji i rekreacji	Tworzenie przestrzeni sprzyjających integracji społecznej, rekreacji i aktywnemu spędzaniu czasu przez mieszkańców	P5 – Podniesienie funkcjonalności i estetyki skwerów przy ul. Nowy Świat; P7 – Rewitalizacja od podwórka – inicjatywy sąsiedzkie na obszarze rewitalizacji; U4 – Rewitalizacja parku im. Feliksa Nowowiejskiego w Pucku
Niedobór terenów zielonych i przestrzeni rekreacyjnych	Rozwój terenów zielonych oraz infrastruktury rekreacyjnej i wypoczynkowej dostępnej dla różnych grup mieszkańców	P5 – Podniesienie funkcjonalności i estetyki skwerów przy ul. Nowy Świat; U4 – Rewitalizacja parku im. Feliksa Nowowiejskiego w Pucku
Niewystarczająca dostępność przestrzeni	Likwidacja barier architektonicznych oraz zapewnienie dostępności przestrzeni publicznych dla osób o różnych potrzebach	P5 – Podniesienie funkcjonalności i estetyki skwerów przy ul. Nowy Świat; P6 – Rozbudowa Klubu Seniora przy ul. Pokoju 5; U1 – Renowacja i adaptacja poddasza budynku Ratusza w Pucku

Cel CS4 – Ochrona dziedzictwa kulturowego i rewitalizacja zabytków

Zdiagnozowane problemy	Kierunki interwencji	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne
Pogarszający się stan techniczny obiektów zabytkowych	Prowadzenie prac renowacyjnych, konserwatorskich i modernizacyjnych w obiektach zabytkowych z zachowaniem ich wartości historycznych	P1 – Poprawa efektywności energetycznej budynku przy Starym Rynku 2; U1 – Renowacja i adaptacja poddasza budynku Ratusza w Pucku
Niewykorzystany potencjał dziedzictwa	Adaptacja obiektów zabytkowych do pełnienia funkcji społecznych, edukacyjnych i publicznych	U1 – Renowacja i adaptacja poddasza budynku Ratusza w Pucku; U2 – Wyposażenie pomieszczeń poddasza budynku Ratusza w Pucku
Spadek estetyki przestrzeni historycznych	Poprawa estetyki i jakości przestrzeni historycznych oraz ich funkcjonalne uporządkowanie	P1 – Poprawa efektywności energetycznej budynku przy Starym Rynku 2
Niska dostępność obiektów historycznych	Zwiększenie dostępności obiektów zabytkowych poprzez likwidację barier architektonicznych i dostosowanie do potrzeb użytkowników	U1 – Renowacja i adaptacja poddasza budynku Ratusza w Pucku

Cel CS5 – Poprawa efektywności energetycznej i jakości infrastruktury technicznej

Zdiagnozowane problemy	Kierunki interwencji	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne
Niska efektywność energetyczna budynków	Poprawa efektywności energetycznej budynków publicznych poprzez realizację kompleksowych działań termomodernizacyjnych	P1 – Poprawa efektywności energetycznej budynku przy Starym Rynku 2
Zły stan techniczny infrastruktury	Modernizacja infrastruktury technicznej oraz poprawa jej funkcjonalności i trwałości	P1 – Poprawa efektywności energetycznej budynku przy Starym Rynku 2; P6 – Rozbudowa Klubu Seniora przy ul. Pokoju 5
Wysokie koszty utrzymania budynków	Ograniczenie energochłonności obiektów oraz kosztów ich eksploatacji poprzez modernizację techniczną	P1 – Poprawa efektywności energetycznej budynku przy Starym Rynku 2

Niska jakość warunków użytkowania	Podnoszenie standardu technicznego i funkcjonalnego obiektów publicznych oraz dostosowanie ich do współczesnych potrzeb użytkowników	P4 – Doposażenie Puckiego Klubu Seniora przy ul. Pokoju 5; P6 – Rozbudowa Klubu Seniora przy ul. Pokoju 5; U1 – Renowacja i adaptacja poddasza budynku Ratusza w Pucku
-----------------------------------	--	--

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

PODSTAWOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

W niniejszym rozdziale przedstawiono podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne zaplanowane do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Puck. Projekty zostały zgłoszone w sposób partycypacyjny przez interesariuszy rewitalizacji, o których mowa w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, w tym przez przedstawicieli samorządu, instytucji publicznych, organizacji społecznych oraz mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Przedsięwzięcia opisano w ujednocionej formule obejmującej w szczególności: nazwę przedsięwzięcia, jego lokalizację, charakter i zakres planowanych działań, zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt, a także jego powiązanie z celami strategicznymi, operacyjnymi oraz kierunkami działań określonymi w Gminnym Programie Rewitalizacji. W opisie uwzględniono również prognozowane wskaźniki produktu i rezultatu wraz ze sposobem ich monitorowania, orientacyjny termin realizacji, szacunkową wartość przedsięwzięcia oraz potencjalne źródła finansowania.

W odniesieniu do każdego przedsięwzięcia wskazano również sposób zapewnienia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Tak przedstawione lista przedsięwzięć odpowiada wymaganiom określonym w art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. a ustawy o rewitalizacji, a jednocześnie uwzględnia elementy wskazane w art. 36 ust. 8 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027. Wskazane projekty realizują cele rewitalizacji oraz tworzą spójny system działań służących wyprowadzeniu obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego.

Komplementarność oraz wzajemne powiązania przedsięwzięć rewitalizacyjnych zostały przedstawione w rozdziale dotyczącym mechanizmów integrowania działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Przedsięwzięcie nr P1	Tytuł przedsięwzięcia	Poprawa efektywności energetycznej budynku przy Starym Rynku 2
	Podmiot realizujący	Gmina Miasta Puck
	Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Stary Rynek 2
Opis przedsięwzięcia		
<p>Charakter przedsięwzięcia: inwestycyjny</p> <p>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> wysoka energochłonność budynku wynikająca z niewystarczającej izolacyjności przegród zewnętrznych oraz przestarzałych instalacji; wysokie koszty utrzymania i eksploatacji budynku; niska efektywność energetyczna infrastruktury publicznej na obszarze rewitalizacji; emisja zanieczyszczeń wynikająca z nieefektywnych systemów grzewczych; pogarszający się stan techniczny budynku wymagający prac modernizacyjnych; niewystarczający komfort użytkowania pomieszczeń przez mieszkańców i użytkowników obiektu. <p>Główny cel projektu:</p> <p>Poprawa efektywności energetycznej budynku przy Starym Rynku 2 poprzez przeprowadzenie kompleksowych prac termomodernizacyjnych i modernizację instalacji, co przyczyni się do zmniejszenia zużycia energii, obniżenia kosztów eksploatacyjnych oraz poprawy komfortu użytkowania obiektu.</p> <p>Zakres realizowanych działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> wykonanie prac termomodernizacyjnych budynku, w tym ocieplenie ścian zewnętrznych oraz stropów; usunięcie pokrycia dachowego zawierającego włókna azbestu, modernizacja lub wymiana stolarki okiennej i drzwiowej na energooszczędną; prace remontowe towarzyszące poprawie funkcjonalności i standardu technicznego obiektu. 		
Cel i kierunek		
<p>Celem projektu jest zwiększenie efektywności energetycznej budynku przy Starym Rynku 2 poprzez modernizację termiczną i instalacyjną, co przyczyni się do obniżenia kosztów eksploatacji, zmniejszenia zużycia energii i poprawy komfortu użytkowania.</p> <p>Przedsięwzięcie zgodne z celami strategicznymi i kierunkami interwencji GPR: CS3. Poprawa funkcjonalności, estetyki i dostępności przestrzeni publicznych CS5. Poprawa efektywności energetycznej i jakości infrastruktury technicznej</p>		
Wskaźniki		
Wskaźniki produktu		Wartość docelowa
Liczba obiektów zabytkowych objętych wsparciem		1

Wskaźniki rezultatu		Wartość docelowa
Liczba obiektów poddanych modernizacji		1
Sposób pomiaru realizacji celu		
Sprawozdania z realizacji inwestycji		
Zapewnienie dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami		
Przedsięwzięcie będzie realizowane z zachowaniem zasad dostępności i projektowania uniwersalnego. Zakres szczegółowych rozwiązań zwiększających dostępność zostanie określony na etapie wyboru wyposażenia. Realizacji zadania będzie towarzyszyć informacja o planowanych, realizowanych i zakończonych pracach, które będą publikowane na stronie internetowej (z uwzględnieniem zasad dostępności cyfrowej).		
Termin realizacji	Wartość zadania (szacowana)	Potencjalne źródła finansowania
2026-2029	500 000 zł	<ul style="list-style-type: none"> • środki własne Gminy Miasta Puck, • fundusze zewnętrzne, w tym UE - np. Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027

Przedsięwzięcie nr P2	Tytuł przedsięwzięcia	<i>Puckie Centrum Wsparcia</i>
	Podmiot realizujący	<i>Gmina Miasta Puck</i>
	Lokalizacja przedsięwzięcia	<i>Puckie Centrum Wsparcia ul. Pokoju 8</i>
Opis przedsięwzięcia		
<p>Charakter przedsięwzięcia: społeczny</p> <p>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ograniczony dostęp dzieci i młodzieży do profesjonalnego wsparcia psychologicznego i edukacyjnego; • brak miejsc bezpiecznych dla dzieci i młodzieży, umożliwiających rozwój kompetencji społecznych i kreatywnych; • niewystarczająca oferta zajęć dodatkowych rozwijających umiejętności cyfrowe, technologiczne i społeczne; • ryzyko wykluczenia społecznego dzieci, młodzieży i rodzin z trudniejszą sytuacją życiową; • niski poziom integracji i aktywności społecznej wśród młodych mieszkańców obszaru rewitalizacji. <p>Główny cel projektu: Zwiększenie dostępu do zdeinstytucjonalizowanych, zindywidualizowanych i zintegrowanych usług społecznych świadczonych w lokalnej społeczności w oparciu o diagnozę sytuacji problemowej, m.in. poprzez usługi wsparcia dziennego dzieci, młodzieży i ich rodzin oraz seniorów z obszaru rewitalizacji.</p> <p>Zakres realizowanych działań: Przewiduje się poszerzenie oferty Puckiego Centrum Wsparcia. Planowane jest prowadzenie zajęć i spotkań w formie stacjonarnej w placówce wsparcia dziennego Puckie Centrum Wsparcia. Uczestnicy będą mogli skorzystać ze wsparcia psychologicznego i pedagogicznego zarówno w formule indywidualnej jak i grupowej. Wsparciem zostaną objęte dzieci, młodzież oraz rodzice. Podstawowe typy usług przewidziane do realizacji, to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie wsparcia psychologicznego i pedagogicznego dla dzieci, młodzieży i rodzin; • prowadzenie warsztatów kompetencji rodzicielskich dla rodzin; • organizacja zajęć kreatywnych, edukacyjnych i rozwojowych dla dzieci i młodzieży; • działania streetworkingowe i animacyjne wśród młodzieży w miejscach ich naturalnego przebywania; • wsparcie w integracji społecznej dzieci, młodzieży i rodzin w obszarze rewitalizacji. 		

Cel i kierunek		
Cel projektu: Przedsięwzięcie zgodne z celami strategicznymi i kierunkami interwencji GPR: CS1. Wzmocnienie kapitału społecznego i integracji mieszkańców CS2. Rozwój wysokiej jakości usług społecznych		
Wskaźniki		
Wskaźniki produktu		Wartość docelowa
Liczba osób dorosłych objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie		60
Liczba dzieci i młodzieży objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie		10
Wskaźniki rezultatu		Wartość docelowa
Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług		1
Sposób pomiaru realizacji celu		
Sprawozdania z realizacji inwestycji		
Zapewnienie dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami		
Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności w połączeniu z działaniami włączającymi oraz zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia, m.in.: <ul style="list-style-type: none"> • organizacja przedsięwzięć uwzględniających potrzeby osób z niepełnosprawnością (dostosowanie materiałów promocyjnych oraz infrastruktury – sala, oświetlenie, pętla indukcyjna, toaleta itp.), • zatrudnienie kadry posiadającej doświadczenie w pracy z osobami z niepełnosprawnościami, • projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. 		
Termin realizacji	Wartość zadania (szacowana)	Potencjalne źródła finansowania
2026-2029	450 000 zł	<ul style="list-style-type: none"> • środki własne Gminy Miasta Puck, • fundusze zewnętrzne, w tym UE - np. Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027

Przedsięwzięcie nr P3	Tytuł przedsięwzięcia	Pucki Klub Seniora
	Podmiot realizujący	Gmina Miasta Puck
	Lokalizacja przedsięwzięcia	Pucki Klub Seniora ul. Pokoju 5
Opis przedsięwzięcia		
<p>Charakter przedsięwzięcia: społeczny</p> <p>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> niska aktywność społeczno-kulturalna i obywatelska części mieszkańców obszaru rewitalizacji niekorzystne trendy demograficzne przekładające się na szybkie starzenie się lokalnej społeczności, duża liczba osób w starszym wieku, w różnych przedziałach wiekowych, wymagająca innych rodzajów wsparcia. <p>Główny cel projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> aktywizacja społeczna osób starszych, integracja międzypokoleniowa. <p>Zakres realizowanych działań:</p> <p>Poszerzenie oferty Puckiego Klubu Seniora o międzypokoleniowe spotkania z tradycją i kulturą jako narzędzia terapeutyczne w formie grupy wsparcia działającej w ramach Puckiego Centrum Wsparcia.</p> <p>Integracja międzypokoleniowa prowadzona poprzez warsztaty rozwijające zainteresowania, warsztaty twórcze oraz działania integracyjne i prozdrowotne.</p>		
Cel i kierunek		
<p>Cel projektu:</p> <p>Przedsięwzięcie zgodne z celami strategicznymi i kierunkami interwencji GPR: CS1. Wzmocnienie kapitału społecznego i integracji mieszkańców CS2. Rozwój wysokiej jakości usług społecznych</p>		
Wskaźniki		
Wskaźniki produktu		Wartość docelowa
Liczba osób objętych świadczeniami		30
Wskaźniki rezultatu		Wartość docelowa
Liczba nowoutworzonych miejsc pobytu dla seniorów		5
Sposób pomiaru realizacji celu		
Dokumentacja fotograficzna. Materiały prasowe/internetowe		
Zapewnienie dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami		
Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności w połączeniu z działaniami włączającymi oraz zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do		

udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń.

Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia, m.in.:

- organizacja przedsięwzięć uwzględniających potrzeby osób z niepełnosprawnością (dostosowanie materiałów promocyjnych oraz infrastruktury – sala, oświetlenie, pętla indukcyjna, toaleta itp.),
- zatrudnienie kadry posiadającej doświadczenie w pracy z osobami z niepełnosprawnościami,
- projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN.

Termin realizacji	Wartość zadania (szacowana)	Potencjalne źródła finansowania
2026-2029	450 000,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> • środki własne Gminy Miasta Puck, • fundusze zewnętrzne, w tym UE - np. Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027

Przedsięwzięcie nr P4	Tytuł przedsięwzięcia	Doposażenie Puckiego Klubu Seniora przy ul. Pokoju 5
	Podmiot realizujący	Gmina Miasta Puck
	Lokalizacja przedsięwzięcia	Obszar rewitalizacji
Opis przedsięwzięcia		
<p>Charakter przedsięwzięcia: inwestycyjny</p> <p>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • niewystarczające wyposażenie Klubu Seniora ograniczające możliwość organizacji różnorodnych zajęć edukacyjnych, rekreacyjnych i terapeutycznych; • brak nowoczesnego sprzętu multimedialnego i edukacyjnego, który umożliwiłby prowadzenie zajęć integracyjnych i aktywizujących seniorów; • ograniczone możliwości prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych i terapeutycznych z uwagi na brak odpowiedniego sprzętu; • ograniczona oferta edukacyjno-kulturalna i rekreacyjna dla seniorów. <p>Główny cel projektu: Zwiększenie funkcjonalności i atrakcyjności Klubu Seniora poprzez doposażenie jego wnętrza w nowoczesny sprzęt edukacyjny, multimedialny, rekreacyjny, (uściślenie potrzeb nastąpi na etapie wnioskowania o dofinansowanie) umożliwiający prowadzenie różnorodnych zajęć np. edukacyjnych, terapeutycznych, rekreacyjnych i integracyjnych dla seniorów.</p> <p>Zakres realizowanych działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zakup mebli do nowego modułu oraz uzupełnienie/wymiana w istniejącej części; • doposażenie w sprzęt multimedialny i edukacyjny, obejmujące nowy moduł i istniejące sale, np. projektory, tablice interaktywne, laptopy, głośniki; • zakup sprzętu do zajęć rehabilitacyjnych i ruchowych oraz zakup materiałów do zajęć kreatywnych. 		
Cel i kierunek		
<p>Cel projektu: Celem przedsięwzięcia jest zwiększenie funkcjonalności i atrakcyjności Klubu Seniora poprzez doposażenie jego wnętrza, w tym nowego modułu, w nowoczesny sprzęt. Projekt umożliwi prowadzenie różnorodnych zajęć edukacyjnych, terapeutycznych, rekreacyjnych i integracyjnych oraz wzmocni aktywizację społeczną seniorów.</p> <p>Przedsięwzięcie zgodne z celami strategicznymi i kierunkami interwencji GPR: CS1. Wzmocnienie kapitału społecznego i integracji mieszkańców CS2. Rozwój wysokiej jakości usług społecznych CS3. Poprawa funkcjonalności, estetyki i dostępności przestrzeni publicznych</p>		
Wskaźniki		

Wskaźniki produktu		Wartość docelowa	
Liczba doposażonych pomieszczeń w Klubie Seniora, w tym nowy moduł:		2	
Wskaźniki rezultatu		Wartość docelowa	
liczba seniorów aktywnie uczestniczących w zajęciach w doposażonych pomieszczeniach Klubu		100	
Sposób pomiaru realizacji celu			
Sprawozdania z realizacji inwestycji			
Zapewnienie dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami			
Przedsięwzięcie będzie realizowane z zachowaniem zasad dostępności i projektowania uniwersalnego. Zakres szczegółowych rozwiązań zwiększających dostępność zostanie określony na etapie projektu. Realizacji zadania będzie towarzyszyć informacja o planowanych, realizowanych i zakończonych pracach, które będą publikowane na stronie internetowej (z uwzględnieniem zasad dostępności cyfrowej).			
Termin realizacji	Wartość zadania (szacowana)	Potencjalne źródła finansowania	
2026-2029	500 000,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> • środki własne Gminy Miasta Puck, • fundusze zewnętrzne, w tym UE - np. Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027 	

Przedsięwzięcie nr P5	Tytuł przedsięwzięcia	Podniesienie funkcjonalności i estetyki skwerów przy ul. Nowy Świat
	Podmiot realizujący	Gmina Miasta Puck
	Lokalizacja przedsięwzięcia	Obszar rewitalizacji
Opis przedsięwzięcia		
<p>Charakter przedsięwzięcia: inwestycyjny</p> <p>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • niska atrakcyjność i estetyka istniejących skwerów; • ograniczona funkcjonalność przestrzeni publicznej dla mieszkańców, w tym brak miejsc do odpoczynku i rekreacji; • niedostateczne zagospodarowanie terenów zielonych oraz brak elementów małej architektury; • ograniczona integracja społeczna w obszarze rewitalizacji, brak przestrzeni do organizacji wydarzeń lokalnych; • brak dostosowania skwerów do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością i różnych grup wiekowych. <p>Główny cel projektu: Podniesienie funkcjonalności, dostępności i estetyki trzech skwerów przy ul. Nowy Świat poprzez modernizację infrastruktury, zagospodarowanie terenów zielonych oraz wprowadzenie elementów sprzyjających rekreacji, integracji społecznej i aktywnemu spędzaniu czasu przez mieszkańców.</p> <p>Zakres realizowanych działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • modernizacja nawierzchni alejek i ścieżek spacerowych; • montaż nowych elementów małej architektury: ławki, kosze na śmieci, pergole, donice, elementy małej dekoracji; • nasadzenia drzew, krzewów, kwiatów i roślin ozdobnych oraz utrzymanie istniejącej zieleni; • stworzenie miejsc rekreacyjnych i wypoczynkowych dla dzieci, dorosłych i seniorów; • poprawa oświetlenia i oznakowania skwerów w celu zwiększenia bezpieczeństwa; 		
Cel i kierunek		
<p>Cel projektu: Celem przedsięwzięcia jest stworzenie trzech funkcjonalnych, estetycznych i dostępnych skwerów przy ul. Nowy Świat, które będą służyły mieszkańcom jako przestrzeń do odpoczynku, rekreacji i spotkań społecznych, przyczyniając się do poprawy jakości życia w obszarze rewitalizacji.</p> <p>Przedsięwzięcie zgodne z celami strategicznymi i kierunkami interwencji GPR: CS3. Poprawa funkcjonalności, estetyki i dostępności przestrzeni publicznych CS4. Ochrona dziedzictwa kulturowego i rewitalizacja zabytków</p>		

Wskaźniki		
Wskaźniki produktu	Wartość docelowa	
Liczba zmodernizowanych i zagospodarowanych skwerów:	3	
Wskaźniki rezultatu	Wartość docelowa	
Liczba osób korzystających rocznie z objętej wsparciem infrastruktury	3 000	
Sposób pomiaru realizacji celu		
Sprawozdania z realizacji inwestycji		
Zapewnienie dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami		
Przedsięwzięcie będzie realizowane z zachowaniem zasad dostępności i projektowania uniwersalnego. Zakres szczegółowych rozwiązań zwiększających dostępność zostanie określony na etapie projektu. Realizacji zadania będzie towarzyszyć informacja o planowanych, realizowanych i zakończonych pracach, które będą publikowane na stronie internetowej (z uwzględnieniem zasad dostępności cyfrowej).		
Termin realizacji	Wartość zadania (szacowana)	Potencjalne źródła finansowania
2026-2029	950 000,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> • środki własne Gminy Miasta Puck, • fundusze zewnętrzne, w tym UE - np. Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027

Przedsięwzięcie nr P6	Tytuł przedsięwzięcia	Rozbudowa Klubu Seniora przy ul. Pokoju 5
	Podmiot realizujący	Gmina Miasta Puck
	Lokalizacja przedsięwzięcia	Obszar rewitalizacji
Opis przedsięwzięcia		
<p>Charakter przedsięwzięcia: inwestycyjny</p> <p>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ograniczona powierzchnia i funkcjonalność istniejącego Klubu Seniora; • ograniczone możliwości integracji seniorów i realizacji działań społecznych; • niedostateczne wykorzystanie przestrzeni Klubu w celu aktywizacji społecznej osób starszych; • brak wystarczającej liczby sal do prowadzenia zajęć edukacyjnych, terapeutycznych i rekreacyjnych. <p>Główny cel projektu: Rozbudowa Klubu Seniora poprzez dobudowanie nowego modułu połączonego z istniejącym obiektem, w celu zwiększenia powierzchni użytkowej, poprawy funkcjonalności, dostępności i możliwości organizacji zajęć edukacyjnych, rekreacyjnych, kulturalnych i terapeutycznych dla osób starszych.</p> <p>Zakres realizowanych działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobudowa nowego modułu połączonego z istniejącą infrastrukturą Klubu Seniora; • zagospodarowanie terenów przyległych do Klubu (ogród, miejsce do wypoczynku). 		
Cel i kierunek		
<p>Cel projektu: Celem przedsięwzięcia jest stworzenie nowoczesnej, funkcjonalnej i dostępnej przestrzeni Klubu Seniora przy ul. Pokoju 5 poprzez dobudowanie nowego modułu, który zwiększy powierzchnię użytkową, umożliwi rozwój oferty edukacyjnej i rekreacyjnej oraz wzmocni integrację i aktywizację społeczną osób starszych.</p> <p>Przedsięwzięcie zgodne z celami strategicznymi i kierunkami interwencji GPR: CS1. Wzmocnienie kapitału społecznego i integracji mieszkańców CS2. Rozwój wysokiej jakości usług społecznych CS3. Poprawa funkcjonalności, estetyki i dostępności przestrzeni publicznych</p>		
Wskaźniki		
Wskaźniki produktu		Wartość docelowa
Liczba dobudowanych modułów:		1
Wskaźniki rezultatu		Wartość docelowa
Liczba nowych miejsc w Klubie Seniora		5

Sposób pomiaru realizacji celu		
Sprawozdania z realizacji inwestycji		
Zapewnienie dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami		
Przedsięwzięcie będzie realizowane z zachowaniem zasad dostępności i projektowania uniwersalnego. Zakres szczegółowych rozwiązań zwiększających dostępność zostanie określony na etapie projektu. Realizacji zadania będzie towarzyszyć informacja o planowanych, realizowanych i zakończonych pracach, które będą publikowane na stronie internetowej (z uwzględnieniem zasad dostępności cyfrowej).		
Termin realizacji	Wartość zadania (szacowana)	Potencjalne źródła finansowania
2026-2029	500 000,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> • środki własne Gminy Miasta Puck, • fundusze zewnętrzne, w tym UE - np. Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027

Przedsięwzięcie nr P7	Tytuł przedsięwzięcia	Rewitalizacja od podwórka - Inicjatywy sąsiedzkie na obszarze rewitalizacji
	Podmiot realizujący	Gmina Miasta Puck
	Lokalizacja przedsięwzięcia	Obszar rewitalizacji
Opis przedsięwzięcia		
<p>Charakter przedsięwzięcia: społeczny</p> <p>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> niska aktywność społeczno-kulturalna i obywatelska części mieszkańców obszaru rewitalizacji niekorzystne trendy demograficzne przekładające się na szybkie starzenie się lokalnej społeczności. <p>Główny cel projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> budowanie pozytywnych więzi pomiędzy puckimi seniorami a młodym pokoleniem, promowanie pozytywnych wzorców zachowań, <p>Zakres realizowanych działań:</p> <p>Na obszarze rewitalizacji, min. na terenie Parku Dziejów Pucka (zrewitalizowanego w poprzedniej perspektywie), planuje się przeprowadzenie działań miękkich, polegających m.in. na:</p> <ul style="list-style-type: none"> podwórkowych piknikach integracyjnych dla lokalnych społeczności, akcjach środowiskowych promujących ideę projektu, warsztatach tematycznych. 		
Cel i kierunek		
<p>Cel projektu: Przedsięwzięcie zgodne z celami strategicznymi i kierunkami interwencji GPR: CS1. Wzmocnienie kapitału społecznego i integracji mieszkańców CS2. Rozwój wysokiej jakości usług społecznych</p>		
Wskaźniki		
Wskaźniki produktu		Wartość docelowa
Liczba inicjatyw na rzecz promowania równości i aktywnego udziału w życiu społecznym;		1
Wskaźniki rezultatu		Wartość docelowa
Liczba osób uczestniczących w działaniach integrujących społeczność lokalną		40
Sposób pomiaru realizacji celu		
Dokumentacja fotograficzna. Materiały prasowe/internetowe		

Zapewnienie dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami		
<p>Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności w połączeniu z działaniami włączającymi oraz zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń.</p> <p>Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizacja przedsięwzięć uwzględniających potrzeby osób z niepełnosprawnością (dostosowanie materiałów promocyjnych oraz infrastruktury – sala, oświetlenie, pętla indukcyjna, toaleta itp.), • zatrudnienie kadry posiadającej doświadczenie w pracy z osobami z niepełnosprawnościami, • projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. 		
Termin realizacji	Wartość zadania (szacowana)	Potencjalne źródła finansowania
2026-2029	350 000,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> • środki własne Gminy Miasta Puck, • fundusze zewnętrzne, w tym UE - np. Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027

UZUPEŁNIAJĄCE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

W niniejszym rozdziale przedstawiono dodatkowe – uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne zaplanowane do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Puck.

Przedsięwzięcie nr U1 uzupełniające	Tytuł przedsięwzięcia	Renowacja i adaptacja poddasza budynku Ratusza w Pucku
	Podmiot realizujący	Gmina Miasta Puck
	Lokalizacja przedsięwzięcia	Budynek Ratusza w Pucku
Opis przedsięwzięcia		
<p>Charakter przedsięwzięcia: inwestycyjny</p> <p>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ograniczony dostęp mieszkańców do infrastruktury społecznej, edukacyjnej i terapeutycznej; • niewystarczająca liczba przestrzeni przeznaczonych do prowadzenia działań wspierających rodziny, dzieci i młodzież; • niski poziom aktywności społecznej oraz ograniczone możliwości integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji; • ryzyko wykluczenia społecznego części mieszkańców, w szczególności rodzin znajdujących się w trudniejszej sytuacji życiowej, osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami; • niedostateczne wykorzystanie potencjału istniejącej infrastruktury publicznej, w tym pomieszczeń poddasza zabytkowego budynku Ratusza; • bariery architektoniczne utrudniające dostęp do części przestrzeni publicznych osobom z ograniczoną mobilnością. <p>Główny cel projektu:</p> <p>Utworzenie dostępnej i funkcjonalnej przestrzeni przeznaczonej na działalność społeczną poprzez renowację i adaptację poddasza zabytkowego budynku Ratusza w Pucku, co przyczyni się do zwiększenia dostępności usług społecznych, wzmocnienia integracji mieszkańców oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu na obszarze rewitalizacji.</p> <p>Zakres realizowanych działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • renowacja i adaptacja pomieszczeń poddasza budynku Ratusza zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi; • wzmocnienie elementów konstrukcyjnych oraz wykonanie prac remontowych, izolacyjnych i instalacyjnych; • montaż windy oraz likwidacja barier architektonicznych w celu poprawy dostępności obiektu; • dostosowanie przestrzeni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, osób starszych oraz rodzin z małymi dziećmi; • przygotowanie pomieszczeń do pełnienia funkcji społecznych, edukacyjnych i integracyjnych. 		

Cel i kierunek		
<p>Celem projektu jest przywrócenie i adaptacja poddasza zabytkowego budynku Ratusza w Pucku do pełnienia funkcji społecznych poprzez utworzenie nowoczesnej przestrzeni edukacyjnej, terapeutycznej i integracyjnej.</p> <p>Przedsięwzięcie zgodne z celami strategicznymi i kierunkami interwencji GPR: CS3. Poprawa funkcjonalności, estetyki i dostępności przestrzeni publicznych CS4. Ochrona dziedzictwa kulturowego i rewitalizacja zabytków</p>		
Wskaźniki		
Wskaźniki produktu		Wartość docelowa
Liczba obiektów zabytkowych objętych wsparciem		1
Wskaźniki rezultatu		Wartość docelowa
Liczba obiektów poddanych renowacji		1
Sposób pomiaru realizacji celu		
Sprawozdania z realizacji inwestycji		
Zapewnienie dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami		
<p>Przedsięwzięcie będzie realizowane z zachowaniem zasad dostępności i projektowania uniwersalnego. Zakres szczegółowych rozwiązań zwiększających dostępność zostanie określony na etapie projektowania. Realizacji zadania będzie towarzyszyć informacja o planowanych, realizowanych i zakończonych pracach, które będą publikowane na stronie internetowej (z uwzględnieniem zasad dostępności cyfrowej). Zakres adaptacji zakłada dostosowanie obiektu do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością.</p>		
Termin realizacji	Wartość zadania (szacowana)	Potencjalne źródła finansowania
2026-2029	2 000 000 zł	środki własne Gminy Miasta Puck, fundusze zewnętrzne, np. - Program Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027,

Przedsięwzięcie nr U2 uzupełniające	Tytuł przedsięwzięcia	Wyposażenie pomieszczeń poddasza budynku Ratusza w Pucku
	Podmiot realizujący	Gmina Miasta Puck
	Lokalizacja przedsięwzięcia	Budynek Ratusza w Pucku
Opis przedsięwzięcia		
<p>Charakter przedsięwzięcia: inwestycyjny, społeczny</p> <p>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ograniczona dostępność nowoczesnego zaplecza edukacyjnego, terapeutycznego i rozwojowego dla mieszkańców; • niewystarczająca oferta zajęć wspierających rozwój dzieci i młodzieży oraz wzmacniających kompetencje społeczne i cyfrowe; • niedobór miejsc sprzyjających integracji społecznej i aktywizacji mieszkańców obszaru rewitalizacji; • ograniczone możliwości prowadzenia zajęć terapeutycznych, warsztatów rozwojowych oraz działań profilaktycznych dla rodzin; • brak odpowiedniego wyposażenia umożliwiającego prowadzenie nowoczesnych zajęć edukacyjnych i kreatywnych. <p>Główny cel projektu:</p> <p>Stworzenie nowoczesnego i funkcjonalnego zaplecza dla działalności Centrum Wsparcia Rodziny poprzez wyposażenie pomieszczeń poddasza budynku Ratusza w sprzęt edukacyjny, terapeutyczny oraz biurowy, co umożliwi prowadzenie działań wspierających rozwój, integrację i aktywizację mieszkańców obszaru rewitalizacji.</p> <p>Zakres realizowanych działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zakup i montaż podstawowego wyposażenia pomieszczeń (biurka, stoły, krzesła, szafki, dywany i wykładziny); • zakup sprzętu technologicznego do prowadzenia zajęć edukacyjnych (drukarki 3D wraz z oprogramowaniem i filamentami, długopisy 3D, tablety); • zakup zestawów edukacyjnych do prowadzenia zajęć z robotyki i nowych technologii; • wyposażenie sal terapeutycznych w tablice multimedialne, podłogę interaktywną, instrumenty muzyczne oraz konsole do gier; • zakup sprzętu fotograficznego wraz ze statywami do realizacji warsztatów i zajęć edukacyjnych; • zakup materiałów i zestawów do prowadzenia warsztatów tematycznych i kreatywnych (np. mydlarstwo, tworzenie świec, „las w słoiku”); • wyposażenie zaplecza biurowego w sprzęt komputerowy i urządzenia niezbędne do funkcjonowania Centrum (laptopy, urządzenia wielofunkcyjne, niszczarki dokumentów, telefony). 		

Cel i kierunek		
<p>Celem projektu jest wyposażenie poddasza budynku Ratusza w Pucku w nowoczesny sprzęt edukacyjny, terapeutyczny i biurowy, umożliwiający prowadzenie zajęć rozwojowych, integracyjnych i terapeutycznych dla mieszkańców.</p> <p>Przedsięwzięcie zgodne z celami strategicznymi i kierunkami interwencji GPR: CS1. Wzmocnienie kapitału społecznego i integracji mieszkańców CS2. Rozwój wysokiej jakości usług społecznych CS3. Poprawa funkcjonalności, estetyki i dostępności przestrzeni publicznych CS4. Ochrona dziedzictwa kulturowego i rewitalizacja zabytków</p>		
Wskaźniki		
Wskaźniki produktu		Wartość docelowa
Liczba obiektów zabytkowych objętych wsparciem		1
Wskaźniki rezultatu		Wartość docelowa
Liczba obiektów wyposażonych		1
Sposób pomiaru realizacji celu		
Sprawozdania z realizacji inwestycji, ewidencje i rejestry UM Puck		
Zapewnienie dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami		
<p>Przedsięwzięcie będzie realizowane z zachowaniem zasad dostępności i projektowania uniwersalnego. Zakres szczegółowych rozwiązań zwiększających dostępność zostanie określony na etapie wyboru wyposażenia. Realizacji zadania będzie towarzyszyć informacja o planowanych, realizowanych i zakończonych pracach, które będą publikowane na stronie internetowej (z uwzględnieniem zasad dostępności cyfrowej).</p>		
Termin realizacji	Wartość zadania (szacowana)	Potencjalne źródła finansowania
2026-2029	500 000 zł	środki własne Gminy Miasta Puck, fundusze zewnętrzne, np. - Program Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027,

Przedsięwzięcie nr U3 uzupełniające	Tytuł przedsięwzięcia	Działania aktywizujące lokalną społeczność na obszarze rewitalizacji w Pucku
	Podmiot realizujący	Gmina Miasta Puck
	Lokalizacja przedsięwzięcia	Obszar rewitalizacji
Opis przedsięwzięcia		
<p>Charakter przedsięwzięcia: społeczny</p> <p>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • niski poziom zaangażowania mieszkańców w życie społeczności lokalnej i procesy decyzyjne dotyczące obszaru rewitalizacji; • ograniczone możliwości integracji społecznej i współpracy mieszkańców; • brak atrakcyjnych wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych w przestrzeni publicznej obszaru rewitalizacji; • niedostateczne wykorzystanie przestrzeni publicznych w celu wzmacniania więzi społecznych; • ograniczony dostęp do działań rozwijających kreatywność i kompetencje społeczne mieszkańców. <p>Główny cel projektu:</p> <p>Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez organizację działań integracyjnych, edukacyjnych i kulturalnych, które podnoszą kapitał społeczny, wspierają współdecydowanie o przestrzeni publicznej oraz aktywizują lokalną społeczność.</p> <p>Zakres realizowanych działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cykl warsztatów plastycznych i artystycznych dla mieszkańców; • organizacja koncertów plenerowych i wydarzeń kulturalnych w przestrzeni publicznej; • spotkania integracyjne i animacyjne sprzyjające współpracy mieszkańców; • realizacja gier miejskich i innych form aktywnej zabawy w przestrzeni rewitalizowanej; • działania promujące udział mieszkańców w procesach decyzyjnych dotyczących rewitalizacji. 		
Cel i kierunek		
<p>Cel projektu:</p> <p>Celem przedsięwzięcia jest zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez organizację działań integracyjnych, edukacyjnych i kulturalnych, które wzmacniają kapitał społeczny, angażują społeczność w procesy decyzyjne dotyczące przestrzeni publicznej oraz aktywizują mieszkańców w codziennym korzystaniu z obszaru rewitalizowanego.</p>		

Przedsięwzięcie zgodne z celami strategicznymi i kierunkami interwencji GPR: CS1. Wzmocnienie kapitału społecznego i integracji mieszkańców CS2. Rozwój wysokiej jakości usług społecznych		
Wskaźniki		
Wskaźniki produktu		Wartość docelowa
Liczba inicjatyw		5
Wskaźniki rezultatu		Wartość docelowa
Liczba mieszkańców uczestniczących w przedsięwzięciach		100
Sposób pomiaru realizacji celu		
Sprawozdania z realizacji inwestycji		
Zapewnienie dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami		
Przedsięwzięcie będzie realizowane z zachowaniem zasad dostępności i projektowania uniwersalnego. Zakres szczegółowych rozwiązań zwiększających dostępność zostanie określony na etapie wyboru wyposażenia. Realizacji zadania będzie towarzyszyć informacja o planowanych, realizowanych i zakończonych pracach, które będą publikowane na stronie internetowej (z uwzględnieniem zasad dostępności cyfrowej).		
Termin realizacji	Wartość zadania (szacowana)	Potencjalne źródła finansowania
2026-2029	800 000 zł	środki własne Gminy Miasta Puck, fundusze zewnętrzne, np. - Program Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027,

Przedsięwzięcie nr U4 uzupełniające	Tytuł przedsięwzięcia	Rewitalizacja parku im. Feliksa Nowowiejskiego w Pucku
	Gmina Miasta Puck	Podmiot realizujący
	Lokalizacja przedsięwzięcia	Obszar rewitalizacji
Opis przedsięwzięcia		
<p>Charakter przedsięwzięcia: inwestycyjny</p> <p>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • niewystarczająca funkcjonalność i atrakcyjność przestrzeni parkowej dla mieszkańców; • brak infrastruktury dostosowanej do potrzeb osób w różnym wieku, w tym dzieci, młodzieży, seniorów i osób z ograniczoną mobilnością; • ograniczone możliwości organizacji wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych i integracyjnych w przestrzeni publicznej; • niski poziom aktywności społecznej i integracji mieszkańców w obszarze rewitalizacji; • niedostateczne wykorzystanie potencjału przyrodniczego i edukacyjnego parku. <p>Główny cel projektu: Zwiększenie funkcjonalności, dostępności i atrakcyjności parku poprzez kompleksową rewitalizację infrastruktury, rozwój przestrzeni zielonej, a także wdrożenie działań edukacyjnych, rekreacyjnych i kulturalnych, w celu aktywizacji lokalnej społeczności oraz wzmocnienia kapitału społecznego obszaru rewitalizacji.</p> <p>Zakres realizowanych działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • modernizacja infrastruktury parkowej, w tym alejek, ścieżek spacerowych i oświetlenia; • montaż elementów małej architektury (ławki, kosze na śmieci, pergole, altany); • nasadzenia drzew, krzewów i kwiatów oraz stworzenie przestrzeni rekreacyjnych i placów zabaw dla różnych grup wiekowych; • utworzenie ścieżek edukacyjnych oraz ogrodów tematycznych (np. sensoryczny, ziołowy); • organizacja warsztatów edukacyjnych i przyrodniczych dla dzieci, młodzieży i dorosłych; • prowadzenie działań kulturalnych i społecznych, takich jak koncerty plenerowe, warsztaty artystyczne, pikniki rodzinne, gry miejskie i zajęcia sportowe; • działania animacyjne i integracyjne dla mieszkańców oraz włączenie społeczności w proces decydowania o funkcjach parku; • poprawa dostępności przestrzeni dla osób z ograniczoną mobilnością i seniorów. 		

Cel i kierunek		
<p>Cel projektu: Celem przedsięwzięcia jest kompleksowa rewitalizacja parku w Pucku w taki sposób, aby stał się on przestrzenią funkcjonalną, atrakcyjną, bezpieczną i dostępną dla wszystkich grup mieszkańców, a jednocześnie miejscem aktywizacji społecznej, edukacji przyrodniczej, rekreacji i integracji lokalnej społeczności.</p> <p>Przedsięwzięcie zgodne z celami strategicznymi i kierunkami interwencji GPR: CS3. Poprawa funkcjonalności, estetyki i dostępności przestrzeni publicznych</p>		
Wskaźniki		
Wskaźniki produktu		Wartość docelowa
Liczba zrewitalizowanych parków:		1
Wskaźniki rezultatu		Wartość docelowa
Liczba mieszkańców korzystających z infrastruktury:		5 000
Sposób pomiaru realizacji celu		
Sprawozdania z realizacji inwestycji		
Zapewnienie dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami		
Przedsięwzięcie będzie realizowane z zachowaniem zasad dostępności i projektowania uniwersalnego. Zakres szczegółowych rozwiązań zwiększających dostępność zostanie określony na etapie projektowania. Realizacji zadania będzie towarzyszyć informacja o planowanych, realizowanych i zakończonych pracach, które będą publikowane na stronie internetowej (z uwzględnieniem zasad dostępności cyfrowej).		
Termin realizacji	Wartość zadania (szacowana)	Potencjalne źródła finansowania
2026-2029	800 000 zł	środki własne Gminy Miasta Puck, fundusze zewnętrzne, np. - Program Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027,

Szacunkowe ramy finansowe programu

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 7 ustawy o rewitalizacji obowiązkowym elementem GPR są szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych.

Tabela 18. Szacunkowe koszty wszystkich przedsięwzięć zawartych w GPR

Kategoria	Suma
Projekty podstawowe	3 700 000 zł
Projekty uzupełniające	4 100 000 zł
Łącznie wszystkie projekty	7 800 000 zł

źródło: opracowanie własne

Poniżej zaprezentowano planowane przedsięwzięcia wraz z ich szacunkową wartością i zakładanymi źródłami finansowania. Wdrożenie działań rewitalizacyjnych będzie uzależnione od kondycji finansowej miasta i innych interesariuszy oraz od skuteczności w zdobywaniu dofinansowań zewnętrznych.

Na Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Puck składa się 7 podstawowych przedsięwzięć, dla których szacowane koszty to ok. 3,7 mln PLN.

Tabela 19. Szacunkowe koszty realizacji przedsięwzięć podstawowych

Nr projektu	Tytuł	Szacowany nakład
P1	Poprawa efektywności energetycznej budynku przy Starym Rynku 2	500 000 zł
P2	Puckie Centrum Wsparcia	450 000 zł
P3	Pucki Klub Seniora	450 000 zł
P4	Doposażenie Puckiego Klubu Seniora przy ul. Pokoju 5	500 000 zł
P5	Podniesienie funkcjonalności i estetyki skwerów przy ul. Nowy Świat	950 000 zł
P6	Rozbudowa Klubu Seniora przy ul. Pokoju 5	500 000 zł
P7	Rewitalizacja od podwórka – Inicjatywy sąsiedzkie na obszarze rewitalizacji	350 000 zł

źródło: opracowanie własne

Przedsięwzięcia podstawowe uzupełniane są przez cztery przedsięwzięcia uzupełniające, których realizacja podlega warunkowości, w szczególności uzależniona jest od dostępności środków pomocowych, które umożliwiłyby ich realizację. Szacunkowa wartość przedsięwzięć uzupełniających to kwota ok. 4,1 mln PLN.

Tabela 20. Szacunkowe koszty realizacji przedsięwzięć uzupełniających

Nr projektu	Tytuł	Szacowany nakład
U1	Renowacja i adaptacja poddasza budynku Ratusza w Pucku	2 000 000 zł
U2	Wyposażenie pomieszczeń poddasza budynku Ratusza w Pucku	500 000 zł
U3	Działania aktywizujące lokalną społeczność na obszarze rewitalizacji w Pucku	800 000 zł
U4	Rewitalizacja parku im. Feliksa Nowowiejskiego w Pucku	800 000 zł

źródło: opracowanie własne

Wszystkie ze zgłoszonych przedsięwzięć realizowane będą przez Miasto Puck. Zakłada się realizację projektów w okresie 2026 – 2029. Planowany okres realizacji projektów przedstawiono w kartach projektów. Zakłada się finansowanie projektów z dwóch źródeł: środków własnych budżetu miasta Pucka oraz środków zewnętrznych, w zależności od ich dostępności.

Zgodnie z art. 21 ustawy o rewitalizacji gmina winna włączyć przedsięwzięcia rewitalizacyjne do Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy, sporządzanej na podstawie art 226 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. 2023 poz. 1270 z późn. zm.). Brzmienie, wspomnianego art. 21 ustawy, określa, iż niezwłocznie po uchwaleniu gminnego programu rewitalizacji, rada gminy wprowadza przedsięwzięcia rewitalizacyjne zawarte w tym programie, służące realizacji zadań własnych gminy, do załącznika do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy, Jeżeli dane dotyczące tych przedsięwzięć nie są wystarczające do wpisania ich do załącznika do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy, rada gminy wprowadza przedsięwzięcia do tego załącznika niezwłocznie po ustaleniu niezbędnych danych.

Mechanizmy integrowania działań

KOMPLEKSOWOŚĆ PROGRAMU

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Puck ma charakter kompleksowy, w związku z tym, iż łączy działania społeczne, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne, środowiskowe, poprzez cele operacyjne, podporządkowane głównemu celowi wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Kompleksowość programu potwierdza fakt, iż przedsięwzięcia podstawowe i uzupełniające nie są traktowane jako odrębne, punktowe inwestycje, lecz jako wzajemnie powiązany zestaw interwencji odpowiadający na zdiagnozowane problemy społeczne.

W praktyce oznacza to równoległe prowadzenie działań inwestycyjnych, takich jak modernizacja i adaptacja obiektów, poprawa efektywności energetycznej budynków czy rewitalizacja przestrzeni publicznych, oraz działań społecznych, obejmujących aktywizację mieszkańców, rozwój usług wsparcia, integrację społeczną oraz wzmacnianie kapitału społecznego. Tak wskazana kompleksowość odpowiada ustawowej definicji rewitalizacji jako procesu zintegrowanego, prowadzonego na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki.

KONCENTRACJA PROGRAMU REWITALIZACJI

Program rewitalizacji i określone w nim przedsięwzięcia skoncentrowane są terytorialnie i problemowo; interwencja została skupiona na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, na którym zidentyfikowano koncentrację negatywnych zjawisk społecznych oraz współwystępujących problemów w innych sferach (gospodarczej, technicznej, infrastrukturalnej i środowiskowej). Koncentracja przestrzenna oznacza zatem, że przedsięwzięcia rewitalizacyjne są lokalizowane w obrębie obszaru rewitalizacji albo bezpośrednio służą mieszkańcom i użytkownikom obiektów w obszarze, wzmacniając jego funkcje społeczne, usługowe, integracyjne i publiczne. Koncentracja problemowa wyraża się z kolei w ukierunkowaniu działań na te zjawiska, które mają kluczowe znaczenie dla przewyciężania stanu kryzysowego, w szczególności na poprawę dostępności usług społecznych, aktywizację mieszkańców, poprawę jakości przestrzeni wspólnych, dostosowanie obiektów do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami oraz wykorzystanie lokalnych zasobów historycznych i przestrzennych. Dzięki temu środki organizacyjne i finansowe nie są rozpraszane na cały obszar miasta, lecz kierowane tam, gdzie mogą przynieść największy efekt rewitalizacyjny.

KOMPLEMENTARNOŚĆ PROGRAMU REWITALIZACJI

Komplementarność programu rewitalizacji oznacza takie ukształtowanie celów, kierunków działań i przedsięwzięć, aby wzajemnie się one uzupełniały, wzmacniały i prowadziły do osiągnięcia trwałej zmiany na obszarze rewitalizacji. Dotyczy to zarówno wzajemnych relacji pomiędzy projektami społecznymi i inwestycyjnymi, jak i powiązania programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi miasta, systemem zarządzania, źródłami finansowania oraz wcześniejszymi i planowanymi działaniami

rozwojowymi. Program zakłada, że poprawa jakości infrastruktury publicznej ma służyć realizacji działań społecznych, a przedsięwzięcia społeczne powinny z kolei prowadzić do pełniejszego i bardziej trwałego wykorzystania zmodernizowanych przestrzeni i obiektów. Jednocześnie GPR zachowuje komplementarność międzyokresową, ponieważ nawiązuje do dotychczas prowadzonych działań miejskich i wykorzystuje ich rezultaty jako podstawę do dalszej interwencji rewitalizacyjnej.

Komplementarność problemowa

Komplementarność problemowa polega na związku każdego z zaprojektowanych przedsięwzięć z odpowiadającym mu określonym problemem zdiagnozowanym na obszarze rewitalizacji, przy jednoczesnym ograniczaniu innych, współwystępujących zjawisk kryzysowych. Przykładowo przedsięwzięcia dotyczące Puckiego Centrum Wsparcia, Klubu Seniora oraz działań aktywizujących mieszkańców odpowiadają bezpośrednio na problemy społeczne, lecz równocześnie wzmacniają integrację lokalną, przeciwdziałają wykluczeniu i zwiększają wykorzystanie lokalnej infrastruktury. Projekty związane z adaptacją poddasza Ratusza, rozbudową Klubu Seniora, poprawą efektywności energetycznej budynku przy Starym Rynku 2, zagospodarowaniem skwerów przy ul. Nowy Świat oraz rewitalizacją parku im. Feliksa Nowowiejskiego wpływają nie tylko na poprawę stanu technicznego i funkcjonalności przestrzeni, ale także na dostępność usług, jakość życia mieszkańców, estetykę miasta, bezpieczeństwo użytkowania oraz atrakcyjność obszaru dla społeczności lokalnej. Oznacza to, że program nie rozdziela problemów według sfer w sposób sztuczny, lecz traktuje je jako wzajemnie powiązany układ wymagający zintegrowanej odpowiedzi.

Powiązania pomiędzy przedsięwzięciami i celami strategicznymi GPR przedstawia poniższa tabela:

Tabela 21: Powiązania pomiędzy przedsięwzięciami i celami strategicznymi

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	CS1. Wzmocnienie kapitału społecznego i integracji mieszkańców	CS2. Rozwój wysokiej jakości usług społecznych	CS3. Poprawa funkcjonalności, estetyki i dostępności przestrzeni publicznych	CS4. Ochrona dziedzictwa kulturowego i rewitalizacja zabytków	CS5. Poprawa efektywności energetycznej i jakości infrastruktury technicznej
P1	Poprawa efektywności energetycznej budynku przy Starym Rynku 2					
P2	Puckie Centrum Wsparcia					

P3	Pucki Klub Seniora					
P4	Doposażenie Puckiego Klubu Seniora przy ul. Pokoju 5					
P5	Podniesienie funkcjonalności i estetyki skwerów przy ul. Nowy Świat					
P6	Rozbudowa Klubu Seniora przy ul. Pokoju 5					
P7	Rewitalizacja od podwórka – Inicjatywy sąsiedzkie na obszarze rewitalizacji					

źródło: opracowanie własne

Powiązania wzajemne zawiera również „Logika interwencji” zamieszczona w rozdziale pn. „Logika interwencji”.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna programu zapewniona jest przez powiązanie procesu rewitalizacji z systemem zarządzania GPR, polityką przestrzenną miasta, procedurami budżetowymi i wieloletnim planowaniem finansowym, a także z mechanizmami monitoringu, ewaluacji i aktualizacji programu. Wdrażanie programu opiera się na istniejącej strukturze organizacyjnej Urzędu Miasta Puck, przy wyraźnym rozdzieleniu ról pomiędzy organami stanowiącymi i wykonawczymi, komórką koordynującą, referatami merytorycznymi, operatorami poszczególnych przedsięwzięć oraz Komitetem Rewitalizacji jako instytucjonalną formą partycypacji społecznej.

Przyjęty model wdrażania GPR zapewnia spójność działań planistycznych, inwestycyjnych, społecznych, organizacyjnych i finansowych, a zarazem umożliwia bieżące korygowanie programu w odpowiedzi na zmieniające się warunki jego realizacji. Komplementarność ta znajduje również wyraz w obowiązku włączenia przedsięwzięć

rewitalizacyjnych do Wieloletniej Prognozy Finansowej oraz w powiązaniu realizacji GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi miasta.

Współpraca instytucjonalna w procesie rewitalizacji

Koordinatorem realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji będzie Burmistrz Miasta Puck, działający przy wsparciu właściwych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta oraz jednostek organizacyjnych gminy, w procesie opisanym w rozdziale dotyczącym wdrażania. Do najważniejszych podmiotów zaangażowanych w realizację programu należą w szczególności:

- Urząd Miasta – odpowiedzialny za koordynację działań rewitalizacyjnych, przygotowanie projektów inwestycyjnych oraz pozyskiwanie środków finansowych,
- jednostki organizacyjne gminy,
- instytucje rynku pracy oraz instytucje publiczne wspierające rozwój społeczno-gospodarczy,
- organizacje pozarządowe oraz podmioty ekonomii społecznej realizujące działania animacyjne i aktywizujące mieszkańców,
- przedsiębiorcy i inwestorzy prywatni, uczestniczący w realizacji przedsięwzięć gospodarczych i inwestycyjnych,
- wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe zarządzające zasobem mieszkaniowym zlokalizowanym na obszarze rewitalizacji.

Współpraca pomiędzy wskazanymi podmiotami umożliwi realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych w sposób zintegrowany, a także pozwoli na łączenie różnych źródeł finansowania oraz kompetencji instytucjonalnych.

Procedury zarządzania i koordynacji działań

Komplementarność proceduralna zapewniona zostanie poprzez wprowadzenie przejrzystych zasad zarządzania procesem rewitalizacji, obejmujących planowanie, realizację, monitorowanie oraz ewaluację działań podejmowanych w ramach programu.

W szczególności przewidziano następujące procedury:

- koordynacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych
- włączanie interesariuszy w proces rewitalizacji
- monitorowanie realizacji programu
- ewaluacja aktualizacji programu
- koordynacji działań z innymi dokumentami strategicznymi

Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna przejawia się w tym, iż przedsięwzięcia zaprezentowane w GPR zostały dobrane w taki sposób, aby wzajemnie wzmacniały

funkcjonowanie obszaru rewitalizacji jako spójnej całości, a nie powodowały przenoszenia problemów na inne części miasta. Działania dotyczące budynków użyteczności publicznej, przestrzeni wspólnych, skwerów, parku oraz obiektów służących usługom społecznym tworzą sieć wzajemnie powiązanych miejsc aktywności, integracji i korzystania z usług. Program zakłada poprawę jakości przestrzeni codziennego życia mieszkańców, zwiększenie ich dostępności oraz wzmocnienie powiązań pomiędzy funkcjami społecznymi, rekreacyjnymi, edukacyjnymi i publicznymi. Szczególne znaczenie ma tu rozwijanie infrastruktury społecznej i przestrzeni publicznych w obrębie historycznej i centralnej części miasta, co pozwala budować efekt skumulowanej zmiany, a jednocześnie wzmocnia tożsamość miejsca i czytelność układu funkcjonalnego obszaru rewitalizacji.

Zakres terytorialny niniejszego opracowania został ściśle określony na podstawie diagnozy delimitacyjnej oraz stosownej uchwały Rady Miasta Puck, co pozwoliło na precyzyjne wskazanie obszaru o powierzchni siedemdziesięciu pięciu hektarów jako terenu wymagającego zintegrowanej interwencji. Wyznaczona strefa koncentruje się w przeważającej mierze na obszarze centralnym miasta, który pełniąc kluczowe role administracyjne, usługowe oraz kulturowe, wykazuje jednocześnie najwyższe wskaźniki degradacji w sferach społecznej, gospodarczej oraz technicznej. Należy przy tym wskazać, iż przyjęte rozwiązanie przestrzenne w pełni respektuje rygory określone w artykule dziesiątym ustawy o rewitalizacji, gdyż objęty wsparciem teren stanowi piętnaście i sześćdziesiąt sześć setnych procenta powierzchni gminy, a zamieszkująca go populacja oscyluje w granicach piętnastu i czterdziestu pięciu setnych procenta ogółu mieszkańców, co mieści się w dopuszczalnych limitach ustawowych.

Komplementarność źródeł finansowania

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Puck wymaga zastosowania zróżnicowanego i elastycznego systemu finansowania, umożliwiającego skuteczne wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych o charakterze społecznym, przestrzennym, technicznym, gospodarczym i środowiskowym. Komplementarność źródeł finansowania polega na przyjęciu modelu montażu finansowego, który umożliwia łączenie środków własnych Miasta Puck zarówno z funduszami zewnętrznymi, w tym środkami europejskimi i krajowymi, jak również środkami prywatnymi oraz innymi instrumentami wsparcia, odpowiednio do charakteru i stopnia przygotowania poszczególnych przedsięwzięć. Zróżnicowanie źródeł finansowania zwiększa realność wdrożenia programu, umożliwia etapowanie realizacji projektów oraz ogranicza ryzyko uzależnienia procesu rewitalizacji od pojedynczego źródła wsparcia. Przyjęte rozwiązanie nie zakłada przypisania każdemu przedsięwzięciu jednego, ściśle określonego źródła finansowania, lecz pozostawia możliwość dostosowywania montażu finansowego do aktualnie dostępnych programów pomocowych i warunków konkursowych. Takie podejście pozwala na zachowanie wysokiej elastyczności zarządzania programem oraz zwiększa możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych w całym okresie jego obowiązywania.

Podstawowym źródłem finansowania części przedsięwzięć rewitalizacyjnych będą środki własne Miasta Puck. Środki te przeznaczone będą zarówno na realizację zadań inwestycyjnych, jak i na zapewnienie wkładu własnego w projektach współfinansowanych ze źródeł zewnętrznych. Finansowanie z budżetu miasta umożliwi również prowadzenie

działań organizacyjnych, animacyjnych i społecznych wspierających proces rewitalizacji oraz utrzymanie infrastruktury publicznej znajdującej się na obszarze rewitalizacji.

Istotną rolę w finansowaniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych odegrają środki pochodzące z funduszy Unii Europejskiej dostępnych w ramach perspektywy finansowej 2021–2027. W szczególności dotyczy to Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021–2027, który przewiduje wsparcie dla przedsięwzięć rewitalizacyjnych, rozwoju usług społecznych, poprawy jakości przestrzeni publicznych, ochrony dziedzictwa kulturowego oraz działań związanych z aktywizacją mieszkańców. W zależności od charakteru przedsięwzięć możliwe będzie również wykorzystanie środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus wspierającego działania społeczne, edukacyjne i integracyjne oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego przeznaczonego na inwestycje infrastrukturalne i modernizacyjne.

Uzupełnieniem finansowania mogą być środki pochodzące z krajowych programów wspierających rozwój samorządów, ochronę dziedzictwa kulturowego, rozwój infrastruktury społecznej oraz poprawę jakości przestrzeni publicznych. W przypadku Miasta Puck szczególne znaczenie mogą mieć programy realizowane przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, wspierające ochronę i adaptację obiektów zabytkowych, a także programy związane z rozwojem infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i społecznej. Możliwe będzie również pozyskiwanie środków z programów realizowanych przez instytucje krajowe, fundusze celowe oraz podmioty wspierające rozwój lokalny.

Ze względu na nadmorski charakter miasta oraz znaczenie dziedzictwa kulturowego i przestrzeni publicznych dla jego rozwoju, potencjalnym źródłem wsparcia mogą być również środki pochodzące z programów międzynarodowych, w tym Funduszy Norweskich i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), wspierających działania związane z ochroną dziedzictwa kulturowego, aktywizacją społeczności lokalnych oraz poprawą jakości przestrzeni publicznych. Ważnym elementem systemu finansowania będą również środki prywatne angażowane przez przedsiębiorców, wspólnoty mieszkaniowe, organizacje pozarządowe oraz inne podmioty realizujące przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji. Dotyczy to w szczególności działań związanych z modernizacją nieruchomości, adaptacją budynków do nowych funkcji społecznych i usługowych, rozwojem działalności gospodarczej oraz tworzeniem nowych miejsc pracy. Zaangażowanie kapitału prywatnego pozwala na zwiększenie skali interwencji oraz wzmacnia trwałość efektów rewitalizacji.

Komplementarność finansowa przejawia się również w powiązaniu środków przeznaczanych na przedsięwzięcia inwestycyjne z finansowaniem działań społecznych. Projekty dotyczące modernizacji i zagospodarowania przestrzeni publicznych, poprawy stanu infrastruktury czy ochrony dziedzictwa kulturowego będą uzupełniane działaniami społecznymi, edukacyjnymi, integracyjnymi i aktywizacyjnymi skierowanymi do mieszkańców obszaru rewitalizacji. Takie podejście pozwala osiągnąć trwałe efekty rewitalizacji, wykraczające poza poprawę stanu technicznego przestrzeni i przyczyniające się do długofalowego ożywienia społecznego oraz gospodarczego obszaru rewitalizacji.

Przyjęty system finansowania umożliwia realizację zarówno przedsięwzięć podstawowych stanowiących zasadniczy kierunek interwencji, jak i przedsięwzięć

uzupełniających, których wdrożenie uzależnione będzie od dostępności środków zewnętrznych. Jednocześnie zapewnia on możliwość elastycznego reagowania na pojawiające się możliwości finansowania oraz dostosowywania montażu finansowego do aktualnych potrzeb rozwojowych Miasta Puck i obszaru rewitalizacji.

Komplementarność międzyokresowa

Proces rewitalizacji w Mieście Puck ma charakter długofalowy i stanowi kontynuację działań prowadzonych w poprzednich okresach programowania. Podstawowym dokumentem wyznaczającym kierunki działań rewitalizacyjnych w ostatnich latach był Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Puck na lata 2016–2023, opracowany w odpowiedzi na zidentyfikowaną koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, technicznych oraz przestrzenno-funkcjonalnych występujących przede wszystkim w historycznym centrum miasta. W ramach prac nad LPR przeprowadzono szczegółową diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej oraz delimitację obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, obejmującego centralną część Pucka pełniącą kluczowe funkcje społeczne, administracyjne, usługowe, kulturowe i turystyczne.

Lokalny Program Rewitalizacji zakładał prowadzenie działań w sposób zintegrowany, poprzez łączenie przedsięwzięć społecznych, gospodarczych i infrastrukturalnych ukierunkowanych na poprawę jakości życia mieszkańców, aktywizację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprawę stanu przestrzeni publicznych oraz wykorzystanie potencjału historycznego i kulturowego miasta. Wśród przedsięwzięć realizowanych w ramach LPR znalazły się m.in.:

- działania z zakresu aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców, w tym projekty „Aktywna integracja”, „CIS Puck – stawiamy na rozwój” oraz „Krok do przodu – aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym”;
- rozwój usług społecznych i opiekuńczych poprzez kontynuację projektów „Pucka Akademia Przedszkolaka” oraz „Pucki Klub Malucha”;
- przebudowa i modernizacja przestrzeni publicznych, w tym Targowiska Miejskiego przy placu Obrońców Wybrzeża;
- działania związane z zagospodarowaniem terenów zieleni, tworzeniem ścieżek tematycznych i rozwojem infrastruktury rekreacyjnej oraz rowerowej;
- przedsięwzięcia ukierunkowane na poprawę jakości przestrzeni historycznego centrum miasta, w tym modernizację ulic, skwerów i terenów publicznych.

Diagnoza przeprowadzona na potrzeby Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Puck na lata 2026–2035 wykazała, że pomimo pozytywnych efektów dotychczasowych działań rewitalizacyjnych, na obszarze rewitalizacji nadal występują problemy związane z procesem starzenia się społeczeństwa, ograniczoną aktywnością części mieszkańców, potrzebą dalszego wzmacniania integracji społecznej oraz koniecznością poprawy

funkcjonalności i dostępności wybranych przestrzeni publicznych. Jednocześnie obszar rewitalizacji pozostaje najważniejszą przestrzenią miejską, skupiającą funkcje społeczne, usługowe, administracyjne, kulturowe i turystyczne oraz znaczący potencjał rozwojowy miasta.

W związku z tym aktualny Gminny Program Rewitalizacji stanowi naturalną kontynuację i rozwinięcie działań rozpoczętych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji. Zachowana została ciągłość interwencji zarówno w wymiarze przestrzennym, jak i problemowym. W szczególności planowane przedsięwzięcia rozwijają dotychczasowe działania poprzez:

- dalsze wzmacnianie kapitału społecznego i aktywizację mieszkańców poprzez realizację przedsięwzięć społecznych i integracyjnych skierowanych do różnych grup wiekowych, w tym seniorów oraz rodzin;
- rozwój i doposażenie infrastruktury służącej integracji społecznej, w szczególności Puckiego Klubu Seniora oraz Puckiego Centrum Wsparcia; - kontynuację działań związanych z poprawą jakości przestrzeni publicznych poprzez modernizację skwerów przy ul. Nowy Świat, rewitalizację parku im. Feliksa Nowowiejskiego oraz działania zwiększające atrakcyjność i funkcjonalność przestrzeni miejskiej; - dalsze wykorzystanie potencjału historycznych obiektów i przestrzeni śródmiejskich poprzez ich modernizację, doposażenie i nadawanie nowych funkcji społecznych, edukacyjnych i kulturalnych; - rozwijanie działań animacyjnych, edukacyjnych i kulturalnych służących budowaniu więzi społecznych oraz zwiększaniu zaangażowania mieszkańców w życie lokalnej wspólnoty.

Komplementarność międzyokresowa Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Puck polega zatem na zachowaniu ciągłości procesu rewitalizacji prowadzonego w historycznym centrum miasta oraz na wykorzystaniu doświadczeń zdobytych podczas wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji. Działania planowane w nowym programie odpowiadają na problemy, które mimo wcześniejszych interwencji nadal wymagają wsparcia, jednocześnie rozwijając osiągnięte efekty i wzmacniając trwałość rezultatów uzyskanych w poprzedniej perspektywie.

W rezultacie przedsięwzięcia przewidziane do realizacji w ramach GPR Miasta Puck na lata 2026–2035 stanowią logiczne rozwinięcie wcześniejszych działań rewitalizacyjnych oraz przyczyniają się do dalszego wyprowadzania obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego poprzez wzmacnianie kapitału społecznego, poprawę jakości przestrzeni publicznych, rozwój usług społecznych oraz pełniejsze wykorzystanie potencjału historycznego i kulturowego miasta.

Koncentracja działań rewitalizacyjnych

Jednym z podstawowych warunków skuteczności procesu rewitalizacji jest koncentracja działań na obszarze charakteryzującym się szczególnym nasileniem zjawisk kryzysowych. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji interwencja publiczna powinna być ukierunkowana na

obszar, na którym występuje koncentracja negatywnych zjawisk społecznych oraz powiązanych z nimi problemów gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych. Takie podejście pozwala na efektywne wykorzystanie dostępnych zasobów oraz osiągnięcie trwałych efektów społecznych, gospodarczych i przestrzennych.

W Mieście Puck obszar rewitalizacji został wyznaczony na podstawie szczegółowej diagnozy delimitacyjnej obejmującej analizę sytuacji społecznej oraz pozostałych sfer funkcjonowania miasta. Przeprowadzone badania wykazały koncentrację problemów związanych m.in. z ubóstwem, korzystaniem z pomocy społecznej, zaległościami czynszowymi, niską aktywnością części mieszkańców, procesami starzenia się ludności oraz występowaniem zjawisk wpływających na poziom bezpieczeństwa publicznego. Zjawiskom tym towarzyszą problemy dotyczące jakości przestrzeni publicznych, dostępności infrastruktury społecznej oraz potrzeby dalszego wykorzystania potencjału historycznego i kulturowego centrum miasta.

Obszar rewitalizacji obejmuje śródmiejską część Pucka, stanowiącą historyczne, administracyjne i funkcjonalne centrum miasta. Znajdują się tutaj najważniejsze instytucje publiczne, obiekty kultury, przestrzenie publiczne oraz obszary o szczególnym znaczeniu dla lokalnej tożsamości. Jednocześnie jest to strefa łącząca funkcje mieszkaniowe, usługowe, turystyczne i rekreacyjne, położona w bezpośrednim sąsiedztwie Zatoki Puckiej. Zachowane elementy historycznej tkanki miejskiej oraz atrakcyjne nadmorskie położenie stanowią istotny potencjał rozwojowy tego obszaru.

Wyznaczony obszar rewitalizacji zajmuje 75 ha i jest zamieszkiwany przez 1559 mieszkańców, co odpowiada odpowiednio 15,66% powierzchni miasta oraz 15,45% jego ludności. Skala ta pozwala na skuteczne prowadzenie zintegrowanych działań rewitalizacyjnych przy zachowaniu wymogów ustawowych dotyczących koncentracji terytorialnej interwencji.

Przedsięwzięcia zaplanowane w Gminnym Programie Rewitalizacji koncentrują się właśnie na tym obszarze i obejmują zarówno działania społeczne, jak i inwestycyjne. Wśród nich znajdują się m.in. rozwój i wyposażenie Klubu Seniora przy ul. Pokoju 5, realizacja inicjatyw sąsiedzkich i działań aktywizujących mieszkańców, modernizacja skwerów przy ul. Nowy Świat, a także rewitalizacja parku im. Feliksa Nowowiejskiego. Projekty te mają przyczynić się do wzmacniania integracji społecznej, poprawy jakości przestrzeni publicznych oraz zwiększenia atrakcyjności i funkcjonalności śródmieścia.

Koncentracja przedsięwzięć na jednym, spójnym przestrzennie obszarze umożliwia osiągnięcie efektu synergii pomiędzy poszczególnymi projektami. Działania infrastrukturalne poprawiają jakość przestrzeni publicznych i warunki życia mieszkańców, natomiast działania społeczne wzmacniają aktywność obywatelską, integrację lokalnej społeczności oraz przeciwdziałają wykluczeniu społecznemu. Dzięki temu proces rewitalizacji będzie oddziaływał kompleksowo zarówno na przestrzeń miasta, jak i na sytuację społeczną jego mieszkańców.

Partycypacja społeczna i interesariusze

Proces rewitalizacji stanowi złożone i wielowymiarowe działanie publiczne, którego skuteczność w dużej mierze zależy od jakości współpracy pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w jego przygotowanie i realizację. Kluczowe znaczenie w tym kontekście ma zasada partnerstwa oraz szeroko rozumiana partycypacja społeczna, umożliwiająca aktywny udział interesariuszy w kształtowaniu kierunków zmian na obszarze rewitalizacji.

Zgodnie z przepisami ustawy o rewitalizacji, proces ten powinien być prowadzony w sposób otwarty, przejrzysty i angażujący różnorodne grupy interesariuszy, w szczególności mieszkańców, podmioty publiczne, organizacje społeczne oraz sektor gospodarczy. Ich udział pozwala nie tylko na trafniejsze rozpoznanie problemów i potrzeb lokalnych, ale również sprzyja budowaniu poczucia współodpowiedzialności za rozwój miasta oraz trwałości podejmowanych działań. Kwestie dotyczące udziału interesariuszy w procesie rewitalizacji znajdują również odzwierciedlenie w przepisach ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027, zwanej ustawą wdrożeniową. Regulacje te podkreślają konieczność zapewnienia partnerstwa oraz udziału różnych podmiotów w przygotowaniu i realizacji przedsięwzięć współfinansowanych ze środków europejskich. W związku z tym, w trakcie opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Puck przeprowadzono identyfikację kluczowych interesariuszy oraz zaplanowano mechanizmy i narzędzia umożliwiające ich aktywne włączenie w proces rewitalizacji.

W Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Puck przyjęto podejście zakładające aktywne włączenie interesariuszy na wszystkich etapach procesu rewitalizacji – od diagnozy i planowania, poprzez realizację przedsięwzięć, aż po monitoring i ocenę efektów. Takie podejście jest szczególnie istotne w kontekście zidentyfikowanych wyzwań społecznych, takich jak potrzeba wzmocnienia integracji mieszkańców, przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu czy zwiększania aktywności lokalnej społeczności, które znajdują odzwierciedlenie w zaplanowanych przedsięwzięciach rewitalizacyjnych.

Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji, katalog interesariuszy procesu rewitalizacji obejmuje szerokie grono podmiotów funkcjonujących na terenie gminy oraz powiązanych z obszarem rewitalizacji. W szczególności należą do nich mieszkańcy obszaru rewitalizacji, pozostali mieszkańcy gminy, właściciele oraz użytkownicy wieczności nieruchomości zlokalizowanych na tym obszarze, a także podmioty zarządzające tymi nieruchomościami. Do grona interesariuszy zalicza się również przedsiębiorców oraz osoby planujące podjęcie działalności gospodarczej na obszarze rewitalizacji, organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność społeczną, w tym grupy nieformalne, a także jednostki samorządu terytorialnego wraz z ich jednostkami organizacyjnymi. Uzupełniająco, istotną rolę odgrywają organy administracji publicznej oraz inne instytucje realizujące zadania publiczne na tym obszarze.

Szczególne znaczenie w procesie rewitalizacji przypisuje się mieszkańcom obszaru rewitalizacji, którzy są głównymi odbiorcami planowanych działań i jednocześnie kluczowymi uczestnikami przemian zachodzących w tej przestrzeni. Ich potrzeby i oczekiwania stanowią istotny punkt odniesienia dla projektowanych interwencji.

Jednocześnie skuteczną realizacją przedsięwzięć rewitalizacyjnych wymaga współdziałania wielu różnych podmiotów – publicznych, społecznych i gospodarczych – które mogą pełnić rolę partnerów na etapie przygotowania i wdrażania projektów. Uwzględnienie szerokiego katalogu interesariuszy pozwala na lepsze dopasowanie interwencji do rzeczywistych potrzeb oraz efektywniejsze wykorzystanie lokalnych potencjałów rozwojowych. Jednocześnie sprzyja ono integracji środowisk lokalnych oraz wzmocnieniu kapitału społecznego, co stanowi jeden z kluczowych celów procesu rewitalizacji.

W niniejszym rozdziale przedstawiono sposób identyfikacji interesariuszy oraz opis działań partycypacyjnych realizowanych na różnych etapach opracowania i wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Puck.

PARTYCYPACJA W PRZYGOTOWANIU PROGRAMU

Przygotowanie Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Puck oparte zostało na założeniu szerokiego i wieloetapowego udziału interesariuszy, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o rewitalizacji oraz dobrymi praktykami w zakresie planowania rozwoju lokalnego. Partycypacja społeczna na etapie opracowania programu miała na celu zapewnienie możliwie pełnego rozpoznania problemów, potrzeb i oczekiwań mieszkańców oraz innych podmiotów funkcjonujących na obszarze rewitalizacji. W procesie tym szczególny nacisk położono na włączenie mieszkańców jako kluczowych odbiorców planowanych działań, a także jako współtwórców proponowanych rozwiązań. Zastosowane formy partycypacji umożliwiły identyfikację istotnych wyzwań, takich jak ograniczona dostępność usług społecznych, potrzeba rozwoju oferty dla dzieci, młodzieży i seniorów czy konieczność intensyfikowania działań wzmocniających proces integracji społecznej i pobudzania oddolnej aktywności.

Proces przygotowania programu obejmował zróżnicowane narzędzia i formy angażowania interesariuszy, w tym możliwość zgłaszania uwag przy pomocy dostępnych kwestionariuszy, badania ankietowe, spotkania robocze, spacerowe badania oraz inne działania umożliwiające zgłaszanie opinii, propozycji i uwag do projektowanych rozwiązań. Dzięki połączeniu wielu metod konsultacyjnych możliwe było nie tylko zebranie wartościowych informacji, ale również budowanie dialogu i współpracy pomiędzy różnymi grupami interesariuszy.

Włączenie społeczności lokalnej w proces przygotowania GPR przyczyniło się do zwiększenia trafności zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz ich lepszego dostosowania do specyfiki obszaru rewitalizacji, co stanowi istotny warunek skutecznej realizacji programu w kolejnych etapach.

Przed przyjęciem Gminnego Programu Rewitalizacji zaplanowane jest przeprowadzenie szerokich procedur konsultacji, w tym celu opracowano kompleksowy plan przeprowadzenia konsultacji społecznych oraz opiniowania tego dokumentu przez instytucje zewnętrzne. Procedura ta jest kluczowym etapem prac i opiera się na wytycznych wynikających z ustawy o rewitalizacji oraz przygotowywanego właśnie projektu zarządzenia Burmistrza.

W zakresie partycypacji społecznej, projekt zarządzenia (będący materializacją kompleksowego planu przeprowadzenia konsultacji społecznych) zakłada, że konsultacje rozpoczną się 23 kwietnia i potrwać do 28 maja 2026 roku. Głównym celem tego procesu będzie zebranie uwag, opinii oraz poznanie stanowiska mieszkańców i innych interesariuszy na temat proponowanych kierunków działań rewitalizacyjnych na wyznaczonym obszarze. Zaplanowano wykorzystanie zróżnicowane formy dialogu z lokalną społecznością. Jednym z elementów będzie otwarte spotkanie konsultacyjne, które zaplanowano w maju 2026 roku, stanowić ono będzie przestrzeń do bezpośredniej dyskusji nad założeniami programu.

Równolegle uruchomiony zostanie proces zbierania uwag na dedykowanym formularzu konsultacyjnym, podczas którego interesariusze będą mogli składać wypełnione formularze w postaci papierowej, dostarczając je osobiście do urzędu miasta w godzinach jego pracy lub wysyłając pocztą tradycyjną, a także w formie elektronicznej na wskazany adres e-mail. Aby informacja o konsultacjach dotarła do jak najszerszego grona odbiorców, planuje się przeprowadzenie szerokiej kampanii informacyjnej. Odpowiednie ogłoszenia zostaną zamieszczone na stronie internetowej miasta, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w lokalnej prasie. Ponadto informacje w wersji papierowej zostaną rozwieszone bezpośrednio na obszarze rewitalizacji oraz w siedzibie urzędu miejskiego. Wyniki całego procesu konsultacyjnego zostaną ostatecznie opublikowane na miejskiej stronie internetowej, co zapewni pełną transparentność naszych działań. Zgodnie z artykułem 17 ustawy o rewitalizacji, równolegle z działaniami skierowanymi do mieszkańców, planuje się uruchomić procedurę opiniowania projektu programu przez właściwe instytucje zewnętrzne.

Do wszystkich wymienionych w ustawie organów wysłane będą oficjalne wnioski, wyznaczające ustawowy termin na zajęcie stanowiska. Wnioski o wydanie opinii planuje się skierować do szerokiego grona podmiotów, adekwatnie do ich ustawowych kompetencji. W celu potwierdzenia zgodności programu ze strategiami wyższego rzędu, planuje się wystąpić do Starostwa Powiatowego w Pucku oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego w Gdańsku. W sprawach dotyczących bezpieczeństwa państwa, obronności i ochrony granic planowana jest konsultacja z Komendą Powiatową Policji w Pucku, Wojskowym Centrum Rekrutacji w Gdyni, Morskim Oddziałem Straży Granicznej im. płk. Karola Bacza oraz Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego. W kwestiach ochrony przeciwpożarowej oraz wymogów sanitarnych zostanie przesłany wniosek o opinię odpowiednio do Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Pucku oraz Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gdańsku. Ze względu na uwarunkowania przestrzenne i planowane inwestycje, projekt zostanie przesłany do operatorów sieci uzbrojenia terenu i infrastruktury drogowej oraz kolejowej, w tym do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Gdańsku, Zarządu Dróg Wojewódzkich w Gdańsku, a także spółek PKP Polskie Linie Kolejowe i Polskie Koleje Państwowe. Dokument poddany będzie również analizie organów odpowiedzialnych za środowisko i gospodarowanie mieniem publicznym. Wniosek zostanie również złożony do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku w zakresie form ochrony przyrody, do Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Gdańsku w sprawach terenów zagrożonych powodzią, a także do Krajowego Zasobu Nieruchomości. Ponadto wystąpimy do Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku oraz Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych w związku z nieruchomościami Skarbu Państwa

będącymi w ich zarządzie. Oceny projektowanych rozwiązań przestrzennych dokona również gminna komisja urbanistyczno-architektoniczna, której projekt zostanie przekazany do zaopiniowania w ramach obiegu wewnętrznego.

Realizacja powyższego planu pozwoli pozyskać pełne spektrum opinii i rzetelnie dopracować Gminny Program Rewitalizacji przed jego wdrożeniem.

Konsultacje społeczne dotyczące wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Jednym z kluczowych etapów przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Puck było przeprowadzenie konsultacji społecznych projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji. Proces ten został zainicjowany Zarządzeniem Nr 172/2025 Burmistrza Miasta Puck z dnia 6 października 2025 r., wydanym na podstawie przepisów ustawy o rewitalizacji oraz lokalnych regulacji dotyczących prowadzenia konsultacji społecznych.

Konsultacje społeczne przeprowadzono w okresie od 7 października 2025 r. do 11 listopada 2025 r. Informacja o ich rozpoczęciu została podana do publicznej wiadomości m.in. poprzez stronę internetową miasta, Biuletyn Informacji Publicznej oraz publikację prasową, co zapewniło szeroki dostęp interesariuszy do procesu konsultacyjnego.

Rysunek 1. Ogłoszenie o konsultacjach społecznych na stronie internetowej Pucka

źródło: strona internetowa Miasta Puck

Proces konsultacji miał charakter otwarty i obejmował różnorodne formy partycypacji społecznej. W jego ramach umożliwiono składanie uwag w formie papierowej i elektronicznej, w tym za pomocą formularza konsultacyjnego oraz formularza on-line. Dodatkowo w dniu 20 października 2025 r. przeprowadzono otwarte spotkanie konsultacyjne w formule zdalnej, służące prezentacji założeń projektu uchwały oraz umożliwiające bezpośredni udział mieszkańców. Spotkanie to nie zgromadziło uczestników, co wskazuje na ograniczone zainteresowanie tą formą konsultacji. Celem konsultacji było uzyskanie opinii interesariuszy rewitalizacji oraz poddanie publicznej ocenie propozycji wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w mieście Puck. Proces ten stanowił istotny element diagnozy oraz przygotowania dokumentów strategicznych, zapewniając zgodność z zasadą partycypacji społecznej określoną w ustawie o rewitalizacji.

W ramach konsultacji wpłynęły uwagi zarówno od mieszkańców, jak i w formie autopoprawek. Zgłoszone postulaty dotyczyły przede wszystkim korekt granic obszaru zdegradowanego (w szczególności doprecyzowania przebiegu ulic i numeracji nieruchomości), a także zapisów projektu uchwały. Wszystkie zgłoszone uwagi zostały uwzględnione, co świadczy o ich zasadności oraz spójności z wynikami diagnozy delimitacyjnej. W wyniku konsultacji dokonano m.in. korekt w zakresie przypisania adresów do poszczególnych stref oraz usunięto zapis dotyczący ustanowienia prawa pierwokupu na rzecz gminy.

Podstawowym ustaleniem procesu konsultacyjnego było potwierdzenie zasadności wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w zaproponowanym kształcie, przy jednoczesnym doprecyzowaniu jego granic oraz zapisów uchwały. Przebieg konsultacji wskazuje, że zaproponowane rozwiązania zostały zaakceptowane przez interesariuszy, a zgłoszone uwagi miały charakter uzupełniający i porządkujący.

Wyniki konsultacji zostały opublikowane po ich zakończeniu w formie raportu, zgodnie z wymogami ustawowymi, zapewniając transparentność procesu oraz dostęp do informacji o sposobie rozpatrzenia zgłoszonych uwag.

Nabór przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Istotnym elementem procesu partycypacyjnego związanego z opracowaniem Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Puck było przeprowadzenie otwartego naboru propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Nabór został zainicjowany Zarządzeniem Nr 17/2026 Burmistrza Miasta Puck z dnia 22 stycznia 2026 r. i miał charakter konsultacji społecznych umożliwiających interesariuszom zgłaszanie własnych inicjatyw projektowych. Proces naboru trwał od 22 stycznia 2026 r. do 26 lutego 2026 r. i obejmował obszar rewitalizacji wyznaczony uchwałą Rady Miasta Puck, w szczególności obszar „Centrum”. Informacja o naborze została upubliczniona za pośrednictwem strony internetowej miasta, Biuletynu Informacji Publicznej oraz w formie ogłoszeń, zapewniając szeroki dostęp potencjalnych wnioskodawców do procedury zgłaszania projektów. Interesariusze mieli możliwość zgłaszania propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych przy wykorzystaniu dedykowanego formularza, dostępnego zarówno w wersji papierowej w Urzędzie Miasta Puck, jak i w formie

elektronicznej. Zgłoszenia mogły być składane osobiście, drogą korespondencyjną lub za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Rysunek 2. Informacja o naborze przedsięwzięć rewitalizacyjnych

źródło: strona internetowa Miasta Puck

Zgodnie z przyjętymi założeniami, zgłaszane przedsięwzięcia mogły obejmować działania o charakterze społecznym, gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym, ukierunkowane na ograniczenie zdiagnozowanych problemów występujących na obszarze rewitalizacji oraz poprawę jakości życia mieszkańców.

Zgłoszone propozycje projektów zostały następnie poddane analizie pod kątem ich zgodności z celami rewitalizacji, zasadności realizacji oraz możliwości wdrożenia. Wybrane przedsięwzięcia, spełniające kryteria merytoryczne i strategiczne, zostały włączone do listy projektów ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Puck.

Włączenie interesariuszy w proces pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji

Zastosowanie różnorodnych narzędzi partycypacji społecznej umożliwiło aktywne włączenie szerokiego grona interesariuszy w proces opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Puck. Szczególne znaczenie miało zaangażowanie mieszkańców oraz przedstawicieli lokalnych instytucji i organizacji na etapie pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji, kiedy identyfikowano najważniejsze problemy oraz potrzeby rozwojowe tej części miasta.

Po podjęciu przez Radę Miasta Puck uchwały o przystąpieniu do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji rozpoczęto działania ukierunkowane na zapewnienie udziału

interesariuszy w przygotowaniu dokumentu. W tym celu wykorzystano zróżnicowane formy konsultacji i współpracy, w tym spotkania konsultacyjne i eksperckie, badania ankietowe wśród mieszkańców oraz spacer badawczy na obszarze rewitalizacji.

Zastosowane formy partycypacji pozwoliły na zebranie informacji dotyczących problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych występujących na obszarze rewitalizacji, a także na poznanie opinii mieszkańców oraz zgromadzenie propozycji działań i projektów rewitalizacyjnych. Pozyskane w ten sposób dane i wnioski zostały następnie wykorzystane w procesie opracowania diagnozy, wyznaczania celów i kierunków działań oraz przygotowania listy przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Puck.

Badania ankietowe

Istotnym elementem procesu partycypacyjnego w ramach opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Puck były badania ankietowe przeprowadzone wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji. Zbieranie materiału badawczego realizowano z wykorzystaniem dwóch równoległych form – kwestionariusza elektronicznego (online) oraz ankiety w wersji papierowej, co umożliwiło dotarcie do szerokiego grona respondentów o zróżnicowanych preferencjach komunikacyjnych.

Oba narzędzia badawcze miały jednolitą strukturę i obejmowały zestaw 13 pytań, zawierających zarówno pytania zamknięte (z kafeterią odpowiedzi), jak i pytania otwarte, pozwalające respondentom na swobodne wyrażenie opinii. W części pytań zastosowano skale porządkowe i numeryczne, umożliwiające ocenę natężenia poszczególnych zjawisk oraz ich porównanie.

Zakres tematyczny badań był szeroki i obejmował kluczowe obszary funkcjonowania obszaru rewitalizacji. Ankieta dotyczyła w szczególności:

- oceny jakości życia mieszkańców oraz poziomu zaspokojenia ich potrzeb,
- identyfikacji problemów społecznych, takich jak m.in. bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, uzależnienia czy wykluczenie społeczne,
- wskazania grup społecznych najbardziej narażonych na negatywne zjawiska,
- oceny problemów gospodarczych, w tym ograniczonej aktywności przedsiębiorczej czy niewystarczającej liczby miejsc pracy,
- identyfikacji problemów środowiskowych, takich jak zanieczyszczenie środowiska, hałas czy niedostateczna jakość przestrzeni zielonych,
- oceny problemów przestrzenno-funkcjonalnych, obejmujących m.in. stan infrastruktury drogowej, dostępność usług, jakość przestrzeni publicznych oraz zagospodarowanie terenów,
- oceny problemów technicznych, w tym stanu technicznego budynków mieszkalnych i infrastruktury publicznej,

- wskazania najważniejszych potrzeb inwestycyjnych oraz kierunków działań rewitalizacyjnych,
- identyfikacji potencjałów obszaru rewitalizacji, w tym jego funkcji, walorów oraz możliwości rozwoju .

Celem badania było uzyskanie opinii mieszkańców na temat jakości życia na obszarze rewitalizacji, identyfikacja kluczowych problemów w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i technicznej, a także zebranie propozycji działań mogących przyczynić się do poprawy sytuacji tego obszaru. Łącznie w badaniu udział wzięło 114 respondentów, co pozwoliło na uzyskanie wartościowego materiału badawczego na potrzeby dalszych analiz.

Wyniki przeprowadzonych badań ankietowych zostały wykorzystane na etapie opracowywania pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji, natomiast wybrane rezultaty zaprezentowano w części diagnostycznej niniejszego dokumentu.

Spacer badawczy po obszarze rewitalizacji

W ramach prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta Puck wykorzystano różnorodne narzędzia partycypacji społecznej, w tym spacer badawczy po obszarze rewitalizacji. Wydarzenie to odbyło się w dniu 30 stycznia 2026 r. o godz. 13:00 i stanowiło jedną z interaktywnych form zbierania opinii mieszkańców bezpośrednio w przestrzeni miejskiej.

Celem spaceru było rozpoznanie w terenie kluczowych problemów społecznych, przestrzennych i funkcjonalnych występujących na obszarze rewitalizacji, a także identyfikacja potrzeb i oczekiwań mieszkańców względem sposobu zagospodarowania przestrzeni publicznych. Spotkanie umożliwiło uczestnikom bezpośrednie odniesienie się do jakości infrastruktury, estetyki przestrzeni oraz dostępności miejsc istotnych z punktu widzenia życia lokalnej społeczności. Spacer stanowił również platformę wymiany opinii pomiędzy mieszkańcami a przedstawicielami samorządu oraz ekspertami zaangażowanymi w opracowanie programu. W spacerze wzięli udział przedstawiciele mieszkańców, organizacji pozarządowych oraz jednostek miejskich. Łącznie w spacerze uczestniczyło 8 osób.

Trasa spaceru została zaplanowana w sposób umożliwiający zapoznanie się z najważniejszymi punktami obszaru rewitalizacji, w tym miejscami objętymi lub planowanymi do objęcia działaniami rewitalizacyjnymi. Spacer rozpoczął się w rejonie historycznego centrum miasta – w okolicach Starego Rynku (m.in. budynek przy ul. Stary Rynek 2, objęty działaniami modernizacyjnymi), a następnie obejmował przestrzenie związane z funkcjonowaniem usług społecznych, takie jak rejon ul. Pokoju (Puckie Centrum Wsparcia oraz Klub Seniora).

Rysunek 3. Punkty spaceru badawczego

źródło: opracowanie własne

W dalszej części uczestnicy odwiedzili obszary przestrzeni publicznych wymagających poprawy funkcjonalności i estetyki, w tym skwery przy ul. Nowy Świat oraz tereny zielone i rekreacyjne pełniące istotną rolę w integracji społecznej mieszkańców. Trasa spaceru objęła również przestrzenie o wysokim potencjale rozwojowym, takie jak park miejski oraz obszary związane z aktywnością społeczną i wydarzeniami lokalnymi.

Istotnym elementem spaceru było także przejście przez pas nadmorski oraz rejon mariny, które stanowią jedno z kluczowych przestrzeni publicznych miasta o znaczeniu rekreacyjnym, turystycznym i społecznym. Obszary te zostały wskazane jako miejsca o dużym potencjale dla dalszego rozwoju funkcji integracyjnych, kulturalnych i gospodarczych, wymagające jednocześnie odpowiedniego zagospodarowania i wzmocnienia ich dostępności. Spacer badawczy pozwolił na bezpośrednie wskazanie

miejsc problemowych oraz obszarów o wysokim potencjale rozwojowym. Zebrane w jego trakcie uwagi i spostrzeżenia zostały wykorzystane w procesie pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji, a także przy formułowaniu kierunków działań oraz opracowywaniu listy przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Puck.

Konsultacje eksperckie

W procesie opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Puck wykorzystano również spotkania konsultacyjne o charakterze eksperckim, których celem było pogłębienie diagnozy oraz wypracowanie rekomendacji dotyczących kierunków działań rewitalizacyjnych. Jedno z kluczowych spotkań odbyło się 30 stycznia 2026 r. w Urzędzie Miejskim w Pucku i zgromadziło przedstawicieli różnych środowisk zaangażowanych w rozwój miasta.

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Urzędu Miasta Puck, władze miejskie, reprezentanci Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, przedstawiciele organizacji pozarządowych – w tym Fundacji Phenomen – a także osoby zaangażowane w planowanie i realizację działań społecznych oraz inwestycyjnych. Tak szeroki skład uczestników umożliwił spojrzenie na problemy obszaru rewitalizacji z różnych perspektyw – społecznej, przestrzennej i instytucjonalnej.

W trakcie spotkania omówiono kluczowe wyzwania zidentyfikowane na obszarze rewitalizacji, a także potencjalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne oraz pożądane kierunki interwencji. Szczególną uwagę poświęcono ocenie wykonalności zgłaszanych pomysłów, ich zgodności z lokalnymi potrzebami oraz możliwości ich realizacji w kontekście organizacyjnym i finansowym. Spotkanie stanowiło również platformę wymiany doświadczeń i dobrych praktyk pomiędzy uczestnikami.

Uzupełnieniem części warsztatowej była wizyta terenowa, w trakcie której uczestnicy odwiedzili wybrane lokalizacje na obszarze miasta, w tym m.in. budynek Starego Ratusza. Pozwoliło to na bezpośrednie odniesienie omawianych zagadnień do konkretnych przestrzeni oraz lepsze rozpoznanie ich potencjału i problemów.

PARTYCYPACJA SPOŁECZNA NA ETAPIE WDRAŻANIA I OCENY REALIZACJI PROGRAMU

Partycypacja społeczna stanowi jeden z kluczowych filarów prowadzenia procesu rewitalizacji i będzie kontynuowana na etapie wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Puck. Oznacza to, że interesariusze rewitalizacji – w szczególności mieszkańcy obszaru rewitalizacji, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy oraz instytucje publiczne – będą aktywnie włączani w działania związane z realizacją przedsięwzięć rewitalizacyjnych, a także w proces monitorowania postępów oraz oceny efektów programu. Udział interesariuszy w fazie wdrażania programu umożliwi bieżące

rozpoznawanie pojawiających się potrzeb oraz problemów na obszarze rewitalizacji. Pozwoli to na elastyczne reagowanie na zmieniające się uwarunkowania społeczne, gospodarcze i przestrzenne oraz dostosowywanie zakresu i sposobu realizacji działań rewitalizacyjnych do aktualnych wyzwań. Włączenie społeczności lokalnej w proces wdrażania GPR przyczyni się również do zwiększenia skuteczności podejmowanych interwencji, wzmocnienia poczucia współodpowiedzialności za rozwój miasta oraz budowania trwałych relacji pomiędzy samorządem a mieszkańcami i innymi interesariuszami procesu rewitalizacji.

Rola Komitetu Rewitalizacji

Istotnym elementem systemu wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Puck będzie funkcjonowanie Komitetu Rewitalizacji, pełniącego rolę platformy współpracy i dialogu pomiędzy samorządem a interesariuszami procesu rewitalizacji. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, Komitet stanowi ciało o charakterze opiniodawczo-doradczym Burmistrza Miasta Puck w sprawach związanych z przygotowaniem, realizacją oraz oceną działań rewitalizacyjnych.

Zasady powoływania członków oraz tryb działania Komitetu Rewitalizacji określone zostaną w odrębnej uchwale Rady Miasta Puck. W jego skład wejdą przedstawiciele kluczowych środowisk związanych z obszarem rewitalizacji, w tym mieszkańcy, reprezentanci organizacji pozarządowych, instytucji publicznych oraz podmiotów gospodarczych. Zróżnicowany skład Komitetu zapewni możliwość uwzględniania wielu perspektyw oraz lepsze dopasowanie podejmowanych działań do rzeczywistych potrzeb lokalnej społeczności.

Komitet Rewitalizacji będzie aktywnie uczestniczył w procesie wdrażania programu, w szczególności poprzez:

- opiniowanie kierunków interwencji podejmowanych w ramach GPR,
- analizę postępów realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- formułowanie rekomendacji dotyczących ewentualnych zmian i aktualizacji programu,
- wspieranie komunikacji i dialogu pomiędzy władzami miasta a interesariuszami rewitalizacji.

Funkcjonowanie Komitetu Rewitalizacji przyczyni się do zwiększenia transparentności procesu wdrażania GPR oraz wzmocnienia udziału społeczności lokalnej w podejmowaniu decyzji. Umożliwi również bieżące identyfikowanie pojawiających się wyzwań oraz elastyczne dostosowywanie działań rewitalizacyjnych do zmieniających się uwarunkowań społecznych, gospodarczych i przestrzennych.

Partycypacja społeczna w procesie monitorowania i oceny programu

Zaangażowanie interesariuszy procesu rewitalizacji w Mieście Puck będzie kontynuowane nie tylko na etapie przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji, lecz również w fazie jego wdrażania, monitorowania oraz ewaluacji. Przyjęty system monitoringu opierać się będzie na regularnym gromadzeniu oraz analizie danych dotyczących postępu rzeczowego i finansowego przedsięwzięć rewitalizacyjnych, a także na ocenie stopnia realizacji celów i kierunków działań określonych w programie. W proces monitorowania włączeni zostaną realizatorzy poszczególnych projektów, w tym jednostki organizacyjne miasta, instytucje publiczne, organizacje pozarządowe oraz inne podmioty zaangażowane w realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Podmioty te będą zobowiązane do przekazywania informacji dotyczących przebiegu realizacji działań, w szczególności w zakresie wykonanych zadań, osiągniętych rezultatów oraz poniesionych nakładów finansowych. Zgromadzone dane stanowiąc będą podstawę do opracowywania cyklicznych raportów z realizacji GPR.

Istotną rolę w procesie monitorowania i oceny programu odegra Komitet Rewitalizacji, który – jako organ opiniotwórczo-doradczy Burmistrza Miasta Puck – będzie analizował wyniki monitoringu oraz formułował wnioski i rekomendacje dotyczące dalszego prowadzenia działań rewitalizacyjnych. Wnioski te mogą stanowić podstawę do modyfikacji sposobu wdrażania programu, a w uzasadnionych przypadkach również do jego aktualizacji. Ważnym elementem systemu będzie także zapewnienie udziału mieszkańców oraz innych interesariuszy w ocenie efektów rewitalizacji. Realizowane będzie to m.in. poprzez konsultacje społeczne, badania opinii oraz otwarte formy dialogu, umożliwiające zgłaszanie uwag i propozycji dotyczących prowadzonych działań.

Zastosowanie powyższych mechanizmów pozwoli na prowadzenie procesu rewitalizacji w sposób transparentny, partycypacyjny i elastyczny. Umożliwi to bieżące reagowanie na pojawiające się potrzeby oraz lepsze dostosowanie interwencji do zmieniających się uwarunkowań społecznych, gospodarczych i przestrzennych na obszarze rewitalizacji w Pucku.

WŁĄCZENIE PARTNERÓW ZGODNIE Z ART. 36 USTAWY WDROŻENIOWEJ

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Puck został opracowany w sposób uwzględniający aktualne ramy prawne dotyczące wykorzystania środków europejskich oraz podejście terytorialne w polityce rozwoju. W szczególności przyjęto rozwiązania umożliwiające powiązanie programu z instrumentami wsparcia przewidzianymi w perspektywie finansowej 2021–2027, w tym z mechanizmem Innych Instrumentów Terytorialnych (IIT), który służy realizacji zintegrowanych działań odpowiadających na specyficzne potrzeby lokalne.

Zgodnie z ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (tzw. ustawą wdrożeniową), dokumenty pełniące funkcję strategii IIT powinny być przygotowywane z uwzględnieniem szerokiego udziału partnerów społeczno-gospodarczych oraz

podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie. Wymóg ten obejmuje w szczególności włączanie podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego, ochrony środowiska, równości szans, praw osób z niepełnosprawnościami oraz przeciwdziałania dyskryminacji. Założenia te są spójne z zasadami prowadzenia rewitalizacji określonymi w ustawie o rewitalizacji, która kładzie nacisk na szeroką partycypację interesariuszy na wszystkich etapach procesu – od przygotowania dokumentu, przez jego realizację, aż po monitoring i ocenę efektów.

W procesie opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Puck uwzględniono zarówno katalog interesariuszy wskazany w ustawie o rewitalizacji, jak i grupy podmiotów określone w ustawie wdrożeniowej. Do udziału w pracach nad dokumentem włączono szerokie grono partnerów społecznych, gospodarczych i instytucjonalnych funkcjonujących na terenie miasta, w tym mieszkańców obszaru rewitalizacji, organizacje pozarządowe, instytucje publiczne oraz przedstawicieli lokalnego sektora gospodarczego. Takie podejście umożliwiło uwzględnienie zróżnicowanych potrzeb oraz perspektyw lokalnej społeczności, a także przyczyniło się do zwiększenia akceptacji społecznej dla planowanych działań rewitalizacyjnych. Jednocześnie stworzyło podstawy do skutecznej realizacji przedsięwzięć w oparciu o współpracę międzysektorową oraz partnerstwo lokalne, co ma kluczowe znaczenie w kontekście ubiegania się o środki zewnętrzne i prowadzenia zintegrowanej polityki rozwoju miasta.

Partnerzy społeczni i organizacje społeczeństwa obywatelskiego

Istotną rolę w procesie rewitalizacji Miasta Puck odgrywają podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, w szczególności organizacje pozarządowe, stowarzyszenia oraz lokalne inicjatywy społeczne działające na rzecz mieszkańców. Podmioty te realizują działania z zakresu integracji społecznej, wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, aktywizacji seniorów, a także rozwijania oddolnych inicjatyw obywatelskich. Ich aktywność stanowi ważne uzupełnienie działań podejmowanych przez sektor publiczny oraz przyczynia się do wzmacniania kapitału społecznego na obszarze rewitalizacji.

Do partnerów społecznych zaangażowanych lub mogących zostać włączonych w realizację działań rewitalizacyjnych na terenie Miasta Puck należą w szczególności:

- organizacje pozarządowe i stowarzyszenia działające na rzecz mieszkańców,
- podmioty ekonomii społecznej wspierające aktywizację społeczną i zawodową,
- organizacje i instytucje działające na rzecz seniorów, osób z niepełnosprawnościami oraz rodzin wymagających wsparcia,
- lokalne inicjatywy społeczne i grupy nieformalne angażujące się w rozwój społeczności lokalnej.

W ramach prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta Puck dokonano identyfikacji podmiotów społecznych funkcjonujących na terenie miasta, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji prowadzących działania w obszarze włączenia społecznego, aktywizacji mieszkańców oraz rozwoju inicjatyw obywatelskich. Wśród nich znajdują się

podmioty realizujące działania na rzecz integracji społecznej, przeciwdziałania wykluczeniu oraz wspierania różnych grup mieszkańców.

Do potencjalnych partnerów społecznych zaliczyć można¹:

- Stowarzyszenie Ludzi Aktywnych na Rzecz Zdrowia odnowa Stary Rynek 2 Puck;
- Stowarzyszenie Aktywny Puck Stary Rynek 2 Puck;
- Fundacja Pozytywne Inicjatywy ul. Przebendowskiego 12 Puck;
- Zrzeszenie Kaszubsko - Pomorskie Oddział Puck Stary Rynek 1 Puck;
- Stowarzyszenie Historyczne Morskiego Dywizjonu Lotniczego Stary Rynek 1 Puck;
- Parafia Rzymskokatolicka pw. św. ap. Piotra i Pawła ul. Judyckiego 4 Puck;
- Puckie Stowarzyszenie Wspierające Osoby Niepełnosprawne Umysłowo „Razem” ul. Mestwina 32 Puck;
- Stowarzyszenie Miast Partnerskich „Przyjaciele” ul. Zamkowa 5 Puck;
- Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Problemami Autyzmu „Zrozumieć Świat” Stary Rynek 2 Puck;
- Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Miejskie Puck Stary Rynek 2 Puck;
- Stowarzyszenie Kobiet Amazonki Aleja Lipowa 3c Puck;
- Puckie Hospicjum pw. św. Ojca Pio ul. Dziedzictwa Jana Pawła II 12 Puck;
- Polski Związek Niewidomych Koło Powiatowe w Pucku Stary Rynek 2 Puck;
- ZHP Morski Hufiec Puck im. Obrońców Helu ul. Żeglarzy 1 Puck;
- Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy w Pucku ul. 1 Maja 2 Puck;
- Związek Inwalidów Wojennych RP Zarząd Oddziału w Pucku ul. 1 Maja 2 Puck;
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy Puck ul. 1 Maja 2 Puck;
- Związek Weteranów i Rezerwistów Wojska Polskiego w Pucku ul. 1 Maja 2 Puck;
- Klub Żołnierzy Rezerwy Ligi Obrony Kraju Zarząd Powiatowy w Pucku ul. Męczenników Piaśnicy 13/2 Puck;
- Koło Przewodników Turystycznych PTTK w Pucku Stary Rynek 2 Puck;
- Belona Koło Nr 68 PZW w Pucku ul. Bogusława 2 Puck;
- Klub Strzelecki Grot Aleja Lipowa 3c Puck;
- Klub Sportowy Zatoka Puck Aleja Lipowa 3a Puck;
- Lekkoatletyczny Klub Sportowy Ziemi Puckiej Aleja Lipowa 3c Puck;
- Międzyszkolny Klub Sportowy KORAB Puck ul. Kolejowa 7 Puck;
- Uczniowski Klub Sportowy "Zatoka 95" Puck ul. Przebendowskiego 27 Puck;
- Towarzystwo Upiększania Miasta Pucka ul. Bogusława 2 Puck;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Pucku ul. Mestwina 11 Puck;
- Stowarzyszenie Kultury i Sztuki Da Capo Al Fine Aleja Lipowa 3c Puck;
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Dzieci i Młodzieży SUBSIDIUM ul. Przebendowskiego 27 Puck;
- Polskie Stowarzyszenie Klasy Puck ul. Żeglarzy 1 Puck;
- Stowarzyszenie Sportów Wodnych „VIK” Puck Aleja Lipowa 1 Puck;
- Puckie Towarzystwo Szachowe ul. Aleksandra Majkowskiego 2 Puck;
- Fundacja Orły Sportu Aleja Lipowa 3 Puck;

¹ na podstawie: <https://miastopuck.pl/aktualnosci/organizacje-pozarządowe/baza-organizacji-pozarządowych-z-terenu-miasta-puck.html>

- Stowarzyszenie "W Pucku Wzrastam i Tworzę" ul. Sędzickiego 1/26 Puck;
- Fundacja Puckie Centrum Diagnostyki Terapii i Edukacji ul. Wejherowska 32a Puck;
- Fundacja KOTIKOWO Oddział Puck ul. Majkowskiego 14/42 Puck;
- Stowarzyszenie Pucki Klub Żeglarski „Na Fali” Aleja Lipowa 3a Puck;
- Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Policyjnych - Koło w Pucku ul. Dworcowa 5 Puck;
- Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych w Pucku ul. Zamkowa 5 Puck;
- Powiatowy Cech Rzemiosł Różnych Małych i Średnich Przedsiębiorstw ul. Bogusława 2 Puck;
- Gminne Zrzeszenie "Ludowe Zespoły Sportowe" w Pucku ul. 10-go Lutego 29 Puck;
- Stowarzyszenie Na Rzecz Pomocy Oddziałowi Położniczemu I Ginekologicznemu Szpitala Puckiego Sp. z o.o. ul. 1 Maja 13a Puck;
- Agroturystyczne Towarzystwo Nadmorskie Ziemi Puckiej ul. 10-go Lutego 29 Puck;
- Klub Abstynenta "Żeglarz" ul. Męczenników Piaśnicy 4 Puck;
- Kaszubska Fundacja Kulturalna im. Bp. Konstantyna Dominika ul. Judyckiego 4 Puck;
- Stowarzyszenie Sympatyków 21 Dywizjonu Rakietowego Obrony Powietrznej ul. Przebendowskiego 11a/12 Puck;
- Stowarzyszenie Kolekcjonerów "Ziemia Pucka" w Pucku Stary Rynek 1 Puck;
- Stowarzyszenie Turystyczne Puck Aleja Lipowa 3c Puck;
- Lokalna Grupa Działania Małe Morze ul. Przebendowskiego 12 Puck;
- Centrum Aktywizacji Młodzieży ul. Judyckiego 4 Puck;
- Fundacja Wspierania Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych "Wise" Aleja Lipowa 3c Puck;
- Stowarzyszenie Pokoleń Ziemi Puckiej ul. A. Asnyka 40 Puck;
- Fundacja "Edufun" ul. Sędzickiego 1/15 Puck;
- Stowarzyszenie Pozytywne Żłobki ul. Przebendowskiego 12 Puck;
- Stowarzyszenie Projekt Pomarańcza ul. Wojska Polskiego 31/11 Puck;
- Stowarzyszenie Przyjaciół Rzemiosła ul. Bogusława 2 Puck;
- Fundacja Centrum Integracji Społecznej w Pucku ul. Komandora E. Szystowskiego Puck;
- Fundacja "Free-Dom" W Pucku ul. Chopina 2 Puck;
- Stowarzyszenie Ogrodowe "Bałtyk" Puck ul. A. Majkowskiego 1/18 Puck;
- Fundacja Pomocy Osobom Zagrożonym Wykluczeniem Społecznym "Przystań" ul. H. Derdowskiego 3/42 Puck;
- Fundacja "Dla Pucka" Stary Rynek 29 Puck;
- Stowarzyszenie Miłośników Zimowych Kąpiel, Sportu i Czynnej Rekreacji - Nordowe Morsy ul. Przebendowskiego 3 Puck;
- Stowarzyszenie Port ul. Przebendowskiego 15A/8 Puck;
- Stowarzyszenie Puckie Centrum Sztuk Walki Virtus ul. Kolejowa 7 Puck;
- Stowarzyszenie Sportowa Północ Aleja Lipowa 3c Puck;
- Fundacja Phenomen ul. Wejherowska 16/2 Puck;
- Fundacja POMORZEodNowa Plac Obrońców Wybrzeża 7/1 Puck;

- Pucka Fundacja Rozwoju Turystyki ul. Wałowa 6/1 Puck;
- Stowarzyszenie "Koliber" Aleja Lipowa 3C Puck;
- Mayo Judo & Fitness Center ul. Kaszubska 23 Puck;
- Stowarzyszenie Akademia Młodego Sportowca w Pucku ul. Wejherowska 28/38 Puck;
- Akademia Siatkówki Pliński&Wika ul. Szyprów 21 Puck.

Istotnym partnerem w procesie rewitalizacji są również instytucje realizujące zadania z zakresu polityki społecznej, w szczególności Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pucku, który prowadzi działania ukierunkowane na wsparcie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Współpraca z organizacjami społecznymi umożliwia skuteczniejsze docieranie do mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz realizację działań o charakterze społecznym i integracyjnym, które uzupełniają przedsięwzięcia infrastrukturalne przewidziane w Gminnym Programie Rewitalizacji. Zaangażowanie tych podmiotów sprzyja budowaniu trwałych relacji społecznych oraz zwiększa efektywność i trwałość podejmowanych działań rewitalizacyjnych.

Partnerzy instytucjonalni i publiczni

W proces rewitalizacji Miasta Puck zaangażowane są również instytucje publiczne oraz jednostki organizacyjne i podmioty miejskie realizujące zadania w obszarze polityki społecznej, edukacji, kultury, infrastruktury komunalnej i zarządzania rozwojem lokalnym. Ich udział ma istotne znaczenie zarówno na etapie przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji, jak i w fazie jego wdrażania, monitorowania oraz oceny.

Do najważniejszych partnerów instytucjonalnych w procesie rewitalizacji Miasta Puck należą w szczególności: Urząd Miasta Puck, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pucku, Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Pucku, Szkoła Podstawowa im. Mariusza Zaruskiego w Pucku, Biblioteka Publiczna im. Zaślubin Polski z Morzem w Pucku, a także Pucka Gospodarka Komunalna Sp. z o.o. jako podmiot istotny z punktu widzenia gospodarki komunalnej i zarządzania częścią infrastruktury miejskiej.

Szczególną rolę w tym systemie pełni Urząd Miasta Puck wraz z właściwymi referatami i komórkami organizacyjnymi, które odpowiadają za koordynację działań rewitalizacyjnych, przygotowanie dokumentów programowych, współpracę z partnerami oraz prowadzenie procesów konsultacyjnych i sprawozdawczych. Ważnym partnerem pozostaje także Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pucku, realizujący zadania z zakresu wsparcia osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, co ma bezpośrednie znaczenie dla społecznego wymiaru rewitalizacji.

Istotne funkcje w procesie rewitalizacji pełnią również instytucje kultury, edukacji i aktywizacji lokalnej społeczności. Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Pucku oraz Biblioteka Publiczna im. Zaślubin Polski z Morzem w Pucku stanowią ważne zaplecze dla działań animacyjnych, integracyjnych i kulturalnych, natomiast Szkoła Podstawowa im. Mariusza Zaruskiego może odgrywać rolę partnera w przedsięwzięciach skierowanych do dzieci, młodzieży i rodzin.

Z punktu widzenia przedsięwzięć infrastrukturalnych i poprawy jakości przestrzeni miejskiej istotnym partnerem pozostaje także Pucka Gospodarka Komunalna Sp. z o.o., funkcjonująca jako miejska spółka odpowiedzialna za wybrane obszary gospodarki komunalnej. Jej udział może być szczególnie ważny przy realizacji działań związanych z zasobem komunalnym, utrzymaniem infrastruktury oraz zagospodarowaniem nieruchomości miejskich.

Wskazane podmioty uczestniczyły lub mogą uczestniczyć w procesie rewitalizacji poprzez udział w konsultacjach, przekazywanie danych niezbędnych do opracowania diagnozy, identyfikowanie lokalnych problemów i potencjałów, a także zgłaszanie propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Dzięki współpracy instytucjonalnej możliwe jest zapewnienie komplementarności działań społecznych, przestrzennych i infrastrukturalnych oraz skuteczniejsze dopasowanie programu do realnych potrzeb miasta i jego mieszkańców.

Partnerzy gospodarczy

Istotną grupę interesariuszy procesu rewitalizacji Miasta Puck stanowią również podmioty gospodarcze funkcjonujące na jego terenie. Szczególne znaczenie mają przedsiębiorcy prowadzący działalność na obszarze rewitalizacji, zwłaszcza w centralnej części miasta oraz w rejonach o dużym potencjale turystycznym i usługowym, w tym w pasie nadmorskim i w sąsiedztwie mariny. Ich aktywność odgrywa ważną rolę w procesie ożywienia społeczno-gospodarczego oraz poprawy funkcjonalności przestrzeni miejskich. Zaangażowanie sektora gospodarczego w działania rewitalizacyjne może przyjmować różnorodne formy – od realizacji inwestycji prywatnych, poprzez rozwój działalności usługowej, gastronomicznej i turystycznej, aż po współtworzenie lokalnych inicjatyw gospodarczych oraz generowanie nowych miejsc pracy. Włączenie przedsiębiorców w proces rewitalizacji sprzyja wzmacnianiu funkcji ekonomicznych obszaru rewitalizacji oraz zwiększa jego atrakcyjność jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej i lokowania inwestycji.

Do partnerów gospodarczych, którzy mogą uczestniczyć w realizacji działań rewitalizacyjnych na terenie Miasta Puck, należą w szczególności:

- lokalni przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą w obszarze rewitalizacji oraz jego otoczeniu,
- podmioty związane z sektorem turystyki i usług nadmorskich, w tym działalności funkcjonujące w rejonie portu i mariny,
- instytucje i organizacje wspierające rozwój przedsiębiorczości oraz rynku pracy,
- podmioty zaangażowane w rozwój lokalnej gospodarki, w tym inicjatywy klastrowe i branżowe.

Współpraca z sektorem gospodarczym umożliwia lepsze wykorzystanie potencjału przestrzeni miejskiej oraz przyczynia się do tworzenia spójnej oferty funkcjonalnej i usługowej miasta. Jednocześnie sprzyja rozwojowi lokalnego rynku pracy oraz zwiększaniu aktywności ekonomicznej mieszkańców.

Włączenie partnerów gospodarczych w proces rewitalizacji Miasta Puck pozwala na osiągnięcie efektów wykraczających poza sferę przestrzenną, wpływając również na trwałe ożywienie gospodarcze obszaru rewitalizacji oraz wzmocnienie konkurencyjności miasta w skali lokalnej i regionalnej.

Włączenie partnerów w proces przygotowania programu

Partnerzy społeczno-gospodarczy zostali aktywnie włączeni w proces opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Puck poprzez zastosowanie zróżnicowanych form partycypacji społecznej. Celem prowadzonych działań było zapewnienie możliwości udziału mieszkańców oraz innych interesariuszy w identyfikowaniu problemów obszaru rewitalizacji, określaniu kierunków interwencji oraz zgłaszaniu propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

W procesie przygotowania programu wykorzystano szeroki wachlarz narzędzi partycypacyjnych, umożliwiających udział przedstawicieli społeczności lokalnej, organizacji pozarządowych, instytucji publicznych oraz podmiotów gospodarczych. W szczególności obejmowało to:

- udział w konsultacjach społecznych dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji,
- udział w konsultacjach dotyczących zasad powoływania i funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji,
- zgłaszanie propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach otwartego naboru,
- udział w spotkaniach konsultacyjnych, spacerze badawczym oraz działaniach o charakterze eksperckim,
- udział w badaniach społecznych prowadzonych wśród mieszkańców.

W ramach otwartego naboru propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych zgłoszono łącznie 11 projektów, które następnie poddano szczegółowej analizie pod kątem ich zgodności z celami rewitalizacji, wykonalności oraz potencjalnego wpływu na poprawę sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej obszaru rewitalizacji. Proces oceny zgłoszonych propozycji odbywał się przy udziale zespołu eksperckiego, z uwzględnieniem opinii interesariuszy oraz wniosków płynących z prowadzonych działań partycypacyjnych.

Wybrane przedsięwzięcia, spełniające przyjęte kryteria merytoryczne i strategiczne, zostały włączone do listy projektów ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Puck. Takie podejście pozwoliło na uwzględnienie realnych potrzeb lokalnej społeczności oraz zwiększyło trafność i skuteczność planowanych działań rewitalizacyjnych.

Rola partnerów społeczno-gospodarczych na etapie wdrażania programu

Zaangażowanie partnerów społecznych i gospodarczych w Mieście Puck nie kończy się na etapie opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji, lecz stanowi integralny element jego wdrażania, monitorowania oraz ewaluacji. Włączenie tych podmiotów w realizację programu wpisuje się w przyjęty system zarządzania GPR, oparty na współpracy międzysektorowej, transparentności działań oraz bieżącej ocenie efektów podejmowanych interwencji.

Udział partnerów społeczno-gospodarczych sprzyja realizacji działań w sposób odpowiadający rzeczywistym potrzebom lokalnej społeczności oraz umożliwia lepsze wykorzystanie potencjału społecznego, gospodarczego i instytucjonalnego miasta. Podmioty te odgrywają istotną rolę zarówno jako realizatorzy wybranych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jak i uczestnicy procesów decyzyjnych oraz ewaluacyjnych.

Partnerzy społeczni i gospodarczy będą uczestniczyć w realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Puck w szczególności poprzez:

- realizację lub współrealizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w programie,
- współpracę z Miastem Puck w zakresie prowadzenia działań społecznych, edukacyjnych, kulturalnych i gospodarczych na obszarze rewitalizacji,
- udział przedstawicieli różnych środowisk w pracach Komitetu Rewitalizacji jako organu opiniotawczo-doradczego,
- przekazywanie informacji niezbędnych do monitorowania postępów realizacji projektów, w tym danych dotyczących osiągniętych rezultatów oraz wykorzystania środków,
- uczestnictwo w procesie monitorowania i ewaluacji programu, w tym w konsultacjach oraz badaniach opinii dotyczących efektów rewitalizacji.

Włączenie partnerów społeczno-gospodarczych w system wdrażania GPR pozwala na budowanie trwałych relacji współpracy pomiędzy samorządem, mieszkańcami, organizacjami społecznymi i sektorem gospodarczym. Jednocześnie umożliwia prowadzenie procesu rewitalizacji w sposób elastyczny i dostosowany do zmieniających się uwarunkowań, zgodnie z założeniami systemu monitorowania i ewaluacji programu.

Takie podejście zapewnia również zgodność Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Puck z wymogami art. 36 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027, w szczególności w zakresie zapewnienia udziału partnerów społeczno-gospodarczych w przygotowaniu i realizacji działań rozwojowych.

System zarządzania GPR

STRUKTURA ZARZĄDZANIA

Struktura modelu zarządzania procesem rewitalizacji wynika z procedur rewitalizacji, określonej w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278 ze zm.), która definiuje proces rewitalizacji jako uporządkowany zestaw działań obejmujących opracowanie, właściwą realizację oraz ocenę przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które przyjęto jako zadania rewitalizacyjne. Takie podejście, wynika z charakteru procesowego zarządzania rewitalizacją, w szczególności w związku z tym, iż niniejszy program nie stanowi jedynie rejestru zaplanowanych projektów, o charakterze społecznym, jak i inwestycyjnym, a opracowanego systemu zależności pomiędzy projektami i wynikających z nich synergii. Przy tym nacisk zarządzania programem przeniesiony jest na długofalowe i świadome zarządzanie zmianą, która winna nastąpić w wyniku realizacji zaplanowanych działań.

Podstawą zarządzania rewitalizacją jest traktowanie jej jako zintegrowanego i wielowymiarowego procesu prowadzonego na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni oraz gospodarki, skoncentrowanego na wyznaczonym obszarze i realizowanego w oparciu o gminny program rewitalizacji. Z punktu widzenia organizacyjnego oznacza to potrzebę określenia kompetencji, zakresów odpowiedzialności oraz zasad współdziałania pomiędzy uczestnikami procesu rewitalizacji.

Centralną rolę w tym systemie pełni gmina, rozumiana jako wspólnota samorządowa mieszkańców danego terytorium (art. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Dz.U. poz. 1153 z 2025 r. t.j.), dla której przygotowanie, koordynowanie i prowadzenie rewitalizacji stanowi zadanie własne, wykonywane we współpracy zarówno z podmiotami administracji publicznej różnych szczebli, jak i z interesariuszami funkcjonującymi na obszarze rewitalizacji. Przyjęty model zakłada jednocześnie otwartość działań, ich przejrzystość oraz zapewnienie rzeczywistego udziału interesariuszy na wszystkich etapach realizacji procesu.

Mając powyższe na uwadze, system zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji w Pucku został oparty na kilku podstawowych zasadach:

- pierwszą jest zasada partnerstwa i partycypacji, wyrażająca się w angażowaniu szerokiego grona interesariuszy, w tym mieszkańców, przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych, na etapie opracowywania, wdrażania i monitorowania programu.
- drugą jest zasada koordynacji międzysektorowej, realizowana poprzez współpracę referatów Urzędu Miasta, jednostek organizacyjnych, przedstawicieli sfery społecznej oraz mieszkańców, w sposób zapewniający kompleksowe wdrażanie poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.
- zasada elastyczności i zdolności dostosowawczej, umożliwiająca sprawne reagowanie na zmieniające się uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne przy wykorzystaniu mechanizmów monitoringu i ewaluacji.

- zasada efektywności finansowej, polegająca na racjonalnym konstruowaniu montażu finansowego z wykorzystaniem środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych i krajowych, a także środków własnych gminy, zależnie od możliwości ich pozyskania i dostępności.

System zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Miasta Puck uwzględnia ponadto obowiązek stosowania zasad horyzontalnych, o których mowa w art. 9 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060, tj.:

- zapewnienie dostępności architektonicznej i cyfrowej dla osób ze szczególnymi potrzebami na każdym etapie wdrażania programu, a więc zarówno podczas planowania, realizacji, jak i monitorowania działań. W praktyce oznacza to konieczność respektowania zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z wymaganiami Accessibility Act.
- stosowanie zasady zrównoważonego rozwoju, uwzględniającej między innymi założenia Nowego Europejskiego Bauhausu, zwłaszcza w obszarze estetyki, funkcjonalności i tzw. inkluzywności.
- stosowanie zasady partnerstwa, rozumianej nie tylko jako prowadzenie konsultacji, ale również jako współuczestnictwo w zarządzaniu procesem rewitalizacji.

System zarządzania procesem rewitalizacji w Mieście Puck opiera się na założeniu, że rewitalizacja jest procesem wymagającym współdziałania wielu podmiotów, zarówno wewnątrz administracji samorządowej, jak i poza obszarem odpowiedzialności za zadania własne Gminy Miasta Puck. Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, działania rewitalizacyjne stanowią zintegrowany proces wyprowadzania obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego, prowadzony na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, w sposób skoordynowany, kompleksowy oraz terytorialnie skoncentrowany. W praktyce oznacza to konieczność takiego zorganizowania wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji, aby możliwe było łączenie przedsięwzięć społecznych, przestrzennych, technicznych, środowiskowych i gospodarczych w ramach jednolitego systemu zarządzania programem rewitalizacji.

Przyjęty dla Miasta Puck model wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji zakłada wykorzystanie istniejącej struktury organizacyjnej Urzędu Miasta oraz przypisanych, dla poszczególnych komórek organizacyjnych, odpowiedzialności, przy jednoczesnym wyznaczeniu podmiotu odpowiedzialnego za bieżącą koordynację całości procesu. Opracowując założenia systemowe oraz model zarządzania wzięto pod uwagę regulamin Organizacyjny Urzędu Miasta Pucka wprowadzony Zarządzeniem nr 197/2021 Burmistrza Miasta Puck z dnia 8 grudnia 2021 r. Takie rozwiązanie odpowiada zarówno wymogom ustawowym, jak i spełnia wymogi racjonalnego wykorzystania zasobów organizacyjnych miasta, przy tym łączy to strategiczne i operacyjne zarządzanie, mające na celu rozwój miasta z towarzyszącym mu procesem rewitalizacji.

System zarządzania rewitalizacją w Mieście Puck obejmuje poziom strategiczny, poziom taktyczny (koordynacyjno-wdrożeniowy) oraz poziom operacyjny (wykonawczy).

Na poziomie strategicznym funkcje zarządcze pełnią Rada Miasta Puck oraz Burmistrz Miasta Puck. Poziom koordynacyjno-wdrożeniowy tworzą komórki organizacyjne Urzędu Miasta i samodzielne stanowiska pracy właściwe dla realizacji zadań objętych Gminnym Programem Rewitalizacji, przy szczególnej roli Zastępcy Burmistrza oraz stanowiska do spraw pozyskiwania środków zewnętrznych. Dodatkowy element poziomu konsultacyjno-doradczego stanowić będzie również Komitet Rewitalizacji, który zostanie powoływany zgodnie z przepisami ustawy o rewitalizacji, na etapie wdrażania GPR. Na poziomie wykonawczym funkcjonują operatorzy poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, którymi mogą być zarówno komórki organizacyjne miasta i jednostki organizacyjne, jak i podmioty zewnętrzne uczestniczące w realizacji przedsięwzięć ujętych w programie.

Rada Miasta Puck

Rada Miasta Puck pełni w systemie rewitalizacji funkcję stanowiącą, kierunkową i kontrolną. Do jej zadań należy podejmowanie uchwał niezbędnych dla prowadzenia procesu rewitalizacji, w tym uchwał dotyczących przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji, jego uchwalenia oraz późniejszych zmian. Rada Miasta określa także zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji, zgodnie z art. 7 ustawy o rewitalizacji. Do kompetencji Rady należy również zapewnienie warunków finansowych dla realizacji programu, w szczególności poprzez uchwalanie budżetu miasta oraz wprowadzanie odpowiednich zapisów do wieloletniej prognozy finansowej. W ramach funkcji kontrolnej Rada analizuje informacje o przebiegu wdrażania programu, zapoznaje się z wynikami monitoringu i ewaluacji oraz podejmuje decyzje dotyczące ewentualnej aktualizacji dokumentu.

Burmistrz Miasta Puck

Burmistrz Miasta Puck odpowiada za organizację i prowadzenie procesu rewitalizacji na poziomie wykonawczym i zarządczym. Do jego podstawowych obowiązków należy przygotowanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji, zapewnienie przeprowadzenia wymaganych ustawą form partycypacji społecznej, uzyskanie niezbędnych opinii oraz przedłożenie projektu programu Radzie Miasta. Burmistrz odpowiada ponadto za koordynowanie wdrażania programu po jego uchwaleniu, za nadzór nad współpracą pomiędzy komórkami organizacyjnymi Urzędu Miasta, a także za okresową ocenę aktualności i stopnia realizacji programu. W zakresie określonym ustawą Burmistrz powołuje Komitet Rewitalizacji po uprzednim podjęciu przez Radę Miasta uchwały ustalającej zasady wyznaczania jego składu oraz zasady działania. Oznacza to, że formalne powołanie Komitetu następuje na etapie przyjęcia i wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji, przy zachowaniu wymogów wynikających z art. 7 ustawy.

Komitet Rewitalizacyjny

Komitet Rewitalizacji zostanie powołany przez Burmistrza na podstawie zasad przedstawionych w art. 7 ustawy o rewitalizacji, niezwłocznie po uchwaleniu GPR.

Komitet rewitalizacji stanowić będzie instytucjonalną formę partycypacji społecznej, przy czym nie będzie posiadał kompetencji władczych, niemniej opinie komitetu będą miały kluczowe znaczenie dla legitymizacji działań Burmistrza. Zadaniem Komitetu będą m.in.:

- wydawanie opinii na temat projektów uchwał Rady Miejskiej dotyczących rewitalizacji;
- opiniowanie zmian w GPR oraz aktualizacji listy przedsięwzięć;
- opiniowanie rocznych sprawozdań z realizacji GPR.
- przedkładanie Burmistrzowi propozycji rozwiązań problemów zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji;
- zgłaszanie inicjatyw oddolnych mieszkańców i podmiotów gospodarczych;
- udział w wizjach lokalnych i odbiorach społecznych inwestycji rewitalizacyjnych.
- pełnienie funkcji mediatora i forum dialogu

Zastępca Burmistrza

W bieżącym zarządzaniu procesem rewitalizacji istotną rolę pełni Zastępca Burmistrza, sprawujący nadzór nad komórkami organizacyjnymi kluczowymi z punktu widzenia realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Ze względu na zakres kompetencji wynikający z Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta Puck, Zastępca Burmistrza powinien odpowiadać za operacyjną koordynację wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji, w szczególności poprzez nadzór nad współpracą referatów, rozstrzyganie zagadnień wymagających uzgodnień międzywydziałowych oraz monitorowanie postępu rzeczowego najważniejszych przedsięwzięć. Tak zdefiniowane i umiejscowiona koordynacja zapewnia spójność działań inwestycyjnych, przestrzennych, środowiskowych i organizacyjnych, a zarazem wzmacnia wewnętrzną odpowiedzialność za terminową realizację programu.

Samodzielne stanowisko do spraw pozyskiwania środków zewnętrznych

W strukturze Urzędu Miasta Puck komórką szczególnie predysponowaną do pełnienia funkcji koordynatora wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji jest samodzielne stanowisko do spraw pozyskiwania środków zewnętrznych. Zakres obowiązków, przynależnych do wskazanego stanowiska, obejmuje przygotowywanie wniosków aplikacyjnych, rozliczanie projektów, monitoring, ewaluację oraz prowadzenie dokumentacji projektowej, odpowiadających charakterowi zadań związanych z obsługą procesu rewitalizacji. Do kompetencji tej komórki należy przypisać również prowadzenie zbiorczej ewidencji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, koordynowanie obiegu informacji pomiędzy referatami i partnerami zewnętrznymi, sporządzanie zestawień, raportów i analiz dotyczących postępu wdrażania programu, a także przygotowywanie danych niezbędnych do przeprowadzenia oceny aktualności i stopnia realizacji GPR. Stanowisko to powinno również wspierać Burmistrza w poszukiwaniu źródeł finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz w rozliczaniu projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych.

Referat Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej

Istotną rolę w realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji pełni Referat Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej. Komórka ta odpowiada za przygotowanie i prowadzenie zadań inwestycyjnych oraz technicznych związanych z poprawą stanu infrastruktury komunalnej, przestrzeni publicznych oraz zasobu mieszkaniowego miasta, jeżeli przedsięwzięcia te zostały ujęte w programie rewitalizacji. Referat ten uczestniczy w przygotowaniu dokumentacji technicznej, kosztorysów i harmonogramów, nadzoruje wykonanie robót oraz współpracuje przy rozliczaniu zadań inwestycyjnych. W kontekście rewitalizacji szczególnego znaczenia nabierają działania dotyczące poprawy standardu przestrzeni miejskich, obiektów użyteczności publicznej oraz warunków mieszkaniowych na obszarze rewitalizacji.

Referat Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego

Referat Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego odpowiada za zapewnienie spójności procesu rewitalizacji z polityką przestrzenną miasta. Do jego zadań należy obsługa zagadnień planistycznych, w tym przygotowywanie zmian dokumentów planistycznych niezbędnych do realizacji celów GPR, a także prowadzenie spraw związanych z gospodarowaniem nieruchomościami gminnymi na obszarze rewitalizacji. Referat ten powinien wspierać realizację programu poprzez przygotowywanie rozwiązań umożliwiających racjonalne wykorzystanie gruntów i nieruchomości, ochronę ładu przestrzennego oraz dostosowanie instrumentów planistycznych do potrzeb obszaru rewitalizacji. W przypadku przedsięwzięć dotyczących historycznej tkanki miejskiej i przestrzeni o istotnych walorach kulturowych, komórka ta odgrywa również ważną rolę w zakresie ochrony dziedzictwa i kształtowania jakości przestrzeni.

Referat Finansowo-Budżetowy

Referat Finansowo-Budżetowy zapewnia finansową obsługę wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji. Odpowiada za planowanie środków własnych miasta niezbędnych do realizacji przedsięwzięć, wprowadzanie zadań do budżetu oraz wieloletniej prognozy finansowej, a także za prowadzenie ewidencji księgowej i sprawozdawczości finansowej. Referat współpracuje z komórką koordynującą wdrażanie programu przy rozliczaniu projektów oraz przy przygotowywaniu danych finansowych służących monitoringowi realizacji GPR. Jego udział jest niezbędny dla zachowania przejrzystości finansowania i prawidłowego planowania kolejnych etapów wdrażania programu.

Referat Organizacyjno-Prawny

Referat Organizacyjno-Prawny zapewnia obsługę proceduralną, kancelaryjną i organizacyjną procesu rewitalizacji. W praktyce oznacza to udział w przygotowywaniu projektów uchwał, zarządzeń oraz innych dokumentów formalnych związanych z realizacją GPR, a także organizacyjne wsparcie działań konsultacyjnych i informacyjnych. Referat ten odpowiada również za prawidłowy obieg dokumentów, publikację wymaganych materiałów w Biuletynie Informacji Publicznej oraz za obsługę organów miasta w zakresie procedowania dokumentów rewitalizacyjnych. W przypadku funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji Referat Organizacyjno-Prawny powinien zapewniać jego obsługę organizacyjną i kancelaryjną.

Referat Promocji, Kultury i Sportu

Referat Promocji, Kultury i Sportu odgrywa ważną rolę w tej części rewitalizacji, która dotyczy aktywizacji społecznej, budowania tożsamości lokalnej oraz wzmacniania funkcji społecznych i kulturalnych obszaru rewitalizacji. Do jego zadań należy upowszechnianie informacji o procesie rewitalizacji, wspieranie działań promocyjnych i komunikacyjnych, współpraca z instytucjami kultury, organizacjami pozarządowymi i partnerami lokalnymi, a także udział w organizacji przedsięwzięć integrujących mieszkańców. W warunkach miasta o wyraźnej tożsamości historycznej i kulturowej działania tej komórki mogą stanowić istotny element odbudowy więzi społecznych oraz wzmacniania funkcji wspólnotowych na obszarze rewitalizacji.

Operatorzy poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Na poziomie wykonawczym przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizowane są przez operatorów poszczególnych zadań. W zależności od charakteru przedsięwzięcia operatorami mogą być zarówno referaty Urzędu Miasta, jednostki organizacyjne miasta, instytucje kultury, organizacje pozarządowe, wspólnoty mieszkaniowe, przedsiębiorcy jak i inni partnerzy zaangażowani w realizację przedsięwzięć wpisanych do Gminnego Programu Rewitalizacji. Każdy operator odpowiada za wykonanie przypisanego zadania zgodnie z jego zakresem rzeczowym, harmonogramem i zasadami finansowania, a także za przekazywanie danych niezbędnych do monitoringu programu. Warunkiem sprawnego funkcjonowania systemu jest bieżąca współpraca operatorów z komórką koordynującą oraz terminowe raportowanie postępu rzeczowego i finansowego.

Przyjęty model zarządzania rewitalizacją w Mieście Puck należy uznać za adekwatny do obecnej struktury organizacyjnej Urzędu Miasta, jednak dla zapewnienia większej przejrzystości kompetencyjnej zasadne jest wprowadzenie zmian porządkujących w Regulaminie Organizacyjnym. W pierwszej kolejności wskazane jest jednoznaczne wpisanie zadań z zakresu rewitalizacji do zakresu czynności samodzielnego stanowiska

do spraw pozyskiwania środków zewnętrznych, poprzez dodanie obowiązków obejmujących koordynację wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji, prowadzenie monitoringu i ewaluacji programu, sporządzanie raportów oraz obsługę merytoryczną procesu współpracy z interesariuszami rewitalizacji. Takie rozwiązanie odpowiada rzeczywistemu charakterowi pracy tej komórki i porządkuje odpowiedzialność za całość procesu.

Celowe jest również uzupełnienie zakresu zadań Zastępcy Burmistrza o wyraźne wskazanie jego roli jako koordynatora operacyjnego procesu rewitalizacji. Pozwoli to na formalne umocowanie funkcji, która z uwagi na zakres nadzoru nad komórkami merytorycznymi powinna być wykonywana w praktyce. Jednocześnie wskazane jest doprecyzowanie roli Referatu Organizacyjno-Prawnego poprzez dodanie zadań związanych z obsługą formalną konsultacji społecznych, publikacją dokumentów rewitalizacyjnych oraz organizacyjnym wsparciem prac Komitetu Rewitalizacji. W przypadku Referatu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej oraz Referatu Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego zasadne jest wprowadzenie zapisów wskazujących wprost, że komórki te realizują zadania związane z przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi odpowiednio w obszarze inwestycji, mieszkalnictwa, przestrzeni publicznych, planowania przestrzennego i gospodarowania nieruchomościami.

HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Puck ma charakter ramowy i etapowy, a jego perspektywa obejmuje rok 2030, przy czym należy podkreślić, iż w związku z celem opracowania GPR, harmonogram realizacji skorelowany jest z cyklem zarządzania funduszami UE na poziomie województwa (FEP 2021-2027)

Przyjęty harmonogram należy rozumieć jako narzędzie koordynacji procesu rewitalizacji, a nie wyłącznie zestawienie terminów realizacji poszczególnych zadań. Jego celem jest uporządkowanie następstwa działań organizacyjnych, przygotowawczych, wykonawczych, monitorujących i rozliczeniowych, tak aby zapewnić spójność wdrażania przedsięwzięć oraz możliwość bieżącego reagowania na zmieniające się uwarunkowania finansowe, organizacyjne i społeczne. Bazą harmonogramu, jest element wykonawczy planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, których planowana realizacja przedstawia się następująco:

Tabela 22: Planowane lata realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych dla GPR Gminy Miasta Pucka

Nr	Nazwa przedsięwzięcia	Charakter	Rozpoczęcie	Zakończenie
P1	Poprawa efektywności energetycznej budynku przy Starym Rynku 2	inwestycyjne	2026	2029
P2	Puckie Centrum Wsparcia	społeczne	2026	2029
P3	Pucki Klub Seniora	społeczne	2026	2029
P4	Doposażenie Puckiego Klubu Seniora przy ul. Pokoju 5	inwestycyjne	2026	2029
P5	Podniesienie funkcjonalności i estetyki skwerów przy ul. Nowy Świat	inwestycyjne	2026	2029
P6	Rozbudowa Klubu Seniora przy ul. Pokoju 5	inwestycyjne	2026	2029
P7	Rewitalizacja od podwórka – inicjatywy sąsiedzkie na obszarze rewitalizacji	społeczne	2026	2029
U1	Renowacja i adaptacja poddasza budynku Ratusza w Pucku	inwestycyjne	2026	2029
U2	Wyposażenie pomieszczeń poddasza budynku Ratusza w Pucku	inwestycyjne/społeczne	2026	2029
U3	Działania aktywizujące lokalną społeczność na obszarze rewitalizacji w Pucku	społeczne	2026	2029
U4	Rewitalizacja parku im. Feliksa Nowowiejskiego w Pucku	inwestycyjne	2026	2029

źródło: Karty realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Harmonogram realizacji GPR Miasta Puck można podzielić na kilka następujących po sobie faz:

- pierwsza z nich obejmuje **etap przygotowania i wdrażania programu i przygotowania przedsięwzięć do realizacji**. W tej fazie, przypadającej na początek okresu wdrażania, tj. uruchomienie systemu zarządzania programem, organizacja współpracy między komórkami organizacyjnymi Urzędu Miasta, przygotowanie dokumentacji technicznej dla projektów inwestycyjnych, zabezpieczenie środków w budżecie oraz prowadzenie działań związanych z pozyskiwaniem finansowania zewnętrznego. W odniesieniu do przedsięwzięć inwestycyjnych będzie to również etap opracowania lub aktualizacji dokumentacji projektowej, uzgodnień, pozwoleń i przygotowania postępowań zakupowych lub wykonawczych.
- druga faza obejmuje zasadniczą **realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych**. W latach 2026–2029 prowadzone będą równoległe działania infrastrukturalne i społeczne, przy czym skala i kolejność rzeczowa poszczególnych projektów będą uzależnione od stopnia ich przygotowania, dostępności środków finansowych oraz powiązań funkcjonalnych między zadaniami. W tym okresie następować będzie zarówno modernizacja i rozbudowa infrastruktury, jak i realizacja działań aktywizujących mieszkańców, wzmacniających integrację społeczną oraz poszerzających dostęp do usług społecznych na obszarze rewitalizacji.
- trzecia faza dotyczy **finalizacji i rozliczenia przedsięwzięć oraz faza osiągnięcia efektów programu**. Końcowy okres realizacji, przypadający na rok 2029, powinien zostać przeznaczony na finalizację robót, odbiory, rozliczenie przedsięwzięć, ocenę stopnia osiągnięcia wskaźników oraz przygotowanie materiałów do monitoringu i ewaluacji programu. Na tym etapie istotne będzie również wzmocnienie działań promocyjnych i informacyjnych, tak aby mieszkańcy oraz

pozostali interesariusze mogli w pełni korzystać z efektów wdrożonych przedsięwzięć.

- faza czwarta i piąta to działania o charakterze zarządczym, monitorującym i koordynacyjnym. Obejmą one bieżący nadzór nad postępowaniem rzeczowym i finansowym, zbieranie danych dotyczących wskaźników, współpracę z operatorami poszczególnych zadań, identyfikowanie ryzyka oraz przygotowywanie okresowych informacji na potrzeby oceny stopnia realizacji GPR.

Graficzną wersję harmonogramu wdrażania GPR przedstawiono na poniższym wykresie Gantta.

Rysunek 4: Ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji GPR Pucka

Etap	...- 2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034-...
Przygotowanie i wdrażanie programu oraz przedsięwzięć	◆	◆								
Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych		◆			◆					
Finalizacji i rozliczenia przedsięwzięć oraz faza osiągnięcia efektów programu					◆					◆
Ewaluacja końcowa									◆	◆
Utrzymanie trwałości efektów rewitalizacji						◆				◆

źródło: opracowanie własne

Przedstawiony harmonogram należy traktować jako podstawę do dalszego uszczegółowienia w dokumentach wykonawczych miasta, w szczególności w rocznych planach realizacyjnych, harmonogramach rzeczowo-finansowych oraz dokumentacji projektowej poszczególnych przedsięwzięć. Jego najważniejszą cechą jest zachowanie spójności czasowej całego pakietu projektów rewitalizacyjnych oraz zapewnienie warunków do osiągnięcia skumulowanego efektu rewitalizacyjnego na obszarze objętym programem.

Art. 15 ust. 1 pkt 8 ustawy o rewitalizacji wymaga określenia kosztów zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji. W celu estymacji wydatków, przyjęto następujące założenia:

- brak płatności dodatkowych wynagrodzeń dla osób uczestniczących w procesie zarządzania GPR. Komórki koordynujące wdrażanie GPR realizują zadania związane z obsługą programu w ramach obowiązków służbowych, bez dodatkowego wynagrodzenia;
- praca w Komitecie Rewitalizacji Miasta ma charakter społeczny i jest wykonywana nieodpłatnie.

Koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta Puck przedstawia poniższa tabela:

Tabela 23. Estymowane koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta Pucka

Lp.	Zadanie	Szacowany koszt
1	Aktualizacja GPR	40 tys. PLN
2	Kampania informacyjno-promocyjna	10 tys. PLN
3	Ewaluacja	20 tys. PLN
4	Wydatki inne	10 tys. PLN
RAZEM		80 tys. PLN

źródło: opracowanie własne

System monitorowania i ewaluacji

System monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Puck stanowi integralny element zarządzania pełnym procesem rewitalizacji, który szczegółowo przedstawiono w rozdziałach: Struktura zarządzania oraz Komórki i zadania zarządcze. Zadaniem procedur monitoringu jest zapewnienie bieżącej kontroli wdrażania programu, oceny uzyskiwanych efektów oraz bazy do podejmowania decyzji zarządczych, mających na celu odpowiednie i adekwatne korekty i/lub aktualizację przedsięwzięć lub GPR. Jak już wskazywano w rozdziale dotyczącym zasad zarządzania, rewitalizacja nie ma charakteru jednorazowego działania inwestycyjnego, lecz stanowi złożony i wieloletni proces zarządczy, który wymaga stałego pozyskiwania danych, ich analizy, interpretacji oraz wykorzystania przy prowadzeniu polityki miejskiej, w związku z czym rozwiązania monitoringu i ewaluacji odpowiadają procesowemu i złożonemu charakterowi rewitalizacji.

Podstawę prawną systemu monitoringu i ewaluacji stanowią w szczególności art. 4, art. 15 ust. 1 pkt 9, art. 22 i art. 23 Ustawy o rewitalizacji. Z przepisów tych wynika, że Burmistrz Miasta prowadzi analizy służące ocenie aktualności i stopnia realizacji GPR, wykorzystując obiektywne i weryfikowalne mierniki oraz metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań, a sama ocena programu powinna być wykonywana co najmniej raz na 3 lata. Ustawa nakłada również obowiązek zaopiniowania tej oceny przez Komitet Rewitalizacji oraz jej upublicznienia.

Przyjmuje się, że monitoring GPR będzie pełnił trzy równorzędne funkcje:

- *funkcję zarządczą*, polegającą na dostarczaniu informacji niezbędnych do bieżącego sterowania realizacją programu.
- *funkcję informacyjną*, związaną z zapewnieniem interesariuszom dostępu do rzetelnej wiedzy o przebiegu rewitalizacji oraz
- *funkcję rozwojową*, polegającą na gromadzeniu doświadczeń i wniosków przydatnych dla dalszego prowadzenia polityki rewitalizacyjnej Miasta Puck.

METODYKA MONITOROWANIA

Monitoring Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Puck będzie miał charakter ciągły, obejmujący gromadzenie, porządkowanie i analizowanie danych dotyczących zarówno postępu rzeczowego i finansowego przedsięwzięć, jak i zmian zachodzących na obszarze rewitalizacji pod wpływem realizowanych działań. Przedmiotem monitorowania winny być: wydatki, harmonogramy i stopień wykonania zadań, ale również osiągnięte wskaźniki produktu, wskaźniki rezultatu oraz w możliwym zakresie, zmiany o charakterze społecznym, przestrzennym, gospodarczym i funkcjonalnym.

System monitoringu zakłada, że monitoring będzie prowadzony z wykorzystaniem kilku kategorii mierników: pierwszą grupę stanowić będą wskaźniki produktu, odnoszące się do bezpośrednich efektów wykonanych działań, drugą grupę stanowić będą wskaźniki

rezultatu, pozwalające ocenić bezpośrednio zmiany wywołane przedsięwzięciami, w tym wzrost dostępności usług, poprawę funkcjonalności przestrzeni, zwiększenie liczby użytkowników infrastruktury lub wzrost uczestnictwa mieszkańców w działaniach społecznych. Założono, iż wskaźniki oddziaływania, analizowane przede wszystkim w ramach ewaluacji, a nie bieżącej sprawozdawczości, służące ocenie bardziej trwałych zmian w sytuacji obszaru rewitalizacji. Wskaźniki produktu oraz wskaźniki rezultatu dla poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych przedstawiono w kartach przedsięwzięć w rozdziałach: Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne oraz Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Podstawą systemu monitorowania będą dane pochodzące przede wszystkim z ewidencji i rejestrów Urzędu Miasta Puck, sprawozdań jednostek organizacyjnych miasta, dokumentacji projektowej i rozliczeniowej poszczególnych przedsięwzięć, danych statystyki publicznej, w tym Banku Danych Lokalnych GUS, a także informacji pozyskiwanych od partnerów realizujących zadania ujęte w GPR.

Organizacyjnie, jak przedstawiono w założeniach dotyczących Zarządzania, monitoring będzie prowadzony w oparciu o istniejącą strukturę Urzędu Miasta Puck. Za koordynację procesu monitorowania odpowiadać będzie samodzielne stanowisko ds. pozyskiwania środków zewnętrznych, działające pod nadzorem Zastępcy Burmistrza Miasta. Rozwiązanie to pozostaje zgodne z zakresem zadań tej komórki, obejmującym przygotowywanie wniosków aplikacyjnych, prowadzenie rozliczeń, sporządzanie sprawozdań i gromadzenie danych projektowych. Komórka koordynująca będzie odpowiedzialna za przygotowanie formularzy monitorujących, zbieranie danych od realizatorów przedsięwzięć, weryfikację kompletności przekazanych informacji, sporządzanie zestawień zbiorczych oraz opracowywanie projektów raportów.

Dane źródłowe będą przekazywane przez komórki organizacyjne Urzędu Miasta, jednostki organizacyjne miasta oraz innych realizatorów przedsięwzięć wpisanych do GPR. Każdy podmiot odpowiedzialny za realizację danego przedsięwzięcia będzie zobowiązany do przedstawienia informacji o statusie zadania, stopniu realizacji zakresu rzeczowego, wykonaniu finansowym, osiągniętych wartościach wskaźników, napotkanych barierach wdrożeniowych oraz działaniach planowanych na kolejny okres sprawozdawczy.

Na potrzeby monitorowania stosowany będzie ujednolicony formularz monitorujący:

Tabela 24: Formularz monitorowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Formularz monitorowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR Miasta Pucka na lata 2026-2035	
za okres od 01.01.....r. do 31.12.....r.	
nazwa przedsięwzięcia:	
nr przedsięwzięcia w GPR:	
podmiot realizujący:	
status przedsięwzięcia (zaznaczyć właściwe)	☐ zakończony ☐ zakończony ☐ w trakcie realizacji ☐ nie rozpoczęty ☐ rezygnacja z realizacji

	Plan	Wykonanie
Wartość projektu w zł		
Okres realizacji projektu		
Nazwa (opis) wskaźnika Wartość wskaźników produktu		
Nazwa (opis) wskaźnika Wartość wskaźników rezultatu		
Zrealizowany zakres rzeczowy w okresie sprawozdawczym (opis)		
Opis działań zaplanowanych na kolejny rok		
Opis zaistniałych zmian w odniesieniu do założeń GPR (opis)		
Lista załączonych dowodów		
Data wypełnienia		
Realizatora przedsięwzięcia		

W celu zapewnienia cykliczności i porównywalności danych przyjmuje się następujący harmonogram prowadzenia monitoringu rocznego:

Tabela 25: Harmonogram prowadzenia monitoringu rocznego

Lp.	Termin	Opis działania	Odpowiedzialni
1	do 31 marca roku następującego po roku sprawozdawczym	przekazanie formularzy monitorujących wraz z wymaganymi załącznikami	realizatorzy przedsięwzięć
2	do 30 kwietnia	weryfikacja formalna i merytoryczna danych oraz przygotowanie projektu zbiorczej informacji z monitoringu	komórka monitorująca
3	do 31 maja	opracowanie projektu raportu i przedstawienie Burmistrzowi Miasta Puck oraz skierowanie go do wewnętrznych uzgodnień z komórkami odpowiedzialnymi za realizację przedsięwzięć	komórka monitorująca
4	do 30 czerwca	Zatwierdzenie raportu rocznego z monitorowania realizacji GPR i przekazanie do publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej miasta.	Burmistrz Miasta po zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacyjny

źródło: opracowanie własne

Zakres monitorowania winien obejmować zarówno analizę stopnia realizacji przedsięwzięć oraz opis ustalonych odchyłeń od założeń programu. W szczególności analizie powinny być poddane: przesunięcia terminów, zmiany wartości przedsięwzięć, poziom osiągnięcia wskaźników, problemy formalnoprawne w realizacji zadań rewitalizacyjnych, problemy finansowe oraz organizacyjne, a także zmiany w otoczeniu społecznym i gospodarczym wpływające na przebieg rewitalizacji. Raport z monitorowania winien być opracowany w podziale na część opisową zawierającą opis badanych wskaźników oraz część wnioskową, obejmującą propozycje działań korygujących oraz rekomendację konieczności uruchomienia procedury ewaluacyjnej lub aktualizacyjnej.

PROCEDURA EWALUACJI

Ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Puck stanowi narzędzie pogłębionej oceny jakości, trafności i skuteczności interwencji rewitalizacyjnej. O ile, opisany w poprzedzającym podrozdziale, monitoring służy bieżącej obserwacji postępu i zmian, o tyle ewaluacja ma charakter analityczny i interpretacyjny. Celem ewaluacji będzie odpowiedź na pytanie ewaluacyjne „czy program rewitalizacji oraz realizowane w jego ramach przedsięwzięcia o charakterze inwestycyjnym i społecznym, prowadzą do ograniczenia lub eliminacji zdiagnozowanych problemów obszaru rewitalizacji?”, i „czy działania rewitalizacyjne odpowiadają na potrzeby interesariuszy?” oraz „czy podjęte działania rewitalizacyjne pozostają adekwatne w świetle zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych?”.

Przyjmuje się, że system ewaluacji będzie oparty na zasadzie triangulacji, rekomendowanej w literaturze przedmiotu ewaluacji. Oznacza to łączenie różnych źródeł

danych, różnych metod badawczych oraz różnych perspektyw oceny, tak aby zwiększyć wiarygodność wniosków. W praktyce oznacza to wykorzystanie zarówno danych ilościowych, pochodzących z monitoringu i statystyki publicznej, jak i danych jakościowych, uzyskiwanych w toku konsultacji, wywiadów, ankiet, analiz eksperckich, obserwacji terenowych czy studiów przypadku.

Ewaluacja programu będzie prowadzona z zastosowaniem podstawowych kryteriów oceny interwencji publicznych:

- w pierwszej kolejności badana będzie trafność, rozumiana jako zgodność celów i przedsięwzięć programu z rzeczywistymi problemami oraz potrzebami obszaru rewitalizacji.
- następnie analizowana będzie skuteczność, czyli stopień osiągnięcia założonych celów i rezultatów.
- trzecim kryterium analizy będzie efektywność, rozumiana jako relacja pomiędzy poniesionymi nakładami a uzyskanymi efektami.
- czwartym kryterium będzie użyteczność, odnosząca się do realnej wartości przedsięwzięć z punktu widzenia mieszkańców i pozostałych interesariuszy.
- piątym kryterium będzie trwałość, rozumiana jako możliwość utrzymania rezultatów po zakończeniu realizacji przedsięwzięć.
- (opcjonalnie) w przypadku ewaluacji końcowej analizie podlegać będzie również oddziaływanie programu na szersze procesy zachodzące w obszarze rewitalizacji.

W systemie GPR Miasta Puck przewiduje się dwa podstawowe tryby ewaluacji:

- pierwszy z nich to *ewaluacja okresowa*, prowadzona nie rzadziej niż raz na 3 lata, zgodnie z art. 22 ustawy o rewitalizacji.
- drugi to *ewaluacja końcowa*, przeprowadzana po zakończeniu zasadniczego okresu wdrażania programu lub po osiągnięciu celów rewitalizacji.

Niezależnie od tego dopuszcza się prowadzenie **ewaluacji problemowych lub doraźnych**, (tzw. ewaluacja o charakterze on-going) jeżeli monitoring wykaże istotne odchylenia, zagrożenie niewykonania celów albo pojawienie się nowych, wcześniej niezidentyfikowanych uwarunkowań.

Procedura ewaluacji okresowej obejmować będzie następujące etapy:

1. Burmistrz Miasta Puck inicjuje proces ewaluacji, określając jej zakres, pytania badawcze (na bazie pytań zaproponowanych w pierwszym akapicie niniejszego rozdziału), kryteria oceny oraz harmonogram prac;
2. komórka koordynująca gromadzi dane monitoringowe, dane statystyczne oraz materiały uzupełniające, a w razie potrzeby przygotowuje lub zleca przeprowadzenie badań jakościowych;
3. komórka koordynująca opracowuje projekt raportu ewaluacyjnego, zawierający analizę stopnia realizacji celów, ocenę aktualności programu oraz rekomendacje dotyczące dalszego wdrażania;
4. projekt oceny aktualności i stopnia realizacji GPR przekazywany jest do zaopiniowania Komitetowi Rewitalizacji;
5. po uzyskaniu opinii Komitetu Burmistrz zatwierdza raport i ogłasza go w Biuletynie Informacji Publicznej;

6. w przypadku stwierdzenia potrzeby zmiany programu Burmistrz występuje do Rady Miasta Puck z wnioskiem o jego zmianę, załączając opinię Komitetu Rewitalizacji.

Raport ewaluacyjny powinien zawierać co najmniej opis przedmiotu oceny, zastosowane kryteria i metody badawcze, analizę danych, ocenę skuteczności i aktualności programu, identyfikację barier oraz rekomendacje. Dokument raportowy powinien również wskazywać, które przedsięwzięcia wymagają kontynuacji, przyspieszenia, modyfikacji albo wygaszenia, a także czy zachodzi potrzeba uzupełnienia programu o nowe działania wynikające z aktualnych potrzeb obszaru rewitalizacji.

W celu zachowania rzetelności i bezstronności oceny dopuszcza się korzystanie z zewnętrznego wsparcia eksperckiego, zwłaszcza w przypadku ewaluacji śródkresowej o szerszym zakresie lub ewaluacji końcowej. Nie wyłącza to jednak zadań Burmistrza Miasta za przeprowadzenie oceny zgodnie z ustawą i systemem przyjętym w GPR.

PROCEDURA AKTUALIZACJI PROGRAMU

Procedura aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Puck będzie inicjowana i przeprowadzana w przypadkach, gdy wnioski raportów monitoringu lub ewaluacji wykażą, iż przyjęte założenia i postanowienia realizowanego programu wymagają dostosowania GPR Miasta Pucka do nowych uwarunkowań, a także w przypadku, gdy dalsza realizacja programu (w szczególności któregokolwiek przedsięwzięcia podstawowego) w dotychczasowym zakresie i charakterze nie zapewnia osiągnięcia założonych celów rewitalizacji.

Aktualizacja nie może być traktowana jako działanie nadzwyczajne, lecz jako narzędzie racjonalnego zarządzania programem w warunkach zmieniającego się otoczenia politycznego, prawnego, finansowego, społecznego i przestrzennego (PESTEL).

Przesłanką do aktualizacji programu mogą być w szczególności:

- istotne zmiany sytuacji społecznej lub gospodarczej na obszarze rewitalizacji;
- zmiany w dostępności źródeł finansowania, których nie przewidziano w realizowanym programie;
- konieczność zmiany harmonogramu lub zakresu rzeczowego przedsięwzięć podstawowych;
- potrzeba wprowadzenia nowych przedsięwzięć lub rezygnacji z części zadań;
- zmiany otoczenia prawnego lub planistycznego;
- wnioski wynikające z oceny aktualności i stopnia realizacji GPR.

Podstawą do wszczęcia procedury zmiany mogą być również trwałe, nie dające się zmienić lub zmiotyżować, bariery wdrażania programu, potwierdzone wynikami monitoringu albo ewaluacji. Jednocześnie przyjmuje się, że nie każda zmiana organizacyjna, redakcyjna lub techniczna będzie wymagała pełnej procedury aktualizacyjnej - zgodnie z art. 23 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, zmiana GPR nie wymaga przeprowadzenia konsultacji społecznych ani uzyskania opinii, jeżeli nie dotyczy przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz nie wymaga zmiany uchwały dotyczącej Specjalnej

Strefy Rewitalizacji. W praktyce oznacza to możliwość uproszczonego trybu w przypadku zmian porządkujących, które nie ingerują w zasadniczą treść programu.

W przypadku zmian istotnych, dotyczących przedsięwzięć rewitalizacyjnych, celów, kierunków działań, systemu realizacji lub innych elementów merytorycznych GPR, aktualizacja będzie prowadzona w trybie, w jakim pierwotny program był uchwalany. Procedura ta obejmować będzie:

1. stwierdzenie potrzeby zmiany programu przez Burmistrza Miasta Puck, na podstawie raportu monitoringowego, raportu ewaluacyjnego lub odrębnej analizy;
2. przygotowanie uzasadnienia zmiany, a w razie potrzeby także uzupełnienia diagnozy oraz analizy skutków proponowanych korekt;
3. wystąpienie do Rady Miasta Puck z wnioskiem o przystąpienie do zmiany GPR;
4. opracowanie projektu zmiany programu;
5. przeprowadzenie konsultacji społecznych zgodnie z art. 6 ustawy o rewitalizacji oraz uzyskanie wymaganych opinii, o których mowa w art. 17 i 18 ustawy, chyba że zachodzą przesłanki zastosowania trybu uproszczonego;
6. rozpatrzenie uwag zgłoszonych w toku konsultacji, przygotowanie ostatecznej wersji projektu oraz przedłożenie jej Radzie Miasta Puck;
7. przyjęcie zmiany GPR w drodze uchwały Rady Miasta Puck;
8. ogłoszenie zaktualizowanego programu oraz wdrożenie wynikających z niego zmian w dokumentach wykonawczych miasta.

W każdym przypadku aktualizacja programu powinna zachować spójność z diagnozą obszaru rewitalizacji, celami rewitalizacji oraz dokumentami strategicznymi i planistycznymi miasta. Wprowadzenie nowych przedsięwzięć powinno być każdorazowo uzasadnione ich zgodnością z celami programu, ich znaczeniem dla przewycięzania stanu kryzysowego oraz realną gotowością do wdrożenia. Z kolei rezygnacja z przedsięwzięć już ujętych w GPR powinna być poprzedzona analizą skutków dla całego systemu interwencji oraz dla osiągnięcia wskaźników programu.

Wyniki monitoringu, ewaluacji i aktualizacji programu będą podlegały upublicznieniu w zakresie wynikającym z przepisów prawa oraz zasad przejrzystości działań publicznych. Ma to istotne znaczenie nie tylko z punktu widzenia obowiązków formalnych gminy, lecz również dla budowania zaufania społecznego, wzmacniania partycypacji i zapewnienia interesariuszom realnego wpływu na przebieg procesu rewitalizacji.

Reasumując przedstawiony w niniejszym Rozdziale system monitorowania, ewaluacji i wynikająca z nich ewentualna konieczność aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Puck, zapewniają ściśle powiązanie bieżącej weryfikacji i kontroli postępu rzeczowego i finansowego z pogłębioną oceną jakości interwencji oraz z formalnym mechanizmem dostosowywania programu do zmieniających się warunków.

Rozwiązanie to pozwala traktować GPR jako dokument zarządczy o charakterze dynamicznym, podlegający stałej kontroli, ocenie i doskonaleniu, a nie wyłącznie jako zbiór przedsięwzięć przewidzianych do realizacji.

Spójność GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

Jak już wspomiano w rozdziałach poprzedzających Gminny Program Rewitalizacji Miasta Pucka nie stanowi dokumentu samodzielnego funkcjonalnie. GPR ma charakter dokumentu operacyjno-wdrożeniowego, służącego realizacji założeń polityki rozwoju Miasta Puck, w szczególności celów i kierunków działań określonych w Strategii Rozwoju Miasta Puck do roku 2035, a także pozostającego w zgodzie z lokalnymi dokumentami planistycznymi takimi jak strategia rozwoju lokalnego, projektem planu ogólnego oraz ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących obszar rewitalizacji.

Relacja pomiędzy Strategią Rozwoju Miasta Puck a Gminnym Programem Rewitalizacji ma charakter komplementarny. Strategia wyznacza długookresową wizję, misję oraz cele strategiczne rozwoju miasta w skali całego samorządu, natomiast GPR koncentruje interwencję na obszarze rewitalizacji, czyli tej części miasta, w której zidentyfikowano szczególną kumulację negatywnych zjawisk społecznych oraz współwystępujących problemów gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Oznacza to, że GPR doprecyzowuje zapisy strategii rozwoju w odniesieniu do konkretnego obszaru problemowego i przekłada cele ogólne miasta na zestaw przedsięwzięć zintegrowanych, możliwych do wdrożenia w perspektywie 2026–2032.

Spójność GPR ze Strategią Rozwoju Miasta Puck należy traktować jako warunek skuteczności procesu rewitalizacji. Dzięki temu działania rewitalizacyjne nie mają charakteru incydentalnego ani wyłącznie inwestycyjnego, lecz stanowią element całościowej polityki rozwoju miasta. GPR pełni zatem rolę instrumentu wdrożeniowego, który wspiera osiąganie celów strategicznych miasta poprzez koncentrację działań tam, gdzie potrzeby interwencji są największe, a jednocześnie, gdzie istnieją istotne potencjały społeczne, instytucjonalne, przestrzenne i kulturowe.

Realizacja GPR pozostaje bezpośrednio związana z wizją rozwoju Miasta Puck jako nowoczesnego i bezpiecznego miasta nadmorskiego, w którym wysoka jakość życia mieszkańców łączy się z rozwojem przedsiębiorczości, turystyki i aktywnej społeczności lokalnej. Jednocześnie GPR wpisuje się w misję miasta, zakładającą prowadzenie odpowiedzialnej i partycypacyjnej polityki rozwoju, ukierunkowanej na poprawę jakości życia mieszkańców, wzmocnienie lokalnej gospodarki oraz ochronę walorów środowiskowych i przestrzennych. W tym sensie rewitalizacja w Pucku jest nie tylko narzędziem wyprowadzania obszaru ze stanu kryzysowego, ale również jednym z kluczowych sposobów realizacji lokalnej polityki rozwoju.

ROLA GPR W SYSTEMIE ZARZĄDZANIA ROZWOJEM GMINY MIASTA PUCK

Zapisów GPR oraz Strategii Rozwoju Miasta Puck do roku 2035 pozostają w wyraźnej zależności. Powiązania te mają charakter zarówno bezpośredni, jak i pośredni.

Cele opisane w GPR realizują Cel strategiczny 1: Zatrzymanie depopulacji i poprawa jakości życia mieszkańców. Jest to widoczne przede wszystkim poprzez przedsięwzięcia oraz kierunki działań ukierunkowane na poprawę jakości przestrzeni publicznych, rozwój oferty społecznej, aktywizację mieszkańców oraz wzmocnienie lokalnych więzi społecznych. Cele GPR odnoszące się do wzmocnienia kapitału społecznego, rozwoju usług społecznych oraz poprawy funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznych wspierają zwiększanie atrakcyjności Pucka jako miejsca do życia.

Silne powiązanie występuje także z Celem strategicznym 5: Wysoka jakość usług społecznych. W tym zakresie GPR stanowi jedno z podstawowych narzędzi realizacji polityki społecznej miasta.

GPR jest również spójny z Celem strategicznym 6: Nowoczesne i partycypacyjne zarządzanie miastem. Podkreślenia wymaga fakt, iż sam proces przygotowania programu oraz przyjęta logika działań rewitalizacyjnych opierają się na partycypacji społecznej, konsultacjach oraz zaangażowaniu mieszkańców i interesariuszy lokalnych. Ponadto cele GPR odnoszące się do zwiększenia zaangażowania mieszkańców w życie lokalne, wspierania inicjatyw oddolnych oraz wykorzystywania przestrzeni publicznych jako miejsc aktywności społecznej stanowią bezpośrednie rozwinięcie strategicznego kierunku rozwoju partycypacji społecznej w Pucku.

GPR wykazuje także silną zgodność z Celem strategicznym 4: Zrównoważony rozwój przestrzenny i ochrona środowiska. Strategia wskazuje wprost na potrzebę rewitalizacji obszarów zdegradowanych, rozwoju terenów zielonych, modernizacji przestrzeni publicznych, ograniczania emisji zanieczyszczeń oraz poprawy efektywności energetycznej. Celom GPR odpowiadają cele strategii dotyczące poprawy funkcjonalności, estetyki i dostępności przestrzeni publicznych, ochrony dziedzictwa kulturowego i rewitalizacji zabytków, a także poprawy efektywności energetycznej i jakości infrastruktury technicznej.

Pośrednie powiązania występują także pomiędzy celami GPA a Celem strategicznym 3: Rozwój infrastruktury i poprawa mobilności. Choć GPR nie obejmuje szerokiego katalogu inwestycji liniowych czy transportowych w skali całego miasta, to jego przedsięwzięcia przyczyniają się do poprawy lokalnej dostępności, funkcjonalności i jakości użytkowania obszaru rewitalizacji. Dotyczy to zwłaszcza działań związanych z modernizacją przestrzeni publicznych, poprawą dostępności dla osób o ograniczonej mobilności, porządkowaniem infrastruktury społecznej i technicznej oraz podnoszeniem standardu użytkowego budynków publicznych. W tym sensie GPR wspiera realizację celu infrastrukturalnego w skali lokalnej, szczególnie tam, gdzie poprawa warunków technicznych i przestrzennych przekłada się na codzienną jakość życia mieszkańców.

Tabela 26: Wzajemnie powiązanie celów GPR z celami Strategii Rozwoju Miasta

Cele GPR	Cele Strategii Rozwoju
CS1. Wzmocnienie kapitału społecznego i integracji mieszkańców	Cel strategiczny 1: Zatrzymanie depopulacji i poprawa jakości życia mieszkańców. Cel strategiczny 5: Wysoka jakość usług społecznych Cel strategiczny 6: Nowoczesne i partycypacyjne zarządzanie miastem.
CS2. Rozwój wysokiej jakości usług społecznych	Cel strategiczny 1: Zatrzymanie depopulacji i poprawa jakości życia mieszkańców Cel strategiczny 6: Nowoczesne i partycypacyjne zarządzanie miastem. Cel strategiczny 5: Wysoka jakość usług społecznych
CS3. Poprawa funkcjonalności, estetyki i dostępności przestrzeni publicznych	Cel strategiczny 4: Zrównoważony rozwój przestrzenny i ochrona środowiska Cel strategiczny 6: Nowoczesne i partycypacyjne zarządzanie miastem
CS4. Ochrona dziedzictwa kulturowego i rewitalizacja zabytków	Cel strategiczny 4: Zrównoważony rozwój przestrzenny i ochrona środowiska Cel strategiczny 6: Nowoczesne i partycypacyjne zarządzanie miastem
CS5. Poprawa efektywności energetycznej i jakości infrastruktury technicznej	Cel strategiczny 3: Rozwój infrastruktury i poprawa mobilności Cel strategiczny 4: Zrównoważony rozwój przestrzenny i ochrona środowiska

źródło: opracowanie własne

Podsumowując, GPR Miasta Pucka w sposób bezpośredni realizuje cele strategiczne miasta związane z jakością życia, usługami społecznymi, przestrzenią miejską, ochroną dziedzictwa, środowiskiem i partycypacją społeczną, a równocześnie pośrednio wspiera cele odnoszące się do gospodarki, turystyki i infrastruktury. W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowe powiązania pomiędzy celami strategicznymi GPR w korelacji z celami strategii rozwoju.

Realizacja GPR w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

PLAN OGÓLNY

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, relacja pomiędzy Gminnym Programem Rewitalizacji a planem ogólnym gminy ma charakter bezpośredni i powinna zostać wskazana w treści programu. W szczególności, stosownie do art. 15 ust. 1 pkt 13 ustawy, Gminny Program Rewitalizacji musi określać sposób jego realizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w tym wskazywać zakres niezbędnych zmian w planie ogólnym gminy, wskazywać miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego wymagające uchwalenia albo zmiany, a w razie potrzeby również przesądzać o zasadności sporządzenia miejscowego planu rewitalizacji. Oznacza to, że program rewitalizacji nie może pozostawać dokumentem odrębnym, nie związanym z polityką przestrzenną gminy, a wręcz pozostawać z nią w ścisłym związku merytorycznym i funkcjonalnym, tak aby przewidziane w nim przedsięwzięcia mogły być skutecznie realizowane w obowiązujących lub projektowanych ramach planistycznych.

Z przepisów ustawy wynika, że Gminny Program Rewitalizacji nie zastępuje planu ogólnego i nie wywołuje samodzielnie skutków właściwych aktom planowania przestrzennego, ponieważ zgodnie z art. 19 nie stanowi aktu prawa miejscowego. Jego rolą jest jedynie określenie, czy obowiązujące albo projektowane ustalenia planistyczne umożliwiają realizację działań rewitalizacyjnych.

Podstawę przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego dla Gminy Miasta Puck stanowi Uchwała Nr VI/5/2024 Rady Miasta Puck z dnia 29 sierpnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Miasta Puck, podjęta na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz art. 13i ust. 1 i 2 w związku z art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Z treści uchwały oraz jej uzasadnienia wynika, że plan ogólny sporządzany jest dla obszaru w granicach administracyjnych miasta Puck, z wyłączeniem terenów zamkniętych innych niż ustalane przez ministra właściwego do spraw transportu, a jego opracowanie pozostaje następstwem zmian ustawowych w systemie planowania przestrzennego, w tym obowiązku uchwalenia planu ogólnego do dnia 31 grudnia 2025 r. oraz utraty mocy obowiązującego studium z dniem 1 stycznia 2026 r. W tym ujęciu realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji pozostaje powiązana z nowym aktem planowania przestrzennego, który porządkuje kierunki zagospodarowania w skali całego miasta i stanowi punkt odniesienia dla dalszych działań inwestycyjnych, społecznych i funkcjonalnych przewidzianych na obszarze rewitalizacji.

Obszar rewitalizacji objęty projektowanym planem ogólnym ma charakter wyraźnie wielofunkcyjny, z dominacją strefy SW – strefy wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, znaczącym udziałem strefy SN – strefy zieleni i rekreacji oraz strefy SU – strefy usługowej, przy uzupełniającym znaczeniu strefy SJ oraz niewielkim udziale stref komunikacyjnych. Taki układ funkcjonalny sprzyja realizacji przedsięwzięć przewidzianych w GPR, w szczególności działań społecznych, integracyjnych, edukacyjnych, modernizacyjnych oraz projektów związanych z poprawą

jakości przestrzeni publicznych, dostępności usług i rewitalizacją terenów zieleni. Za zgodne z projektowanymi postanowieniami planu ogólnego należy zatem uznać zarówno przedsięwzięcia podstawowe, jak i uzupełniające, obejmujące termomodernizację i adaptację istniejących obiektów, rozwój infrastruktury wsparcia społecznego, aktywizację mieszkańców, doposażenie placówek, poprawę estetyki skwerów oraz rewitalizację parku. Ograniczenia planu ogólnego dotyczą natomiast przede wszystkim przedsięwzięć, które mogłyby naruszać rekreacyjny i przyrodniczy charakter terenów zieleni, prowadzić do nadmiernej intensyfikacji zabudowy w obszarach wymagających zachowania istniejącej skali przestrzennej albo wprowadzać funkcje niewspółmierne do śródmiejskiego i publicznego charakteru obszaru, w szczególności produkcyjne, magazynowe lub związane z handlem wielkopowierzchniowym. W konsekwencji należy uznać, że lista projektów przewidzianych do realizacji w ramach GPR pozostaje co do zasady spójna z kierunkami zagospodarowania wynikającymi z projektowanego planu ogólnego, przy czym przedsięwzięcia inwestycyjne ingerujące w tereny zieleni lub wymagające rozbudowy obiektów powinny na kolejnych etapach realizacji podlegać weryfikacji względem ustaleń planistycznych i parametrów zabudowy wynikających z Planu Ogólnego.

MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, Gminny Program Rewitalizacji powinien określać sposób jego realizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w tym wskazywać miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego konieczne do uchwalenia albo zmiany, a w przypadku zaistnienia takiej potrzeby również odnosić się do zasadności sporządzenia miejscowego planu rewitalizacji. Oznacza to, że program rewitalizacji nie może funkcjonować w oderwaniu od obowiązujących ustaleń planistycznych, lecz powinien pozostawać z nimi w związku merytorycznym i wykonawczym. Rolą GPR jest zatem nie tylko wskazanie przedsięwzięć służących wyprowadzeniu obszaru ze stanu kryzysowego, ale również ocena, czy ich realizacja jest możliwa w ramach obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a jeżeli nie, to w jakim zakresie konieczne byłoby podjęcie działań planistycznych. Uzupełniająco należy wskazać, że zgodnie z art. 20 ust. 4 ustawy o rewitalizacji postępowanie w sprawie uchwalenia albo zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może zostać wszczęte jeszcze przed uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacji, po sporządzeniu i udostępnieniu projektu programu, jednak samo uchwalenie albo zmiana planu następuje już po przyjęciu GPR. W praktyce oznacza to, że program rewitalizacji powinien wykazywać spójność z obowiązującym porządkiem planistycznym, a równocześnie wskazywać te obszary, w których dla skutecznej realizacji zamierzeń rewitalizacyjnych może okazać się potrzebna zmiana ustaleń miejscowych.

Na obszarze Miasta Pucka obowiązują następujące Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego:

- uchwała Rady Miejskiej Pucka nr XXXI/5/2017 z dnia 2017-03-27
- uchwała Rady Miejskiej Pucka nr XLVI/4/2010 z dnia 2010-02-25

- uchwała Rady Miejskiej Pucka nr XXIV/3/2008 z dnia 2008-11-26
- uchwała Rady Miejskiej Pucka nr III/9/2018 z dnia 2018-12-05
- uchwała Rady Miejskiej Pucka nr XVI/14/2019 z dnia 2019-11-28
- uchwała Rady Miejskiej Pucka nr XVI/15/2019 z dnia 2019-11-28
- uchwała Rady Miejskiej Pucka nr XXVII/8/2020 z dnia 2020-05-28
- uchwała Rady Miejskiej Pucka nr XXX/5/2020 z dnia 2020-08-27
- uchwała Rady Miejskiej Pucka nr XXXIX/4/2021 z dnia 2021-03-25
- uchwała Rady Miejskiej Pucka nr XLII/3/2021 z dnia 2021-06-24
- uchwała Rady Miejskiej Pucka nr XLII/4/2021 z dnia 2021-06-24
- uchwała Rady Miejskiej Pucka nr XLIX/6/2022 z dnia 2022-01-31
- uchwała Rady Miejskiej Pucka nr LXXVIII/3/2023 z dnia 2023-12-21
- uchwała Rady Miejskiej Pucka nr LXXVIII/4/2023 z dnia 2023-12-21
- uchwała Rady Miejskiej Pucka nr LXXXIII/3/2024 z dnia 2024-04-25
- uchwała Rady Miejskiej Pucka nr XIX/5/2025 z dnia 2025-09-25
- uchwała Rady Miejskiej Pucka nr XIX/6/2025 z dnia 2025-09-25
- uchwała Rady Miejskiej Pucka nr XIX/7/2025 z dnia 2025-09-25

Na podstawie analiz postanowień Miejskowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego obejmujących obszar rewitalizacji należy stwierdzić, że w strukturze funkcjonalno-przestrzennej badanego obszaru dominują tereny o charakterze usługowym, rekreacyjnym, sportowym, komunikacyjnym oraz zieleni urządzonej i przyrodniczej, powiązane przede wszystkim z obsługą strefy nadmorskiej, portu, mariny, plaży oraz przestrzeni publicznych. Taki układ planistyczny sprzyja realizacji przedsięwzięć nastawionych na poprawę jakości przestrzeni publicznych, rozwój funkcji społecznych, integracyjnych i rekreacyjnych, a także na modernizację istniejącej infrastruktury publicznej. Jednocześnie nakłada on obowiązek zachowania walorów krajobrazowych, ochrony zieleni, zapewnienia właściwej obsługi komunikacyjnej oraz unikania takich form zagospodarowania, które prowadziłyby do nadmiernej intensyfikacji zabudowy albo do ograniczenia funkcji publicznych i wypoczynkowych.

Należy stwierdzić, że przedsięwzięcia ujęte w kartach projektów można co do zasady uznać za zgodne z kierunkami wynikającymi z MPZP. Dotyczy to w szczególności projektów P1, P2, P3, P4, P7, U1, U2 i U3, które mają charakter modernizacyjny, adaptacyjny, wyposażeniowy bądź społeczny i nie prowadzą do zasadniczej zmiany przeznaczenia terenów, lecz służą podniesieniu standardu istniejących obiektów publicznych oraz rozszerzeniu oferty usług społecznych i działań aktywizujących mieszkańców.

Przedsięwzięcia P5, P6 i U4 również wpisują się w ogólny kierunek ustaleń planistycznych, ponieważ odnoszą się do poprawy jakości przestrzeni wspólnych, rozwoju funkcji rekreacyjnych oraz zwiększenia dostępności terenów publicznych, jednak ich realizacja wymagać będzie każdorazowo szczegółowej weryfikacji z ustaleniami właściwego planu miejscowego dla konkretnej lokalizacji. Dotyczy to w szczególności parametrów zabudowy i zagospodarowania terenu, dopuszczalnego zakresu ingerencji w tereny zieleni, udziału powierzchni biologicznie czynnej, dopuszczalności lokalizacji elementów

małej architektury, oświetlenia, ciągów pieszych i urządzeń rekreacyjnych, zgodności z liniami zabudowy, wskaźnikami intensywności oraz innymi ograniczeniami właściwymi dla danego terenu. W konsekwencji należy przyjąć, że na obecnym etapie nie można stwierdzić sprzeczności pomiędzy projektami ujętymi w GPR a ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, przy czym przedsięwzięcia ingerujące w układ przestrzenny lub wymagające robót budowlanych wykraczających poza bieżące utrzymanie i modernizację powinny zostać doprecyzowane na etapie przygotowania dokumentacji projektowej i w razie potrzeby, poprzedzone zmianą właściwego planu miejscowego.

Opinie i uzgodnienia

Zestawienie opinii wymaganych przepisami

Spis tabel

Tabela 1. Liczba osób zameldowanych i na obszarze rewitalizacji i całego miasta Puck w latach 2023-2025	12
Tabela 2. Gęstość zaludnienia na obszarze rewitalizacji i całego miasta Puck w latach 2023-2025 [osób/ha].....	13
Tabela 3. Mieszkańcy wg. kategorii wiekowych	13
Tabela 4. Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w latach 2023-2025.....	15
Tabela 5. Liczba osób długotrwale bezrobotnych w latach 2023-2025	15
Tabela 6. Liczba osób bezrobotnych do 30 roku życia i powyżej 30 roku życia	16
Tabela 7. Mieszkańcy korzystający ze wsparcia finansowego oraz wysokość wsparcia	17
Tabela 8. Mieszkańcy korzystający z dodatków mieszkaniowych oraz wysokość wsparcia	17
Tabela 9. Liczba interwencji Policji na obszarze rewitalizacji i całego miasta Puck w latach 2023-2025.....	18
Tabela 10. Niebieskie karty w latach 2023-2025.....	19
Tabela 11. Liczba podmiotów gospodarczych na 1 tys. mieszkańców.....	31
Tabela 12. Liczba zlikwidowanych podmiotów gospodarczych na 1 tys. mieszkańców	31
Tabela 13. Liczba obiektów znajdujących się w rejestrze zabytków oraz gminnej ewidencji zabytków	46
Tabela 14. Ilość obiektów komunalnych wymagających remontów.....	53
Tabela 15. Ilość obiektów komunalnych wymagających remontów w danym obszarze na 1000m ² powierzchni	53
Tabela 16. Wskaźniki w sferze środowiskowej	58
Tabela 17: Zestawienie problemów, potencjałów i porzeb w badanych sferach	62
Tabela 18. Szacunkowe koszty wszystkich przedsięwzięć zawartych w GPR.....	97
Tabela 19. Szacunkowe koszty realizacji przedsięwzięć podstawowych	97
Tabela 20. Szacunkowe koszty realizacji przedsięwzięć uzupełniających	98
Tabela 21: Powiązania pomiędzy przedsięwzięciami i celami strategicznymi.....	100
Tabela 22: Planowane lata realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych dla GPR Gminy Miasta Pucka.....	134

Tabela 23. Estymowane koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta Pucka	136
Tabela 24: Formularz monitorowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	139
Tabela 25: Harmonogram prowadzenia monitoringu rocznego.....	140
Tabela 26: Wzajemnie powiązanie celów GPR z celami Strategii Rozwoju Miasta	147

Spis rysunków

Rysunek 1. Ogłoszenie o konsultacjach społecznych na stronie internetowej Pucka ..	111
Rysunek 2. Informacja o naborze przedsięwzięć rewitalizacyjnych	113
Rysunek 3. Punkty spaceru badawczego	116
Rysunek 4: Ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji GPR Pucka.....	135

Spis zdjęć

Zdjęcie 1: Marina w Pucku - potencjał do rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji	32
Zdjęcie 2. Unikalna zabudowa centrum Pucka - Rynek Miejski.....	33
Zdjęcie 3. "Stary Ratusz" i kamienice przy płycie rynku miejskiego w Pucku.....	48
Zdjęcie 4. Przedwojenna zabudowa wielorodzinna w okolicy Rynku Miejskiego	52

Spis wykresów

Wykres 1. Nasilenie występowania zjawiska ubóstwa na obszarze rewitalizacji.....	18
Wykres 2: Grupy, których w największym stopniu dotyczą problemy społeczne.....	21
Wykres 3. Natężenie występowania negatywnych zjawisk społecznych na obszarze rewitalizacji.....	22
Wykres 4. Największe problemy na obszarze rewitalizacji.....	23
Wykres 5. Problemy w sferze technicznej.....	54
Wykres 6. Potencjały obszaru rewitalizacji	59

Spis map

Mapa 1: Obszar rewitalizacji na terenie miasta Puck.....	10
Mapa 2. Obszar rewitalizacji - z działkami ewidencyjnymi	11
Mapa 3. Klasyfikacja terenów miasta i obszaru rewitalizacji	38
Mapa 4. Obszary objęte postanowieniami MPZP na obszarze rewitalizacji	39
Mapa 5. Fragment projektowanego Planu Ogólnego Miasta Pucka.....	41
Mapa 6. Własność gruntów na obszarze rewitalizacji	43
Mapa 7. Obszary objęte ochroną konserwatorską na obszarze rewitalizacji miasta Puck	44

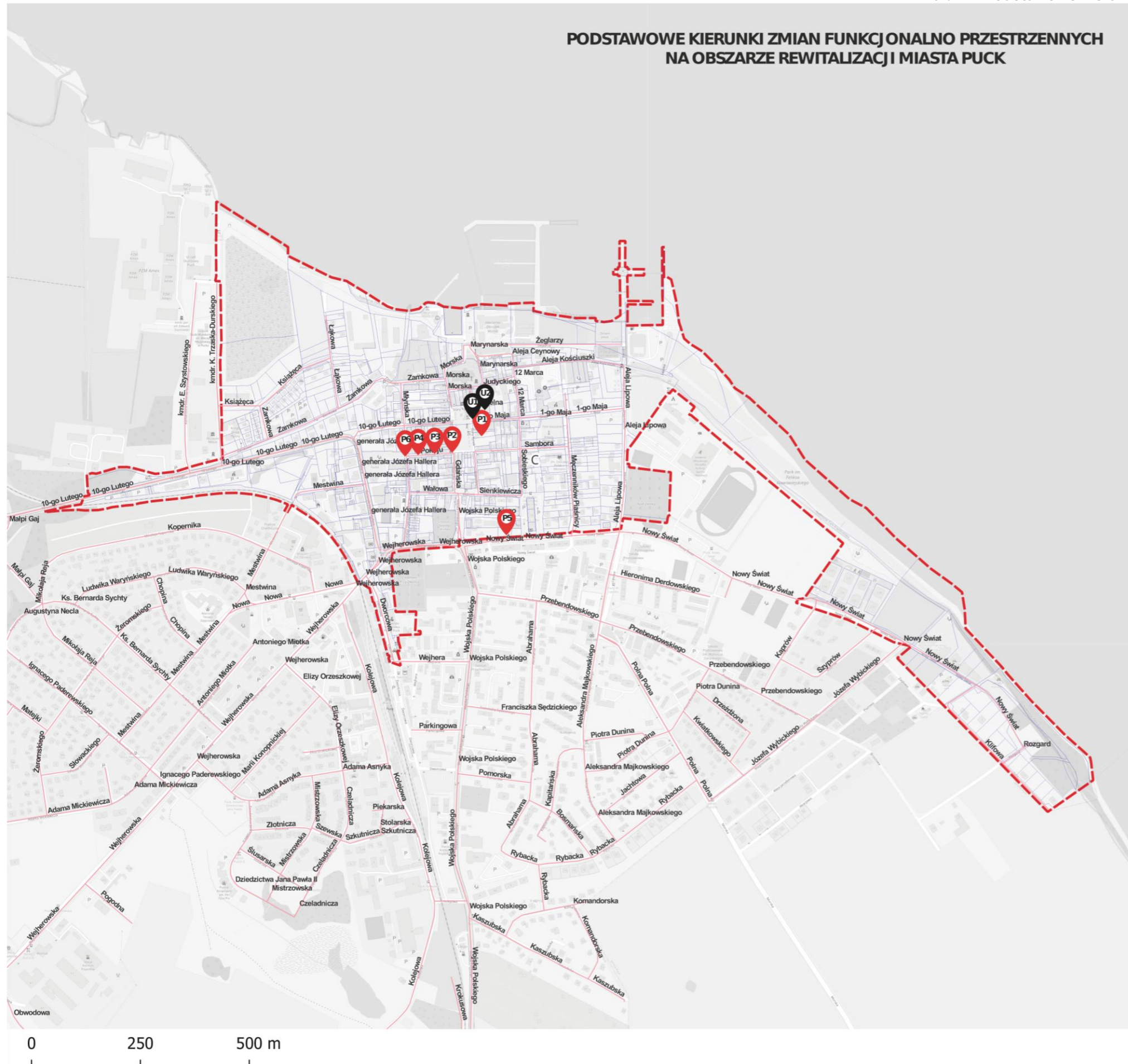
Załączniki

Zał. 1 – Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji

Zał. 2 – Lista projektów planowanych do objęcia wsparciem w ramach FEP 2021-2027 obejmujących wybrane przedsięwzięcia podstawowe w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Miasta Puck.

Załącznik 1 – Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji

PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN FUNKCYJONALNO PRZESTRZENNICH NA OBSZARZE REWITALIZACJI I MIASTA PUCK

Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne:

- P1 - Poprawa efektywności energetycznej budynku przy Starym Rynku 2
- P2 - Tytuł przedsięwzięcia Puckie Centrum Wsparcia
- P3 - Pucki Klub Seniora
- P4 - Doposażenie Puckiego Klubu Seniora przy ul. Pokoju 5
- P5 - Podniesienie funkcjonalności i estetyki skwerów przy ul. Nowy Świat
- P6 - Rozbudowa Klubu Seniora przy ul. Pokoju 5
- P7 - Rewitalizacja od podwórka - Inicjatywy sąsiedzkie na obszarze rewitalizacji

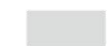

* Działania P7 nie zostało oznaczone na mapie ze względu na brak umiejscowienia w konkretnej lokalizacji.

Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne:

- U1 - Renowacja i adaptacja poddasza budynku Ratusza w Pucku
- U2 - Wyposażenie pomieszczeń poddasza budynku Ratusza w Pucku
- U3 - Działania aktywizujące lokalną społeczność na obszarze rewitalizacji w Pucku
- U4 - Rewitalizacja parku im. Feliksa Nowowiejskiego w Pucku

* Działania U3 i U4 nie zostały oznaczone na mapie ze względu na brak ich umiejscowienia w konkretnej lokalizacji.

Legenda:

- przedsięwzięcia podstawowe
- przedsięwzięcia uzupełniające
- obszar rewitalizacji
- działki ewidencyjne
- budynki
- drogi

Załącznik 2 – Lista projektów planowanych do objęcia wsparciem w ramach FEP 2021-2027 obejmujących wybrane przedsięwzięcia podstawowe w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Miasta Puck

Załącznik nr 1.4. do Zasad dotyczących wspierania rewitalizacji w ramach FEP 2021-2027 przyjętych uchwałą nr 888/6/24 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 11 lipca 2024 r.

Lista projektów planowanych do objęcia wsparciem w ramach FEP 2021-2027 obejmująca wybrane przedsięwzięcia podstawowe zawarte w GPR

I. Podstawowe informacje o projektach

1 PROJEKT – Działanie 7.1 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich	
Tytuł projektu: Rewitalizacja Centrum Pucka – etap II	Planowany rok rozpoczęcia realizacji: 2026
Nazwa Wnioskodawcy: Gmina Miasta Puck	Planowany rok zakończenia realizacji: 2029
Numery i nazwy przedsięwzięć z GPR składające się na projekt	Syntetyczny opis projektu ze wskazaniem celu i efektów jego realizacji:
<p>Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr P5 Podniesienie funkcjonalności i estetyki skwerów przy ul. Nowy Świat</p> <p>Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr P6 Rozbudowa Klubu Seniora przy ul. Pokoju 5</p> <p>Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr P7 Rewitalizacja od podwórka – inicjatywy sąsiedzkie na obszarze rewitalizacji</p>	<p>Projekt obejmuje 3 zadania.</p> <p>Celem projektu jest poprawa spójności społeczno-gospodarczej obszaru rewitalizacji oraz poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji</p> <p>Efektom projektu będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kompleksowo zagospodarowana przestrzeń publiczna, - integracja i aktywizacja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji <p>Zadanie nr 1. Zagospodarowanie trzech skwerów zlokalizowanych wzdłuż ul. Nowy Świat</p> <p>Zadanie nr 2. Rozbudowa Klubu Seniora wraz z zagospodarowaniem otoczenia.</p> <p>Zadanie nr 3. Inicjatywy społeczne i podwórkowe aktywizujące lokalną społeczność zamieszkałą na obszarze rewitalizacji. Zadanie będzie realizowane przez organizację pozarządową wyłonioną na podstawie otwartego konkursu ofert pa podst. ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U.2024.1491 t.j.)</p>

2 PROJEKT – Działanie 6.5 Infrastruktura społeczna – programy rewitalizacji*	
Tytuł projektu: Wyposażenie obiektu infrastruktury społecznej przy ul. Pokoju 5 w Pucku pod pełnienie usług społecznych	Planowany rok rozpoczęcia realizacji: 2028
Nazwa Wnioskodawcy: Gmina Miasta Puck	Planowany rok zakończenia realizacji: 2029
Numery i nazwy przedsięwzięć z GPR składające się na projekt	Syntetyczny opis projektu ze wskazaniem celu i efektów jego realizacji:
Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr P4 Doposażenie Puckiego Klubu Seniora przy ul. Pokoju 5	<p>Projekt obejmuje 1 zadanie. Celem projektu jest poprawa jakości świadczonych usług w Klubie Seniora Efektom realizacji projektu będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - intensyfikacja procesu deinstytucjonizacji, - zagospodarowana przestrzeń publiczna, <p>Zadanie nr 1. Wyposażenie Klubu Seniora przy ul. Pokoju 5 w niezbędny sprzęt, meble i środki trwałe ze wszystkimi niezbędnymi ułatwieniami dla osób ze szczególnymi potrzebami i niepełnosprawnościami.</p> <p>Działania realizowane w Puckim Klubie Seniora przy ul. Pokoju 5, będą zintegrowane z Działaniami 5.19 usługi społeczne i zdrowotne programy rewitalizacji.</p>

*jeśli dotyczy

3 PROJEKT – działanie 5.19 Usługi społeczne i zdrowotne – programy rewitalizacji*	
Tytuł projektu: Międzypokoleniowe wsparcie mieszkańców obszaru rewitalizacji	Planowany rok rozpoczęcia realizacji: 2027
Nazwa Wnioskodawcy:	Planowany rok zakończenia realizacji: 2029
Numery i nazwy przedsięwzięć z GPR składające się na projekt	Syntetyczny opis projektu ze wskazaniem celu i efektów jego realizacji:
<p>Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr P2 Nazwa przedsięwzięcia: Puckie Centrum Wsparcia</p> <p>Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr P3 Nazwa przedsięwzięcia: Pucki Klub Seniora</p>	<p>Projekt obejmuje 2 zadania. Celem projektu jest zwiększenie dostępu do zdeinstytucjonalizowanych, zindywidualizowanych i zintegrowanych usług społecznych, świadczonych w lokalnej społeczności w oparciu o diagnozę sytuacji problemowej, m.in. poprzez usługi wsparcia dziennego dzieci, młodzieży i ich rodzin oraz seniorów z obszaru rewitalizacji.</p> <p>Efektem projektu będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utworzenie nowych miejsc świadczenia usług społecznych w Puckim Klubie Seniora, - utworzenie nowych miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej w Placówce Wsparcia Dziennego – Puckim Centrum Wsparcia - poszerzenie oferty wsparcia w Puckim Klubie Seniora oraz w Puckim Centrum Wsparcia - wzrost poziomu integracji międzypokoleniowej, - wzrost zaangażowania mieszkańców w życie lokalnej społeczności, <p>Zadanie 1. Poszerzenie oferty wsparcia w Puckim Centrum Wsparcia Przewidywane działania będą poszerzały dotychczasową ofertę wsparcia realizowaną w Puckim Centrum Wsparcia o nowe miejsca i działania dla dzieci, młodzieży i ich rodzin.</p> <p>Zadanie 2. Poszerzenie oferty wsparcia w Puckim Klubie Seniora Przewidywane działania będą poszerzały dotychczasową ofertę wsparcia realizowaną w Puckim Klubie Seniora o nowe miejsca i działania dla seniorów.</p> <p>Działania zlokalizowane będą w Puckim Klubie Seniora przy ul. Pokoju 5 oraz w Puckim Centrum Wsparcia przy ul. Pokoju 8.</p> <p>Puckie Centrum Wsparcia realizowane było w ramach Programu Operacyjnego woj. pomorskiego na lata 2014-2020 Działanie 08.01. Kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne – wsparcie dotacyjne</p>

	(Rewitalizacja Centrum Pucka). Działanie 5.19 będzie zintegrowane z Działaniem 6.5. oraz Działaniem 7.1.
--	---

*jeśli dotyczy

4 PROJEKT – działanie 2.4 Efektywność energetyczna – programy rewitalizacji*	
Tytuł projektu: Poprawa efektywności energetycznej budynku przy Starym Rynku 2	Planowany rok rozpoczęcia realizacji: 2026
Nazwa Wnioskodawcy:	Planowany rok zakończenia realizacji: 2029
Numery i nazwy przedsięwzięć z GPR składające się na projekt	Syntetyczny opis projektu ze wskazaniem celu i efektów jego realizacji:
<p>Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjne go nr P1 Nazwa przedsięwzięcia: Poprawa efektywności energetycznej budynku przy Starym Rynku 2</p>	<p>Projekt obejmuje 1 zadanie Celem projektu jest poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez kompleksową termomodernizację budynku pełniącego funkcje mieszkalne i użyteczności publicznej na obszarze rewitalizacji.</p> <p>Efektem projektu będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osiągnięcie co najmniej 30% oszczędności energii pierwotnej, • eliminacja zagrożenia zdrowotnego poprzez usunięcie pokrycia dachowego zawierającego włókna azbestu, • ograniczenie emisji dwutlenku węgla oraz zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza powstałe w następstwie tzw. niskiej emisji • poprawa efektywności energetycznej budynku, • zmniejszenie kosztów eksploatacyjnych obiektu, • poprawa estetyki i stanu technicznego budynku zlokalizowanego na obszarze rewitalizacji, • zwiększenie komfortu użytkowania dla mieszkańców oraz organizacji korzystających z obiektu. <p>Kompleksowa termomodernizacja gminnego budynku łączącego funkcję mieszkalną (mieszkania komunalne) i użyteczności publicznej przy ul. Stary Rynek 2.</p>

*jeśli dotyczy

II. Informacja na temat sposobu wyboru projektów¹

Wyłonienie przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Puck zostało przeprowadzone etapowo, w sposób transparentny, z zachowaniem zasad partycypacji, w szczególności współdziałania lokalnych interesariuszy. Celem procesu wyboru było zbudowanie pakietu działań, który będzie jednocześnie kompleksowy (obejmujący różne sfery kryzysu) oraz możliwy do realnego wdrożenia w perspektywie programowania, a przede wszystkim – adekwatny do problemów zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji.

Istotnym punktem wyjścia były działania prowadzone na etapie delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Analizy wskazały koncentrację negatywnych zjawisk społecznych przy jednoczesnym współwystępowaniu problemów w sferach pozaspółecznych (m.in. gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej), co uzasadniało potrzebę skoncentrowanej interwencji. Równolegle zbierano opinie i obserwacje mieszkańców oraz podmiotów działających na tym terenie, co pozwoliło lepiej rozpoznać codzienne potrzeby związane z jakością przestrzeni publicznych, dostępem do usług społecznych oraz stanem i funkcjonalnością infrastruktury.

W trakcie prac analityczno-diagnostycznych wyodrębniono następujące problemy:

- Skupienie negatywnych zjawisk społecznych na obszarze rewitalizacji, szczególnie w strefie C (Centrum). W diagnozie delimitacyjnej to właśnie ta strefa wypadła najsłabiej w syntetycznych wskaźnikach problemów społecznych i łącznie w różnych sferach, co uzasadnia działania nastawione na ożywienie centrum, porządkowanie przestrzeni i budowanie aktywności mieszkańców (Rewitalizacja Centrum Pucka – etap II) oraz działania integracyjne (Międzypokoleniowe wsparcie).
- Ubóstwo i problemy mieszkaniowe widoczne w danych o korzystaniu z pomocy oraz trudnościach z utrzymaniem lokali. W delimitacji pojawiają się wskaźniki dotyczące rodzin korzystających z pomocy społecznej, pobierających dodatki mieszkaniowe czy zalegających z opłatami czynszowymi. W diagnozie społeczno-gospodarczej dodatkowo widać, że w Pucku skala dodatków mieszkaniowych jest bardzo wysoka (w 2023 r. ok. 224 na 1000 mieszkańców), co pokazuje potrzebę wzmocnienia usług wsparcia dla rodzin i osób w kryzysie (Międzypokoleniowe wsparcie) oraz poprawy dostępności i jakości usług świadczonych lokalnie (Wyposażenie obiektu przy ul. Pokoju 5).
- Bezrobocie i ryzyko wykluczenia, które idą za nim w parze. Bezrobocie jest jednym z elementów diagnozy kryzysu społecznego w delimitacji, a w diagnozie społeczno-gospodarczej opisano skalę i strukturę bezrobotnych (w tym m.in. długotrwale bezrobotnych). To daje podstawę do projektów „miękkich”, które mają wzmacniać aktywność, sieci wsparcia i integrację w obrębie obszaru rewitalizacji (Międzypokoleniowe wsparcie, a częściowo także Rewitalizacja Centrum – etap II poprzez działania społeczne).
- Niekorzystne trendy demograficzne i rosnąca potrzeba usług blisko mieszkańca, zwłaszcza dla osób starszych i rodzin. Diagnoza społeczno-gospodarcza pokazuje spadek liczby mieszkańców w latach 2015–2023 oraz wyraźną przewagę zgonów nad urodzeniami (np. 2023: 65 urodzeń i 158 zgonów). To jest typowe uzasadnienie dla rozwoju usług społecznych, działań sąsiedzkich i międzypokoleniowych oraz wzmocnienia infrastruktury typu klub seniora (Rewitalizacja Centrum Pucka – etap II, Wyposażenie obiektu przy ul. Pokoju 5, Międzypokoleniowe wsparcie).
- Zaniedbania i braki w sferze technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej na obszarze rewitalizacji. W diagnozie delimitacyjnej uwzględniono m.in. budynki komunalne wymagające remontu, zasób lokali komunalnych oraz cechy tkanki śródmiejskiej (w tym zabytkowej), co zwykle wiąże się z potrzebą poprawy jakości przestrzeni publicznych i „zaplecza” zabudowy. To bezpośrednio łączy się z projektem dotyczącym rewitalizacji centrum (skwery, porządkowanie podwórek, poprawa funkcjonalności i estetyki), a pośrednio także z dostosowaniem i poprawą standardu miejsca świadczenia usług społecznych (ul. Pokoju 5).

¹ Jak dokonano wyboru projektów w celu ujęcia ich w przedmiotowym programie rewitalizacji, w tym wskazanie kryteriów wyboru. Należy opisać, w jaki sposób w proces wyboru projektów zaangażowani byli interesariusze rewitalizacji, partnerzy społeczno-gospodarczy oraz właściwe podmioty.

- Problemy środowiskowe i zdrowotne związane z niską emisją oraz azbestem, a także potrzeba poprawy efektywności energetycznej budynków. W delimitacji występują wskaźniki dotyczące liczby pieców/kotłków na paliwo stałe oraz liczby budynków z azbestem, a diagnoza społeczno-gospodarcza pokazuje, że azbest jest wciąż istotnym problemem (zinwentaryzowano ok. 7559 Mg, usunięto ok. 589 Mg, czyli ok. 8%). To daje mocne uzasadnienie dla projektu termomodernizacji i działań prozdrowotnych/ekologicznych w budynku przy Starym Rynku 2 (Poprawa efektywności energetycznej budynku przy Starym Rynku 2).

Na etapie opracowywania GPR Puck pogłębiano rozpoznanie problemów i potrzeb poprzez działania partycypacyjne (m.in. konsultacje i spotkania o charakterze roboczym oraz otwarte formy zgłaszania uwag). Ważnym elementem prac był również nabór i porządkowanie propozycji przedsięwzięć – zarówno tych zgłaszanych przez jednostkę samorządową, jak i wynikających z potrzeb sygnalizowanych oddolnie. W Pakiecie Projektów Rewitalizacyjnych uwzględniono także projekty i zadania zgłoszone w otwartym naborze propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Nabór ten został ogłoszony 22 stycznia 2026 r. i trwał do 26 lutego 2026 r. W naborze wpłynęło 7 propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które zostały poddane analizie i ocenie przez Zespół ds. rewitalizacji Gminy Miasta Puck. Dzięki temu lista projektów nie jest zestawem przypadkowych inwestycji, lecz wynika z połączenia diagnozy, wniosków z rozmów z interesariuszami oraz oceny realnych możliwości wdrożeniowych.

Zgromadzone propozycje poddano ocenie formalnej i merytorycznej. Weryfikowano w szczególności: zgodność projektów z celami i kierunkami działań GPR, ich powiązanie z problemami obszaru rewitalizacji, komplementarność wzajemną (czy tworzą spójny pakiet), a także wykonalność techniczną, organizacyjną i finansową. W toku prac doprecyzowywano zakres zadań, role partnerów oraz powiązania między interwencjami twardymi (infrastruktura, przestrzeń) i miękkimi (usługi społeczne, aktywizacja). W tym podejściu szczególnie istotne było, aby planowane inwestycje rzeczywiście przekładały się na poprawę jakości życia mieszkańców i wspierały odbudowę więzi społecznych, a nie ograniczały się wyłącznie do zmian estetycznych.

W efekcie do GPR włączono przedsięwzięcia, które w największym stopniu odpowiadają na kluczowe deficyty obszaru rewitalizacji. Projekty ujęte w niniejszym załączniku tworzą zestaw komplementarny:

- Rewitalizacja Centrum Pucka – etap II (Działanie 7.1) - łączy porządkowanie i ożywienie przestrzeni z działaniami integrującymi mieszkańców (m.in. inicjatywy sąsiedzkie „od podwórka”, podniesienie funkcjonalności i estetyki skwerów przy ul. Nowy Świat, rozbudowa Klubu Seniora przy ul. Pokoju 5. Zaplanowano także współpracę z sektorem społecznym przy realizacji działań aktywizacyjnych (w formule otwartego konkursu ofert), co wzmacnia lokalny charakter interwencji.
- Wyposażenie obiektu infrastruktury społecznej przy ul. Pokoju 5 (Działanie 6.5) - uzupełnia inwestycję w Klub Seniora o element jakościowy, tj. doposażenie niezbędne do świadczenia usług, z uwzględnieniem potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami i z niepełnosprawnościami.
- Międzypokoleniowe wsparcie mieszkańców obszaru rewitalizacji (Działanie 5.19) - rozwija lokalne, zdeinstytucjonalizowane formy pomocy: wzmacnia wsparcie rodzin (Puckie Centrum Wsparcia, w tym poradnictwo, warsztaty, pomoc specjalistyczna) oraz poszerza ofertę działań dla seniorów i działań międzypokoleniowych (w tym aktywności integracyjne, prozdrowotne i twórcze). Projekt wykorzystuje i rozwija już wypracowane rozwiązania, zapewniając ciągłość działań i ich większy zasięg.
- Poprawa efektywności energetycznej budynku przy Starym Rynku 2 (Działanie 2.4) - odpowiada na problemy sfery technicznej i środowiskowej: zakłada kompleksową termomodernizację budynku użyteczności publicznej, osiągnięcie oszczędności energii, ograniczenie emisji oraz usunięcie zagrożeń zdrowotnych związanych z materiałami zawierającymi azbest.

Ostateczny dobór projektów uwzględniał również możliwość ich finansowania w ramach Funduszy Europejskich dla Pomorza 2021–2027 oraz potencjał realizacyjny Gminy Miasta Puck i partnerów. Zestaw przedsięwzięć został zaplanowany jako spójna odpowiedź na kryzys w obszarze rewitalizacji – obejmująca jednocześnie poprawę jakości i funkcjonalności przestrzeni, rozwój usług społecznych (dla rodzin i seniorów), wzmocnienie integracji międzypokoleniowej oraz działania techniczne i środowiskowe podnoszące standard użytkowania obiektów publicznych.

III. Powiązania między projektami wraz z opisem

	1 PROJEKT (7.1)	2 PROJEKT (6.5)	3 PROJEKT (5.19)	4 PROJEKT (2.4)
1 PROJEKT – Działanie 7.1		<p>Rozbudowa klubu Seniora wraz z zagospodarowaniem otoczenia oraz zagospodarowanie trzech skwerów – zwiększy liczbę miejsc do przeprowadzenia planowanych usług społecznych i inicjatyw sąsiedzkich.</p> <p>Doposażenie ramach projektu 6.5 Klubu Seniora w niezbędny sprzęt i wyposażenie poprawi atrakcyjność i funkcjonalność tego miejsca oraz przyczyni się do zwiększenia dostępności do zdeinstytucjonalizowanych usług społecznych.</p>	<p>Rozbudowa klubu Seniora wraz z zagospodarowaniem otoczenia oraz zagospodarowanie trzech skwerów – zwiększy liczbę miejsc do przeprowadzenia planowanych usług społecznych.</p>	<p>Modernizacja budynku znajdującego się na obszarze jest jednym z elementów procesu rewitalizacji. Realizacja projektu 5 przyczyni się do długoterminowej poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji, odpowiadając na cele projektu 1. Połączenie Projektu 5 z Projektem 1 przyczyni się do zapewnienia bardziej przyjaznego i zrównoważonego środowiska życia dla mieszkańców obszaru rewitalizacji.</p>
2 PROJEKT – Działanie 6.5	<p>Rozbudowa klubu Seniora wraz z zagospodarowaniem otoczenia oraz zagospodarowanie trzech skwerów – zwiększy liczbę miejsc do przeprowadzenia planowanych usług społecznych i inicjatyw sąsiedzkich. Doposażenie ramach projektu 6.5 Klubu Seniora w niezbędny sprzęt i wyposażenie poprawi atrakcyjność i funkcjonalność tego miejsca oraz przyczyni się do zwiększenia</p>		<p>Działania integracyjne i międzypokoleniowe prowadzone w ramach Klubu Seniora oraz Puckiego Centrum Wsparcia przełożą się na zwiększenie aktywności społecznej jego uczestników. Prowadzone działania będą miały wpływ na wzrost międzypokoleniowej kultury społecznej wśród dzieci, młodzieży, dorosłych i osób starszych.</p>	<p>Brak powiązania</p>

	dostępności do usług społecznych			
3 PROJEKT – Działanie 5.19	Rozbudowa klubu Seniora wraz z zagospodarowaniem otoczenia oraz zagospodarowanie trzech skwerów – zwiększy liczbę miejsc do przeprowadzenia planowanych usług społecznych.	Działania integracyjne i międzypokoleniowe prowadzone w ramach Klubu Seniora oraz Puckiego Centrum Wsparcia przełożą się na zwiększenie aktywności społecznej jego uczestników. Prowadzone działania będą miały wpływ na wzrost międzypokoleniowej kultury społecznej wśród dzieci, młodzieży, dorosłych i osób starszych.		Brak powiązania
4 PROJEKT – Działanie 2.4	Modernizacja budynku znajdującego się na obszarze jest jednym z elementów procesu rewitalizacji. Realizacja projektu 5 przyczyni się do długoterminowej poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji, odpowiadając na cele projektu 1. Połączenie Projektu 5 z Projektem 1	Brak powiązania	Brak powiązania	

Uzasadnienie

W związku ze sporządzaniem Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasta Puck na lata 2026-2032, Rada Miasta Puck na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. z 2026 r., poz. 662) w związku z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 278) w formie uchwały przyjmuje gminny program rewitalizacji.

Rewitalizacja, zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez zintegrowane działania na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni oraz gospodarki, prowadzone w sposób skoordynowany, zaplanowany i skoncentrowany terytorialnie. Oznacza to, że rewitalizacja nie jest pojedynczym przedsięwzięciem inwestycyjnym, lecz długofalowym procesem przemian społecznych, gospodarczych i funkcjonalno-przestrzennych.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Puck został opracowany w oparciu o przepisy ustawy o rewitalizacji, ustawy o samorządzie gminnym oraz ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027. Dokument uwzględnia również wymogi właściwe dla strategii terytorialnych (IIT), co umożliwi skuteczne ubieganie się o środki w ramach aktualnej perspektywy finansowej Unii Europejskiej.

Pierwszym kompleksowym dokumentem regulującym działania rewitalizacyjne na terenie miasta był Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Puck na lata 2016–2023, stanowiący kontynuację wcześniejszych działań prowadzonych w oparciu o Lokalny Program Rewitalizacji obszarów miejskich na lata 2006–2013 (z przedłużeniem do 2020 r.). Opracowanie nowej edycji programu było wynikiem potrzeby aktualizacji podejścia do rewitalizacji oraz dostosowania go do wymogów perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014–2020.

Wraz z zakończeniem okresu przejściowego dla programów rewitalizacji opracowanych poza ustawą, od dnia 1 stycznia 2024 r. prowadzenie działań rewitalizacyjnych możliwe jest wyłącznie w oparciu o Gminny Program Rewitalizacji sporządzony zgodnie z przepisami ustawy o rewitalizacji. Nowy dokument dla Gminy Miasta Puck stanowi kontynuację dotychczasowych działań podejmowanych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji na lata 2016–2023, przy jednoczesnym wzmocnieniu podejścia zintegrowanego, ukierunkowanego na odbudowę kapitału społecznego, poprawę jakości przestrzeni publicznych oraz długofalową aktywizację mieszkańców.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Pucka na lata 2026–2032 obejmuje obszar wyznaczony na podstawie aktualnej delimitacji, uwzględniającej zarówno koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, jak i doświadczenia wynikające

z realizacji poprzedniego programu. W porównaniu do wcześniejszego LPR zakres interwencji został dostosowany do aktualnych potrzeb rozwojowych, co znajduje odzwierciedlenie w bardziej precyzyjnym ukierunkowaniu działań oraz ich lepszym dopasowaniu do specyfiki obszaru rewitalizacji.

Program opiera się na kluczowych zasadach prowadzenia rewitalizacji, takich jak kompleksowość, koncentracja terytorialna, partycypacja społeczna oraz komplementarność działań. Zakłada on integrację przedsięwzięć o charakterze społecznym, inwestycyjnym i środowiskowym, których celem jest trwałe ograniczenie zjawisk kryzysowych oraz poprawa jakości życia mieszkańców. Szczególny nacisk położono na działania wzmacniające aktywność społeczną, integrację lokalnej społeczności oraz efektywne wykorzystanie potencjałów przestrzennych i funkcjonalnych obszaru rewitalizacji.

Zakres terytorialny Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Puck obejmuje obszar rewitalizacji wyznaczony uchwałą Rady Miasta Puck, podjętą na podstawie przeprowadzonej diagnozy delimitacyjnej. Zgodnie z jej ustaleniami, obszar zdegradowany jest tożsamy z obszarem rewitalizacji i obejmuje teren o powierzchni 75 ha. Wyznaczony obszar koncentruje się przede wszystkim na strefie centralnej miasta (strefa C – centrum), pełniąc kluczowe funkcje administracyjne, usługowe, mieszkaniowe oraz kulturowe. Jest to obszar o istotnym znaczeniu dla rozwoju lokalnego, który jednocześnie charakteryzuje się najwyższą koncentracją negatywnych zjawisk społecznych oraz współwystępujących problemów w sferach gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. Przeprowadzona diagnoza wykazała, że właśnie w tej części miasta odnotowano najwyższe wartości syntetycznych wskaźników degradacji, co przesądziło o jej wyznaczeniu jako obszaru wymagającego zintegrowanej interwencji rewitalizacyjnej.

Proces przygotowania programu obejmował zróżnicowane narzędzia i formy angażowania interesariuszy, w tym możliwość zgłaszania uwag przy pomocy dostępnych kwestionariuszy, badania ankietowe, spotkania robocze, spacery badawcze oraz inne działania umożliwiające zgłaszanie opinii, propozycji i uwag do projektowanych rozwiązań. Dzięki połączeniu wielu metod konsultacyjnych możliwe było nie tylko zebranie wartościowych informacji, ale również budowanie dialogu i współpracy pomiędzy różnymi grupami interesariuszy.

Włączenie społeczności lokalnej w proces przygotowania GPR przyczyniło się do zwiększenia trafności zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz ich lepszego dostosowania do specyfiki obszaru rewitalizacji, co stanowi istotny warunek skutecznej realizacji programu w kolejnych etapach.

Jednym z kluczowych etapów przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Puck było przeprowadzenie konsultacji społecznych oraz otwartego naboru przedsięwzięć strategicznych.

Podsumowując Gminny Program Rewitalizacji ma charakter dokumentu operacyjno-wdrożeniowego, służącego realizacji założeń polityki rozwoju Miasta Puck, w szczególności celów i kierunków działań określonych w Strategii Rozwoju Miasta Puck, a także pozostającego w zgodzie z lokalnymi dokumentami planistycznymi takimi jak strategia rozwoju lokalnego, projektem planu ogólnego oraz ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących obszar rewitalizacji. Dlatego przyjęcie go i powierzenie wykonania Burmistrzowi Miasta Puck uznaje się za zasadne.